ఈనాడు

THE LARGEST CIRCULATED TELUGU DAILY

కరీంనగర్ 23-7-2019 మంగళవారం సిటీ
రూ. 6-50. పేజీలు 16+16
సంపుటి 45 సంచిక 344
www.eenadu.net

Karimnagar, Visakhapatnam, Hyderabad, Vijayawada, Tirupati, Ananthapuramu, Rajamahendravaram, Suryapet, Guntur, Nellore, Srikakulam, Kurnool, Tadepalligudem, Warangal, Kadapa, Nizamabad, Khammam, Ongole, Mahaboobnagar, Chennai, Bengaluru, Mumbai, Delhi

పసందైన మరియు ఘుమఘుమలాడే వంటకాల కోసం

ఈనాడు ఆహా!
ప్రతి ఆదివారం

కీర్తి చంద్రిక

ఇస్రో ఛైర్మన్ శివన్
విజయదరహాసం

చంద్రయాన్-2లో తొలి అంకం విజయవంతం

- ఉత్కంఠభరితంగా సాగిన ప్రయోగం
- సాఫీగా ముగిసిన క్రయోజెనిక్ దశ
- ఇస్రోకు రాష్ట్రపతి కోవింద్, ప్రధాని మోదీ సహా జాతి మొత్తం అభినందనలు
- సెప్టెంబరు 7న జాబిల్లిపై దిగనున్న ల్యాండర్

నింగిలోకి దూసుకెళ్లిన జీఎస్ఎల్వీ- ఎం3

చందమామ రావె.. జాబిల్లి రావే.. అంటూ తరతరాలుగా పిలుస్తున్నా రావడంలేదు కదా మామా.. ఇదిగో మేమే వస్తున్నాం నీ దగ్గరకు అంటూ బయలుదేరింది మిషన్ చంద్రయాన్ -2. యావత్ ప్రపంచం సంభ్రమాశ్చర్యాలతో కళ్లు పెద్దవి చేసుకుని చూస్తుండగా 136 కోట్లమంది భారతీయుల మనసుల్ని మోసుకుంటూ.. ఆశల్ని పేర్చుకుంటూ నింగిలోకి దూసుకెళ్లింది మన చంద్రయాన్.

నిశిరాత్రి వేళ నింగివైపు తొంగిచూసే నెలవంకను చూస్తుంటే ఏదో వింత అనుభూతి.. చిన్నతనం నుంచే ఆ జాబిలమ్మతో ఎన్నో ముచ్చట్లు.. భూమాత చుట్టూ నిశ్శబ్దంగా తిరుగుతుండే ఆ మామ గుట్టు రట్టు చేయాలని ఎన్నో ప్రయత్నాలు! చందమామ చెక్కిలి మీటాలని ఎంతో ఉబలాటం! తొలిసారిగా దిగంతాలకు దూసుకువెళ్లిన యూరి గగారిన్ చందమామ వైపు తొంగి చూసినా.. యాభయ్యేళ్ల క్రితం నీల్ ఆర్మ్‌స్ట్రాంగ్ బృందం చందమామపై పాదం మోపి అక్కడి ఊసులెన్నో మోసుకొచ్చిన ఇన్నాళ్లకు.. నిఖిల జగతి నిబిడాశ్చర్యంతో చూస్తుండగా మరింత గట్టి ప్రయత్నంలో... గొప్ప లక్ష్యంతో దూసుకువెళ్తోంది భారత్.

పూర్తి వివరాలు, కథనాలు 5, 11, 13, 15 పేజీలలో..

5 అంచెల్లో చంద్రయానం..

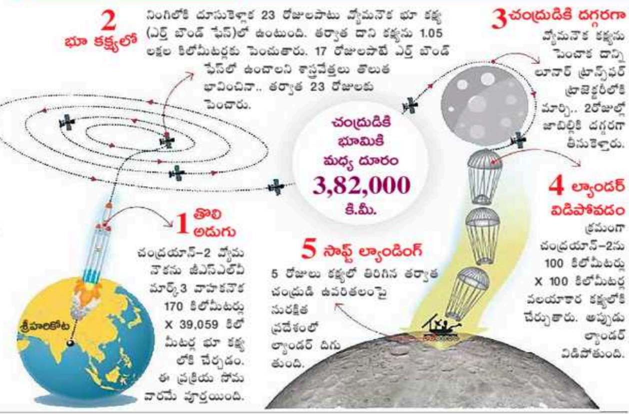

చింతమడకే దిక్సూచి

రాష్ట్రమంతా ప్రతి ఒక్కరికీ వైద్య పరీక్షలు

ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్‌ను ఆప్యాయంగా పలకరిస్తున్న గురువు రాఘవరెడ్డి సతీమణి మంగమ్మ

- ఇక్కడి నుంచే ఆరోగ్యసూచి ప్రారంభం
- మూడు గ్రామాల్లో ఉపాధి కోసం కుటుంబానికి రూ.10 లక్షలు
- ప్రతి కుటుంబానికి లబ్ధి జరిగేలా రూ.200 కోట్లు
- హరీశ్ నాయకత్వంలో మెరుగ్గా సిద్దిపేట నియోజకవర్గం
- స్వగ్రామంలో ఆత్మీయ అనురాగ సమ్మేళనంలో సీఎం కేసీఆర్ 6లో

‘చింతమడకతో పాటు మాచాపూర్, సీతారాంపల్లి గ్రామాల్లోని 2 వేల కుటుంబాలకు ఉపాధి చూపేలా రూ.200 కోట్లు మంజూరు చేస్తున్నా. ఒక్కొక్క కుటుంబానికి రూ.10 లక్షల విలువైన ఆస్తులు అందించనున్నాం.’

కాళేశ్వరం గంగ దూకుతోంది. ఏడాదిలోగానే రాష్ట్ర మంతా ఆ నీళ్లతో బతికే రోజులు రానున్నాయి. చింతమడక కూడా సమృద్ధిగా పంటలు పండే పల్లెగా మారుతుంది.’

కొలువుల్లో దివ్యాంగులకు 4% రిజర్వేషన్లు

- యాసిడ్ బాధితులకూ చోటు
- నేటి నుంచే అమలు

2లో

ఎన్నికలకెందుకంత హడావుడి

- మున్సిపోల్స్‌పై ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నించిన హైకోర్టు

3లో

కాస్త ఆగండి...

తీవ్ర ఉత్కంఠ మధ్య కర్ణాటక అసెంబ్లీ మళ్లీ వాయిదా

- విశ్వాస పరీక్షకు ఆపసోపాలు
- చర్చలతో పొద్దుపుచ్చిన మిత్రపక్షాలు
- రాత్రి 11.40వరకు కొనసాగిన సభ
- మంగళవారం సాయంత్రం 6 గంటలకు ఓటింగ్‌కు స్పీకర్ నిర్ణయం
- మెట్టు దిగని అసమ్మతి నేతలు

ఈనాడు డిజిటల్, బెంగళూరు: కర్ణాటక విధాన సభలో నాలుగో రోజు కూడా నాటకీయత రక్తి కట్టింది. విశ్వాస పరీక్షపై ఓటింగ్ అంకానికి సాధ్యమైనంత వెసులుబాటు పొందడానికి మిత్రపక్షాలు తమ వ్యూహాలకు పదును పెడుతూనే ఉన్నాయి. సోమవారం ఉదయం గంటన్నర ఆలస్యంగా ప్రారంభమైన విధానసభ రాత్రి 11.40 గంటల వరకు చర్చలు, వాయిదాలతోనే కొనసాగింది. మంగళవారం సాయంత్రం ఆరింటికి ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ ఓటింగ్ నిర్వహిస్తానన్న స్పీకర్ రమేష్‌కుమార్ నిర్ణయంతో అర్ధరాత్రి వేళ చివరకు వాయిదాపడింది. ఇప్పటికే రెండుసార్లు విశ్వాస పరీక్షకు సిద్ధమని ప్రకటించిన ముఖ్యమంత్రి కుమారస్వామి రోజంతా ఆ ఒక్క మాటను విస్మరిస్తూ కాలహరణం చేశారు. సభలో ఉత్కంఠను కొనసాగించారు. (మిగతా 2లో)

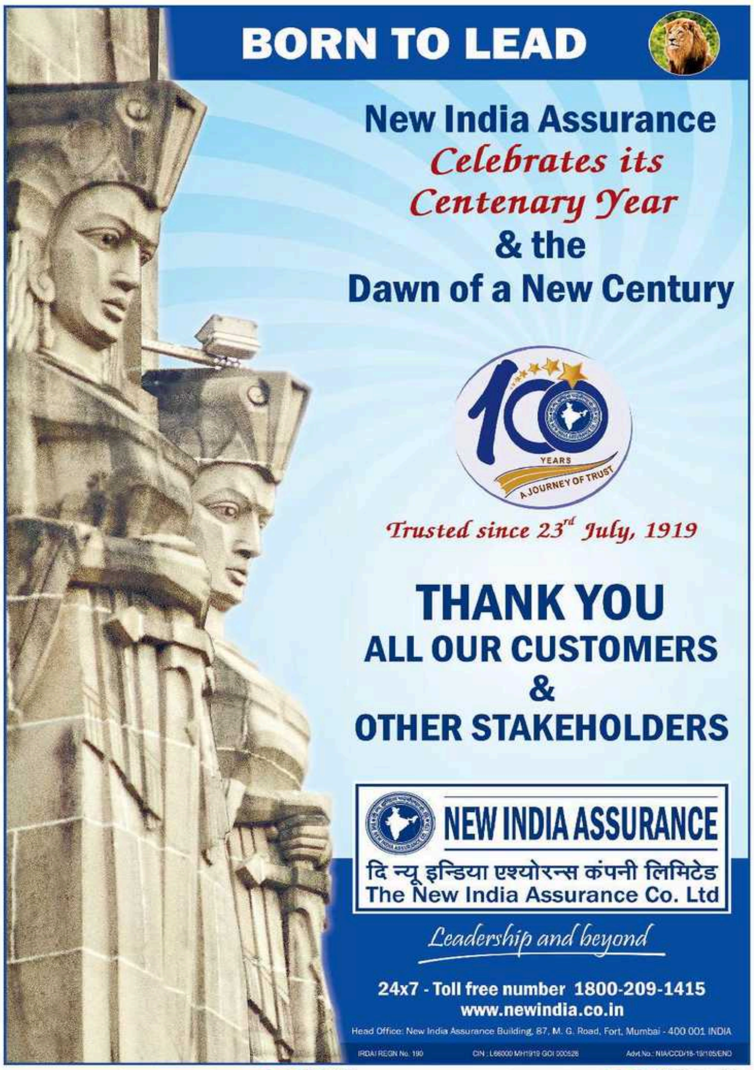

కాస్త ఆగండి

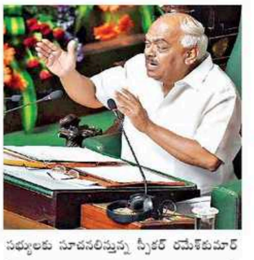

సభ్యులకు సూచనలిస్తున్న స్పీకర్ రమేశ్‌కుమార్

(మొదటి పేజీ తరువాయి)
సోమవారం ఓటింగ్ నిర్వహిస్తానని లోగడే ప్రకటించిన స్పీకర్ రమేశ్‌కుమార్ దీనిపై మొదటి నుంచి గట్టిగా పట్టుబట్టారు. పరీక్షను సోమవారమే ముగించాలని ఇద్దరు స్వతంత్ర ఎమ్మెల్యేలు దాఖలు చేసిన అర్జీతో పాటు విప్‌పై స్పష్టత కోరుతూ కాంగ్రెస్ నేతల విన్నపాలపై సుప్రీంకోర్టు స్పందిస్తూ వీటిపై వెంటనే నిర్ణయం తీసుకోలేమని ప్రకటించింది. గవర్నర్ ఆదేశాలను సవాలు చేస్తూ ముఖ్యమంత్రి చేసిన ఫిర్యాదుపై కూడా ఇదే విధంగా తీర్పునిచ్చింది. ఇదే సాకుతో పాలకపక్ష సభ్యులు ఓటింగ్‌కు ససేమిరా అంటూ చర్చలకే పరిమితమయ్యారు. మరో వైపు ఎప్పటిలాగే ప్రతిపక్ష భాజపా రాత్రి ఎంతసేపైనా ఓటింగ్ చేపట్టాల్సిందేనంటూ భీష్మించుకు కూర్చుంది.

విప్‌పై రూలింగ్

విప్ అధికారాలపై సుప్రీంకోర్టు తీర్పు నేపథ్యంలో గత గురువారం సీఎల్పీ నేత సిద్దరామయ్య లేవనెత్తిన అభ్యంతరానికి స్పీకర్ సోమవారం రూలింగ్ ఇచ్చారు. సరిగ్గా ఇదే అంశాన్ని అడ్డు పెట్టుకున్న పాలకపక్షాలు ఈ రూలింగ్‌కు ప్రాధాన్యమివ్వాలంటే రాజీనామా చేసిన ఎమ్మెల్యేలంతా సభకు హాజరుకావాలని పట్టుబట్టారు. మరోవైపు విశ్వాస తీర్మాన చర్చలో పాలకపక్ష సభ్యులు సుదీర్ఘంగా ప్రసంగిస్తుండటంతో సభను స్పీకర్ రెండు సార్లు వాయిదా వేశారు. అందరికీ మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వాలంటూ ఓ దశలో పాలకపక్ష సభ్యులు ఆందోళన చేపట్టడంతో సాయంత్రం ఆరింటి తర్వాత రెండున్నర గంటల పాటు సభ వాయిదా పడింది. మళ్లీ రాత్రి 8:30 గంటలకు మొదలైన సభ అర్ధరాత్రి వరకు కొనసాగింది.

నోటీసుల భయంలో అసమ్మతి ఎమ్మెల్యేలు

విప్ అధికారం పార్టీలకు ఉందంటూ స్పీకర్ రూలింగ్ ఇవ్వటంతో ముంబయిలో ఉన్న ఎమ్మెల్యేలకు భయం పట్టుకుంది. వారు మంగళవారం సభకు హాజరు కావాలని కాంగ్రెస్, జేడీఎస్‌లు నోటీసులిచ్చాయి. మరో వైపు రాజీనామాపై విచారణకు కూడా మంగళవారం హాజరుకావాలని 15 మంది ఎమ్మెల్యేలకు స్పీకర్ నోటీసులిచ్చారు. సోమవారంనాటి సభకు రాజీనామా చేసిన 15 మంది ఎమ్మెల్యేలతో పాటు ఇద్దరు స్వతంత్రులు, చికిత్స నెపంతో మరో ఇద్దరు కాంగ్రెస్ ఎమ్మెల్యేలు, బీఎస్పీ సభ్యుడు హాజరుకాలేదు. సోమవారం సభకు వచ్చిన ఎమ్మెల్యేల సంఖ్య 204కు పడిపోయింది.

ముఖ్యమంత్రి రాజీనామా వదంతులు

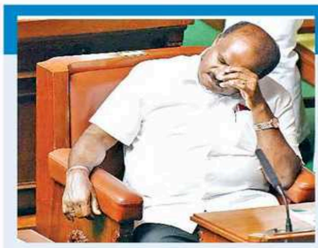

సభలో విషణ్ణ వదనంతో సీఎం కుమారస్వామి

ఓటింగ్‌పై స్పీకర్‌తో పాటు ప్రతిపక్షం పట్టుబట్టడంతో ముఖ్యమంత్రి కుమారస్వామి అత్యంత నాటకీయంగా వ్యవహరించారు. భోజన విరామం తర్వాత సభకు అసలే రాలేదు. స్పీకర్ కార్యాలయానికి వెళ్లి ఓటింగ్‌ను వాయిదా వేయాలని కోరారు. 'మా ఫిర్యాదులపై సుప్రీంకోర్టు త్వరలో తీర్పునిస్తుంది. అంతవరకు సమయమివ్వండి' అని విన్నవించారు. దీనికి స్పీకర్ అంగీకరించకపోవటంతో ఆయన రాజీనామా చేస్తారనే వదంతులు వచ్చాయి. ముఖ్యమంత్రి రాజ్‌భవన్‌కు వెళ్లి రాజీనామా సమర్పించినట్లు ఓ పత్రం వైరల్ అయింది. అది తాను పంపిన రాజీనామా పత్రం కాదని ముఖ్యమంత్రి సభలో స్పష్టం చేశారు. మరో వైపు రాజీనామా చేసిన ఎమ్మెల్యేలు ముంబయికి వెళ్లేందుకు గవర్నర్ స్వయంగా భద్రత కల్పించారని పాలకపక్షం చేసిన ఆరోపణలపై స్పీకర్ పోలీసు అధికారుల వివరణ తీసుకున్నారు. ఈ ఆరోపణ సరికాదని సభకు స్పష్టం చేశారు.

ప్రభుత్వ కొలువుల్లో దివ్యాంగులకు 4% రిజర్వేషన్లు

- ఆ కోటాలో యాసిడ్ దాడి బాధితులకూ ఉద్యోగాలు
- తెలంగాణ ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు
- నేటి నుంచే అమల్లోకి

ఈనాడు, హైదరాబాద్: తెలంగాణలో జరిగే ప్రత్యక్ష ప్రభుత్వ ఉద్యోగ నియామకాల్లో దివ్యాంగుల రిజర్వేషన్ల శాతాన్ని 4 శాతానికి పెంచుతూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సోమవారం ఉత్తర్వు (జీవో నెం. 96)లు జారీ చేసింది. దివ్యాంగుల హక్కుల కేంద్ర చట్టం (49)లోని 34వ సెక్షన్‌ను అనుసరించి తెలంగాణ రాష్ట్ర సబార్డినేట్ సేవా నిబంధనలు-1996ను సవరించినట్లు ఉత్తర్వుల్లో పేర్కొంది. తాజా నిబంధనల ప్రకారం యాసిడ్ దాడి బాధితులు సైతం దివ్యాంగుల కోటాలో ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలకు అర్హులవుతారని, మంగళవారం నుంచి ఈ ఉత్తర్వులు అమల్లోకి వస్తాయని తెలిపింది. గతంలో ఉద్యోగ నియామకాల్లో దివ్యాంగులకు మూడు శాతం రిజర్వేషన్లు ఉండేవి. కేంద్రం 2016లో దాన్ని నాలుగు శాతానికి పెంచింది. దీన్ని అన్ని రాష్ట్రాలు అమలు చేయాలని సూచించింది. తాజాగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం దాన్ని వర్తింపజేయడంతోపాటు రాష్ట్ర సేవా నిబంధనల్లో మార్పులు చేసింది. ఈ నిబంధనల ప్రకారం.. "నిర్దేశించిన కేటగిరీలో దివ్యాంగులు లభించని పక్షంలో వైకల్య శాతం తగ్గించడానికి లేదా మరో కేటగిరీ వారికి ఉద్యోగాలను ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దివ్యాంగులు లేని పక్షంలో ఈ కేటగిరీని మినహాయించి, మరొకరికి(జనరల్) కేటాయించవచ్చు. ఏ సంవత్సరం ఉద్యోగాలు అదే ఏడాది భర్తీ చేయాలి. మరుసటి సంవత్సరానికి మార్చడానికి (క్యారిఫార్వర్డ్) వీల్లేదు. సంబంధిత పరిపాలన శాఖ, దానిలోని అంతర శాఖా కమిటీ దీనిపై నిర్ణయం తీసుకోవాలి' అని ప్రభుత్వం స్పష్టం చేసింది. దివ్యాంగుల జాబితాలో యాసిడ్ దాడి బాధితులనూ చేర్చింది.

నాటౌట్ కెప్టెన్‌లా జగన్ సెంచరీలు కొట్టాలి

- ఏపీ వీడ్కోలు సమావేశంలో గవర్నర్ నరసింహన్

నరసింహన్ దంపతులకు జ్ఞాపిక బహూకరిస్తున్న ఏపీ సీఎం జగన్ దంపతులు

విజయవాడ, న్యూస్‌టుడే: ముఖ్యమంత్రి జగన్ 34 రోజులుగా ప్రతి బంతినీ బౌండరీకి తరలిస్తున్నారని, టీ20 క్రికెట్ మ్యాచ్‌లా చివరి అయిదు ఓవర్లలోనూ మళ్లీ జగన్ హిట్టింగ్ చేస్తారనుకుంటున్నానని ఉమ్మడి రాష్ట్రాల గవర్నర్ ఈఎస్ఎల్ నరసింహన్ అభిప్రాయపడ్డారు. కెప్టెన్‌గా జగన్ మ్యాచ్ చివరి వరకు నాటౌట్‌గా నిలవాలని, సెంచరీలపై సెంచరీలు కొడుతూ దూసుకెళ్లాలని కోరుకుంటున్నట్లు చెప్పారు. పాలనలో ఏపీ చరిత్ర సృష్టించాలని ప్రార్థిస్తున్నానన్నారు. జగన్ పాలనను టీ20 క్రికెట్ మ్యాచ్‌తో గవర్నర్ పోల్చారు. విజయవాడలోని గేట్ వే హోటల్‌లో సోమవారం రాత్రి గవర్నర్ నరసింహన్ దంపతులకు ఏపీ ప్రభుత్వం వీడ్కోలు సమావేశం ఏర్పాటు చేసింది. కొత్త గవర్నర్ ఈ నెల 24న ప్రమాణస్వీకారం చేయనుండటంతో నరసింహన్‌ను ఏపీ ప్రభుత్వం తరఫున ముఖ్యమంత్రి జగన్, భారతి దంపతులు సత్కరించారు. కార్యక్రమంలో నరసింహన్ సరదాగా, ఉద్వేగంగా ప్రసంగించారు.

విజయవాడలోనే అక్షరాభ్యాసం...

1951లో విజయవాడలోని ఎట్కిన్‌సన్ స్కూలులో తనకు అక్షరాభ్యాసం జరిగిందని, గవర్నర్‌పేటలో తాము ఉండేవాళ్లమని నరసింహన్ గుర్తుచేసుకున్నారు. ఇదే రాష్ట్రానికి గవర్నర్‌గా వస్తానని కలలోనూ అనుకోలేదన్నారు. ఐపీఎస్ తర్వాత నంద్యాలలో శిక్షణ తీసుకున్నానని చెప్పారు. "తనకు, తన శ్రీమతి విమలకు ఇదెంతో భావోద్వేగ సమయం" అంటూ ప్రసంగం ప్రారంభించిన నరసింహన్ రాష్ట్రంతో ఉన్న అనుబంధాన్ని గుర్తుచేసుకున్నారు. ముఖ్యమంత్రి జగన్ గురించి మాట్లాడుతూ జె అక్షరంతో పేరు ప్రారంభమైన వారంతా అందరినీ ఆకర్షించేవారిగా, ప్రేమను పంచేవారుగా ఉంటారన్నారు. జగన్ ప్రమాణస్వీకార కార్యక్రమంలో తనకు త్యాగరాజస్వామి కీర్తన 'నను పాలింపగా నడచీ వచ్చితివా రామా...' గుర్తొచ్చిందన్నారు. మాజీ రాష్ట్రపతి ప్రణబ్ ముఖర్జీ చెప్పినట్లు ప్రజాస్వామ్యంలో చర్చించడం, లోతుగా వాదించడం, అభిప్రాయాలతో ఏకీభవించకపోవడం, చివరకు నిర్ణయం తీసుకోవడం అన్నవి ముఖ్యమన్నారు. కొన్ని వారాలుగా శాసనసభ సమావేశాలు చూస్తుంటే జగన్ అవే విధానాలు అవలంబిస్తూ పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను చక్కగా అనుసరిస్తున్నట్లు కనిపిస్తోందన్నారు.

నాన్న పాత్ర పోషిస్తూ నడిపించారు: జగన్

గవర్నర్ నరసింహన్‌ను ఇలా సాగనంపడం బాధగా ఉందని, మరోవైపు ఆయన ఎక్కడికీ వెళ్లడం లేదన్న భావనా ఉందని ముఖ్యమంత్రి జగన్ అన్నారు. పదేళ్లుగా ఆయన దాదాపు తండ్రి పాత్ర పోషిస్తూ తనకు సలహాలు ఇస్తూ వచ్చారన్నారు. ముఖ్యమంత్రి అయ్యాక చేయి పట్టుకుని నడిపించారన్నారు. ఈ ఐదేళ్లూ అలా కొనసాగే అవకాశం కోల్పోయామనే బాధ ఉందన్నారు. తొలుత గవర్నర్ దంపతులను శాలువాతో సత్కరించిన జగన్ దంపతులు ఆయనకు వెంకటేశ్వర స్వామి విగ్రహం, ఆంధ్రా మిఠాయిలు అందించారు.

నవ్వుతూ ఓ బహుమతి

- కేటీఆర్ పుట్టిన రోజు సందర్భంగా అభిమానుల సేవా కార్యక్రమం
- విరాళాలు, వితరణలు, దుస్తుల పంపిణీ
- అవసరమైన వారికి తోచినంత సాయం చేయాలని కేటీఆర్ పిలుపు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: తెరాస కార్యనిర్వాహక అధ్యక్షుడు కేటీఆర్ జన్మదినాన్ని (బుధవారం) పురస్కరించుకొని సోమవారం రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఆయన మిత్రులు, అభిమానులు, తెరాస ప్రజాప్రతినిధులు, నేతలు, కార్యకర్తలు.. 'గిఫ్ట్ ఏ స్మైల్ ఛాలెంజ్' పేరుతో వినూత్న సేవా కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారు. దీనిపై ట్విటర్ వేదికగా ప్రచారం నిర్వహిస్తున్నారు. అవసరమైన వారికి తమకు తోచిన సాయం అందించడంతో పాటు ఇతరులను ఎంపిక (నామినేట్) చేసి వారి ద్వారా సాయం చేయించడం ఈ కార్యక్రమం ఉద్దేశం. తన పుట్టిన రోజు సందర్భంగా ప్రకటనలు, ఫ్లెక్సీలు, బ్యానర్లకు డబ్బు వృథా చేయకుండా.. పేదలకు సాధ్యమైనంత సహాయం చేయాలని కేటీఆర్ పిలుపునిచ్చారు. దీనికి స్పందించిన ఆయన అభిమానులు ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టారు. ఎమ్మెల్సీ నవీన్‌కుమార్ దీని కింద రూ. 10 లక్షల చెక్కును అంబులెన్స్ కొనుగోలు కోసం స్వచ్ఛంద సంస్థకు అందించారు. హైదరాబాద్ మేయర్ బొంతు రామ్మోహన్ ఎల్బీనగర్‌కు చెందిన దివ్యాంగుడు కృష్ణకు కృత్రిమ కాలును సమకూర్చారు. ప్రవాస తెలంగాణ వాసులు శశి కనపర్తి.. నిశాంత్ కేన్సర్ ఫౌండేషన్‌కు 500 డాలర్లు, శిరీష్‌రావు.. అమెరికన్ కేన్సర్ సొసైటీకి 250 డాలర్లు విరాళంగా ఇచ్చారు. తెరాస నేత కర్నాటి విద్యాసాగర్.. దేవనార్ అంధుల పాఠశాలలో బ్యాగ్‌లు, సరకులు అందజేశారు. అనాథ, వృద్ధాశ్రమాలలో భోజనాల పంపిణీ, రక్తదానం, ప్రభుత్వ పాఠశాలలు, ఆసుపత్రుల్లో రక్షిత మంచి నీటి కోసం ఆర్వో ప్లాంట్ల ఏర్పాటు, పేద విద్యార్థులకు పుస్తకాల పంపిణీ, ఆర్థిక సాయం, నిరుపేదలకు వైద్యసాయం, మొక్కలు నాటడం, కాలనీల్లో ఇంకుడు గుంతల ఏర్పాటు, అవసరమున్న చోట సీసీ కెమెరాల ఏర్పాటుకు తోడ్పాటు అందించడం వంటి కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నట్లు కేటీఆర్ మిత్రులు ట్విటర్‌లో తెలిపారు.

భారీగా తెరాస సభ్యత్వ నమోదు

- కేటీఆర్‌కు ఇన్‌ఛార్జుల నివేదన

త్వరలో పురపాలక ఎన్నికలు నిర్వహించనున్న పట్టణ ప్రాంతాలు నగరాల్లో తెలంగాణ రాష్ట్ర సమితి సభ్యత్వ నమోదు భారీ ఎత్తున జరిగిందని నియోజకవర్గాల ఇన్‌ఛార్జులు పార్టీ కార్యనిర్వాహక అధ్యక్షుడు కల్వకుంట్ల తారకరామారావుకు నివేదించారు. నేతలు, ఎన్నికల్లో టికెట్ ఆశావహులు పోటీపడి పార్టీలో సభ్యులను చేర్పించారని వెల్లడించారు. సభ్యత్వ నమోదుపై సోమవారం తెలంగాణభవన్‌లో సమీక్ష సమావేశం ఉండగా కేటీఆర్ దానిని వాయిదా వేశారు. తమ నివాసం నుంచి ఆయన ఇన్‌ఛార్జులతో మాట్లాడారు. చాలా చోట్ల సభ్యత్వ నమోదు ఉత్సాహంగా సాగిందని, ఎమ్మెల్యేలంతా ఈ కార్యక్రమంలో చురుగ్గా పాల్గొన్నారని నేతలు వెల్లడించారు. హైదరాబాద్‌లో సభ్యత్వ నమోదు గతంలో కంటే అధికంగా జరిగింది.

విత్తు దారి తప్పిందా?

- పలు జిల్లాల్లో తీవ్ర వర్షాభావం
- అయినా రాయితీ విత్తన అమ్మకాల పెరుగుదల
- గతేడాదికన్నా 43 వేల క్వింటాళ్లు అధికం
- కొన్న రైతుల పొలాలను తనిఖీ చేయాలని నిర్ణయం

ఈనాడు, హైదరాబాద్: పంటల సాగు విస్తీర్ణం, రాయితీ విత్తనాల అమ్మకాలకు మధ్య లెక్కతప్పింది. దీంతో ఎక్కడో ఏదో గోల్‌మాల్ జరిగిందనే అనుమానాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. వ్యవసాయశాఖ రాయితీపై విక్రయించే అన్నిరకాల విత్తనాల అమ్మకాలు ప్రస్తుత ఖరీఫ్ సీజన్‌లో గతేడాదితో పోలిస్తే ఏకంగా 43 వేల క్వింటాళ్లు పెరిగాయి. ఇందులో సోయా చిక్కుడు విత్తనాలే 19 వేల క్వింటాళ్లున్నాయి. ఈ పంట సాగు విస్తీర్ణం చాలా తగ్గినా రైతులు విత్తనాలు కొన్నారా? నిజంగా కొంటే ఏం చేశారనేది తేలాల్సి ఉంది. సోయా చిక్కుడు విత్తనాలను ప్రైవేటు విత్తన కంపెనీలు ప్రభుత్వానికి అధిక ధరలకు అమ్ముతున్నాయి. వాటినే రాయితీపై రైతులకు వ్యవసాయశాఖ విక్రయిస్తోంది. రాష్ట్రంలో తీవ్ర వర్షాభావ పరిస్థితులున్నందున సాగు విస్తీర్ణం సాధారణంకన్నా చాలా తక్కువగా ఉంది. పక్కనున్న మహారాష్ట్రలో కొన్ని పంటల విత్తనాలపై రాయితీ లేదు. ఇక్కడ రైతుల పేరుతో వ్యవసాయశాఖ నుంచి రాయితీపై కొని వాటిని మహారాష్ట్రకు కొందరు తరలించి రెట్టింపు ధరలకు అమ్ముకున్నారని తెలుస్తోంది. ఇటీవల ఉమ్మడి ఆదిలాబాద్ జిల్లా నుంచి మహారాష్ట్రకు తరలిస్తుండగా కొన్ని విత్తనాలను పట్టుకున్నారు. ఇప్పటికే ఈ సీజన్‌లో అన్నదాతలు కొన్న విత్తనాలపై రూ.90.45 కోట్లను రాయితీగా చెల్లించాల్సి ఉందని మార్క్‌ఫెడ్, ఆయిల్‌ఫెడ్, టీఎస్‌సీడ్స్, హాకా సంస్థలు వ్యవసాయశాఖకు నివేదించాయి. గతేడాది ఈ సమయానికి 3.70 లక్షల క్వింటాళ్లను రైతులకు విక్రయిస్తే ఈ సీజన్‌లో ఇప్పటికే 4.13 లక్షల క్వింటాళ్లు అమ్మినట్లు జిల్లా యంత్రాంగాలు వ్యవసాయశాఖకు నివేదించాయి. జూన్ ఒకటి నుంచి ఇప్పటివరకు సరైన వర్షాలు లేక సకాలంలో విత్తనాలు వేయలేకపోయారని జిల్లా వ్యవసాయాధికారులే చెబుతున్నారు. మరి విత్తనాలు రైతులు ఎలా కొన్నారా, కొంటే వాటిని సాగు చేయకుండా అలా వదిలేశారా అన్నదానిపై క్షేత్రస్థాయిలో ఒక్కో రైతు వారీగా సమూనా తనిఖీలు చేయాలని వ్యవసాయశాఖ నిర్ణయించింది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా రాయితీపై విక్రయించిన 1.44 లక్షల క్వింటాళ్ల సోయా విత్తనాలను రైతులు కొన్నారా అనేదానిపై విచారణ చేయనున్నారు. సోయా విత్తనాల ధర క్వింటా రూ.6,200 కాగా ఇందులో 40 శాతాన్ని రాయితీగా వ్యవసాయశాఖ భరిస్తోంది. సాగుచేయకుండా కొంటే రాయితీ సొమ్ము దుర్వినియోగమైనట్లుగా నమోదు చేస్తారు. ఒక్కో జిల్లాకు ఇతర జిల్లాల నుంచి అధికారులను పంపి ఈ తనిఖీలు పక్కాగా చేసేందుకు వ్యవసాయశాఖ ఏర్పాట్లు చేసింది. ఏ రైతుకు ఎంత పొలం ఉంది, అందులో సోయా ఎంత సాగుచేశారు, వాస్తవంగా ఎన్ని విత్తనాలు రాయితీపై కొన్నారు, అతనికిచ్చిన రాయితీ ఎంత, ఆ విత్తనాలు సాగుచేయకపోతే ఏం చేశారనే వివరాలు సేకరించాలని తనిఖీ బృందాలకు సూచించింది. దీనివల్ల విత్తనాల రాయితీ సొమ్ము దుర్వినియోగమైతే బట్టబయలవుతుందని అంచనా.

పిల్లల ఆహారం పక్కదారి

- గురుకులాలపై విజిలెన్స్ నిఘా
- ఎనిమిది మంది ప్రిన్సిపాళ్లపై చర్యలు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: రాష్ట్రంలోని ఎస్సీ, ఎస్టీ సంక్షేమ గురుకుల పాఠశాలలో విద్యార్థుల ఆహారం పక్కదారి పడుతోంది. కొందరు సిబ్బంది చేతివాటం ప్రదర్శిస్తున్న సంఘటనలు వెలుగు చూస్తున్నాయి. గురుకులాల పనితీరుపై ఎస్సీ, ఎస్టీ సొసైటీల ఆధ్వర్యంలోని అంతర్గత విజిలెన్స్ కమిటీల విచారణలో ఈ విషయం వెలుగుచూసింది. గురుకులాల్లో సన్నబియ్యం మినహా మిగతా వస్తువుల సరఫరా బాధ్యతను జిల్లా ఎంపిక కమిటీలు గుత్తేదారులకు అప్పగించాయి. వీటికి ప్రభుత్వం అధిక ధరలు చెల్లిస్తున్నా, నాణ్యతలో తేడాలుంటున్నాయి. గుత్తేదారుల నుంచి సరఫరా అయిన వస్తువుల వివరాలను టీఎస్-మెస్ సాఫ్ట్‌వేర్‌ను ఉపయోగించి సొసైటీ నమోదు చేస్తుంది. గురుకులంలో విద్యార్థుల హాజరుతో పోల్చినపుడు సరకుల వినియోగంలో వ్యత్యాసాలు ఉన్నట్లు విజిలెన్స్ తనిఖీల్లో వెల్లడైంది. విజిలెన్సు తనిఖీలు వాస్తవమేనని, ఇప్పటి వరకు 8 మంది ప్రిన్సిపాళ్లు, మరికొందరు టీచర్లపై చర్యలు తీసుకున్నామని ఎస్సీ గురుకులాల కార్యదర్శి ప్రవీణ్‌కుమార్ వెల్లడించారు.

'కశ్మీరు'పై మధ్యవర్తిత్వానికి సంసిద్ధంగా ఉన్నా!

- అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్

వాషింగ్టన్: కశ్మీరు సమస్య పరిష్కారం కోసం భారత్, పాకిస్థాన్‌లతో మధ్యవర్తిత్వానికి సిద్ధంగా ఉన్నట్లు అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ సోమవారం స్పష్టం చేశారు. ఉభయదేశాలు తనను కోరితే సాయపడతానన్నారు. 'కశ్మీరు'పై సహాయపడగల అవకాశం వస్తే మాత్రం మధ్యవర్తిగా వ్యవహరించడానికే ఇష్టపడతానన్నారు. శ్వేతసౌధంలో ట్రంప్‌ను సోమవారం పాక్ ప్రధాని ఇమ్రాన్‌ఖాన్ కలుసుకున్నారు. 'కశ్మీరు'పై ట్రంప్ అభిప్రాయాన్ని ఇమ్రాన్‌ఖాన్ స్వాగతించారు. కశ్మీరు సమస్యను ద్వైపాక్షికంగా మాత్రమే పరిష్కరించుకోవాలన్నది భారత్ నిశ్చితాభిప్రాయంగా ఉండటం గమనార్హం.

ముంబయిలో యువకుడి కాల్చివేత

ముంబయి: వాణిజ్య రాజధాని శివారులో గుర్తుతెలియని దుండగులు విక్కీ శ్రీనివాస్ గంజి (33) అనే వ్యక్తిని కాల్చి చంపారు. ఒషివారా సమీపంలోని నర్మదా భవనం మూడో అంతస్తులో సోమవారం రాత్రి ఆయన బుల్లెట్ల గాయాలతో అచేతనంగా ఉండటాన్ని పోలీసులు కనుగొన్నారు. జుహూలోని ఓ ఆసుపత్రికి తీసుకెళ్లగా అప్పటికే శ్రీనివాస్ మృతిచెందాడని వైద్యులు ధ్రువీకరించారు.

పెట్టుబడిదారులకు ఊడిగం చేస్తున్న ప్రభుత్వాలు

- సీపీఎం పొలిట్ బ్యూరో సభ్యుడు బీవీ రాఘవులు

పానగల్, న్యూస్‌టుడే: పెట్టుబడిదారులకు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఊడిగం చేస్తున్నాయని సీపీఎం పొలిట్ బ్యూరో సభ్యుడు బీవీ రాఘవులు విమర్శించారు. నల్గొండలో సోమవారం నిర్వహించిన సీపీఎం ప్రాంతీయ సమావేశంలో ఆయన మాట్లాడారు. కేంద్ర బడ్జెట్‌లో వెనకబడిన ప్రాంతాలను, పేద, మధ్య తరగతి వర్గాలు, రైతాంగాన్ని విస్మరించారని ఎద్దేవా చేశారు. కేంద్రం విద్యారంగాన్ని కాషాయీకరణ చేయడానికే కొత్త విద్యావిధానం ముసాయిదా తయారు చేసిందని చెప్పారు. సీపీఎం రాష్ట్ర కార్యదర్శి తమ్మినేని వీరభద్రం మాట్లాడుతూ.. కేంద్ర బడ్జెట్‌లో తెలంగాణకు ఒరిగిందేమీ లేదన్నారు.

మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో బీసీలకు 50 శాతం టికెట్లు ఇస్తామని కాంగ్రెస్‌పార్టీ ప్రకటించిన నేపథ్యంలో తెరాస, భాజపా కూడా అదే నిర్ణయం తీసుకోవాలని రాష్ట్ర బీసీ ఫ్రంట్ ఛైర్మన్ మల్లేశ్‌యాదవ్ అధ్యక్షతన బషీర్‌బాగ్‌లో సోమవారం జరిగిన సమావేశంలో బీసీ సంక్షేమ సంఘం జాతీయ అధ్యక్షుడు ఆర్.కృష్ణయ్య డిమాండ్ చేశారు.

అన్నారం నుంచి సుందిళ్లకు నీరు

- ఒక పంపుతో ఎత్తిపోత
- కన్నెపల్లి వద్ద నడిచిన మూడు పంపులు

మంథని, కాళేశ్వరం, మహదేవపూర్, న్యూస్‌టుడే: కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టులో భాగంగా పెద్దపల్లి జిల్లా అన్నారం వద్ద ఏర్పాటుచేసిన పంపుహౌస్ నుంచి సోమవారం ఒక పంపుతో సుందిళ్ల బ్యారేజీలోకి నీటిని ఎత్తిపోశారు. మొదటి పంపును ఏడు గంటలపాటు నడిపినట్లు అధికారులు తెలిపారు. ప్రస్తుతం అన్నారం పంపుహౌస్ వద్ద నీరు 115.6 మీటర్లకు చేరింది. పంపులు నడవాలంటే 116.5 మీటర్ల మేర నీరు ఉండాలి. తక్కువగా ఉండటంతో కొన్ని గంటలపాటు మాత్రమే నీటిని ఎత్తిపోశారు. రెండో పంపును ప్రారంభించడానికి అధికారులు సన్నాహాలు చేస్తున్నారు. ఇప్పటి వరకు సుందిళ్ల బ్యారేజీలోకి 0.25 టీఎంసీ నీరు చేరుకుందని కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు ఈఎన్‌సీ నల్ల వెంకటేశ్వర్లు తెలిపారు. భూపాలపల్లి జిల్లా కన్నెపల్లి వద్ద నాలుగు రోజులపాటు పంపులు నిలిపివేయడంతో అన్నారం జలాశయం నుంచి నీరు వెనక్కి రావడం తగ్గిపోయింది. అక్కడ పంపులు నడవటం మొదలైనందున మళ్లీ పెరిగే అవకాశం ఉంది. అన్నారం జలాశయంలో 6.1 టీఎంసీల నీరు నిల్వ ఉన్నట్లు డీఈఈ సతీష్‌కుమార్ తెలిపారు. కన్నెపల్లి పంపుహౌస్‌లోని రెండో పంపునకు ఆదివారం అర్ధరాత్రి నిర్వహించిన ట్రయల్‌రన్ విజయవంతమైంది. అరగంటపాటు నడిపిన తర్వాత నిలిపివేశారు. సోమవారం 1,3,4 పంపుల ద్వారా నీటిని గ్రావిటీ కాలువలోకి ఎత్తిపోయగా అన్నారం బ్యారేజీ వైపు పరుగులు తీశాయి. మంగళవారం ఏడో పంపునకు ట్రయల్‌రన్ నిర్వహించనున్నారు. కాళేశ్వరం త్రివేణి సంగమం వద్ద 4.40 మీటర్ల నీటిమట్టం ఉంది. మేడిగడ్డ బ్యారేజీలో సోమవారం సాయంత్రానికి 7 టీఎంసీల నీటి నిల్వ నమోదైంది.

ఈనాడు 1869 - 2019 మహాత్ముడి 150 జయంతి వేడుకలు

మన జీవితాల్లో సూర్యుడు!

మన దైనందిన జీవితాల్లోనూ ఓ సౌరమండలం ఉంది. ఇక్కడ త్యాగమనేది కేంద్రంలో ఉండే సూర్యుడి వంటిది. ఇక భక్తి, విజ్ఞానం, పరీక్షల వంటివన్నీ ఆ సూర్యుడి చుట్టూ పరిభ్రమిస్తుండే గ్రహాల వంటివే!

– మహాత్మా గాంధీ

వాతావరణం

ప్రాంతం	గరిష్ఠ	కనిష్ఠ
రామగుండం	37.0	27.6
హన్మకొండ	36.8	27.0
తిరుపతి	36.7	24.6
నల్గొండ	36.0	24.2
ఖమ్మం	35.0	28.0
కరీంనగర్	35.0	25.0
విజయవాడ	34.6	27.0
హైదరాబాద్	34.1	24.6
సూర్యాపేట	34.0	27.0
ఆదిలాబాద్	33.8	29.9
నిజామాబాద్	33.6	25.9
మెదక్	33.0	28.4
మహబూబ్‌నగర్	32.9	24.1

గ్రహం అనుగ్రహం

23-7-2019 మంగళవారం

శ్రీ వికారి నామ సం॥రం॥ దక్షిణాయనం
గ్రీష్మ రుతువు; ఆషాఢ మాసం; బహుళ పక్షం
షష్ఠి: మ. 12-38 తదుపరి సప్తమి
ఉత్తరాభాద్ర నక్షత్రం: ఉ. 10-05 తదుపరి రేవతి
అమృత ఘడియలు: ఉ. 7-03 వరకు
వర్జ్యం: రా. 11-38 నుంచి 1-22 వరకు
దుర్ముహూర్తం: ఉ. 8-03 నుంచి 9-05 వరకు
తిరిగి రా. 10-58 నుంచి 11-43 వరకు
రాహుకాలం: మ. 3.00 నుంచి 4.30 వరకు
సూర్యోదయం: ఉ.5-40, సూర్యాస్తమయం: సా. 6.32

ఇదీ సంగతి!

ఉద్యోగ అవకాశాలు

UAE REQUIRED FOR REPUTED MEP COMPANY
WALK IN FOR SHORTLISTING ON 24th, 25th & 26th JULY 2019
At : OM Sai Arcade, HNo.- 1-2-597/27, 2nd Floor, Flat # 201, Lower Tank Bund, Opp, Katta Maisama Temple, Above Ambica Jewellers, Hyderabad - 500029.
•Tel: 040-23260274/23260276 • Cont.: 7032151701/9502876094
CLIENT INTERVIEWS ON 30th & 31st JULY 2019
•ASSISTANTS (Electrician / Plumber / Pipe Fitter)
•MEP HELPERS •MECHANICAL HELPERS
All above should have experience in construction of High-rise Building, Shopping Mall, Hospitals Etc. (INDIAN Experience ONLY) Age - Maximum 25 yrs.
Contact/apply immediately with complete CV, Copies of certificates, Original passport & 2 color photos to:
ASMACS ISO 9001:2008 Certified Company
411, Sai Chambers, 4th Floor, Opp. Railway Stn., Santacruz (E),Mumbai - 55
(Lic.No.: B-0115/ORI/PER/1000+/5/2987/91) PT6280928
For online job posting & vacancies log on to: www.jobs4hunt.com Email: ksa3@asmacs.net

Veltech University Andhra Pradesh Owned by RS Trust
Act no.6 of 2019, Andhra Pradesh Private Universities (Establishment & Regulation) (Amendment) Act, 2019
Applications are invited for the post of
CHANCELLOR | VICE CHANCELLOR | REGISTRAR
Chancellor: Visionary leader who can create a lasting quality impact in Research and Education arenas.
Vice Chancellor: A person with high level of competence, integrity, moral and Institutional commitment. Candidate should be a distinguished academician with Ph.D in Health Sciences from an Institution of repute with not less than 10 years of teaching experience as a Professor with minimum 3 years of Administrative experience as Principal / Director in a leading Institute of repute.
Registrar: Any PG Degree qualified with 10 years of Administrative experience.
Candidates meeting the required criteria may apply with their resume within one month from the date of this advertisement to
hrd@veltechrsap.edu.in
Campus Address: No.22, 9th Ward, Amaravathi Nagar, M.R. Palli Panchayat, Tirupati - 517 501, Andhra Pradesh, India
www.veltechrsap.edu.in

A for Appointments
ప్రత్యేక ధరకే 'ఈనాడు'లో ఉద్యోగ ప్రకటనలు
ఈనాడు
అలుగునూర్, కరీంనగర్
Cell:90001 80623

2016 తెలంగాణ TET-I ఫస్ట్ 134/150
2017 తెలంగాణ TET-I ఫస్ట్ 139/150
ప్రగతి DSC
TET-I + SGT
కొత్తబ్యాచ్ ప్రారంభం : 29-7-2019
98852 72474, 73821 78356

S.I. కానిస్టేబుల్
STATE 1st 292 Marks
STATE 2nd 287 Marks T. AJAY
STATE 3rd 286 Marks
2019 S.I. ఫలితాలలో 300కు పైగా జాబ్స్ NEW BATCH 24-07-19
HIP హైదరాబాద్ ఇన్‌స్టిట్యూట్
దిల్‌సుఖ్‌నగర్, Hyd. ✆ 9848262600

సైబరాబాద్‌లో బాహుబలి వీక్షణం!

- భారీ తెరపై ఏకకాలంలో 2,000 కెమెరాల్ని వీక్షించే అవకాశం
- 3 కమిషనరేట్ల పరిధిలోని మొత్తం కెమెరాలన్నీ అనుసంధానం
- లక్షల కెమెరాల దృశ్యాల్ని నెలరోజులు నిక్షిప్తం చేసే సదుపాయం

కమాండ్ కంట్రోల్ కేంద్రం

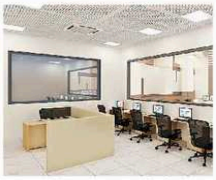
డయల్100 మానిటరింగ్ కేంద్రం

ఈనాడు - హైదరాబాద్

నేర పరిశోధనకు అత్యంత కీలకంగా మారిన సీసీ కెమెరాల పర్యవేక్షణలో 'బాహుబలి' వీక్షణం ఆవిష్కృతం కాబోతోంది. సైబరాబాద్ కమిషనరేట్ వేదికగా అధునాతన కమాండ్ కంట్రోల్ సెంటర్ త్వరలో అందుబాటులోకి రాబోతోంది. భారీ తెరపై ఏకకాలంలో 2,000 కెమెరాల్ని వీక్షించే సదుపాయం సాక్షాత్కరించనుంది. ప్రస్తుతం హైదరాబాద్‌లో వెయ్యి, సైబరాబాద్‌లో 500 కెమెరాల్ని మాత్రమే పర్యవేక్షించే సదుపాయముంది. హైదరాబాద్, సైబరాబాద్, రాచకొండ కమిషనరేట్ల పరిధిలో 'సేఫ్ సిటీ (సురక్షిత నగరం)' ప్రాజెక్టు కింద ఏర్పాటవుతున్న సీసీ కెమెరాల దృశ్యాల్ని ఈ కేంద్రం నుంచే పర్యవేక్షించే ఏర్పాట్లు జరుగుతున్నాయి. వీటితోపాటు కమ్యూనిటీ (సామాజిక) పోలీసింగ్, నేను సైతం ప్రాజెక్టుల కింద కాలనీల్లో ఏర్పాటు చేస్తున్న లక్షలాది కెమెరాల్నీ ఈ కేంద్రంలో పర్యవేక్షించే వీలు కలగనుంది. దేశంలోనే ప్రతిష్ఠాత్మకంగా బంజారాహిల్స్‌లో నిర్మితమవుతున్న జంట పోలీస్ టవర్లలో ఏర్పాటు కాబోయే కమాండ్ కంట్రోల్ సెంటర్‌కు సమాంతరంగా దీన్ని ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. రెండు నెలల్లో ఈ వ్యవస్థ అందుబాటులోకి రాబోతోంది. సైబరాబాద్ కమిషనర్ వీసీ సజ్జనార్ ఈ పనుల్ని త్వరితగతిన పూర్తి చేసేలా పర్యవేక్షిస్తున్నారు.

సురక్షిత నగరం ప్రాజెక్టులో కీలకం

తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రతిష్ఠాత్మకంగా భావిస్తున్న సేఫ్ సిటీ (సురక్షిత నగరం) ప్రాజెక్టు నిర్వహణలో ఈ కేంద్రం కీలకం కానుంది. ఎల్ అండ్ టీ సంస్థ మూడు కమిషనరేట్లలో 10,000 అధునాతన కెమెరాల్ని ఏర్పాటు చేస్తోంది. హైదరాబాద్‌లో 5,500, సైబరాబాద్, రాచకొండ కమిషనరేట్ల పరిధిలో 2,250 చొప్పున ప్రధాన కూడళ్లతోపాటు కొన్ని వ్యూహాత్మక ప్రాంతాల్లో వాటిని బిగిస్తున్నారు. ఏదైనా నేరం జరిగినప్పుడు నిందితులు పారిపోయే మార్గాల్ని నిశితంగా పర్యవేక్షించే అవకాశం కలుగుతుంది. ఈ పనులు ప్రస్తుతం 70 శాతం పూర్తయ్యాయి.

- వేగంగా వెళ్లే వాహనాల నంబర్ ప్లేట్లను గుర్తించే 232 ఆటోమేటిక్ కెమెరాల్నీ అందుబాటులోకి తెస్తున్నారు.
- సామాజిక పోలీసింగ్‌లో భాగంగా కాలనీల్లో ఏర్పాటు చేస్తున్న కెమెరాల్నీ ఇక్కడి నుంచే పర్యవేక్షిస్తారు. ఇప్పటివరకు హైదరాబాద్‌లో 30,000, సైబరాబాద్, రాచకొండ కమిషనరేట్లలో మరో 30,000 కెమెరాల్ని బిగించారు.
- ట్రాఫిక్ రద్దీ నియంత్రణ కోసం అధునాతన సాంకేతికతతో అందుబాటులోకి రాబోతోన్న ఇంటిగ్రేటెడ్ ట్రాఫిక్ మేనేజ్‌మెంట్ సిస్టమ్ (ఐటీఎంఎస్) ప్రాజెక్టులో భాగంగా మూడు కమిషనరేట్లలో దాదాపు 1300 కెమెరాల్ని అమర్చనున్నారు. ఏదేని కూడలిలో ట్రాఫిక్ జాం ఏర్పడితే సిబ్బంది ప్రమేయం ఏమీ లేకుండానే సమీప కూడళ్ల నుంచి అటు వైపు వాహనాల్ని రానీయకుండా నియంత్రించే అక్కడి సిబ్బందిని అప్రమత్తం చేసే సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో కూడుకున్నదే ఈ ప్రాజెక్టు.
- 'నేను సైతం' ప్రాజెక్టులో భాగంగా వ్యక్తిగతంగా మూడు కమిషనరేట్లలో 10 లక్షల సీసీ కెమెరాల్ని అందుబాటులోకి తీసుకువచ్చే లక్ష్యంతో ముందుకెళ్తున్నారు. ప్రస్తుతం 30-40 శాతం వరకు పనులు పురోగతిలో ఉన్నాయి.
- ఇలా పలు ప్రాజెక్టుల కింద ఏర్పాటు చేసే లక్షలాది కెమెరాల్ని ఈ కేంద్రం నుంచే వీక్షిస్తారు. భారీ తెరపై ఒకేసారి 2,000 కెమెరాల్ని చూడవచ్చు. అవసరాన్ని బట్టి వీలైనన్ని కెమెరాల్ని జూమ్ చేసి దృశ్యాల్ని వీక్షించొచ్చు. 40 కెమెరాల్ని అయితే ఏకకాలంలో జూమ్ చేసే అవసరం లేకుండానే క్షుణ్ణంగా చూడొచ్చు.

బాహుబలి వీక్షణం ఇలా..

ఈ కమాండ్ కంట్రోల్ సెంటర్‌లో 14 మీటర్ల పొడవు, 4.2 మీటర్ల ఎత్తుతో అర్ధ చంద్రాకారంలో భారీ తెర ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. ఇందులో 3 వరుసల్లో వరుసకు 9 చొప్పున టీవీ స్క్రీన్‌లుంటాయి. ఒక్కో టీవీ తెర సామర్థ్యం 70 అంగుళాలు. ఈ భారీ తెర పక్కనే రెండు వైపులా మరో నాలుగేసి టీవీ తెరలు 55 అంగుళాల సామర్థ్యం గలవి ఉంటాయి.

- ఈ కేంద్రంలోనే దాదాపు 10 లక్షల కెమెరాలకు సంబంధించిన దృశ్యాల్ని నెల రోజులపాటు నిక్షిప్తం చేసి ఉంచేలా భారీ సర్వర్లను ఇప్పటికే ఏర్పాటు చేశారు. అవసరాన్ని బట్టి సర్వర్ల సామర్థ్యాన్ని పెంచుకునే వీలుంది.
- ఈ కేంద్రంలో 19 వర్క్ స్టేషన్లున్నాయి. ప్రాథమికంగా 60 మంది సాంకేతిక సిబ్బంది మూడు విడతల్లో విధులు నిర్వర్తించేలా ప్రణాళిక రూపొందించారు.
- ఏదైనా ఘటన జరిగినప్పుడు ఉన్నతాధికారులు అత్యవసరంగా సమావేశమై సీసీ కెమెరాల దృశ్యాలను వీక్షించేందుకు వీలుగా ఆధునిక హంగులతో వార్‌రూంను ఏర్పాటు చేశారు.

ఆసరానందం

పెరిగిన పింఛను మొత్తాన్ని అందుకున్న దివ్యాంగులు, వృద్ధులు, ఒంటరి మహిళలు, చేనేత, గీత, బీడీ కార్మికులు సంతోషపడుతున్నారు. ఎన్నికల సందర్భంగా తెరాస హామీ ఇచ్చిన మేరకు ఈ నెల నుంచి ఆసరా పింఛన్ల మొత్తాన్ని రెట్టింపు చేసి ఇస్తున్నారు. రూ.1,500 అందుకున్న దివ్యాంగులకు రూ.3,016, రూ.1,000 తీసుకుంటున్న మిగతా పింఛనుదారులందరికీ రూ.2,016కు ప్రభుత్వం పెంచింది. గత నెలతో పోల్చితే ఈ నెల రెట్టింపు మొత్తాన్ని తీసుకుంటున్నారు. శని, ఆదివారాల్లో ఉత్తర్వులను అందుకున్న లబ్ధిదారులు సోమవారం నుంచి పోస్టాఫీసుల్లో డబ్బులు తీసుకుంటూ ఆనందం వ్యక్తం చేస్తున్నారు.

-ఈనాడు, సూర్యాపేట

మొక్కజొన్న రక్షణకు వలపు వల

- తెలంగాణలో 45 వేల ఎకరాల్లో ప్రయోగం
- 'ఫెరోమోన్'ల సరఫరా ప్రక్రియ ప్రారంభం

ఈనాడు, హైదరాబాద్: పంటలను ఆశించే కీటకాలను పురుగుమందులు వాడకుండా 'ఫెరోమోన్- ల్యూర్' విధానంలో నివారించే కార్యక్రమం రాష్ట్రంలో ప్రారంభమైంది. భారత రసాయన సాంకేతిక సంస్థ (ఐఐసీటీ) రూపొందించిన ఈ విధానాన్ని మొక్కజొన్న పొలాల్లో వినియోగానికి ఈ నెల 5న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆమోదం తెలిపింది. ఇందులోభాగంగా సిద్దిపేట, మహబూబ్‌నగర్, జోగులాంబ గద్వాల, నాగర్‌కర్నూల్, కామారెడ్డి, మెదక్, వికారాబాద్, రాజన్న సిరిసిల్ల, జగిత్యాల, ఖమ్మం, జనగామ, సంగారెడ్డి, మహబూబాబాద్, నిజామాబాద్, కరీంనగర్ జిల్లాల్లోని 140 మండలాల్లో ఈ విధానాన్ని ఆచరించబోతున్నారు. ఆయా ప్రాంతాల్లోని సుమారు 45 వేల ఎకరాల మొక్కజొన్న పొలాలకు 3.6 లక్షల ట్రాప్‌లు, 7.2 లక్షల ల్యూర్‌లను సరఫరా చేయాలని నిర్ణయించారు. తొలి విడతగా మహబూబ్‌నగర్, గద్వాల, కామారెడ్డి జిల్లాలకు వీటిని సరఫరా చేసే ప్రక్రియను ఐఐసీటీ సంచాలకుడు డా.చంద్రశేఖర్, శాస్త్రవేత్తలు డా.బి.వి.సుబ్బారెడ్డి, డా.బి.నాగేంద్రబాబు, డా.రాజశేఖర్ సోమవారం ప్రారంభించారు. వారం రోజుల్లో మిగిలిన ప్రాంతాలకు అవసరమైన వాటిని సరఫరా చేయనున్నట్లు డా.బి.వి.సుబ్బారెడ్డి తెలిపారు.

ఆకర్షించి.. వలలో ఇరికించి..

పత్తి పంటను ఆశించే కీటకాలను నాశనం చేసేందుకు శాస్త్రవేత్తలు ఫెరోమోన్ ట్రాప్ (ఒక జీవి అదే జాతికి చెందిన భిన్న జీవిని ఆకర్షించేందుకు విసర్జించే రసాయనం), ల్యూర్ (ఎర)లను ఐఐసీటీ ఇదివరకే రూపొందించిన సంగతి తెలిసిందే. సాధారణంగా వ్యవసాయ క్షేత్రాల్లో ఆడ కీటకాలు స్రవించే రసాయనాల వాసన పసిగట్టి మగ కీటకాలు అక్కడికి చేరతాయి. అనంతరం వాటితో సంపర్కం ద్వారా సంతానాన్ని వృద్ధి చేస్తాయి. తద్వారా చీడపీడలు పెరిగిపోయి పంటల నాశనానికి దారితీస్తుంది. ఈ నేపథ్యంలో శాస్త్రవేత్తలు.. ఆడ కీటకాలు స్రవించే రసాయనాన్ని కృత్రిమంగా విడుదల చేసే ట్రాప్‌లను అభివృద్ధి చేశారు. వాటికి ఆకర్షితమై వచ్చే మగ కీటకాలు ట్రాప్‌ల్లో ఉంచే ఎరపై వాలడం వల్ల వాటిలో చిక్కుకుని నాశనమవుతాయి.

మాజీ మావోయిస్టు ఆత్మహత్యాయత్నం

- తన భూమి సమస్యను పరిష్కరించకపోవడమే కారణం

మహబూబాబాద్ కలెక్టర్ శివలింగయ్య ఎదుట తలపై పెట్రోలు పోసుకుంటున్న కాశీరాం

మహబూబాబాద్, న్యూస్‌టుడే: తన భూమి సమస్యను పరిష్కరించకుండా అధికారులు ఇబ్బందులకు గురిచేస్తున్నారంటూ..సోమవారం మాజీ మావోయిస్టు కాశీరాం ఆత్మహత్యకు యత్నించారు. ఈ సంఘటన మహబూబాబాద్ జిల్లా కలెక్టర్ శివలింగయ్య ఎదుటే చోటుచేసుకుంది. బయ్యారం మండలం జగ్యా తండాకు చెందిన కాశీరాం గతంలో సీపీఐ(ఎంఎల్) ప్రజాప్రతిఘటన విభాగంలో ఉన్నారు. లొంగిపోయిన మావోయిస్టులకు పునరావాసం కల్పిస్తామని ప్రభుత్వం హామీ ఇవ్వడంతో, అప్పటివరకు అజ్ఞాతవాసం గడిపిన ఆయన జనజీవన స్రవంతిలోకి వచ్చారు. అధికారులు 2013లో 4.20 ఎకరాల భూమి పంపిణీ చేశారు. మూడేళ్లపాటు కాశీరాం సాగుచేసుకున్న అనంతరం, కొంతమంది వ్యక్తులు ఆ భూమి తమదంటూ వివాదానికి దిగారు. ఇరువర్గాలవారు బయ్యారం తహసీల్దారు కార్యాలయంలో ఫిర్యాదులు చేసుకున్నారు. సర్వే ద్వారా సమస్యను పరిష్కరిస్తామని చెప్పిన రెవెన్యూ శాఖ ఎంతకీ పట్టించుకోకపోవడంతో ఆయన విసిగిపోయారు. కొన్ని రోజుల కిందట బయ్యారం తహసీల్దారు కార్యాలయం ముందు కిరోసిన్ పోసుకొని ఆత్మహత్యాయత్నం చేశారు. ఇప్పటికీ న్యాయం జరగలేదంటూ జిల్లాకేంద్రంలో 'ప్రజావాణి'కి హాజరైన కాశీరాం దంపతులు.. కలెక్టరుకు విన్నవించారు. పరిస్థితిని వెల్లడిస్తూనే, ఆయన తాను వెంట తెచ్చుకున్న పెట్రోలును తలపై పోసుకునేందుకు ప్రయత్నించారు. వెంటనే పోలీసులు అప్రమత్తమై, ఆ జంటను అదుపులోకి తీసుకున్నారు. మహబూబాబాద్ పట్టణ పోలీసు అధికారులు కేసు నమోదుచేశారు.

ఎన్నికలకెందుకంత హడావుడి?

- ప్రణాళికను ఎందుకు కుదించుకున్నారు
- పూర్తి వివరాలతో కౌంటరు దాఖలు చేయండి
- మున్సిపల్ ఎన్నికలపై ప్రభుత్వానికి హైకోర్టు ఆదేశం

ఈనాడు, హైదరాబాద్: మున్సిపల్ ఎన్నికల నిమిత్తం ముందస్తుగా రూపొందించుకున్న ప్రణాళికను మీరే ఎందుకు కుదించుకున్నారంటూ ప్రభుత్వాన్ని సోమవారం హైకోర్టు ప్రశ్నించింది. ఎన్నికలకు ముందు దశలవారీగా ఒక్కో దశను పూర్తి చేయడానికి ఎంత గడువు కావాలో చెబుతూ సింగిల్ జడ్జికి ప్రణాళిక సమర్పించారంది. దీని ప్రకారం 109 రోజులు అవసరంకాగా అదే విషయాన్ని పేర్కొంటూ సింగిల్ జడ్జి ఉత్తర్వులు వెలువరించాక ఈ మొత్తం ప్రక్రియను 9 రోజుల్లోనే పూర్తి చేయడానికి ఎందుకు కుదించుకోవాల్సి వచ్చిందని అడిగింది. మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో ప్రజాస్వామ్యం హైజాక్ అవుతోందన్న ఆరోపణలకు సమాధానమివ్వాల్సి ఉందని, పూర్తి వివరాలతో కౌంటరు దాఖలు చేయాలంటూ విచారణను ఈనెల 29కి వాయిదా వేసింది. నిర్మల్ జిల్లా భైంసా ఎన్నికల ప్రక్రియను నిలిపివేస్తూ సింగిల్ జడ్జి ఇచ్చిన ఉత్తర్వులను సవాలు చేస్తూ మాజీ ఛైర్మన్ మహమ్మద్ జబీర్ అహ్మద్ అప్పీలు దాఖలు చేశారు. ఈ అప్పీలు ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఆర్.ఎస్.చౌహాన్, జస్టిస్ షమీమ్ అక్తర్‌లతో కూడిన ధర్మాసనం ముందుకు విచారణకు వచ్చింది. ప్రభుత్వ ప్రత్యేక న్యాయవాది సంజీవ్‌కుమార్ వాదనలు వినిపిస్తూ ఎన్నికల ప్రక్రియను సవాలు చేస్తూ దాఖలైన ప్రజాప్రయోజన వ్యాజ్యం పెండింగ్‌లో ఉందని, దాంతో కలిపి విచారించాలని కోరారు. ఆ వ్యాజ్యంపై కౌంటరు దాఖలు చేశారా అంటూ న్యాయవాదిని ధర్మాసనం ప్రశ్నించింది. కొంత గడువు కావాలని ఆయన కోరారు. దీనికి ధర్మాసనం అనుమతిస్తూ విచారణను 29కి వాయిదా వేస్తామనగా 24లోగా కౌంటరు దాఖలు చేస్తామని న్యాయవాది తెలిపారు. దీనిపై ధర్మాసనం స్పందిస్తూ ఎన్నికల నిర్వహణలో అంత తొందర ఎందుకు ప్రదర్శిస్తున్నారంది. మున్సిపల్ ఎన్నికల ప్రక్రియలో వార్డుల విభజన కీలక ప్రక్రియ అని, వాటిని అంత తొందరగా ఎలా పరిష్కరిస్తారంది. ఈ అభ్యంతరాలన్నింటినీ పరిష్కరించేదాకా ఎన్నికల ప్రక్రియ చేపట్టబోమని ఎన్నికల సంఘం హామీ ఇచ్చిందని, ఈనెల 25 లోగా కౌంటరు దాఖలు చేయాలంటూ విచారణను వాయిదా వేసింది.

ముఖాముఖీలు కొనసాగించొచ్చు

'టీఎస్‌పీఎస్సీ (గ్రూప్-2' పిటిషన్లపై సుప్రీంకోర్టు

ఈనాడు, దిల్లీ: తెలంగాణ రాష్ట్ర పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్(టీఎస్‌పీఎస్సీ)కు సుప్రీంకోర్టులో ఊరట లభించింది. గ్రూప్-2 ముఖాముఖీలు కొనసాగించొచ్చని స్పష్టం చేసింది. తెలంగాణ హైకోర్టు ఇచ్చిన ఆదేశాలను సవాలు చేస్తూ దాఖలైన పిటిషన్‌ను సోమవారం జస్టిస్ డీవై చంద్రచూడ్, జస్టిస్ ఇందిరా బెనర్జీలతో కూడిన ధర్మాసనం విచారణ చేపట్టింది. తెలంగాణ హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ తీర్పు సమంజసమేనని ధర్మాసనం అభిప్రాయపడింది. నియామకాలు భర్తీ చేసే సమయంలో పిటిషన్లు సాధారణమయ్యాయని, దీని వల్ల పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్లకు చాలా ఇబ్బందులు వస్తున్నాయని ధర్మాసనం వ్యాఖ్యానించింది. పెద్దసంఖ్యలో భర్తీచేసే సమయంలో చిన్నచిన్న పొరపాట్లు ఉంటాయని పేర్కొన్న ధర్మాసనం హైకోర్టు ఉత్తర్వుల్లో జోక్యం చేసుకోబోమని స్పష్టం చేస్తూ పిటిషన్‌ను తోసిపుచ్చింది. టీఎస్‌పీఎస్సీ నిర్వహించిన గ్రూపు-2 పరీక్షలకు సంబంధించి 20 వేల మంది అభ్యర్థుల సమాధాన పత్రాలను న్యాయవాదులతో పరిశీలన చేయించాలన్న ఏకసభ్య ధర్మాసనం ఇచ్చిన తీర్పును డివిజన్ బెంచ్ కొట్టివేసింది. దీంతో హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఆదేశాలను సవాలు చేస్తూ జాన్‌రెడ్డి తదితరులు సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించారు.

ఇంటర్ పునఃపరిశీలన దరఖాస్తు గడువు పొడిగింపు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: ఇంటర్ ద్వితీయ సంవత్సరం సప్లిమెంటరీ విద్యార్థులు జవాబుపత్రాల పునఃలెక్కింపు, పునఃపరిశీలనకు దరఖాస్తు గడువును ఒక రోజు పెంచారు. ఈనెల 22వ తేదీతో గడువు ముగియగా ఈనెల 23 (మంగళవారం)వరకు పొడిగించినట్లు ఇంటర్‌బోర్డు కార్యదర్శి అశోక్ ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు.

తెలుగు రాష్ట్రాల ఇంజినీర్ల సమావేశం ఈ వారంలో

గోదావరి నుంచి కృష్ణాకు నీటి మళ్లింపుపై చర్చ

ఈనాడు, హైదరాబాద్: గోదావరి నుంచి శ్రీశైలానికి నీటి మళ్లింపుపై ఈ వారంలో తెలుగు రాష్ట్రాల ఇంజినీర్ల సమావేశం జరగనుంది. ఈ నెల 15వ తేదీన సమావేశమై చర్చించాలని నిర్ణయించినా కొందరు ముఖ్య ఇంజినీర్లు అందుబాటులో లేకపోవడంతో వాయిదాపడింది. తర్వాత కూడా పలు సార్లు భేటీ కావాలని నిర్ణయించుకున్నా జరగలేదు. ఈ వారంలో సమావేశం నిర్వహించి గోదావరి నుంచి శ్రీశైలానికి, పోలవరం నుంచి నాగార్జునసాగర్‌కు నీటిని మళ్లించే పథకాలకు తుది రూపు ఇవ్వనున్నారు. ఇంజినీర్ల సమావేశంలో ఓ నిర్ణయం తీసుకున్న తర్వాత ముఖ్యమంత్రులు భేటీ కానున్నారు. తదుపరి ముఖ్యమంత్రుల సమావేశంలో దీనిపై ఓ నిర్ణయం తీసుకునే అవకాశం ఉన్నట్లు సంబంధిత వర్గాలు తెలిపాయి

రైతుబీమాకు రూ.750 కోట్లు కావాలి

- వచ్చే నెల 13తో ముగుస్తున్న బీమా గడువు
- ఎల్లుండి రాష్ట్రానికి రానున్న ఎల్ఐసీ ఉన్నతాధికారులు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: రైతుబీమా పథకానికి ప్రభుత్వం చెల్లించాల్సిన ప్రీమియం సొమ్ము రూ.750 కోట్ల వరకు ఉండవచ్చని వ్యవసాయశాఖ తాజాగా అంచనా వేసింది. గతేడాది ఈ పథకానికి తొలుత రూ.636 కోట్లే చెల్లించింది. ఆ తర్వాత రైతుల సంఖ్య పెరగడం వల్ల ప్రీమియం పెరుగుతూ వచ్చింది. గతేడాది ఆగస్టు 14 నుంచి రైతులకు జీవిత బీమా వర్తింపజేస్తూ ఈ పథకాన్ని వ్యవసాయశాఖ తొలుత ప్రారంభించింది. అప్పుడు ఒక్కో రైతుకు ఏడాది పాటు జీవితబీమా కల్పించాలంటే రూ.2271.50 చొప్పున ప్రీమియం చెల్లించాలని 'భారతీయ బీమా సంస్థ'(ఎల్ఐసీ) ఇచ్చిన ప్రతిపాదనను ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. అన్నదాత ఏ కారణంతో కన్నుమూసినా రూ.5 లక్షల బీమా పరిహారం చెల్లించాలనేది ఈ పథకం ప్రధాన నిబంధన. 18 నుంచి 59 ఏళ్ల లోపు వయసు గల వ్యవసాయ భూముల యజమానులందరికీ ఇది వర్తిస్తుంది. తొలుత 28 లక్షల మందిని మాత్రమే గుర్తించి ప్రీమియంగా రూ.636.02 కోట్లు కట్టారు. ఆ తర్వాత క్రమంగా మరో 2.88 లక్షల మంది అర్హులున్నట్లు వ్యవసాయాధికారులు నివేదించారు. ఈ ఏడాది వీరితో కలిపి మొత్తం 30.88 లక్షల మందికి ప్రీమియం చెల్లిస్తేనే వచ్చే నెల 14 నుంచి జీవితబీమా వారికి వర్తిస్తుంది. ప్రభుత్వం వెంటనే నిధులు విడుదల చేసి ప్రీమియం కట్టకపోతే వచ్చే నెల 13తో బీమా వర్తింపు ముగుస్తుంది. రాష్ట్రంలో రైతుల మరణాలు పెద్దగా ఉండకపోవచ్చని ప్రీమియాన్ని రూ.2,271.50గా ఎల్ఐసీ గతేడాది ప్రతిపాదించింది. కానీ ఈ సంస్థ ఊహించినదానికన్నా మరణాలు ఎక్కువగా ఉన్నట్లు తేలింది. ఇప్పటికే గత ఆగస్టు 14 నుంచి.. 14,105 మంది మృతి చెందిన రైతులకు సంబంధించి వారి కుటుంబాలకు రూ.705 కోట్లను చెల్లించింది.

ఎంత కావాలి...

ఈ ఏడాది రైతుబీమా పథకం అమలుకు ప్రీమియం ప్రతిపాదనలు ఇవ్వాలని ఎల్ఐసీకి వ్యవసాయశాఖ ముఖ్య కార్యదర్శి పార్థసారథి తాజాగా లేఖ రాశారు. దీనిపై చర్చించేందుకు ఈ నెల 25న సచివాలయానికి వస్తామని ఎల్ఐసీ ఉన్నతాధికారులు సోమవారం సమాధానమిచ్చారు. 30.88 లక్షల మంది రైతులు అర్హులైనందున ప్రీమియం ఒక్క రూపాయి అదనంగా పెంచినా రూ.30.88 లక్షల భారం పెరుగుతుంది. ఎల్ఐసీతో చర్చించిన తర్వాత సీఎం కేసీఆర్‌కు వ్యవసాయశాఖ సమగ్రంగా ప్రతిపాదనలు పంపుతుంది. ఆయన ఆమోదం అనంతరం ప్రీమియం ఖరారవుతుంది. ఆ తర్వాతే నిధులను ఎల్ఐసీకి ఆర్థికశాఖ విడుదల చేస్తుంది. ఈ ప్రక్రియ అంతా వచ్చే నెల 13లోగా పూర్తి చేసి పథకాన్ని కొనసాగించేందుకు కృషి చేస్తున్నట్లు పార్థసారథి 'ఈనాడు'కు చెప్పారు.

రెవెన్యూ అవినీతి..అదే రీతి

- ప్రక్షాళన ప్రకటించినా మారని సిబ్బంది తీరు
- క్షేత్రస్థాయికి జిల్లాల కలెక్టర్లు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: పాస్ పుస్తకం మంజూరుకు ఒక ధర..విస్తీర్ణం సరిచేయడానికి మరో ధర..ఆన్‌లైన్‌లో భూయజమాని పేరు ఎక్కించేందుకు ఒకరేటు. రాష్ట్రంలో భూ సమస్యల పరిష్కారం పేరుతో కొందరు రెవెన్యూ సిబ్బంది తీరు ఇది. అవినీతిని పారదోలేందుకు కాయకల్ప చికిత్స తప్పదని ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ హెచ్చరించినప్పటికీ క్షేత్రస్థాయిలో ఉద్యోగులు గాడిన పడటం లేదని తాజా సంఘటనలు చెబుతున్నాయి. ప్రభుత్వం ప్రతిష్ఠాత్మకంగా చేపట్టిన భూ దస్త్రాల ప్రక్షాళన కార్యక్రమంలో (ఎల్ఆర్‌యూపీ) సమస్యలను పరిష్కరించకుండా పక్కన పెట్టి, తాజాగా వాటిని తీరుస్తామంటూ సొమ్ముచేసుకోవడం, అనిశా దాడుల్లో పట్టుబడటం లాంటి సంఘటనలు ఇటీవల ఎక్కువవుతున్నాయి.

అవే తిప్పలు.. కార్యాలయాల చుట్టూ ప్రదక్షిణలు

రాష్ట్రంలో 2017 సెప్టెంబరు 15 నుంచి డిసెంబరు వరకు గ్రామ స్థాయిలో రెవెన్యూ శాఖ ఎల్ఆర్‌యూపీని నిర్వహించి దస్త్రాలను ఆన్‌లైన్‌లో నిక్షిప్తం చేసింది. అనంతరం కొత్త పట్టా పాస్‌పుస్తకాల పంపిణీకి శ్రీకారం చుట్టింది. ఈ క్రమంలో అప్పటి వరకు లేని సమస్యలు కూడా తెరపైకి వచ్చాయి. కొత్త పాస్‌పుస్తకాల్లోనూ ఇబ్బడిముబ్బడిగా తప్పులు దొర్లాయి. పైగా అంతకు ముందు నిర్వహించిన మా భూమి (వెబ్‌ల్యాండ్) వెబ్‌సైట్‌లో ఉన్న భూముల వివరాలు కొత్తగా ఏర్పాటు చేసిన తెలంగాణ ఇంటిగ్రేటెడ్ ల్యాండ్ రెవెన్యూ మేనేజ్‌మెంట్ సిస్టంలో కనిపించకుండా పోయాయంటూ రైతులు ఫిర్యాదులు చేశారు. వారసత్వ బదిలీ, సర్వే నంబర్లు సరిచేయడం, కొత్త పుస్తకాల మంజూరు లాంటి సమస్యలు కూడా పెద్ద సంఖ్యలో ఉన్నాయి. వీటిని పరిష్కరించాలంటూ రైతులు నిత్యం తహసీల్దారు, ఆర్డీఓ, కలెక్టర్ కార్యాలయాల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు.

భూ సమస్యల పరిష్కారం కోరుతూ ప్రతి సోమవారం జిల్లా కలెక్టరేట్లలో నిర్వహించే ప్రజావాణికి కుప్పలు తెప్పలుగా దరఖాస్తులు వస్తున్నాయి. ఇప్పటికే గ్రామ స్థాయిలో ఎల్ఆర్‌యూపీ నిర్వహించినప్పటికీ ఇంత పెద్ద ఎత్తున దరఖాస్తులు రావడం చర్చకు దారితీస్తోంది. పైగా కొన్నిచోట్ల మండల స్థాయి సిబ్బంది పెద్ద ఎత్తున డబ్బులు వసూలు చేస్తున్న సంఘటనలపైనా కలెక్టర్లకు ఫిర్యాదులు అందుతున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో జిల్లాల కలెక్టర్లు సమస్యల పరిష్కారానికి తిరిగి క్షేత్ర స్థాయికి వెళ్లాలని భావించి కార్యాచరణ చేపడుతున్నారు. ఇది ఎంతవరకు ప్రయోజనాన్ని చేకూరుస్తుందోనని ప్రజలు ఎదురుచూస్తున్నారు.

- ★ జయశంకర్ భూపాలపల్లి జిల్లా కలెక్టర్ వాసం వెంకటేశ్వర్లు తాజాగా 'భూ పరిష్కార వేదిక- రైతుల చెంతకే రెవెన్యూ సిబ్బంది' పేరుతో కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టారు. నిర్మల్, మేడ్చల్ మల్కాజిగిరి, నల్గొండ జిల్లాల్లో కూడా కార్యక్రమాలు చేపట్టారు.
- ★ సంగారెడ్డి జిల్లా కలెక్టర్ హనుమంతరావు 'భూ వాణి' పేరుతో భూ సమస్యల పరిష్కార వేదికను నిర్వహించారు. దాదాపు 17 వేల దరఖాస్తులు వచ్చాయి.
- ★ మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా కలెక్టర్ రొనాల్డ్ రోస్ ప్రత్యేక కార్యక్రమం చేపట్టారు. మా భరోసా పేరుతో ప్రత్యేక ఫోన్ నెంబర్ ఏర్పాటు చేశారు. అవినీతి జోలికి వెళ్లబోమంటూ ఉద్యోగులతో వారి పిల్లలపై ఒట్టు పెట్టించి ప్రమాణం చేయించారు. ఈ జిల్లాలో విరాసత్ (వారసత్వ బదిలీ) సమస్య పరిష్కారానికి వచ్చిన దరఖాస్తులు పేరుకుపోయాయి. ఇప్పటికీ 2,827 దరఖాస్తులు అపరిష్కృతంగా ఉన్నాయి.

భూపాలపల్లి జిల్లాలో చేపట్టిన కార్యక్రమంలో కలెక్టర్ వాసం వెంకటేశ్వర్లు

వానాకాలంలోనూ ప్రాజెక్టుల వెలవెల

ఈనాడు, హైదరాబాద్: నిండు వర్షాకాలంలో రాష్ట్రంలోని ప్రాజెక్టులు నీళ్లు లేక వెలవెలబోతున్నాయి. కర్ణాటకలో ఎగువ కృష్ణా ప్రాజెక్టుల్లోకి వరద ప్రవాహం ఊరించినట్లే ఊరించి సద్దుమణిగింది. ఈ నెల ఆరంభంలో ఆలమట్టికి లక్ష క్యూసెక్కుల ప్రవాహం రాగా ఇప్పుడు 13వేల క్యూసెక్కులు మాత్రమే వస్తోంది. గోదావరి పరీవాహకంలోనూ ప్రాజెక్టులు కళతప్పాయి. కడెం ప్రాజెక్టుకు స్వల్పంగా వరద పెరిగింది. 4,254 క్యూసెక్కుల ప్రవాహం వస్తోంది.

SAMPOORNA INST OF AGRICULTURE & HORTICULTURE TECHNOLOGY
CHANNAPATNA, BANGALORE.
(Under University of Mysore-Govt , Karnataka)
ADMISSIONS
B.Sc (Hon's)- Agriculture
1st Pvt College to get ICAR In Karnataka.
Ref No: SIIAHT / ICAR/ 2019-20 / 395B
Note: 60% above Bipc & Diploma (Agri) only Eligible.
Reach campus before 29th July.
Call: 9014965113, 9581308243

హరితహారానికి అడ్డు.. అధికారుల 'వడ్డన'

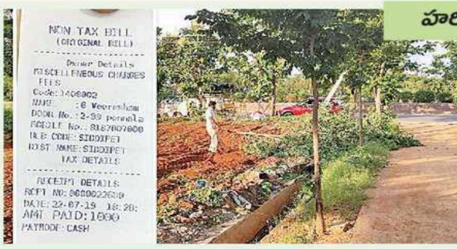

హరితహారం సంరక్షణకు సిద్దిపేట పురపాలిక, ఉద్యాన శాఖ అధికారులు కఠిన చర్యలు చేపట్టారు. జిల్లా కేంద్రం సిద్దిపేటలోని కలెక్టర్ క్యాంపు కార్యాలయం సమీపంలో జి.వీరేశానికి చెందిన ప్లాట్ (ఇంటి స్థలం)దగ్గర, రహదారి పక్కన హరితహారంలో భాగంగా నాటిన మొక్క పెరిగి చెట్టుగా మారింది. సోమవారం దాన్ని జేసీబీ సాయంతో తొలగించాడు. అదే సమయంలో పట్టణ ఉద్యాన శాఖ అధికారి సామల ఐలయ్య గమనించి మందలించారు. పురపాలిక అధికారులు రూ.వెయ్యి జరిమానా విధించగా.. వీరేశం చెల్లించారు. పునరావృతమైతే ఠాణాలో ఫిర్యాదు చేస్తామని అధికారి స్పష్టంచేశారు. ఇప్పటివరకు పట్టణంలో ఇలాంటి సంఘటనలు పది చోట్ల చోటు చేసుకోగా.. రూ.30 వేల వరకు జరిమానా విధించడం గమనార్హం.

- న్యూస్‌టుడే, సిద్దిపేట టౌన్

తప్పు చేసి సమర్థించుకుంటారా?

ఎస్‌టీయూటీఎస్

ఈనాడు, హైదరాబాద్: బదిలీలకు కౌన్సెలింగ్ విధానాన్నే నమ్ముకున్న సాధారణ ఉపాధ్యాయుల మానసిక స్థైర్యాన్ని దెబ్బతీసే విధంగా సీఎం కార్యాలయం అక్రమ బదిలీలు చేస్తుంటే విద్యాశాఖ మంత్రి జగదీశ్‌రెడ్డి సమర్థించుకున్నారంటూ ఎస్‌టీయూటీఎస్ విమర్శించింది. సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు బి.భుజంగరావు, ప్రధాన కార్యదర్శి సదానందంగౌడ్ ఈ మేరకు ఒక ప్రకటన విడుదల చేశారు. 'చేసిన తప్పులను బహిరంగంగా సమర్థిస్తూ వ్యాఖ్యలు చేయడం ద్వారా అవినీతి, అక్రమాలు తమ విధానమని చెప్పకనే చెప్పారు' అని తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రాథమిక ఉపాధ్యాయుల సంఘం(టీఎస్‌పీటీఏ) రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు సయ్యద్ షౌకత్‌అలీ విమర్శించారు.

CENTRAL INSTITUTE OF PLASTICS ENGINEERING & TECHNOLOGY (CIPET)
(Dept. Of Chemicals & Petrochemicals, Ministry of Chemicals & Fertilizers, Govt. of India)
IDA, Phase-II, Cherlapally, Hyderabad - 500 051
E-mail: cipethyderabad@yahoo.co.in, Web: www.cipet.gov.in

AICTE APPROVED COURSES
GOLDEN OPPORTUNITY FOR CAREER IN PLASTICS TECHNOLOGY
Excellent Placement track record

SPOT ADMISSION FOR DIPLOMA & PG DIPLOMA

S.N	Name of the Course	Duration	Entry Qualification
1	Postgraduate Diploma in Plastics Processing & Testing (PGD-PPT)	1½ Years	3 Years Degree in Science with Chemistry as one of the subjects.
2	Diploma in Plastics Mould Technology (DPMT)	3 Years	X.Std. with Maths, Science and English
3	Diploma in Plastics Technology (DPT)	3 Years	

No Age Limit

The interested candidates should send their Bio-data on or before 29.07.2019 to the above email (or) Postal Address. Candidate has to report on above address on 30.07.2019 at 10.00 am for written test and counselling.

Further Details Please Call: 9959333414 / 9849599133 / 9800015135

ఈనాడు

జాబిలి యాత్రలో తొలి మజిలీ

భారత రోదసి శోధన చరిత్రలో కళ్లు మిరుమిట్లు గొలిపే మహాద్భుత ప్రకరణమిది. పదకొండేళ్ల విరామానంతరం రెండోదఫా చంద్రమండల యాత్ర స్వప్నాన్ని సాకారంచేసే కృషిలో 'ఇస్రో' ధీమాగా ముందడుగు వేసింది. వారం క్రితమే జరగాల్సిఉన్న కీలక అంతరిక్ష ప్రయోగం సాంకేతిక సమస్యతో చివరి దశలో వాయిదా పడగా, శాస్త్రవేత్తల రెట్టించిన పట్టుదలతో 'బాహుబలి' జీఎస్‌ఎల్‌వీ మార్క్‌3 ఎమ్‌1 వాహక నౌక చంద్రయాన్‌-2 ఉపగ్రహాన్ని నిన్న విజయవంతంగా నింగిలోకి మోసుకుపోయింది. అయిదు రోజుల తరవాత భూ నియంత్రిత కక్ష్యలోకి ఉపగ్రహం ప్రవేశించాక మూడు లక్షల 84వేల కిలోమీటర్లకుపైగా దూరాన ఉన్న చంద్రుడి దక్షిణధ్రువ ప్రాంతాన జెండా పాతడమన్నది ఈ భారీ కసరత్తులో అత్యంత సంక్లిష్ట ఘట్టం. జాబిలివైపు వెళ్లేందుకు చంద్రయాన్‌-2 తొలుత తన కక్ష్యను పెంచుకోవడం, చందమామకు దగ్గరయ్యాక వ్యోమనౌకలోని రాకెట్లు క్రమపద్ధతిలో మండుతూ వేగనియంత్రణ పాటించడం- తు.చ. తప్పకుండా సాధ్యపడితే సెప్టెంబరు ఏడో తేదీన ఇండియాకు విశేష ఘనత దఖలుపడుతుంది. నిర్దుష్ట అంచనాలతో ఈ తరహా ప్రయోగం చేసిన నాలుగో దేశంగా అమెరికా, రష్యా, చైనాల సరసన నిలువనున్న భారత్‌- చంద్రుడి దక్షిణ ధ్రువానికి చేరువలో వ్యోమనౌక దింపిన మొట్టమొదటి దేశంగా అద్వితీయ రికార్డునూ సొంతం చేసుకోనుంది. సాంకేతికంగా ఇది చంద్రయాన్‌-1కి కొనసాగింపే అయినా, అప్పట్లో పరిశోధన జాబిలి కక్ష్యకే పరిమితమైంది. ఇప్పుడు చంద్రయాన్‌-2 తనతోపాటు తోడ్కొని వెళ్లిన విక్రమ్‌ ల్యాండర్‌, ప్రజ్ఞాన్‌ రోవర్‌ చంద్రుడిపై మృదువుగా దిగుతాయంటున్నారు. గతంలో అక్కడ నీటిఉనికి ఒక్కటే వెలుగుచూసింది; తాజా ప్రయోగం ద్వారా చంద్రుడు, భూమి, సౌర కుటుంబం పుట్టుక, పరిణామ క్రమానికి సంబంధించిన గుట్టుమట్లు ఎన్నింటినో రాబట్టగల వీలుంది. భవిష్యత్తులో చంద్రుడిపై ఆవాసం గురించీ కొంత స్పష్టత రావచ్చు. ఇంతటి విశేష ప్రభావాన్విత ప్రయోగం కనుకనే, ప్రధాని మోదీ సంబరంగా స్పందించినట్లు- 'ఇవి ప్రతి భారతీయుడి గుండె గర్వంతో ఉప్పొంగే చిరస్మరణీయ క్షణాలు'!

వేల సంవత్సరాలుగా మనిషిని అబ్బురపరుస్తూ దేశదేశాల జానపద గాథల్లో, బాలల గేయాల్లో ఒద్దిగ్గా ఒదిగిపోయిన అందమైన చందమామపై ఇప్పటికే ఎన్నో పరిశోధనలు చోటుచేసుకున్నాయి. 1959-72 సంవత్సరాల మధ్య అమెరికా, సోవియెట్‌ రష్యాల స్పర్ధ చంద్రమండలానికీ విస్తరించింది. తెలిసిందే. యాభై ఏళ్ల క్రితం 1969లో నీల్‌ ఆర్మ్‌స్ట్రాంగ్‌ బృందం చంద్రుడిపై అడుగిడినప్పుడు, అంతరిక్షంలో భూగోళానికి సమీప బంధువుతో ఆత్మీయ వారధి నిర్మితమైనట్లుగా మానవాళిలో హర్షాతిరేకాలు వ్యక్తమయ్యాయి. 1983నాటికి గాని రోదసి ప్రయోగ కార్యక్రమం వ్యవస్థీకృతం కాని భారత్‌ ఒకటిన్నర దశాబ్దాల క్రితం చంద్రయానం పట్ల ఆసక్తి వ్యక్తపరచినా- 2008 సంవత్సరం దాకా అది వట్టి కలగానే మిగిలిపోయింది. రెండేళ్లు పనిచేసేలా రూ.386 కోట్ల వ్యయంతో రూపొందించిన చంద్రయాన్‌-1 ఉపగ్రహం కథ పది నెలలకే అర్ధాంతరంగా ముగిసిపోయింది. టైటానియం, యురేనియం, థోరియం వంటి విలువైన ఖనిజ నిక్షేపాల ఆనుపానులు పట్టిచ్చేదిగా అప్పట్లో అమితాసక్తి రేపిన చంద్రయాన్‌-1 వ్యోమనౌకలోని ఉష్ణోగ్రత నియంత్రణ వ్యవస్థలో అనూహ్యంగా ఇబ్బందులు తలెత్తాయి. ఆ చేదు అనుభవం నుంచి గుణపాఠాలు నేర్చి రాటుతేలిన 'ఇస్రో' శాస్త్రవేత్తల బృందం- ఈసారి చంద్రుడి చుట్టూ పరిభ్రమించే ఆర్బిటర్‌, దాని నుంచి విడివడి జాబిలి ఉపరితలంపై దిగాల్సిన ల్యాండర్‌, రోవర్‌ల రూపకల్పనలో ఎన్నో జాగ్రత్తలు తీసుకుంది. అన్నీ అనుకున్నట్లే జరిగి చందమామపై నీరు, ఖనిజాలు, రాతి నిర్మాణాలకు సంబంధించి లోతైన పరిశోధనల ఫలితాలు వెల్లడైతే- భారత మేధకు పదునుపెట్టిన సాహసోపేత రోదసి విన్యాసం సంపూర్ణంగా సార్థకమవుతుంది!

అమెరికా నుంచి దిగుమతి చేసుకున్న 110 గ్రాముల పరికరం నిర్ధారిత గడువుకు ముందే చంద్రయాన్‌-1 గాడి తప్పడానికి కారణమైందని నిగ్గుతేలడం, చంద్రయాన్‌-2కి అవసరమైనవన్నీ దేశీయంగానే తయారుచేయాలన్న విధాన నిర్ణయానికి దారి తీసింది. అందువల్ల ఖర్చు బాగా తగ్గింది. 15 అపోలో ప్రయోగాలకు అమెరికా వ్యయపడ్డ రెండున్నర వేలకోట్ల డాలర్లకు (ప్రస్తుత మారకం రేటు ప్రకారం, లక్షా 75 వేలకోట్ల రూపాయలకు)పైబడింది. ఇటీవల ప్రయోగించిన చాంగే 4 కోసం చైనా వెచ్చించింది 840 కోట్ల డాలర్లు (సుమారు రూ.58,800 కోట్లు). చంద్రయాన్‌-2 నిమిత్తం అయిన ఖర్చు దాదాపు వెయ్యి కోట్ల రూపాయలంటే- చౌకలో, శాస్త్రీయంగా మరెవరికీ తీసిపోని కచ్చితత్వంతో భారతీయ శాస్త్రజ్ఞుల అమేయ ప్రజ్ఞాపాటవాలు ఎవరినైనా అబ్బురపరచేవే. ఉపగ్రహాల నిర్మాణం, ట్రాన్స్‌పాండర్లూ వాహక నౌకల రూపకల్పన పరిజ్ఞానంలో మేటిగా ఎదిగిన ఇండియా చంద్రుడి అన్వేషణలోనూ తనదైన ముద్ర వేయడం ఆసేతుహిమాచలం అమందానందదాయకం! వరసగా రెండు వారాలు చీకటి, రెండు వారాలు వెలుతురు ఉండే జాబిలి ఆనుపానులు ఆకళించుకున్నాక- రష్యా, అమెరికా, చైనాల తరవాత మానవ సహిత అంతరిక్ష ప్రయోగాల్లో నాలుగో దేశంగా ఇండియాను నిలబెట్టడానికి 'ఇస్రో' ప్రణాళికలు రచిస్తోంది. అంగారక యాత్రలో 'మంగళ్‌యాన్‌' ద్వారా ప్రథమ యత్నంలో గెలుపొందినట్లే, 'గగన్‌యాన్‌' పేరిట 2022 నాటికి ముగ్గురు వ్యోమగాముల్ని రోదసిలోకి పంపాలనీ లక్షిస్తోంది. 'మన శాస్త్రవేత్తల సృజనాత్మకత విశ్వవ్యాప్తంగా భారత కీర్తిప్రతిష్ఠలను ఇనుమడింపజేస్తోంది' అని మోదీ ప్రభుత్వం సగర్వంగా ప్రకటించింది. అది సమధిక కేటాయింపులతో 'ఇస్రో'కు ఉత్సాహపు ఊపిరులూదితే- సంపూర్ణ దేశవాళీ పరిజ్ఞానంతో మరిన్ని ఘనవిజయాలకు అంతరిక్షమే బృహత్‌ వేదిక కానుంది!

కశ్మీరీల అంగీకారమే కీలకం

భాజపా ఎన్నికల ప్రణాళికలో రాజ్యాంగంలోని 370, 35-ఏ అధికరణలు రద్దు చేస్తామని విస్పష్టంగా ప్రకటించింది మొదలు అనుకూల, వ్యతిరేక వాదనలు పెద్దయెత్తున సాగుతున్నాయి. ఈ అధికరణలపట్ల భాజపా దాని మాతృ సంస్థలు దశాబ్దాలుగా వ్యతిరేకత తెలుపుతున్నాయి. ఆ నిబంధనల రద్దు దిశగా అడుగులు వేస్తున్నట్లు మంత్రుల ప్రకటనలూ స్పష్టం చేస్తున్నాయి. భారత రాజ్యాంగానికి ఇప్పటికే ఎన్నో సవరణలు చేశారు. కాబట్టి గట్టి సంకల్పం ఉంటే అవి తొలగిపోవడం ఖాయం! ఈ రెండు అధికరణలను రద్దుచేసే క్రమంలో, ఆ తరవాత తలెత్తే రాజకీయ ప్రకంపనలు మాత్రం మామూలుగా ఉండవు.

అసాధారణ నేపథ్యం

రాజ్యాంగంలో ఆర్టికల్‌-370 ఓ తాత్కాలిక నిబంధన మాత్రమేనని కేంద్ర హోం మంత్రి అమిత్‌ షా పార్లమెంటులో స్పష్టంచేశారు. రాజ్యాంగంలో అధికరణ 35-ఏని అసంబద్ధంగా చేర్చారని అరుణ్‌ జైట్లీ చాన్నాళ్ల క్రితమే విమర్శించారు. అధికరణ-370ని మాత్రమే కాదు, ఇంకా చాలావాటిని రాజ్యాంగంలో తాత్కాలిక, ప్రత్యేక జాబితాల్లో పెట్టారు. అధికరణ-369 మొదలు 392-ఆర్టికల్‌ వరకూ అధికరణలన్నీ తాత్కాలిక, ప్రత్యేక నిబంధనలుగానే ఉన్నాయి. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉద్యోగుల జోనల్‌ వ్యవస్థకు సంబంధించిన ఆర్టికల్‌ 371-డి సైతం ఈ జాబితాలోనే ఉంది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పుడూ 371-డి అధికరణను తొలగించలేదు. కాబట్టి తాత్కాలికం, ప్రత్యేకం అని పేర్కొన్నవాటిని ఎప్పుడు కావాలనుకుంటే అప్పుడు తొలగించడానికే పెట్టారని చెప్పలేం!

రాజ్యాంగంలో ప్రతి కీలక నిబంధనకూ ఎంతో రాజకీయ నేపథ్యం ఉంది. 370-అధికరణ, ఆర్టికల్‌ 35-ఏలను రాజ్యాంగంలో చేర్చడానికి ఉన్న రాజకీయ, చారిత్రక నేపథ్యం అసాధారణమైంది. ఆనాడు అధికారంలో ఉన్న రాజకీయ నాయకత్వం సమష్టిగా ఆలోచించి వాటికి ఆ స్థానాన్ని కల్పించాయి. ముఖ్యంగా ఆర్టికల్‌-370 విషయంలో నెహ్రూ, సర్దార్‌ వల్లభాయ్‌ పటేల్‌ మధ్య పూర్తి ఏకాభిప్రాయం ఉంది. జమ్మూకశ్మీర్‌ సంస్థానం భారత్‌లో విలీనం, దరిమిలా కశ్మీర్‌కు భారత సైన్యాన్ని పంపించడం వరకూ పటేల్‌, నెహ్రూలు ఒకే కట్టుగా ఉన్నారు. ఆనాడు దేశంలోని చిన్నా పెద్ద సంస్థానాలు భారత్‌ యూనియన్‌లో విలీనమయ్యే ప్రక్రియలో కీలకపాత్ర పోషించిన అధికారి వీపీ మేనన్‌. స్టేట్స్‌ డిపార్ట్‌మెంట్‌గా పిలిచే విభాగానికి ఆయన కార్యదర్శి. కేంద్ర హోం మంత్రిగా సర్దార్‌ పటేల్‌ సారథ్యంలో ఆయన బాధ్యతలు నిర్వహించారు. పటేల్‌ కోరిక మేరకు సంస్థానాల విలీనం, బ్రిటిష్‌ ప్రభుత్వం నుంచి భారత్‌కు అధికారం దఖలుపడిన పరిణామాలపై ఆయన రెండు పుస్తకాలు రాశారు. అందులో మొదటిది 'ద స్టోరీ ఆఫ్‌ ది ఇంటిగ్రేషన్‌ ఆఫ్‌ద స్టేట్స్‌'. కశ్మీర్‌ విలీనం, అది ఎలాంటి షరతులతో జరిగిందో అందులో చాలా సాధికారికంగా రాశారు. కశ్మీర్‌ విలీనంలో ప్రతి అడుగుకూ ఆయన కీలక సాక్షిగా ఉన్నారు.

భారత ఉపఖండం బ్రిటిష్‌ ఆధిపత్యంలో ఉన్నప్పటికీ మొత్తం ప్రాంతం వారి ప్రత్యక్ష పాలనలో లేదు. బ్రిటిష్‌ ఇండియా పాలన కింద 11 రాష్ట్రాలు ఉండేవి. వాటికితోడు మరో ఆరు ప్రాంతాలు బ్రిటిష్‌ ఇండియా ముఖ్య కమిషనర్ల పాలనలో నడిచేవి. ఇక చిన్నాపెద్దా కలిసి 565 స్వదేశీ సంస్థానాలు ఉండేవి. ఆ సంస్థానాల్లో 9.9 కోట్లమంది జీవించేవారు. బ్రిటిష్‌ ఇండియా పాలనలోని భూభాగాన్ని భారత్‌, పాకిస్థాన్‌ ప్రాంతాలుగా విభజించటానికి అంతా సిద్ధమైపోయింది. ముస్లిములు ఎక్కువగా ఉన్న ప్రాంతాలను పాకిస్థాన్‌గా ప్రకటించారు. బెంగాల్‌లో తూర్పుభాగం, పంజాబ్‌ పశ్చిమ భాగం పాకిస్థాన్‌కి వెళ్లటంతో ఆ రాష్ట్రాలు నిట్టనిలువుగా చీలిపోయాయి. లక్షల సంఖ్యలో దారుణ మరణాలు అక్కడే ఎక్కువగా జరిగాయి. ఏ సూత్రం ప్రకారం భారత్‌-పాకిస్థాన్‌ల మధ్య భూభాగాన్ని పంచారో అదే సూత్రం ఆధారంగా సంస్థానాల భూభాగాలను సైతం పంచితే సమస్య ఉండేది కాదు. భారత్‌-పాక్‌లలో ఏదో ఒకదాంట్లో చేరేందుకు, అందుకు ఇష్టం లేకపోతే స్వతంత్రంగా ఉండేందుకు సంస్థానాధీశులకు స్వేచ్ఛనివ్వడంతో సమస్య మొదలైంది. దీన్ని నెహ్రూ తీవ్రంగా వ్యతిరేకించారు. గవర్నర్‌ జనరల్‌ మౌంట్‌ బాటెన్‌కు ఆ విషయాన్ని గట్టిగా చెప్పారు. దాంతో మౌంట్‌ బాటెన్‌ రంగంలోకి దిగి సంస్థానాధీశులకు నయానా భయానా నచ్చజెప్పారు. ముస్లిములు ఎక్కువగా ఉండి పాకిస్థాన్‌ భూభాగానికి సమీపంలోని సంస్థానాలు ఆ దేశంలో కలిసిపోయాయి. హిందువులు మెజారిటీగా ఉన్న సంస్థానాలు భారత్‌ యూనియన్‌లో కలవటానికి అంగీకరించాయి. సంస్థానాల్లో అతి పెద్దవైన జమ్మూకశ్మీర్‌, హైదరాబాద్‌తో పాటు గుజరాత్‌లోని జునాగఢ్‌తో సమస్యలొచ్చాయి. జునాగఢ్‌లో మెజారిటీ ప్రజలు హిందువులు. ముస్లిములు తక్కువ. అక్కడి నవాబు మాత్రం ముస్లిం. పైగా పాకిస్థాన్‌తో భౌగోళిక సామీప్యత సైతం లేదు. బ్రిటిష్‌ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన స్వేచ్ఛను ఉపయోగించుకుని అక్కడి నవాబు తన సంస్థానం పాకిస్థాన్‌లో విలీనం అవుతున్నట్లు ప్రకటించి లాంఛనాలు పూర్తిచేశాడు. పాకిస్థాన్‌ అగ్రనేత జిన్నా అందుకు పచ్చజెండా ఊపాడు. ఆ పరిణామాన్ని కాంగ్రెస్‌ వ్యతిరేకించింది. ప్రజాభీష్టం ప్రకారం సంస్థానాల విలీనం జరగాలన్నది కాంగ్రెస్‌ విధానం. జునాగఢ్‌లో ఆ పద్ధతిని అనుసరించలేదని చెప్పి దాన్ని స్వాధీనం చేసుకుంది. దాంతో నవాబు పాకిస్థాన్‌ పారిపోయాడు. జునాగఢ్‌లో ప్రజాభిప్రాయ (ప్లెబిసైట్‌) ప్రక్రియ చేపట్టి విలీనం సంపూర్ణం చేశారు. హైదరాబాద్‌ సంస్థానంలో మెజారిటీ ప్రజలు హిందువులు, నవాబు మాత్రం ముస్లిం. నిజాం నవాబు స్వతంత్రంగా ఉండటానికి చాలా ప్రయత్నించాడు. పాకిస్థాన్‌ సైతం ఇవ్వాల్సిన చేయూతనిచ్చింది. స్వతంత్రంగా ఉండటం ప్రజాభీష్టం కాదని చెప్పినా నవాబు వినలేదు. మరోవైపు కమ్యూనిస్టుపార్టీ నేతృత్వంలో సాయుధపోరాటం మొదలైంది. పరిస్థితి అన్ని విధాల చేయి దాటిపోవడంతో సైనిక బలగాన్ని ఉపయోగించి హైదరాబాద్‌ సంస్థానాన్ని భారత్‌లో విలీనం చేశారు.

రాజకీయ మలుపులు

జమ్మూకశ్మీర్‌ భారత్‌లో విలీనం అవుతుందని కాంగ్రెస్‌ నాయకత్వం మొదట్లో భావించలేదు. ముస్లిములు మెజారిటీగా ఉన్నారు కాబట్టి ఆ ప్రాంతాలు పాకిస్థాన్‌కే వెళ్తాయని వారు ఊహించారు. ఎన్నో ప్రత్యేక పరిస్థితులు అక్కడి చరిత్రను ఊహించని మలుపుతిప్పాయి. జమ్మూకశ్మీర్‌ పాలకుడు మహారాజా హరిసింగ్‌ హిందువు. ఆ రాష్ట్రం సరిహద్దులు పశ్చిమ పంజాబ్‌తో బలంగా ముడివడి ఉన్నాయి. 1941నాటి జనాభా లెక్కల ప్రకారం ముస్లిములు 77.11 శాతం, హిందువులు 20.12 శాతం ఉన్నారు. పాకిస్థాన్‌లో కలవాలని ముస్లిం సంస్థలు ఒకవైపు పోరుపెడుతుంటే రాజరికం స్థానంలో ప్రజాప్రభుత్వం ఏర్పడాలని షేక్‌ అబ్దుల్లా సారథ్యంలోని జమ్మూకశ్మీర్‌ నేషనల్‌ కాన్ఫరెన్స్‌ ఆందోళన చేసింది. రాజకీయంగా కాంగ్రెస్‌ను నేషనల్‌ కాన్ఫరెన్స్‌ అనుసరించేది. కాంగ్రెస్‌ చేపట్టిన 'క్విట్‌ ఇండియా' ఉద్యమ తరహాలో 'క్విట్‌ కశ్మీర్‌' అంటూ మహారాజుకు వ్యతిరేకంగా ఉద్యమం మొదలుపెట్టారు. 1947 ఆగస్టు 15లోగా విలీనం విషయంలో నిర్ణయం తీసుకోవాలని మహారాజుకు మౌంట్‌ బాటెన్‌ గట్టిగా చెప్పారు. పాకిస్థాన్‌లో కలవాలనుకున్నా అభ్యంతరం లేదనీ కాంగ్రెస్‌ వైపు నుంచి ఎలాంటి సమస్యా రాకుండా చూస్తానని హామీ సైతం ఇచ్చాడు. సంస్థానంలో ప్రజాభిప్రాయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని సూచించారు. ఆగస్టు 15 రానేవచ్చింది. మహారాజా ఏ నిర్ణయమూ తీసుకోలేదు. విభజనరేఖలు ఖరారు కావడంతో పంజాబ్‌లో ఊచకోతలు మొదలయ్యాయి.

విలీన పర్వం

భారత్‌లో చేరితే సంస్థానంలో ముస్లిములు ఎలా స్పందిస్తారోనన్న భయం ఒకవైపు... పాకిస్థాన్‌లో చేరితే హిందువులకు ఏమవుతుందోనన్న భయం మరోవైపు! మహారాజా హరిసింగ్‌ది ఏ నిర్ణయం తీసుకోలేని అనిశ్చితి. ఆ దశలో పాకిస్థాన్‌ ప్రోద్బలంతో సరిహద్దుల్లో చొరబాట్లు మొదలయ్యాయి. రాష్ట్ర రాజధాని శ్రీనగర్‌ని చుట్టుముట్టే ప్రమాదం వచ్చేసింది. దిక్కుతోచని మహారాజా భారత సహాయాన్ని అర్థించారు. వెంటనే భారత రక్షణ మండలి సమావేశమైంది. అందులో మౌంట్‌బాటెన్‌, నెహ్రూ, పటేల్‌, మేనన్‌ ప్రభృతులున్నారు. మేనన్‌ను హుటాహుటిన శ్రీనగర్‌ పంపించారు. భారత్‌ సాయం చేయకపోతే మహారాజును చంపివేసే ప్రమాదం ఉందని, హిందువుల ఊచకోత జరుగుతుందని మేనన్‌ రక్షణ మండలికి నివేదించారు. చట్ట ప్రకారం సంస్థానం వేరే దేశంగా ఉండటంవల్ల సైన్యాన్ని పంపటం సాధ్యం కాదని మౌంట్‌బాటెన్‌ స్పష్టంచేశారు. మహారాజా భారత్‌లో చేరటానికి ఒప్పుకొంటే సైన్యాన్ని పంపటానికి వీలవుతుందని చెప్పారు. విలీనానికి మహారాజా సిద్ధంగా ఉన్నారని మేనన్‌ తెలిపారు. జమ్మూకశ్మీర్‌ జనాభా మత వైవిధ్యం దృష్ట్యా విలీనం షరతులతో తాత్కాలికంగానే ఉండాలని, పరిస్థితులు అదుపులోకి వచ్చిన తరవాత ప్రజాభిప్రాయం నిర్వహించి విలీన ప్రక్రియను పూర్తి చేయాల్సి ఉంటుందని మౌంట్‌ బాటెన్‌ చెప్పగా నెహ్రూ, పటేల్‌తో పాటు రక్షణమండలిలో అందరూ ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించారు. విలీనపత్రంపై మహారాజా సంతకం పెట్టారు. అయినా సైన్యాన్ని పంపడానికి బ్రిటిష్‌ సైనికాధికారులు ఒక పట్టాన అంగీకరించలేదు. సైన్యం వెళ్లకపోతే మతకల్లోలం పెట్రేగుతుందని ఆ ప్రభావం దేశమంతా ఉంటుందని నెహ్రూ గట్టిగా వాదించి ఒప్పించారు. విలీన ఒప్పంద పత్రం ప్రకారం రక్షణ, విదేశీ, కమ్యూనికేషన్‌ వ్యవహారాలు మాత్రమే యూనియన్‌ ప్రభుత్వ పరిధిలోకి వెళ్లాయి. మరోవైపు మహారాజా ఆదేశాలతో షేక్‌ అబ్దుల్లా నేతృత్వంలో తాత్కాలిక ప్రభుత్వం ఏర్పాటైంది. భారత సైన్యం కశ్మీర్‌లో ప్రవేశించి కొన్నిరోజుల్లో పరిస్థితిని అదుపులోకి తెచ్చింది. అయినా కొంత భూభాగం పాకిస్థాన్‌ మద్దతుదారుల ఆధీనంలో ఉండిపోయింది. దాన్నే 'ఆజాద్‌ కశ్మీర్‌'గా పిలుస్తున్నారు. చర్చలకు లాహోర్‌ వెళ్లిన మౌంట్‌బాటెన్‌- జిన్నాతో సైతం కశ్మీర్‌లో 'ప్రజాభిప్రాయం' (ప్లెబిసైట్‌) జరగాల్సిందేనని కచ్చితంగా చెప్పారు. అందుకు జిన్నా వ్యతిరేకించారు. నేషనల్‌ కాన్ఫరెన్స్‌ ప్రభుత్వం, భారత సైన్యం కశ్మీర్‌లో ఉండగా అక్కడి ప్రజలు 'ప్లెబిసైట్‌'లో పాకిస్థాన్‌కు అనుకూలంగా మొగ్గుచూపబోరని చెప్పారు. ఐక్యరాజ్య సమితి ఆధ్వర్యంలో ప్రజాభిప్రాయ సేకరణ జరిపిద్దామని మౌంట్‌బాటెన్‌ ప్రతిపాదించినా జిన్నా అందుకు ససేమిరా అన్నారు. ఆ తరవాత 'ప్లెబిసైట్‌'పై జిన్నా వైపు నుంచి వచ్చిన ప్రతిపాదన మౌంట్‌బాటెన్‌కు నచ్చలేదు. ఎంతకూ పీటముడి వీడకపోవటంతో ఐక్యరాజ్యసమితికి కశ్మీర్‌ సమస్యపై భారత్‌ ఫిర్యాదు చేసింది.

జమ్ము కశ్మీర్‌ విలీన ఒప్పందం ప్రకారం మూడు అంశాలపైనే పార్లమెంటు చట్టం చేయగలుగుతుంది. మరి మిగతా అంశాల సంగతేమిటి? ఆ ప్రశ్నకు సమాధానంగా వచ్చిందే 370-అధికరణ. రాజ్యాంగంలోని మిగతా అంశాలను కశ్మీర్‌కు వర్తింపజేసే అధికారాన్ని రాష్ట్రపతికి ఈ అధికరణ కల్పించింది. అధికరణ 35-ఏని సైతం ఆర్టికల్‌-370 ఇచ్చిన అధికారాలతోనే తీసుకువచ్చారు. జమ్మూకశ్మీర్‌కు సంబంధించి ఏదైనా అంశాన్ని రాజ్యాంగంలో చేర్చాల్సివస్తే ఆర్టికల్‌-370 ఇచ్చిన అధికారాలతో రాష్ట్రపతి నేరుగా ఆ పని చేయవచ్చు. ఇక ఆర్టికల్‌-370ని తొలగించాలంటే కూడా జమ్మూకశ్మీర్‌ అంగీకారం ఉండాలి. కశ్మీరీ స్థానికతను నిర్వచించటం, ఆస్తుల బదలాయింపుపై పరిమితులు, ఉద్యోగాల్లో స్థానికులకు ప్రత్యేక హక్కులు వంటివన్నీ మహారాజా కాలంలో ప్రజా ఉద్యమాలవల్ల వచ్చినవే. వాటిని కొన్ని మార్పులతో ఆ తరవాత కొనసాగించారు. అలా కొనసాగించటానికి 35-ఎ అధికరణ వీలు కల్పించింది. ఇంతటి చరిత్ర ఉన్న ఆర్టికల్‌ 370, ఆర్టికల్‌ 35-ఏల రద్దువల్ల కశ్మీర్‌ ప్రజలకు జరిగే మేలు ఏమిటో చెప్పి ఒప్పించటమే అసలు సమస్య. అలా ఒప్పించే ప్రక్రియ మొదలై, సాఫల్యం చెందితే అది ఒక గొప్ప ముందడుగే అవుతుంది. అందుకు భిన్నంగా ఏం చేసినా అది సరైన ముగింపు కాబోదు!

– ఎన్‌.రాహుల్‌కుమార్‌

చిదంబర రహస్యం

'గురూ... ఏంటిదీ? ఏడెనిమిది శాతం వృద్ధి వడ్డీవ్యాపారి కూడా సాధిస్తాడు. ఈ మాత్రందానికి ప్రధాని, విత్త మంత్రులతో పనేలేదని మాజీమంత్రి చిదంబరం కుండ బద్దలుకొట్టేశారు. పైగా తమ హయాములో ఇంతకంటే ఎక్కువే అభివృద్ధి జరిగిందని గొప్పలు పోయారు!'

'పోనీలేరా! ఈతరం నాయకులు తిడితే చచ్చినవాడూ లేడు. దీవిస్తే బతికినవాడూ లేడు. అందుకే నిర్మలమ్మ కూడా నాలుగు జాడించారు. మీ కుంభకోణాల హయాం నుంచి తాము నేర్చుకోవాల్సింది ఏమీలేదని గట్టిగానే స్పందించారు.'

'దానికి ఆయనగారు ఏమీ అనలేదా?'

'అనడానికి ఏముంది? అమ్మ పెట్టే రెండూ పెట్టనిదే పల్లకీ ఎక్కనందిట వెనకటికి ఓ పెళ్ళికూతురు! చీరె, సారె, ఏడువారాల నగలూ అన్నీ ఇచ్చారు కదా, ఇంకా ఏమి తక్కువైంది ఈవిడకి అని అందరూ ఆశ్చర్యపోతుంటే, వాళ్ళమ్మ వచ్చి ఆ చెంపా ఈ చెంపా రెండూ వాయించిందట. అప్పుడు ఏడుస్తూ వెళ్ళి పల్లకీ ఎక్కిందట పెళ్ళికూతురు. అలాగైంది చిదంబరం పరిస్థితి'

'అంతేనంటావా గురూ...'

'అంతేరా మరి! పోయినేడు ఈయనగారే ఓసారి చెన్నై విమానాశ్రయంలో కాఫీ కొనాల్సొచ్చి- వామ్మో, కప్పు కాఫీ నూటయాభై రూపాయలా అని ఆశ్చర్యం ప్రకటించారు. ఎంతమంది కంతులు కోసినా తెలియని నొప్పి, నా కంతి కోసినప్పుడే తెలుస్తోందని వెనకటికి ఓ వైద్యుడు వాపోయాడుట ఈయన లాగానే! తన హయాములో ఏటికేడాదీ కాఫీ గింజలపై సుంకాల్ని పెంచుతూపోయినప్పుడు తెలియలేదు ఈ నొప్పి. తమ హయాము కాకపోయేసరికి, ఎదుటివారికి ఎన్ని సుద్దులైనా చెబుతారు'

'జనం అంత అమాయకులా గురూ, ఏది చెప్పినా నమ్మేయడానికి? అవసరం వచ్చినప్పుడు ఈ మాత్రమైనా గుర్తుండదా వాళ్ళకు?'

'ఈ నాయకులంతా అంతేరా... జరిగినన్నాళ్ళూ జల్లెడతో నీళ్ళు మోస్తారు. తమ అంతటివారు లేరని విర్రవీగుతారు. ఈ మధ్య నువ్వు గమనిస్తున్నావో లేదో కాని, నమ్మలేని నిజాలెన్నో అదాటున బయటికి చెప్పేస్తున్నారు మన నాయకులు'

'ఏంటి గురూ ఆ నిజాలు?'

'దేశంలో ముప్పై శాతం డ్రైవింగ్‌ లైసెన్సులు నకిలీవేనని సాక్షాత్తూ కేంద్రమంత్రే లోక్‌సభలో చెప్పారు. ఆపై తాగినవాడే కట్టాలి తాళ్ళ పన్ను అన్నట్లుగా రోడ్డు వాడుతున్న పాపానికి జీవితాంతం టోల్‌ కట్టాల్సిందేననీ తేల్చేశారాయన!'

'నిజమే కదా గురూ! కాసులిస్తే కాళ్ళులేనివాడికీ కారు డ్రైవింగ్‌ లైసెన్సులిచ్చే అధికారులు, అవి ఇవ్వకపోతే...

కాలుపొడుగైందనో, కళ్ళుబోడుందనో, బాన కడుపు ఉందనో వంకపెట్టి, ఉన్న లైసెన్సును సైతం రద్దుచేసి పారెయ్యరూ! ఇది నమ్మదగ్గ నిజమే కదా'

'ఎమ్‌సెట్‌ పేపరు లీకేజీ కేసులో అరెస్టయినవాడు- 2004 నుంచి ఎమ్‌సెట్‌ సహా అన్ని సెట్‌ల పేపర్లూ లీక్‌ చేస్తూనే ఉన్నానని చెప్పాడు. దొరికాడు కాబట్టి, అతడే చెప్పాడు కాబట్టి పకడ్బందీ అవ్యవస్థ గుట్టు రట్టయింది. ఒక తహసీల్దారు ఇంట్లో తొంభైమూడు లక్షల నగదు దొరికింది. లెక్కింపు యంత్రాలు సైతం గుడ్లు తేలేశాయట ఆ నగదు చూసి. మద్య నిషేధం అమలులో ఉన్న బిహార్లో అక్రమంగా మద్యం రవాణా చేస్తున్న లారీని జప్తు చేస్తే- నెలలోపే ఆ సరకు సంతా సీసాలతో సహా ఎలుకలు స్వాహా చేశాయని పోలీసులు న్యాయస్థానానికి తెలియజేశారు పోయినేడాది. ఆ అంశానే పుణికిపుచ్చుకొన్న కరీంనగర్‌ అధికారులు, ప్రభుత్వం పంపిణీ చేసిన గొర్రెలు మాయమైనట్లు తేల్చారు. కొన్ని గొర్రెలు వలసలు పోయాయని నివేదికిచ్చారు.'

'ఈ విషయాలన్నీ జనానికి తెలియవంటారా గురు'

'ఎందుకు తెలియవురా, బేషుగ్గా తెలుసు. ఎటొచ్చీ, ఎవరికీ ఏదీ పట్టించుకునేంత సమయం ఉండటం లేదు. 2జీ, 3జీ, కామన్వెల్త్‌, బొగ్గు వగైరా కుంభకోణాల్ని జనం ఎప్పుడో మరచిపోయారు. ఉదయం నుంచి సాయంత్రం వరకూ పరుగే పరుగు. ప్రతి ఒక్కరికీ మిగిలిన కాస్త టైమూ వాట్సాప్‌, టిక్‌టాకు, ఫేస్బుక్కులకే చాలట్లేదు. పడుకునేందుకే టైం సరిపోక చస్తుంటే మధ్యలో నీ గోలేందిరా?'

'ఇప్పుడు నేనేమన్నానని నామీద విరుచుకుపడుతున్నావ్‌ గురూ?'

'నువ్వేదో అన్నావని కాదురా. ఉన్న విషయం చెబుతున్నా. క్రికెట్‌ వరల్డ్‌కప్‌ గురించి ఇపుడెవరైనా మాట్లాడుతున్నారా? ప్రొ కబడ్డీ లీగ్‌ని 'లే పంగా' అంటూ ఊదరగొడుతున్నారు. ఒకదాని తరవాత ఒకటి వచ్చి మీద పడిపోవాల్సిందే. వినిమయ సంస్కృతి పెచ్చరిల్లిన ఈ కాలంలో దేన్ని మార్కెట్‌ చేయాలో, ఎలా ఎప్పుడు చేయాలో వ్యాపార వర్గాలకు, నాయకులకు తెలిసినంతగా మరెవ్వరికీ తెలవదురా. రోషానికి పోయి రోలు మెడకు చుట్టుకున్న చందాన సభలో చిదంబరం ఏదో అన్నారని నువ్వు అనవసరంగా ఆవేశపడిపోకు. జరిగిపోయిన కుంభకోణాల్ని గుర్తు తెచ్చుకుని ఏడ్చే బదులు, ఎప్పటికప్పుడు కొత్తవాటి కోసం ఎదురుచూడటం ఎంత థ్రిల్లింగ్‌గా ఉంటుందో చూడు. ఈ రంది ఉండదప్పుడు!'

'సర్లే గురూ... ఏం చేస్తాం, నీ మాటెప్పుడైనా కాదన్నానా? అదే పనిమీద ఉంటా!'

– ఎమ్‌.ఎస్‌.ఆర్‌.ఎ.శ్రీహరి

ఈనాడు లేఖలు

స్వయంఉపాధికి చేయూత

సాంకేతిక విప్లవం పారిశ్రామిక రంగంలో కీలక మార్పులు తెచ్చింది. ఎన్నో బహుళ జాతి సంస్థలు తమ కార్యకలాపాలను ప్రపంచవ్యాప్తంగా విస్తరించాయి. మన దేశంలో ఉపాధి అవకాశాలు విస్తరించినా, విద్యార్థుల్లో నైపుణ్యాల కొరతతో నిరుద్యోగిత తగ్గడంలేదు. దీన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని కేంద్ర ప్రభుత్వం నైపుణ్య కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేసింది. వీటిని వినియోగించుకుంటున్న విద్యార్థుల సంఖ్య చాలా స్వల్పం. తెలుగురాష్ట్రాల్లోనూ ఇదే పరిస్థితి. ఈ సమస్యకు మరింత మెరుగైన పరిష్కార మార్గాలను ప్రభుత్వం అన్వేషించాలి. చదువు పూర్తి కాగానే, విద్యార్థులు స్వయంఉపాధి దిశగా వెళ్లేందుకూ ప్రోత్సాహకాలు కల్పించాలి.

- కె.సాయివినీత్‌, ఖైరతాబాద్‌, హైదరాబాద్‌

జనాభాను అదుపు చేయాలి

జనాభా విషయంలో ప్రస్తుతం భారతదేశం ప్రపంచంలో చైనా తరవాతి స్థానంలో ఉంది. భవిష్యత్తులో చైనానూ అధిగమించి మొదటిస్థానానికి చేరుతుందని అంచనా వేస్తున్నారు. ఆ పరిస్థితి రాక ముందే కేంద్ర, రాష్ట్రాల ప్రభుత్వాలు కళ్లు తెరవాలి. మన దేశంలో ఎన్నో సమస్యలకు కారణం జనాభా పెరిగిపోవడమే. ఇప్పటికే నీటి కొరత, నిరుద్యోగాలతో ప్రజలు సతమతమవుతున్నారు. జనాభా పెరుగుదలను అదుపు చేయకుంటే ఇంకా ఎంతో మూల్యం చెల్లించుకోవాల్సి వస్తుంది. ప్రభుత్వం కుటుంబ నియంత్రణ పద్ధతులను ప్రోత్సహించాలి. జనాభావల్ల ఎదురయ్యే విపరిణామాలపై గ్రామీణ ప్రజానీకానికి అవగాహన కల్పించాలి.

- ఈదునూరి వెంకటేశ్వర్లు, నెక్కొండ, వరంగల్‌జిల్లా

బాల్య వివాహాలు వద్దు

తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని చాలా జిల్లాల్లో ఇప్పటికీ బాల్య వివాహాలు జరుగుతున్నాయి. అధికార యంత్రాంగం ఎన్ని చర్యలు చేపట్టినా ఫలితం ఉండటంలేదు. నిరక్షరాస్యత, ఆర్థిక ఇబ్బందులు, మూఢనమ్మకాలతో తల్లిదండ్రులు పెళ్ళీడు రాకముందే పిల్లలను పెళ్ళిపీటలపైకి ఎక్కిస్తున్నారు. ఇటీవల సంగారెడ్డి జిల్లాలో 16 ఏళ్ల బాలికకు వివాహం చేసిన విషయం వెల్లడైంది. గ్రామీణంలో ఈ సమస్య ఎక్కువగా కనబడుతోంది. కొన్ని స్వచ్ఛంద సంస్థల చొరవతో ఎన్నో బాల్య వివాహాలు ఆగిపోతున్నా, వారి దృష్టికి రాని, అధికారులకు తెలియని ఉదంతాలెన్నెన్నో! బాలల సంరక్షణ కోసం ప్రభుత్వం ప్రత్యేక విభాగాలను ఏర్పాటు చేసింది. ఈ శాఖలు బాల్య వివాహాలు జరిగాక చర్యలకు ఉపక్రమించడం కాకుండా, జరగకముందే వాటిని గుర్తించి అరికట్టాలి. గ్రామాల్లో అక్షరాస్యత పెంచడంతో పాటు, ప్రజల్లో చైతన్యం కల్పించాలి. బాల్యవివాహాలపై ముందస్తుగా ఎవరైనా సమాచారం అందజేస్తే సత్వర చర్యలు చేపట్టగల వ్యవస్థలు అవసరం.

- తుపాకుల సాయిచరణ్‌, బోరిగాం, నిర్మల్‌ జిల్లా

చరమగీతం

శ్రీరామ జనన సమయంలో ప్రకృతి పరవశించిందని, పక్షులు ఆనందంగా స్పందించాయని చెబుతారు. ఆయన అవతార పురుషుడు. కారణజన్ముడు. సహజంగానే సమస్త ప్రకృతీ పరవశించి స్వాగత గీతాలు పాడుతుంది.

మనిషి జనన సమయంలోనూ తల్లి మనసు పరవశంతో మౌనగీతం పాడుతుంది. అదే తొలి గీతం. అది బిడ్డ ఆత్మను తాకుతుంది. రక్త బంధువుల ఆనంద తరంగాలన్నీ స్వాగత గీతాలే. ప్రేమ నిండినవారి ఆలింగనాలు, శిరసు మీద ముద్దులు- మధురమైన మౌన గీతాలు.

సృష్టిలో మనం గమనించని మౌన సంగీతం ఎంతో ఉంది. అది చెవులకు వినిపించేది కాదు- మనసుతో విని, ఆత్మతో ఆనందించాల్సింది.

భగవంతుడు నాదప్రియుడని చెబుతారు. శివుడైనా, విష్ణువైనా సంగీత ప్రియులే. శివ పరివారమంతా సంగీత విద్వాంసులే. విశ్వమంతా ఓంకార ధ్వని తరంగాలతో పరవశిస్తుంటుంది. సూర్యగ్రహ తరంగాలు ఓంకార ధ్వనులని 'నాసా' శాస్త్రవేత్తలు గుర్తించారు.

సృష్టి అంతా సంగీతమయమే. స్వరాల మూలాలు పక్షులు, జంతువుల అరుపులని విద్వాంసులు చెబుతారు. సంగీతానికి మధుర స్వరం ఎలా కీలకమో గీతానికి ఉదాత్త భావన అంతే ముఖ్యం. సంగీత సాహిత్యాలు కవలలు. అవి కలిసి ఉంటేనే రససిద్ధి కలుగుతుంది.

అందరూ సంగీత విద్వాంసులు కాలేరు.

కానీ, సంగీత మాధుర్యాన్ని అందరూ ఆస్వాదించగలరు. త్యాగయ్య, అన్నమయ్య లాంటి వైతాళికులు తమ భక్తిగానామృతాన్ని పరమాత్మకు నివేదన చేసి ముక్తిని పొందారు. భక్త తుకారాం సశరీరంగానే వైకుంఠానికి వెళ్లాడని కథ ఉంది. ఆయన గీతాలకు భక్తి పరమళాన్ని మేళవించి పరమాత్మను మెప్పించాడు.

అంతర్యామి

భజన కూడా సంగీతమే. భగవంతుడు భజన కీర్తనలతో ప్రసన్నుడవుతాడంటారు. శ్రీరామ భజన ఎక్కడ జరిగితే అక్కడ ఆంజనేయుడు ప్రసన్నుడై నర్తిస్తాడని ప్రతీతి.

వీటన్నింటి సారాంశం ఒక్కటే. మన జీవితంలో ప్రతి క్షణమూ దైవ స్మరణ, సేవ, కీర్తనలతో సత్ప్రవర్తనతో గడిచిపోవాలి. అలాంటి ప్రణాళికను మనకు మనమే రచించుకోవాలి. మన నిత్య కృత్యాలు, ఉద్యోగ ధర్మాలు ఈ కార్యక్రమానికి పెద్దగా ఆటంకాలు కావు. కర్తవ్య స్పృహ ఉండాలి. దైవంతో అవిచ్ఛిన్న అనుబంధం ఉండాలి.

మన హృదయం అనుక్షణం పని చేస్తూ దేహ రక్షణ, ప్రాణ రక్షణ బాధ్యతలు నిర్వర్తిస్తోంది. మనసు ప్రపంచాన్నంతా తనలో ఇముడ్చుకుని అనేక ఆలోచనలతో సతమతమవుతూ ఉంటుంది. ఒకటి కర్తవ్య పాలనతో ఏమరుపాటు లేకుండా ఉంటుంది. రెండోది కర్తవ్యం తెలియక మర్కటంలా చంచలంగా వ్యవహరిస్తుంది. ఈ రెండు సిరుల మధ్య సంయమనం సాధించాలి. హృదయ సంగీతం సాగినంత కాలం మనిషి భద్రం. అది చరమగీతం పాడేలోపల మనిషి మేలుకోవాలి. విజ్ఞతతో వ్యవహరించాలి. ఆధ్యాత్మిక సత్యాలను అవగతం చేసుకోవాలి. 'ఇదే... ఈ క్షణమే చివరిది' అనుకుంటూ ప్రతి క్షణాన్నీ అంతర్యామికి అంకితం చేయాలి. అప్పుడు చరమగీతం గొప్ప వీడ్కోలు గీతం అవుతుంది. అంతర్యామి మందిరం స్వాగతం పలుకుతుంది!

– కాటూరు రవీంద్ర త్రివిక్రమ్‌

చంద్రుడి కేసి.. రివ్వున ఎగిసి..

శ్రీహరికోట..
సమయం సోమవారం మధ్యాహ్నం
2:43 గంటలు..
10..9..8..7..6..5..4..3..2..1..0..
కౌంట్‌డౌన్ ముగిసింది.

ఒక్కసారిగా వందల టన్నుల ఘన ఇంధనం ప్రజ్వలించింది. పరిసరాలను కుదిపేస్తూ.. నిప్పులు చిమ్ముతూ.. భూమికి గుడ్ బై చెప్పి.. చందమామ వైపు చేతులు చాచుకుంటూ నారింజ రంగులోని 'జియో సింక్రనస్ శాటిలైట్ లాంఛ్ వెహికిల్(జీఎస్ఎల్‌వీ) మార్క్3-ఎం1' వాహకనౌక షార్‌లోని రెండో ప్రయోగ వేదిక నుంచి నింగిలోకి ఎగిరింది. నరాలు తెగే ఉత్కంఠ నడుమ కేవలం 16.14 నిమిషాల్లోనే చంద్రయాన్-2ను నిర్ణీత 170 కిలోమీటర్లు × 39,059 కిలోమీటర్ల భూ కక్ష్యలోకి చేర్చింది.

వాహకనౌక నింగిలోకి దూసుకెళ్లిన అనంతరం షార్‌లో ఆనందోత్సాహాల్లో యువత

శ్రీహరికోట నుంచి ఈనాడు ప్రత్యేక ప్రతినిధి, న్యూస్‌టుడే ప్రతినిధి

భారత అంతరిక్ష రంగ చరిత్రలో మరో అద్భుతం ఆవిష్కృతమైంది. పరిశోధక పరికరాలతోపాటు 130 కోట్ల మంది భారతీయుల ఆశలు, ఆకాంక్షలను మోస్తూ 'చంద్రయాన్-2' నిర్ణీత కక్ష్యలోకి చేరింది. బాహుబలి వాహకనౌక 'జీఎస్ఎల్‌వీ మార్క్3-ఎం1' తనపై ఇస్రో ఉంచిన నమ్మకాన్ని నిలబెట్టుకుంటూ.. వ్యోమనౌకను రోదసిలోకి మోసుకెళ్లింది. భూకక్ష్యలోకి దాన్ని చేర్చింది. దీంతో జాబిల్లిపైకి మనదేశం చేపట్టిన ప్రతిష్ఠాత్మక రెండో యాత్రలో తొలి అంకం విజయవంతంగా పూర్తయింది. శ్రీహరికోటలోని సతీశ్ ధవన్ అంతరిక్ష కేంద్రం షార్ వేదికగా ఈ బృహత్తర ప్రయోగం జరిగింది. రాకెట్ నుంచి 'చంద్రయాన్-2' విడిపోయినట్లు సంకేతాలు అందగానే ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలు ఆనందంతో కేరింతలు కొట్టారు. ఈ అపూర్వ ఘట్టంతో యావత్ భారతావని పులకించింది. 'చంద్రయాన్-2'లో ఆర్బిటర్, ల్యాండర్, రోవర్ అనే మూడు పరికరాలు ఉన్నాయి. వీటిలో పరిశోధనల కోసం 13 పేలోడ్స్‌ను శాస్త్రవేత్తలు అమర్చారు. ఈ ఏడాది సెప్టెంబరు 7న చంద్రుడిపై ల్యాండర్ దిగనుంది. అందులో నుంచి రోవర్ బయటకు వచ్చి 14 రోజులపాటు(ఒక లూనార్ పగలు) పరిశోధనలు జరుపుతుంది.

> **ఇస్రో నియంత్రణలో వ్యోమనౌక**
> రాకెట్ నుంచి విడిపోయిన వెంటనే చంద్రయాన్-2 వ్యోమనౌకలోని సోలార్ అర్రే పనిచేయడం ప్రారంభించింది. ఇస్రో టెలిమెట్రీ, ట్రాకింగ్ కమాండ్ నెట్‌వర్క్ దాన్ని పూర్తి నియంత్రణలోకి తీసుకున్నాయి.

ప్రయోగం సాగిందిలా..

అద్యంతం ఉత్కంఠభరితంగా సాగిన చంద్రయాన్-2 ప్రయోగం ప్రారంభం నుంచి చివరి వరకు శాస్త్రవేత్తలు అనుకున్నట్లుగానే కొనసాగింది. సోమవారం మధ్యాహ్నం 2.43 గంటలకు రాకెట్ పయనం ఆరంభమైంది. వెంటనే ఎస్-200 మోటార్ల జ్వలన (ఇగ్నిషన్)ప్రారంభమయింది.

వరుస పరిణామాలిలా..

ఎస్-200 మోటార్ల జ్వలన ప్రారంభమైన తర్వాత
1.50 నిమిషాలకు: ఎల్-110 మోటార్లు జ్వలించాయి
2.11 నిమిషాలకు: రాకెట్ నుంచి విడిపోయిన ఎస్-200 మోటార్లు
2.21 నిమిషాలకు: సీఎల్‌జీ ఇగ్నిషన్ ప్రారంభం
3.23 నిమిషాలకు: విడిపోయిన ఉష్ణ కవచం
5.11 నిమిషాలకు: సీ-25 జ్వలించింది
15.58 నిమిషాలకు: సీ-25 ఇంజిన్ షట్ ఆఫ్ అయింది
16.14 నిమిషాలకు: రాకెట్ నుంచి విడిపోయిన చంద్రయాన్-2 ఉపగ్రహం

ఎప్పటికప్పుడు సంకేతాలు

రాకెట్ గమనానికి సంబంధించి ఎప్పటికప్పుడు షార్‌లోని రెండు గ్రౌండ్ స్టేషన్లు; బెంగళూరు, పోర్టుబ్లెయిర్, బ్రూనే, బియాక్ (ఇండోనేసియా) గ్రౌండ్ స్టేషన్ల ద్వారా శాస్త్రవేత్తలకు సంకేతాలు అందుతూ వచ్చాయి. మొత్తంగా చంద్రుడిపై రోవర్‌ను దించాలన్న భారత అంతరిక్ష పరిశోధనా సంస్థ ప్రయత్నానికి తొలి విజయం దక్కింది. సంపూర్ణ విజయం కోసం సెప్టెంబర్ 7 వరకు వేచి చూడాల్సిందే.

క్రయోజెనిక్ దశలో ఉత్కంఠ

క్రయోజెనిక్ ఇంధన జ్వలన దశలో గతంలో ఒకటి, రెండు సార్లు వైఫల్యాలు ఎదురవ్వడం, ఈ నెల 15న కూడా ఈ దశలో సాంకేతిక లోపం కారణంగానే ప్రయోగం వాయిదా పడటం వంటి అనుభవాలతో సోమవారం ఆ దశ(సీ-25 ఇంజిన్ జ్వలనం) ముగిసేంత వరకు ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలు తీవ్ర ఉత్కంఠగా ఎదురుచూశారు. అది విజయవంతంగా పూర్తవ్వడంతో ఊపిరి పీల్చుకున్నారు. చంద్రయాన్-2 నిర్ణీత కక్ష్యలోకి చేరాక మిషన్ కంట్రోల్ గది మొత్తం చప్పట్లతో మార్మోగింది. శాస్త్రవేత్తలు ఒకరినొకరు అభినందించుకున్నారు.

వారం వ్యవధిలోనే..

వాస్తవానికి ఈ నెల 15న చంద్రయాన్-2ను నింగిలోకి పంపాలని ఇస్రో తొలుత భావించింది. కౌంట్‌డౌన్ మరో 56 నిమిషాల్లో ముగుస్తుందనగా వాహకనౌక క్రయోజెనిక్ దశలో సాంకేతిక లోపం తలెత్తడంతో అనూహ్యంగా ప్రయోగం వాయిదా పడింది. నాటి నుంచి అహర్నిశలు శ్రమించిన ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలు ఆ లోపాన్ని సరిదిద్ది కేవలం వారం రోజుల వ్యవధిలో విజయవంతంగా ప్రయోగాన్ని పూర్తిచేయడం వారి ఆత్మవిశ్వాసానికి అద్దం పట్టింది. 'చంద్రయాన్-2' మిషన్ డైరెక్టర్‌గా రీతు కరిదాల్, ప్రాజెక్టు డైరెక్టర్‌గా ఎం.వనిత ఉన్నారు.

శివన్ ఉద్వేగం

ప్రతిష్ఠాత్మకమైన చంద్రయాన్-2 ప్రయోగం జరిగే సమయంలో ఇస్రో అధినేత కె.శివన్ ఉద్వేగంగా కనిపించారు. ఒక్కో కీలక దశ ముగిసేకొద్దీ చప్పట్లు కొడుతూ తన ఆనందాన్ని వ్యక్తపరిచారు. వ్యోమనౌక కక్ష్యలోకి చేరాక చాలా ప్రశాంతంగా కనిపించారు. అనంతరం ఆయన విలేకర్ల సమావేశం నిర్వహించారు. "జాబిల్లి దిశగా భారత్ చరిత్రాత్మక ప్రయాణానికి ఇది ఆరంభం. ఇంతకుముందు తలెత్తిన సాంకేతిక లోపాన్ని దీటుగా అధిగమించి విజయవంతంగా ప్రయోగం పూర్తిచేశాం. తదుపరి 45 రోజుల్లో అత్యంత కీలకమైన 15 విన్యాసాలను విజయవంతంగా చేపట్టాల్సి ఉంది. చివరి దశలో 'భీతావహ 15 నిమిషాల' దశను అధిగమించి దక్షిణ ధ్రువంలో సురక్షితంగా ల్యాండర్‌ను దించాలి" అని శివన్ పేర్కొన్నారు.

జీఎస్ఎల్‌వీ మార్క్-3 బోనస్

తాజా ప్రయోగంలో జీఎస్ఎల్‌వీ మార్క్-3 అద్భుతంగా పనిచేసిందని శివన్ తెలిపారు. అనుకున్నదానికంటే 6 వేల కిలోమీటర్ల మేర ఎక్కువ కక్ష్యలో వ్యోమనౌకను ప్రవేశపెట్టిందని చెప్పారు. దీనివల్ల చంద్రయాన్-2కు అదనపు జీవితకాలం, మిగులు ఇంధనం వంటి లాభాలు చేకూరుతాయని తెలిపారు. ఎక్కువ విన్యాసాలు చేపట్టడానికీ ఆస్కారం ఉంటుందన్నారు. 'చంద్రయాన్-2కు రేపు చేయాల్సిన కక్ష్య పెంపు విన్యాసాన్ని జీఎస్ఎల్‌వీ మార్క్-3 రాకెట్ నేడే చేసింది" అని ఆయన వ్యాఖ్యానించారు. 2013లో అంగారకుడిపైకి ప్రయోగించిన మంగళయాన్‌లోనూ ఇలాగే ఇంధనం ఆదా అయ్యింది. ఫలితంగా ఆ వ్యోమనౌక ఇప్పటికీ అద్భుతంగా పనిచేస్తోంది. మునుపటి ప్రయోగంతో పోలిస్తే తాజాగా జీఎస్ఎల్‌వీ మార్క్-3.. దాదాపు 15 శాతం మేర మెరుగ్గా పనిచేసిందని శివన్ వివరించారు.

చంద్రయాన్-2లో పరికరాలు

1) ఆర్బిటర్

- బరువు: 2,379 కిలోలు
- విద్యుదుత్పత్తి సామర్థ్యం: 1,000 వాట్లు
- కమ్యూనికేషన్: భూమి మీదున్న ఇండియన్ డీప్ స్పేస్ నెట్‌వర్క్‌తో, ల్యాండర్‌తో
- జీవితకాలం: ఏడాది
- ఏం చేస్తుంది: చంద్రుడి చుట్టూ తిరుగుతుంది. ఉపరితలాన్ని స్కాన్ చేస్తుంది. సంబంధిత ఫొటోలు, డేటాను సేకరించి భూమికి చేరవేస్తుంది.

2) ల్యాండర్ (విక్రమ్)

- బరువు: 1,471 కిలోలు
- విద్యుదుత్పత్తి సామర్థ్యం: 650 వాట్లు
- కమ్యూనికేషన్: ఇండియన్ డీప్ స్పేస్ నెట్‌వర్క్‌తో, ఆర్బిటర్‌తో, రోవర్‌తో
- జీవితకాలం: 14 రోజులు (ఒక లూనార్ పగలు)
- ఏం చేస్తుంది: ఆర్బిటర్ నుంచి విడిపోయి చంద్రుడిపై మృదువుగా దిగుతుంది. ఉపరితలాన్ని స్కాన్ చేసి, ల్యాండింగ్ కోసం అనువైన ప్రదేశాన్ని సొంతంగా గుర్తిస్తుంది.

3) రోవర్ (ప్రజ్ఞాన్)

- బరువు: 27 కిలోలు
- విద్యుదుత్పత్తి సామర్థ్యం: 50 వాట్లు
- కమ్యూనికేషన్: ల్యాండర్‌తో
- జీవితకాలం: 14 రోజులు (ఒక లూనార్ పగలు)
- ఏం చేస్తుంది: చంద్రుడిపై తిరుగుతూ పరిశోధనలు సాగిస్తుంది. గరిష్ఠంగా 500 మీటర్లు ప్రయాణిస్తుంది. జాబిల్లి ఉపరితలాన్ని పరిశీలించి సంబంధిత డేటాను ల్యాండర్‌కు చేరవేస్తుంది.

వాహకనౌక : జీఎస్ఎల్‌వీ మార్క్-3

- ఎత్తు: 43.43 మీటర్లు ■ బరువు: 640 టన్నులు
- ప్రాజెక్టు వ్యయం: రూ.978 కోట్లు (చంద్రయాన్-2 రూపకల్పనకు రూ.603 కోట్లు, ప్రయోగానికి రూ.375 కోట్లు)

ప్రాజెక్టు లక్ష్యాలు

- చందమామ వాతావరణంపై అవగాహన పెంచుకోవడం
- దాని ఉపరితల నిర్మాణాన్ని విస్తృతంగా విశ్లేషించడం
- అక్కడ నీటి జాడ కోసం అన్వేషించడం

- 'చంద్రయాన్-2' బరువు– 3.8 టన్నులు
- దానిలోని మొత్తం పరికరాలు– 14 (మనవి 13, నాసాది 1)
- చంద్రుడిపై ల్యాండర్, రోవర్ దిగే రోజు: సెప్టెంబర్ 7

4 అమెరికా, రష్యా, చైనాల తర్వాత చంద్రుడిపై వ్యోమనౌకను సురక్షితంగా దింపిన నాలుగో దేశంగా భారత్ అవతరించనుంది.

1 జాబిల్లి దక్షిణ ధ్రువంపై రోవర్‌ను దింపిన తొలి దేశంగా భారత్ చరిత్ర సృష్టించనుంది.

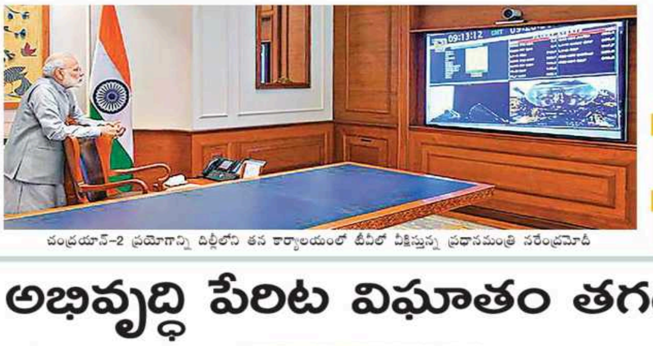
చంద్రయాన్-2 ప్రయోగాన్ని దిల్లీలోని తన కార్యాలయంలో టీవీలో వీక్షిస్తున్న ప్రధానమంత్రి నరేంద్రమోదీ

మార్గ మథనం!

- కొత్త శాసనసభకు 'ట్రాఫిక్' వ్యూహం!
- వాహన రద్దీ నియంత్రణకు ప్రత్యామ్నాయాల అన్వేషణ

ఈనాడు, హైదరాబాద్: నూతన శాసన సభ, శాసన మండలి నిర్మించిన అనంతరం ఎర్రమంజిల్ చేరుకోవడానికి ఉన్న ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలు ఏమిటి? శాసనసభ సమావేశాల సందర్భంలో ట్రాఫిక్‌ను ఎలా నియంత్రించాలి? అనుసరించాల్సిన విధానాలు ఏమిటి? తదితర అంశాలను ఇప్పట్నుంచే అధ్యయనం చేయాలని అధికారులు నిర్ణయించారు. శాసన సభ, శాసన మండలి భవనాలను నగరంలోని ఎర్రమంజిల్‌లో నిర్మించేందుకు ముఖ్యమంత్రి శంకుస్థాపన చేసిన విషయం తెలిసిందే. నూతన సచివాలయ నిర్మాణానికి ప్రస్తుతం ఉన్న ప్రాంగణంలోనే శంకుస్థాపన చేశారు. వాటిని అత్యాధునిక సదుపాయాలతో దిగ్గజ భవనాలు(ఐకానిక్ బిల్డింగ్స్)గా నిర్మించాలన్నది సీఎం వ్యూహం. ట్రాఫిక్ పరంగా సచివాలయానికి ఎలాంటి ఇబ్బంది లేదు. అక్కడికి చేరుకోవడానికి పలు మార్గాలు ఉన్నాయి. శాసన సభకు మాత్రం పంజాగుట్ట మార్గం ఒక్కటే ఉంది. ఈ దారి నిరంతరం రద్దీగా ఉంటుంది. ట్రాఫిక్ సమస్య తలెత్తకుండా ఏఏ చర్యలు చేపట్టాలనే అంశంపై అధికారులు మేధో మథనం చేస్తున్నారు.

నూతన భవనాల నిర్మాణాలు పూర్తయి ప్రారంభోత్సవానికి సిద్ధమయ్యేటప్పటికి కనీసం రెండేళ్లు పడుతుందన్నది అంచనా. అప్పటి వాహనాల రద్దీని కూడా పరిగణనలోకి తీసుకుని ప్రత్యామ్నాయాలు సూచించాలన్నది అధికారుల ఆలోచనగా ఉంది. ముఖ్యంగా అసెంబ్లీ, శాసన మండలి సమావేశాలు జరిగే రోజుల్లో ట్రాఫిక్‌ను ఎలా నియంత్రించాలి? ముఖ్యమంత్రి రాకపోకల సమయంలో ట్రాఫిక్ నియంత్రణతో ఏమైనా ఇబ్బందులు వస్తాయా? ఆయా సమయాల్లో అనుసరించాల్సిన వ్యూహం ఏమిటి? అన్నది ప్రస్తుతం చర్చనీయాంశంగా ఉంది. ట్రాఫిక్ అంశాన్ని శాస్త్రీయంగా అధ్యయనం చేయాలన్న ఆలోచనలో అధికారులున్నారు. రహదారులు, భవనాల శాఖ, పోలీసు యంత్రాంగం సంయుక్తంగా ఇందుకోసం కన్సల్టెంట్‌ను నియమించే అంశంపై త్వరలో నిర్ణయం తీసుకునే అవకాశం ఉంది. ముఖ్యమంత్రి తదితర వీవీఐపీలు సచివాలయానికి రావటానికి తాజ్‌కృష్ణ నుంచి లేదా ఎర్రమంజిల్ క్వార్టర్ల నుంచి ఏదైనా ప్రత్యామ్నాయ మార్గాన్ని రూపొందించేందుకు అవకాశం ఉందా? అన్న అంశాన్ని కూడా అధ్యయనం చేయాలని అధికారులు ఆలోచిస్తున్నారు.

> **అన్నివిధాలా పరిశీలిస్తాం**
> అసెంబ్లీ, శాసన మండలి సమావేశాల సమయాల్లో ట్రాఫిక్ ఇబ్బందులు లేకుండా ప్రత్యామ్నాయ మార్గాలను అన్వేషిస్తాం. నిపుణులతో అధ్యయనం చేయిస్తాం. ముఖ్యమంత్రి, వీవీఐపీల రాకపోకలు ప్రధాన మార్గం నుంచి కాకుండా, ఇతర మార్గాల ద్వారా జరిపే వీలవుతుందేమోననే అంశాన్నీ పరిశీలించాల్సి ఉంది. త్వరలో పోలీసు అధికారులతో చర్చిస్తాం. ఎర్రమంజిల్‌లోని మెట్రో రైల్వేస్టేషన్ నుంచి అసెంబ్లీ ప్రాంగణంలోకి ఒక ఆకాశ హర్మ్యాన్ని నిర్మిస్తే ఉపయుక్తంగా ఉంటుందని భావిస్తున్నాం.
> – సునీల్ శర్మ, ముఖ్య కార్యదర్శి, రహదారులు, భవనాలశాఖ

భాజపాలోకి మాజీ ఎంపీ వివేక్?
నేడు అమిత్‌షాతో సమావేశం

ఈనాడు డిజిటల్, హైదరాబాద్: పెద్దపల్లి మాజీ ఎంపీ జి.వివేక్ కమలం గూటికి చేరనున్నట్లు తెలిసింది. భాజపా జాతీయాధ్యక్షుడు అమిత్‌షాతో మంగళవారం దిల్లీలో ఆయన సమావేశం కానున్నట్లు సమాచారం. వివేక్‌ను భాజపా గూటికి తీసుకువచ్చేందుకు ఆ పార్టీ నేతలు సంప్రదింపులు జరుపుతున్నారు. భాజపా జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి రాంమాధవ్, హోంశాఖ సహాయ మంత్రి కిషన్‌రెడ్డిలతో ఆయన చేస్తున్న చర్చలు, తాజాగా ఓకొలిక్కి వచ్చినట్లు సమాచారం. లోక్‌సభ ఎన్నికల సమయంలో తెరాస నుంచి పెద్దపల్లి ఎంపీ టికెట్ దక్కకపోవడంతో వివేక్ ఆ పార్టీకి రాజీనామా చేసిన విషయం తెలిసిందే. అప్పుడు భాజపా నుంచి టికెట్ ఇచ్చి పోటీ చేయించాలని కమలనాథులు ప్రయత్నం చేశారు. అందుకు ఆయన సుముఖత వ్యక్తం చేయలేదు. వివేక్‌తో పాటు ఆయన సోదరుడు, మాజీ మంత్రి వినోద్ కూడా కమలం గూటికే చేరతారా అన్నది ఆసక్తికరంగా మారింది.

పాలమూరు-రంగారెడ్డి ఎత్తిపోతలపై కేసు ఉపసంహరణ

ఈనాడు, దిల్లీ: పాలమూరు-రంగారెడ్డి ఎత్తిపోతల నిర్మాణానికి పర్యావరణ అనుమతులపై జాతీయ హరిత ట్రైబ్యునల్‌లో కొనసాగుతున్న కేసును ధర్మాసనం డిస్మిస్ చేసింది. ప్రాజెక్టు పర్యావరణ అనుమతులపై బి.హర్షవర్ధన్ ఎన్జీటీని ఆశ్రయించారు. పిటిషనరే ఫిర్యాదును ఉపసంహరించుకోవడంతో జస్టిస్ రఘువేంద్ర ఎస్.రాథోడ్ నేతృత్వంలోని ధర్మాసనం కేసును డిస్మిస్ చేసింది.

పాములను హింసిస్తే.. వన్యప్రాణి చట్టంకింద చర్యలు: అటవీశాఖ

ఈనాడు డిజిటల్, హైదరాబాద్: పాములు పాలు తాగుతాయన్నది ఒక మూఢ నమ్మకమని; వాటిని పట్టుకొని ఆడించడం, హింసించడం నేరమని అటవీశాఖ ఉన్నతాధికారులు స్పష్టంచేశారు. ఆగస్టు 5వ తేదీన నాగుల పంచమివేళ దేవాలయాలకు ఎవరైనా పాములతో వచ్చినా, ఆ ప్రాణులను బాధించినా తమకు సమాచారం ఇవ్వాలని కోరారు. వన్యప్రాణి చట్ట నిబంధనల ప్రకారం కఠిన చర్యలు తప్పవన్నారు. సోమవారం స్వచ్ఛంద సంస్థల ప్రతినిధులతో అధికారులు సమావేశమయ్యారు. అటవీశాఖ టోల్ ఫ్రీ నంబరు 18004255364కు ఫిర్యాదు చేయాలన్నారు. అటవీ సంరక్షణ ప్రధాన అధికారి (పీసీసీఎఫ్) పీకే ఝాతో పాటు ఉన్నతాధికారులు పాల్గొన్నారు.

MANAGEMENT QUOTA ADMISSION
COLLEGE OF AGRICULTURE, UMARKHED Dist. Yavatmal, Maharastra - 445206
Affiliated to Dr.P.D.K.V. Akola, ICAER Regognized University (A State University)
B.Sc. (Agriculture) (4 year Degree Course)
Eligibility: 12th Standard Pass or Equivalent with BiPC, MPC
Those Candidates who has filled application form and found eligible provisional merit list of MCAER will be eligible for admission in Management Quota.
Email: coaukd2010@gmail.com College website: coa-ukd.in
Contact: 9689369346, 7219822255, 9604859546
Note : 1) Agents and intermediators are not entertained. 2) This College of Agriculture is located at Umarkhed witch is 130 k.m. from Nizamabad and 110 k.m. from Adilabad by Road. 3) Nearest railway station is Nanded 75 k.m. away.

JAWAHARLAL NEHRU ARCHITECTURE AND FINE ARTS UNIVERSITY
MASAB TANK, HYDERABAD - 500 028. TELANGANA
ARCHITECTURE ADMISSION NOTIFICATION - 2019
In the State of Telangana (Under the aegis of TSCHE)
Eligible and qualified candidates of **NATA-2019 / JEE (Main)-2019 Paper-II** seeking admission into 1st year B.Arch. (Regular) Degree course offered under the Government / Private / Minority / Unaided institutions in the State of Telangana for the academic year 2019-20 are informed to register online at http://barchadm.tsche.ac.in from 24th to 31st July, 2019 and attend for certificate verification at **JNAFA University campus, Masab Tank, Hyderabad-28** on 1st and 2nd August, 2019 with valid NATA / JEE score card and all other relevant original certificates with two sets of Xerox copies. OC/BC candidates have to pay the processing fee of Rs.1500/- and SC/ST candidates Rs.800/- through **online payment**. For all other details refer to the detailed notification placed on the website **www.jnafau.ac.in.**
(**Note:** No separate notification will be issued for Counseling process.)
Date: 22.07.2019 CONVENER, ARCHITECTURE ADMISSIONS – 2019

అభివృద్ధి పేరిట విఘాతం తగదు

- తెరవే అధ్యక్షుడి హెచ్చరిక

అమ్రాబాద్, న్యూస్‌టుడే: నల్లమల ఒక అడవి మాత్రమే కాదని.. అది తెలంగాణ ఆత్మ అని.. ఇక్కడ యురేనియం తవ్వకాలు చేపడితే.. నల్లమల ఆత్మ చిందర వందర అవుతుందని తెలంగాణ రచయితల వేదిక (తెరవే) రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు జయధీర్ తిరుమలరావు పేర్కొన్నారు. యురేనియం సర్వే అనుమతుల నేపథ్యంలో ఇక్కడి ప్రజలతో మాట్లాడేందుకు రచయితల వేదిక, విప్లవ రచయితల సంఘం సభ్యులు, పరిశోధక విద్యార్థులు సోమవారం నాగర్‌కర్నూల్ జిల్లా పరిధిలోని నల్లమలలో పర్యటించారు. పదర మండలం ఉడిమిళ్లలో స్థానికుల నుంచి అభిప్రాయాలు సేకరించారు.

పదర మండల కేంద్రంలో ప్రజలతో మాట్లాడుతున్న జయధీర్ తిరుమలరావు

యురేనియం వెలికితీత కోసం ఇక్కడి నుంచి తరలించేందుకు ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తే వెళ్లేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నారా? అని ప్రశ్నించగా.. ప్రాణాలైనా అర్పిస్తాం కానీ.. ఇక్కడి నుంచి కదిలేది లేదని గ్రామస్థులు స్పష్టం చేశారు. అనంతరం జయధీర్ తిరుమలరావు మాట్లాడుతూ.. అభివృద్ధి పేర విఘాతం కలిగించటం పాలకులకు, ప్రజలకు మంచిది కాదన్నారు. ప్రజల ప్రాణాలను హరించే యురేనియం తవ్వకాలు దేశంలో ఎక్కడ జరిగినా తాము వ్యతిరేకిస్తామన్నారు. కార్యక్రమంలో విరసం సభ్యులు అరవింద్, సుధాకర్, రచయితలు అరుణాంక్, నరేశ్ సూఫి, పర్యావరణ పరిశోధక విద్యార్థి రాజేందర్‌రెడ్డి, సామాజిక కార్యకర్తలు సుధాకర్, సుదర్శన్, అమ్రాబాద్ జేఏసీ నేత నాసరయ్య, వెంకటేశ్ పాల్గొన్నారు.

ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలకు గవర్నర్, సీఎంల అభినందనలు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: చంద్రయాన్-2ను విజయవంతంగా ప్రయోగించిన ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలను గవర్నర్ నరసింహన్, సీఎం కేసీఆర్ అభినందించారు. తాజా ప్రయోగం దేశ కీర్తికిరీటంలో మరో కలికితురాయి అని గవర్నర్ అభివర్ణించారు. ఇస్రో శాస్త్రవేత్తల అనితర సాధ్యమైన కృషి వల్లనే చంద్రయాన్-2 విజయవంతమయిందని కేసీఆర్ కొనియాడారు. తెరాస కార్యనిర్వాహక అధ్యక్షుడు కేటీఆర్, మాజీ ఎంపీలు వినోద్, కల్వకుంట్ల కవిత ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలకు అభినందనలు తెలిపారు.

కలిసి ఎదుగుదాం రండి

వడ్డీ 9.70% ప్ర.సం.* వరకు

సెక్యూర్డ్ ఎన్‌సీడీల పబ్లిక్ ఇష్యూ
క్రిసిల్ ద్వారా 'CRISIL AA+/Stable'
కేర్ ద్వారా 'CARE AA+;Stable'
ఇండియా రేటింగ్స్ ద్వారా 'IND AA+; Outlook Stable'
అని రేట్ చేయబడింది

- భారతదేశపు సువ్యవస్థిత క్షేత్రంలో FTB మరియు SRTOలకు ప్రీ-ఓన్డ్ కమర్షియల్ వెహికిల్స్ కోసం ఫైనాన్సింగ్ సమకూర్చేందుకు అన్నిటి కన్నా పెద్ద యాసెట్ ఫైనాన్సింగ్ NBFCలలో ఒకటైన దాని నుండి ట్రేడబుల్ NCDలు
- దేశవాసులకు NCDల వడ్డీపై ఆదిలోనే పన్ను మినహాయింపు లేదు
- ముందు వచ్చిన వారికి ముందు ఎలాట్‌మెంట్ చేయబడుతుంది*
- కనీస అభ్యర్థన ₹10,000*
- జ్యేష్ఠ పౌరులకు 0.25% అదనంగా*
- అభ్యర్థనలు ASBA మోడ్ ద్వారా మాత్రమే*

SHRIRAM
Transport Finance Company Limited
A WINNING RELATIONSHIP

ఇష్యూ 17 జూలై నుండి 16 ఆగస్ట్ 2019 వరకు తెరిచి ఉంటుంది**

రిజిస్టర్డ్ ఆఫీస్: మూకాంబిక కాంప్లెక్స్, 3 వ అంతస్తు, నం. 4, లేడీ దేశిక రోడ్, మైలాపూర్, చెన్నై, తమిళ నాడు – 600 004. టెలి: +91-44-2499 0356, ఫ్యాక్స్: +91-44-2499 3272
కార్పొరేట్ ఆఫీస్: వాక్‌హార్డ్ టవర్స్, లెవెల్-3, వెస్ట్ వింగ్, సీ-2, జీ బ్లాక్, బాంద్రా-కుర్లా కాంప్లెక్స్, బాంద్రా (ఈస్ట్), ముంబయి – 400 051. టెలి: +91-22-4095 9595. ఈమెయిల్: stfcncd91comp@stfc.in

చింతమడకే దిక్సూచి..

ఇక్కడి నుంచే ఆరోగ్యసూచి ప్రారంభం

స్వగ్రామంలో ప్రకటించిన ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్

సభాప్రాంగణంలో మహిళలను పలకరిస్తున్న సీఎం కేసీఆర్, పక్కన హరీశ్‌రావు

ఈనాడు - సిద్దిపేట

రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రతి ఒక్కరికీ వైద్య పరీక్షలు చేసి తెలంగాణ ఆరోగ్య సూచీ రూపొందించే కార్యక్రమం తన స్వగ్రామం చింతమడక నుంచే ప్రారంభం కావాలని ముఖ్యమంత్రి కె.చంద్రశేఖర్‌రావు ఆకాంక్షించారు. ఆరోగ్య సూచీ పూర్తయితే ప్రతి వ్యక్తికీ క్షణాల్లో వైద్య సాయాన్ని అందించవచ్చని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. సిద్దిపేట గ్రామీణ మండలంలోని చింతమడకలో సోమవారం ఆత్మీయ అనురాగ సమ్మేళనం కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు. హెలికాప్టర్ ద్వారా నేరుగా ఇక్కడికి చేరుకున్న సీఎం దాదాపు 46 నిమిషాల పాటు గ్రామస్థులను ఉద్దేశించి ప్రసంగించారు. ఈ గ్రామంలో ప్రత్యేకంగా వైద్య శిబిరాన్ని నిర్వహించాలని అధికారులను ఆదేశించారు. ప్రతి ఒక్కరికీ పరీక్షలు చేయాలని, అనంతరం వారికి అవసరమైన చికిత్సలూ అందించాలన్నారు. ఇక్కడ పూర్తయిన తర్వాత నియోజకవర్గ వ్యాప్తంగా శిబిరాలు నిర్వహిద్దామన్నారు. ఇదే విధంగా రాష్ట్రంలోని ప్రతి ఒక్కరికీ వైద్య పరీక్షలు జరిపి, తెలంగాణ ఆరోగ్య సూచీని రూపొందించాలని పట్టుదలగా ఉన్నానని ఆయన వెల్లడించారు.

చింతమడక.. కావాలి బంగారు తునక

తనకు జన్మనిచ్చి తెలంగాణ సమాజానికి అందించిన చింతమడక గ్రామం బంగారు తునకగా మారాలని సీఎం కేసీఆర్ ఆకాంక్షించారు. కోరినన్ని నిధులు ఇస్తానని, గ్రామస్థులంతా ఐకమత్యంతో ఉండి పరస్పర సహకారంతో ముందుకు సాగాలని ఆయన పిలుపునిచ్చారు. చింతమడకతో పాటు మాచాపూర్, సీతారాంపల్లి గ్రామాల్లోని 2 వేల కుటుంబాలకు ఉపాధి చూపేలా రూ.200 కోట్లు మంజూరు చేస్తున్నట్లు ఆయన ప్రకటించారు. 'ఈ గ్రామాల్లో మొత్తం 1804 కుటుంబాలు ఉన్నట్లు అధికారులు లెక్క తేల్చారు. 18 ఏళ్లు నిండిన వారు, కొత్తగా పెళ్లయిన వారిని ప్రత్యేక కుటుంబంగా చూడాలని చెప్పా. ఇలా చూస్తే మొత్తం కుటుంబాల సంఖ్య 2 వేలకు చేరుతుంది. ఒక్కొక్క కుటుంబానికి ఉపాధి చూపేందుకు వీలుగా రూ.10 లక్షల విలువైన ఆస్తులు అందించనున్నాం. మీకు ఏ పని నచ్చితే అది చేస్తామని అధికారులతో చెప్పండి. ఆ మేరకు వాళ్లు అవసరమైన యంత్రాలు, పరికరాలు కొనిస్తారు. నేను వచ్చేటప్పుడు మా ఆర్థిక శాఖ కార్యదర్శిని అడిగాను. మా ఊరికి వెళుతున్నానంటే.. రూ.400 కోట్ల వరకు హామీ ఇవ్వండి. నేను సర్దుతాను అని ఆయన వివరించారు. మీ జిల్లా కలెక్టరు వద్ద కూడా రూ.50 కోట్ల నిధులుంటాయి. ఏ పని కావాలన్నా చేసుకోండి. ప్రతి పైసా సద్వినియోగమయ్యేలా చూడండి.' అని కేసీఆర్ అన్నారు.

ఏడాదిలోగా కాళేశ్వరం జలాలు

కాళేశ్వరం గంగ దూకుతోంది. ఏడాదిలోగానే రాష్ట్రమంతా ఆ జలాలతో బతికే రోజులు రానున్నాయి. చింతమడక కూడా సమృద్ధిగా పంటలు పండే పల్లెగా మారుతుందని ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ అన్నారు. "చాలా రోజుల తర్వాత నా కోరిక నేరవేరుతోంది. దేశంలో ఎక్కడా రైతుల గురించి సరైన శ్రద్ధ తీసుకోవడం లేదు. తెలంగాణలో ఒక గుంట భూమి ఉన్న రైతు చనిపోయినా వారి కుటుంబానికి రూ.5 లక్షల సాయం అందుతోంది. రైతుబంధుతో పాటు రైతుబీమా కల్పించిన రోజు జీవితంలో నాకు అత్యంత సంతోషాన్ని ఇచ్చింది. "చింతమడకకు ఏం జరగాలో గ్రామ పెద్దలు ఆలోచించాలి. మీ బిడ్డనే కదా ఈ రాష్ట్రాన్ని పాలించేది. మొదటిసారే ఇక్కడికి వచ్చి పనులు చేస్తే... ఇగ ఊరికే చేసుకుంటుండు అనే పేరు వచ్చేది. తెలంగాణలో కరెంటు బాధ, మంచినీళ్ల సమస్యలను తొలగించాం. గతంలో చాలా ఇబ్బందులు పడ్డాం. ఒక్కొక్కటిగా కొన్ని సమస్యలు పరిష్కారమయ్యాయి. ఇప్పుడు మనకు మంచి అవకాశం దొరికింది. ఊరు మొత్తం మంచిగా చేసుకోవాలి. నేను ఇక్కడి నుంచి వెళ్లిన నెల రోజుల్లో బాధలనేవి ఉండొద్దు. ప్రతి ఒక్కరూ గౌరవంగా ఉన్నామని చెప్పగలగాలి. మీరు కోరిన విధంగా రహదారుల అభివృద్ధికి నిధులు మంజూరు చేయిస్తా. రెండు మూడు నెలల్లో పనులు పూర్తి కావాలి. గతంలో చింతమడక పంచాయతీ కింద ఉన్న మాచాపూర్, సీతారాంపల్లితో పాటు ఉప్పలవానికుంట, అంకంపేట, దమ్మచెరువు అన్నీ గ్రామాలే. ఈ పల్లెలన్నింటిలోనూ సమానంగా పనులు జరగాలి.

నేను ఎర్రవల్లిని దత్తత తీసుకున్న. దానిని ఆదర్శంగా మార్చే ప్రయత్నం చేసినం. అక్కడ అందరూ సమన్వయంతో పనిచేశారు. ఒకరికొకరు సహకరించుకొని గ్రామాభివృద్ధికి పాటుపడ్డారు. ఇప్పుడు అక్కడ 24 గంటల పాటు మంచినీటి సరఫరా ఉంది. ప్రతి ఇంటి మీదా సౌర ఫలకాలు ఉన్నాయి. ఇలాంటి సదుపాయం చింతమడకకూ రావాలి. దాదాపు 2 వేల వరకు ఇళ్లను మంజూరు చేయిస్తా. కార్తీక మాసం వరకు నిర్మాణాలు పూర్తి కావాలి. కార్తీకమాసంలో కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి వస్తా. ఊరంతా పండగ చేసుకుందాం. పాడి పశువులు పెంచుకుందాం. నాటు కోళ్లఫారాలు పెడదాం. పాల శీతలీకరణ కేంద్రాన్నీ మంజూరు చేస్తున్నా. సర్పంచి, ఎంపీటీసీ, గ్రామపెద్దల మీదే ఎక్కువగా బాధ్యత ఉంటుంది. అందరూ ఒక పద్ధతిలోకి వస్తే అద్భుతాలు చేయవచ్చు. నేను మళ్లీ చింతమడకకు వచ్చి రోడ్డుపై నడుస్తుంటే.. ఇది మా ఊరేనా అని చక్కరచ్చి పడిపోయేలా ఉండాలి. అలా గ్రామ రూపురేఖలు మారాలి. గ్రామశివారులో ఉన్న 100 ఎకరాల్లో అడవినీ అభివృద్ధి చేద్దాం. నిధుల మంజూరు బాధ్యత నాది. ఐకమత్యంలో కలిసిమెలిసి పని చేయాల్సింది మీరే.

గ్రామంలో నుంచి చాలా మంది బతకడానికి ఇతర ప్రాంతాలకు వెళ్లారు. ఇక్కడ పరిస్థితి బాగా లేకనే అలా వెళ్లారు. అలాంటి వారు ఎక్కడున్నా వారిని గుర్తించి న్యాయం జరిగేలా చూడాల్సిన బాధ్యతా స్థానికులదే" అని కేసీఆర్ అన్నారు.

హరీశ్ నాయకత్వంలో మెరుగ్గా సిద్దిపేట

ఈ సందర్భంగా ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ మాజీ మంత్రి, సిద్దిపేట ఎమ్మెల్యే హరీశ్‌రావుపై ప్రశంసలు కురిపించారు. హరీశ్ నాయకత్వంలో సిద్దిపేట నియోజకవర్గం అభివృద్ధిలో ముందుందని కితాబిచ్చారు. రాష్ట్రంలోని మిగతా నియోజకవర్గాలతో పోల్చితే సిద్దిపేట మెరుగ్గా ఉందన్నారు. ఆయన నాయకత్వంలో ముందుకు నడిచి మరింత బాగా అభివృద్ధి చేసుకోవాలన్నారు. సమర్థ నాయకత్వంలో మంచిగా పనులు చేయించుకునే సంస్కృతి ఈ నియోజకవర్గంలో ఉందన్నారు. హరీశ్‌రావు హుషారుగా ముందే నియోజకవర్గం మొత్తానికీ నిధులు కావాలని అడిగారని సీఎం కేసీఆర్ నవ్వుతూ అన్నారు. ఇక్కడి ఎమ్మెల్యేగా తప్పకుండా ఆయన అడగాల్సిందేనన్నారు. సిద్దిపేటకు విమానం తప్ప అన్నీ వచ్చాయన్నారు. మిషన్ భగీరథకు సిద్దిపేటనే ఆదర్శమని వివరించారు.

చింతమడక గ్రామంలో కాలినడకన పర్యటిస్తున్న కేసీఆర్

తెలంగాణకే వన్నె తెచ్చిన నేత కేసీఆర్

చాలా మంది ఊరి పేరుతోనే గౌరవం పొందుతారని, సీఎం కేసీఆర్ తాను పుట్టిన పల్లెతో పాటు తెలంగాణకే వన్నె తెచ్చారని ఎమ్మెల్యే హరీశ్‌రావు అన్నారు. చింతమడకవాసులు తాము కేసీఆర్ ఊరి వాళ్లమని గర్వంగా చెప్పుకొంటున్నారన్నారు. చింతలు లేని గ్రామంగా చింతమడక మారబోతోందని వివరించారు. ఉద్యమ సమయంలో కేసీఆర్ ఆమరణ దీక్ష చేసి ఆస్పత్రిలో ఉంటే ఈ గ్రామానికి చెందిన పోచవ్వ, నారాయణరెడ్డి తనకు ఫోన్ చేసి మాట్లాడిన విషయాన్ని ఆయన ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేశారు. ఊళ్లో పొయ్యిలు వెలగడం లేదని, కన్నీళ్లు ఆగడం లేదంటూ వారు తనతో చెప్పారన్నారు. ఈ విషయాన్ని గుర్తు చేసుకుంటే తనకు కన్నీళ్లు వస్తున్నాయని ఉద్వేగంగా అన్నారు. అలా సీఎం కేసీఆర్‌కు ఈ గ్రామం బాసటగా నిలిచిందన్నారు. అనంతరం గ్రామ ప్రజల కోరికలను ఆయన సీఎం కేసీఆర్ దృష్టికి తీసుకొచ్చారు. కార్యక్రమంలో సిద్దిపేట జడ్పీ అధ్యక్షురాలు రోజాశర్మ, జిల్లా కలెక్టర్ వెంకటరామరెడ్డి, మెదక్ ఎంపీ కొత్త ప్రభాకర్‌రెడ్డి, పౌరసరఫరాల కార్పొరేషన్ ఛైర్మన్ మారెడ్డి శ్రీనివాస్‌రెడ్డి, ఎమ్మెల్సీలు ఫారూఖ్ హుస్సేన్, కూర రఘోత్తంరెడ్డి, ఎమ్మెల్యేలు సోలిపేట రామలింగారెడ్డి, ముత్తిరెడ్డి యాదగిరిరెడ్డి, చింతమడక సర్పంచి హంసకేతన్‌రెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

చదువుకున్న ఊళ్లకు చేయూత..

తన స్వగ్రామం చింతమడకకు కోరినన్ని నిధులు కేటాయిస్తానని సీఎం కేసీఆర్ ప్రకటించారు. సిద్దిపేట నియోజకవర్గంలోని పుల్లూరు, తోర్నాల గ్రామాలతో పాటు దుబ్బాక, సిరిసిల్ల జిల్లాలోని గూడూరు గ్రామాలలో తాను చదువుకున్నానని ఆయన గుర్తు చేశారు. గూడూరు, పుల్లూరు, తోర్నాల గ్రామాల అభివృద్ధికి ఒక్కో పల్లెకు రూ.కోటి మంజూరు చేస్తామన్నారు. దుబ్బాక పట్టణానికి రూ.10 కోట్లు ఇస్తామన్నారు.

బావిలో ఈతలు... నీళ్లలో పడవలు

బాల్యస్మృతులను గుర్తు చేసుకున్న సీఎం కేసీఆర్

వందురు బావిలో ఈతలు మొదలు తమ ఇంటి వద్దకు జాలువారుగా వచ్చే నీళ్లలో పడవలు వదిలిన చిన్ననాటి సంగతులను గుర్తు చేసుకున్నారు ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్. తనకు జన్మనిచ్చి ఇంతటి వాడిని చేసిన ఊరుకు ఏం చేసినా తక్కువేనని పల్లెతల్లిపై తనకున్న మమకారాన్ని చాటుకున్నారు. సోమవారం చింతమడకలో నిర్వహించిన ఆత్మీయ అనురాగ సమ్మేళనంలో ఆయన చాలాసార్లు ఉద్వేగంగా మాట్లాడారు. గ్రామశివారులో ఏర్పాటు చేసిన సభావేదిక వద్దకు వచ్చాక ఆయన తన సహజశైలికు భిన్నంగా వ్యవహరించారు. వేదికపైకి వెళ్లకుండా నేరుగా గ్యాలరీల్లోకి వచ్చేశారు. తనవాళ్లందరితో కరచాలనం చేస్తూ వారి బాగోగులు అడిగి తెలుసుకున్నారు. ఆనందం బాగున్నావా.. అన్న కూడా వచ్చాడా? అంటూ తనతో పాటు డిగ్రీ వరకు చదువుకున్న ఒకరిని పలకరించారు. అలా చాలా మందిని పేరుపెట్టి పిలుస్తూ 10 నిమిషాలకు పైగా గ్యాలరీలోనే గడిపి తర్వాత వేదికపైకి చేరుకున్నారు. నలువైపులా చెరువులతో చక్కని వాస్తు ఉన్న ఊరిలో పుట్టడం తన అదృష్టమంటూ చింతమడక గొప్పతనాన్ని వివరించారు. వందురు బావిలో మెట్ల మీది నుంచే కాక పక్కనే ఉన్న రావిచెట్టు కొమ్మలపైకి ఎక్కి బావిలో దూకేవాళ్లమని చెప్పుకొచ్చారు. తమ ఇంటికి సమీపంలోకి జాలువారుగా వచ్చేనీళ్లలో పడవలు వదిలి సంతోషించేవాళ్లమన్నారు. చింతమడకలో తాను అద్భుతమైన జీవితాన్ని గడిపానన్నారు. అవన్నీ తలచుకుంటే దుఃఖం వస్తోందని, ఊరికి దూరమవుతున్నాననే బాధ చాలా సార్లు కలుగుతోందన్నారు. తనకు ఆశ్రయమిచ్చిన గురువు రాఘవరెడ్డిని గుర్తు చేసుకున్న ఆయన సమావేశం పూర్తయిన తర్వాత వారి ఇంటికి వెళ్లారు. రాఘవరెడ్డి భార్య మంగమ్మను ఆత్మీయంగా పలకరించి మాట్లాడారు. చిన్నప్పుడు మీ చెరకు తోటకు నీళ్లు పారించాను అంటూ అదే సమయంలో తన వద్దకు వచ్చిన కర్రోళ్ల యాదమ్మతో అన్నారు. తానున్నానని, అందరి బాగోగులూ చూసుకుంటానని ఆమెకు హామీ ఇచ్చారు. వేదికపైకి రాగానే తన చిన్నాన్న బాలకిషన్‌రావు కాళ్లకు ఆయన నమస్కరించారు. తనను సాహితీ లోకంలోకి తీసుకెళ్లిన గురువు మృత్యుంజయ శర్మ గొప్పతనాన్ని గుర్తు చేసుకున్నారు. దుబ్బాకలోని రామసముద్రం చెరువు గట్టు మీద కూర్చొని పదో తరగతిలోనే తాను పద్యాలు రాసే స్థాయికి గురువు మృత్యుంజయ శర్మ తీసుకొచ్చారన్నారు. సమావేశం ముగిసిన తర్వాత కేసీఆర్ ప్రాథమిక పాఠశాల భవనాన్ని ప్రారంభించారు. చిన్నతనంలో తాను తిరుగాడిన వీధుల్లో దాదాపు 40 నిమిషాల పాటు పర్యటించడం విశేషం.

చిన్నాన్న బాలకిషన్‌రావుకు సీఎం పాదాభివందనం

విఠలాచార్యకు పురస్కారం అందజేస్తున్న మంత్రి శ్రీనివాస్‌గౌడ్, చిత్రంలో మంత్రి మహమూద్ అలీ, నందిని సిధారెడ్డి, కె.వి.రమణాచారి, హరికృష్ణ తదితరులు

కూరెళ్ల విఠలాచార్యకు దాశరథి పురస్కార ప్రదానం

రవీంద్రభారతి, న్యూస్‌టుడే: డాక్టర్ దాశరథి కృష్ణమాచార్య 95వ జయంతిని పురస్కరించుకుని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం- భాషా సాంస్కృతిక శాఖల ఆధ్వర్యంలో ప్రముఖ రచయిత కూరెళ్ల విఠలాచార్యకు సాహితీ పురస్కార ప్రదానం చేశారు. హైదరాబాద్‌లోని రవీంద్ర భారతిలో సోమవారం రాత్రి నిర్వహించిన కార్యక్రమంలో ఆయనకు రూ.1,01,116 నగదు, పురస్కారాన్ని రాష్ట్ర మంత్రులు వి.శ్రీనివాస్‌గౌడ్, మహమూద్ అలీ అందజేశారు. కార్యక్రమంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వ సలహాదారు కె.వి.రమణాచారి, సాహిత్య అకాడమీ అధ్యక్షుడు నందిని సిధారెడ్డి, తెలంగాణ సంగీత నాటక అకాడమీ అధ్యక్షుడు శివకుమార్ పాల్గొన్నారు.

మహిళా రిమాండ్ ఖైదీ ఆత్మహత్య

తన ఇద్దరు పిల్లల్ని చంపిన కేసులో జైలు పాలైన సరోజ

సరోజ

సంగారెడ్డి అర్బన్, న్యూస్‌టుడే: కన్న పిల్లల్ని కిరాతకంగా హత్య చేసి జైలు పాలైన మహిళ జైలులోనే బలవన్మరణానికి పాల్పడింది. ఈ ఘటన సంగారెడ్డి (కంది) జిల్లా జైలులో సోమవారం జరిగింది. సిద్దిపేట గణేశ్‌నగర్‌కు చెందిన చింతల సరోజ (24), భాస్కర్ దంపతులకు ఇద్దరు పిల్లలు ఆయాన్(9), హర్షవర్ధన్(7). కుటుంబ కలహాలతో భార్యభర్తల మధ్య వివాదం తలెత్తింది. ఈ నేపథ్యంలో ఈ ఏడాది మే నెల 25న ఆమె తన ఇద్దరు పిల్లలను హత్య చేసింది. తర్వాత పోలీస్ స్టేషన్‌లో లొంగిపోయింది. ఈ ఘటన అప్పట్లో సంచలనం సృష్టించింది. ఈ కేసులో ఆమెను జూన్ 12న సంగారెడ్డి జిల్లా కారాగారానికి తీసుకురాగా అప్పట్నుంచి రిమాండ్ ఖైదీగా శిక్ష అనుభవిస్తోంది. భర్త భాస్కర్‌తోపాటు తల్లిదండ్రులు, బంధువులెవరూ ఆమెను పరామర్శించడానికి రాలేదు. బెయిల్ కోసం ఎవరూ ప్రయత్నం చేయలేదు. ఈ పరిణామాలతో ఆమె మనస్తాపానికి గురైంది. గుర్తించిన జైలు అధికారులు సిద్దిపేటలోని సఖీ కేంద్రం అధికారులతో, మానసిక వైద్య నిపుణులతో కౌన్సెలింగ్ ఇప్పించారు. 'అయినా ఆమెలో మార్పు రాలేదని, సోమవారం జైలులోని మూత్రశాల గదిలో తన చీరతో ఉరేసుకొని ఆత్మహత్యకు పాల్పడిందని' సంగారెడ్డి జైలు పర్యవేక్షకులు శివకుమార్ గౌడ్ వెల్లడించారు.

కేంద్రానికి దీటైన వాదన వినిపిద్దాం

- వికారాబాద్ భూ కేటాయింపుల అంశంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యోచన
- అందుకు అనుగుణంగా నివేదిక సిద్ధం చేస్తున్న సర్కారు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: వికారాబాద్ జిల్లాలో రాడార్ సమాచార కేంద్రానికి 2,934 ఎకరాల భూముల అప్పగింత వ్యవహారంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం సంప్రదింపులు జరిపితే తమ పక్షాన దీటైన వాదన వినిపించేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సన్నద్ధమవుతోంది. ముఖ్యమంత్రి లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి స్థాయిలో సంప్రదింపులకు అవకాశం ఉండడంతో, దీనికి అనుగుణంగా నివేదికలు సిద్ధం చేస్తున్నట్లు తెలిసింది. వికారాబాద్‌లో భూ కేటాయింపు ప్రక్రియ నిలిచిపోయిన నేపథ్యంలో ఈ అంశంపై చర్చించేందుకు ఒకట్రెండు రోజుల్లో విశాఖ తూర్పు నౌకా దళ వైస్ అడ్మిరల్ ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శిని కలవనున్నారు. ఈ సందర్భంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వ్యవహారాల్లో రక్షణ శాఖ అనుసరిస్తున్న తీరు, భూముల అప్పగింతపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వ వైఖరిని సీఎస్ ఆయనకు విశదీకరించే అవకాశం ఉంది. ముఖ్యంగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తర్వాత కేంద్రానికి, రక్షణ శాఖకు భూకేటాయింపుల పరంగా, ఇతరత్రా అందించిన సహకారం, రాష్ట్రం వ్యవహారంలో కేంద్రం సానుకూలంగా లేకపోవడం తదితరాలు ఆయన వద్ద ప్రస్తావించనున్నట్లు సమాచారం. అందుకు అనుగుణమైన సమాచారాన్ని అన్ని శాఖల నుంచి సర్కారు ఇప్పటికే సేకరించినట్లు తెలిసింది.

భూ కేటాయింపుల అంశంలో తెలంగాణ ప్రభుత్వం మొదట్లో అందించిన సహకారం, మారిన ఇప్పటి వైఖరిని నౌకాదళ వర్గాలు కేంద్ర రక్షణ శాఖ మంత్రి రాజ్‌నాథ్ సింగ్ దృష్టికి తీసుకెళ్లినట్లు తెలిసింది. దీంతో ఆయనే స్వయంగా రంగంలోకి దిగి తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రితో ఫోన్‌లో మాట్లాడే అవకాశాలున్నట్లు రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సమాచారం అందింది. ఈ అంశం తెలంగాణ సీఎం వద్ద చర్చకు వచ్చినట్లు తెలిసింది. ఒక వేళ రాజ్‌నాథ్‌సింగ్ మాట్లాడే పక్షంలో ఈ వ్యవహారంపై బలమైన వాదన వినిపించాలని ఇప్పటికే సీఎం కేసీఆర్ స్పష్టతకు వచ్చినట్లు సమాచారం. బైసన్‌పోలో, హైదరాబాద్‌లో స్కైవేలు, రహదారుల నిర్మాణానికి అవసరమైన భూముల కోసం తెలంగాణ ప్రభుత్వం కేంద్రానికి చేసిన అభ్యర్థనలు బుట్టదాఖలవడం తదితర అంశాలను ఆయనతో ప్రస్తావించాలని సీఎం భావిస్తున్నట్లు తెలిసింది.

భాజపాలోకి ప్రవాస తెలంగాణ వాసులు: లక్ష్మణ్

ఈనాడు డిజిటల్, హైదరాబాద్: వచ్చే నవంబరులో ప్రవాస తెలంగాణ వాసులు భారీ సంఖ్యలో భాజపాలో చేరతారని ఆ పార్టీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు లక్ష్మణ్ ప్రకటించారు. అమెరికా పర్యటనలో భాగంగా సోమవారం న్యూయార్క్‌లో తెలంగాణ ఉద్యమకారులు, రాష్ట్ర సాధనలో కీలక భూమిక పోషించిన వారితో మీట్ అండ్ గ్రీట్ కార్యక్రమం నిర్వహించారు. తెరాస ప్రభుత్వ ఒంటెత్తు పోకడలు, కుటుంబపాలన, నిధుల దుర్వినియోగం, నిరుద్యోగ సమస్యలను లక్ష్మణ్ వారికి వివరించారు. అనంతరం తెలంగాణ లక్ష్మణ్‌గా పేరున్న తెలంగాణ అభివృద్ధి ఫోరం(టీడీఎఫ్) మాజీ అధ్యక్షుడు (ఫార్మసిస్ట్) ఏనుగు లక్ష్మణ్‌ను పార్టీలోకి ఆహ్వానించారు. దీనికి సానుకూలంగా స్పందించిన ఆయన నవంబరు నెల ముహూర్తంగా నిర్ణయించినట్లు తెలిసింది.

చింతమడక సర్పంచిగా వ్యవహరిస్తున్న కేసీఆర్

గన్‌ఫౌండ్రి, న్యూస్‌టుడే: రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్. చింతమడక సర్పంచిలా వ్యవహరిస్తున్నారని భాజపా జాతీయ ప్రధాన కార్యదర్శి పి.మురళీధర్‌రావు విమర్శించారు. చింతమడకకు ఇచ్చిన కానుకలను స్వాగతిస్తున్నప్పటికీ.. రాష్ట్రంలోని అన్ని గ్రామాలు, అన్ని కుటుంబాలకూ వర్తింపచేయాలని డిమాండ్ చేశారు. ఒకే గ్రామంపై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టడం ప్రజాస్వామ్యబద్ధం కాదని, ఈ నిర్ణయం రాష్ట్రాభివృద్ధికి దోహదపడదని తెలిపారు.

పిన్నీసును మింగిన 8 నెలల చిన్నారి

- బయటకు తీసిన ఉస్మానియా వైద్యులు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: పిన్నీసును మింగిన ఓ చిన్నారి పరిస్థితి ఆందోళనకరంగా మారడంతో ఉస్మానియా వైద్యులు ఎండోస్కోపి ద్వారా బయటకు తీసి ప్రమాదం నుంచి కాపాడారు. శంషాబాద్ పరిధిలోని కొండన్నగూడ గ్రామానికి చెందిన చంద్రశేఖర్, అనూష దంపతుల ఎనిమిది నెలల బాబు ఆదివారం సాయంత్రం పొరపాటున పిన్నీసు మింగేశాడు. తల్లిదండ్రులు వెంటనే స్థానిక ఆసుపత్రిలో చూపించారు. అక్కడి వైద్యుల సూచనతో హైదరాబాద్‌లోని నిలోఫర్ ఆసుపత్రికి తరలించారు. నిలోఫర్‌లో ఎక్స్‌రే తీసి పిన్నీసు జీర్ణాశయం వద్ద చిక్కుకున్నట్లు గుర్తించారు. సంబంధిత చికిత్స చేసే నిపుణులు లేకపోవడంతో ఉస్మానియా గ్యాస్ట్రోఎంటరాలజీ విభాగానికి తీసుకెళ్లాలని సూచించారు. ఉస్మానియాలో డాక్టర్ రమేశ్ ఆధ్వర్యంలోని వైద్య బృందం ఎండోస్కోపి ద్వారా 15 నిమిషాల వ్యవధిలో పిన్నీసును బయటకు తీశారు. జీర్ణాశయం దగ్గర అది ఉండటం వల్ల పెద్ద ప్రమాదం తప్పిందన్నారు. అదే చిన్న పేగుల్లోకి జారి ఉంటే శస్త్రచికిత్స చేయాల్సి వచ్చేదని డాక్టర్ రమేశ్ తెలిపారు. ముఖ్యంగా పెద్దల్లో ఎండోస్కోపి చేసి ఏదైనా ఇరుక్కున్న వస్తువును తొలగించడం పెద్ద కష్టం కాదు.. చిన్నారులకు చాలా క్లిష్టమైన ప్రక్రియ అని ఆయన వివరించారు. విజయవంతంగా చికిత్స చేసి చిన్నారి ప్రాణాలు కాపాడిన వైద్యులను ఆసుపత్రి సూపరింటెండెంట్ డాక్టర్ బి.నాగేందర్ అభినందించారు. సోమవారం సాయంత్రానికి బాబు ఆరోగ్యం కుదుట పడటంతో డిశ్చార్జి చేశారు.

పిన్నీసును మింగింది ఈ బాలుడే

'ఇంజినీరింగ్‌కు కనీస రుసుం నిర్ణయించండి'

ఈనాడు, హైదరాబాద్: ఇంజినీరింగ్ కోర్సులకు కనీస రుసుము ఎంతన్నది నిర్ణయించాలని పలు ఇంజినీరింగ్ యాజమాన్యాలు అఖిల భారత సాంకేతిక విద్యామండలి(ఏఐసీటీఈ) ఛైర్మన్ సహస్రబుద్ధేను కోరాయి. వచ్చే విద్యా సంవత్సరానికి అనుమతుల ప్రక్రియ ఎలా ఉండాలన్న దానిపై కళాశాలల యాజమాన్యాల అభిప్రాయాలను, సూచనలను స్వీకరించేందుకు ఏఐసీటీఈ సోమవారం జేఎన్‌టీయూహెచ్‌లో సమావేశం నిర్వహించింది. తాము ఫిక్స్‌డ్ డిపాజిట్ చేసిన నిధులపై వడ్డీని తమకే ఇవ్వాలని, పాత కోర్సులను రద్దు చేసుకుంటే కొత్త కోర్సులకు అనుమతులు ఇవ్వాలని, ఫార్మా కళాశాలలకు పీసీఐ, ఏఐసీటీఈల పరస్పర నిబంధనలతో ఇబ్బంది అవుతుందని తదితర సమస్యలను ఈ సందర్భంగా ఛైర్మన్‌కు ఇంజినీరింగ్ కళాశాలల యాజమాన్యాలు విన్నవించాయి.

దోస్త్ గడువు పెంపు

దోస్త్ ద్వారా డిగ్రీ కళాశాలల్లో ప్రత్యేక విడత ప్రవేశాలకు రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకునే గడువును మంగళవారం(ఈ నెల 23వ తేదీ) వరకు, వెబ్ ఆప్షన్లకు బుధవారం(24వ తేదీ) వరకు పొడిగించినట్లు దోస్త్ కన్వీనర్ ఆర్.లింబాద్రి తెలిపారు.

ఐఐటీ-హెచ్ ప్రాజెక్టుకు రూ.25 లక్షల పురస్కారం

సంగారెడ్డి టౌన్, న్యూస్‌టుడే: పక్షవాతం బాధితులకు ఉపయోగపడే పరికరాన్ని రూపొందించిన ఐఐటీ హైదరాబాద్‌కు ఇండియా ఇన్నోవేషన్ గ్రోత్ ప్రోగ్రాం (ఐఐజీపీ) 2.0 ద్వారా రూ.25 లక్షలు గ్రాంటుగా అందింది. ఐఐజీపీ ఓపెన్ ఇన్నోవేషన్ సవాల్‌కు దేశవ్యాప్తంగా 1,600 దరఖాస్తులు రాగా ఎంపికైన వాటిలో ఐఐటీహెచ్ ఉండటం విశేషం. అవార్డు ద్వారా వచ్చిన మొత్తంతో ప్రాజెక్టును మరింత అభివృద్ధి చేయనున్నారు. ఈ సందర్భంగా బయో మెడికల్ ఇంజినీరింగ్ విభాగం అధిపతి రేణుజాన్ మాట్లాడుతూ.. ఆట పరికరం మాదిరిగానే ఉండి ఫిజియోథెరపీకి వాడుకోవడానికి వీలైన ఈ యంత్రానికి సంబంధించిన ప్రాజెక్టును సెంటర్ ఫర్ హెల్త్ కేర్ ఎంటర్‌ప్రెన్యూర్‌షిప్ ద్వారా ముందుకు తీసుకువెళతామన్నారు. ఏడాది కాలంలో వంద పరికరాలను అందుబాటులోకి తెస్తామని సంస్థ సీఈఓ హబీబ్ చెప్పారు.

దివ్య ఔషధం.. మీ కాళ్లల్లో!

'రోజూ కాసేపు నడవండి'.. డాక్టర్లు తరచుగా ఈ మాట చెబుతూనే ఉంటారు. అయినా వింటేగా? 'ఆ.. నడిస్తే ఎంత? నడవకపోతే ఎంత?' అని అనుకునేవారు కొందరైతే.. సమయం లేదనో, బద్ధకంతోనో ఎప్పటికప్పుడు వాయిదా వేసుకుంటూ పోయేవారు మరికొందరు. నిజానికి నడక ఓ దివ్య ఔషధం! వ్యాయామాల్లో ఇంత తేలికైంది మరోటి లేదు. ఎలాంటి వ్యాయామమైనా ఆరోగ్యాన్ని పెంపొందించేదే కావొచ్చు గానీ నడకతో ప్రత్యేకంగా లభించే ప్రయోజనాలూ ఉన్నాయి.

● బరువు పెరగటాన్ని ప్రోత్సహించే జన్యువుల ప్రభావాలను నడక తిప్పికొడుతుంది. హార్వర్డ్ విశ్వవిద్యాలయ అధ్యయనంలో తేలిన విషయమిది. ఊబకాయాన్ని ప్రేరేపించే 32 రకాల జన్యువుల పనితీరును పరిశీలించగా.. రోజుకు సుమారు గంట సేపు నడిచిన వారిలో వీటి ప్రభావాలు సగానికి సగం తగ్గుతుండటం విశేషం.

● నడకతో తీపి పదార్థాల మీదికి మనసు మళ్లటమూ తగ్గుతుంది. పదిహేను నిమిషాలు నడిచినా చాలు. చాక్లెట్లు తినాలనే కోరిక తగ్గుముఖం పడుతున్నట్టు, ఒత్తిడిలో ఉన్నప్పుడు చాక్లెట్లు తినటమూ తగ్గుతున్నట్టు ఎక్సెటర్ విశ్వవిద్యాలయ పరిశోధకులు గుర్తించారు. ఇది ఒక్క చాక్లెట్లకే పరిమితం కావటం లేదు. ఇతరత్రా తీపి పదార్థాలను తినాలనే కోరికా తగ్గుతోంది.

● ఎలాంటి శారీరక శ్రమ అయినా రొమ్ము క్యాన్సర్ ముప్పు తగ్గటానికి తోడ్పడేదే. ఒక్క నడకతోనూ ఇది సాధ్యమవుతున్నట్టు అమెరికన్ క్యాన్సర్ సొసైటీ అధ్యయనం పేర్కొంటోంది. వారానికి 7 గంటలు, అంతకన్నా ఎక్కువసేపు నడిచిన స్త్రీలలో రొమ్ముక్యాన్సర్ ముప్పు 14% వరకు తగ్గుతున్నట్టు పరిశోధకులు గుర్తించారు. అధిక బరువు, హార్మోన్ మాత్రలు వేసుకోవటం వంటి రొమ్ముక్యాన్సర్ ముప్పు కారకాలు గలవారికీ ఇలాంటి రక్షణ లభిస్తుండటం గమనార్హం.

● కీళ్లవాపుతో తలెత్తే నొప్పులు తగ్గటానికి నడక దోహదం చేస్తున్నట్టు పలు అధ్యయనాలు చెబుతున్నాయి. అంతేకాదు, సమస్య అంతవరకూ రాకుండానూ కాపాడుతుంది. వారానికి ఐదారు కిలోమీటర్లు నడవటం కీళ్లవాపు నివారణకూ తోడ్పడుతున్నట్టు అధ్యయనాలు చెబుతున్నాయి. నడవటం వల్ల కీళ్లు.. ముఖ్యంగా ఎక్కువగా అరిగిపోయే అవకాశమున్న మోకీళ్లు, తుంటి కీళ్లు, వాటి చుట్టూ ఉండే కండరాలు బలోపేతమవుతాయి. కీళ్లు ఒరుసుకుపోవటం తగ్గి, కదలికలు సాఫీగా సాగుతాయి. ఇవన్నీ కీళ్ల నొప్పుల బారినపడకుండా చూసేవే.

● నడకతో రోగనిరోధకశక్తి సైతం పుంజుకుంటుంది. వారానికి ఒకసారి, అంతకన్నా తక్కువ వ్యాయామం చేసినవారితో పోలిస్తే.. రోజుకు కనీసం 20 నిమిషాల సేపు (వారంలో ఐదు రోజుల పాటు) నడిచిన వారికి జలుబు, ఫ్లూ వంటి ఇన్‌ఫెక్షన్ల ముప్పు 43% తక్కువగా ఉంటున్నట్టు అధ్యయనాలు పేర్కొంటున్నాయి. ఒకవేళ జబ్బులు వచ్చినా లక్షణాల తీవ్రత తక్కువని, త్వరగానూ కోలుకుంటున్నారని వివరిస్తున్నాయి.

తీయ(ర)ని చికాకులు!

మధుమేహం తీయని శత్రువు! చడీ చప్పుడు లేకుండా.. చాపకింద నీరులా.. ప్రతి కణాన్ని, ప్రతి అవయవాన్ని దెబ్బతీస్తుంది. ఎన్నెన్నో దుష్ప్రభావాలను తెచ్చిపెడుతుంది. మధుమేహం ఉన్నా వెంటనే బయటపడకపోవచ్చు. బయటపడ్డా చాలా ఏళ్ల పాటు దుష్ప్రభావాల ఆనవాళ్లేవీ కనబడకపోవచ్చు. ఏవైనా లక్షణాలు కనబడినా ఇతరత్రా సమస్యలుగానూ పొరపడొచ్చు. ఇలా తెలిసీ కొంత, తెలియక కొంత ఎంతోమంది 'తీయని' చిక్కుల్లో పడిపోతున్నారు. నాడులు దెబ్బతినటం, రోగ నిరోధకశక్తి తగ్గుముఖం పట్టటం వంటివన్నీ వీటికి దోహదం చేస్తుంటాయి. మధుమేహ దుష్ప్రభావాలనగానే గుండెజబ్బులు, కిడ్నీ జబ్బుల వంటివే గుర్తుకొస్తాయి. అంత తీవ్రమైనవి, ప్రాణాంతకరమైనవి కాకపోయినా కొన్ని సమస్యలు 'తీరని' చికాకులకు గురిచేస్తుంటాయి. ఒకపట్టాన వదలకుండా నిరంతరం మనసును తొలిచేస్తుంటాయి. వీటిల్లో కొన్ని వయసుతో పాటు వచ్చే సమస్యలే అయినా మధుమేహం మూలంగా ఇంకాస్త త్వరగానూ దాడిచేస్తుంటాయి. అయినా కూడా గ్లూకోజును అదుపులో ఉంచుకోగలిగితే చాలావరకు తగ్గుముఖం పడతాయి. ఇన్సులిన్‌తోనైతే సుమారు 50% వరకూ తగ్గిపోతాయి. ఆయా సమస్యలను బట్టి తగు మందులూ వేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఇలా తగు జాగ్రత్తలతో తీయ(ర)ని చికాకులను హాయిగా జయించొచ్చు.

డా॥ పి.వి.రావు
డైరెక్టర్
కుముదినీ దేవీ డయాబెటీస్ రీసెర్చ్ సెంటర్
రామ్‌దేవ్‌రావ్ హాస్పిటల్
కూకట్‌పల్లి, హైదరాబాద్

పాదాల మంట

దీనికి ప్రధాన కారణం నాడులు దెబ్బతినటం. ముఖ్యంగా స్పర్శ నాడులు దెబ్బతిన్నప్పుడు పాదాలు మొద్దుబారినట్టూ, దూది మీద నడుస్తున్నట్టూ అనిపిస్తుంటుంది. మేకుల వంటివి గుచ్చుకున్నా తెలియదు. కొందరికి చర్మానికి ఏమీ తాకకపోయినా తాకినట్టు ఉంటుంది. గాజు పెంకుల మీద నడుస్తున్నట్టు, చీమలు పాకుతున్నట్టు, సూది పెట్టి గుచ్చినట్టు ఉంటుంది. ఫ్యాను గాలి తగిలినా పాదాలు మండినట్టు అనిపించొచ్చు. ఇలాంటి సమస్యలు మధుమేహం బయటపడిన తొలిరోజు నుంచే ఎంతో కొంత ఉండటం గమనార్హం. మధుమేహుల్లో ప్రత్యేకించి కనబడే మరో సమస్య మెరాల్జియా పారెస్తెటికా. ఇందులో తొడల పక్కన.. ప్యాంటు పక్క జేబులు తగిలే చోట నిరంతరం మంట పుడుతుంటుంది.

చికిత్స: గ్లూకోజు నియంత్రణలో ఉంచుకోవటం ముఖ్యం. దీంతో పాటు ఫ్లూఆక్సిటిన్, ఎమిట్రిప్టిలిన్, గాబా పెంటిన్, మిథైల్‌కోబలమైన్ రకం మందులూ వేసుకోవాల్సి ఉంటుంది.

విరేచనాలు-మలబద్ధకం

తిన్న ఆహారం సాధారణంగా 30-45 నిమిషాల్లో జీర్ణాశయం నుంచి కిందికి వెళ్లిపోతుంది. మధుమేహుల్లో ఇందుకు చాలా సమయం పడుతుంది (గ్యాస్ట్రో పెరెసిస్). చిన్న, పెద్ద పేగుల కదలికలూ మందగిస్తాయి. దీంతో కడుపుబ్బరం, మంట, తేన్పుల వంటివి ఇబ్బంది పెడతాయి. గ్లూకోజు నియంత్రణకు వాడే మెట్‌ఫార్మిన్, గ్లిప్టిన్ రకం మందులూ వీటికి దోహదం చేయొచ్చు. పేగుల్లో ఆహారం నెమ్మదిగా కదలటం వల్ల మలబద్ధకం, విరేచనాలు మార్చి మార్చి వేధిస్తుంటాయి. పేగుల్లో ఆహారం ఎక్కువకాలం నిల్వ ఉన్నప్పుడు శరీరం దాన్ని నీళ్ల విరేచనాల రూపంలో బయటకు పంపించటానికి ప్రయత్నిస్తుంది. విరేచనాలతో పేగులు ఖాళీ కాగానే మళ్లీ రెండు, మూడు రోజుల పాటు మలబద్ధకం వేధిస్తుంది. ఇంట్లో ఏమో గానీ ఎక్కడికైనా బయటకు వెళ్లినప్పుడివి చిక్కులు తెచ్చిపెడతాయి.

చికిత్స: పేగుల కదలికలను మెరుగు పరచే మందులు బాగా ఉపయోగపడతాయి. వీటితో మల విసర్జన సాఫీగా అవుతుంది. ఫలితంగా మల బద్ధకం, విరేచనాలు మార్చి మార్చి వేధించటం తగ్గుతుంది.

నోటి దుర్వాసన

దీనికి మూలం నోరు ఎండిపోవటం. మధుమేహంలో లాలాజలం ఉత్పత్తి తగ్గిపోయి.. నోట్లో రక్షణ వ్యవస్థ, శుభ్రత దెబ్బతింటాయి. అలాగే పేగుల్లో ఆహారం ఎక్కువసేపు నిల్వ ఉండటం, రోగనిరోధక శక్తి తగ్గటం వల్ల తలెత్తే చిగుళ్లవాపు దీనికి మరింత ఆజ్యం పోస్తుంటాయి. మధుమేహుల్లో ఊపిరితిత్తుల సామర్థ్యం తగ్గటం కూడా సమస్యే. దీంతో శ్వాస ద్వారా బయటకు వచ్చే గాలి పరిమాణం తగ్గి.. స్రావాలు లోపలే ఉండిపోతుంటాయి. ఇవన్నీ దుర్వాసన కలగజేస్తాయి. మంచి విషయం ఏంటంటే- నోటి దుర్వాసనను, చిగుళ్ల వాపును నివారించుకున్నా.. తగు చికిత్స తీసుకున్నా మందులతో పనిలేకుండానే రక్తంలో గ్లూకోజు మోతాదులు సగానికి సగం తగ్గిపోవటం. అంతేకాదు, గుండెజబ్బులూ దరిజేరవు. వచ్చినా అంత తీవ్రంగా ఉండవు.

చికిత్స: నోటి శుభ్రత ముఖ్యం. రెండు పూటలా పళ్లు తోముకోవాలి. డెంటల్ యాంటీసెప్టిక్ ద్రావణాలతో నోరు పుక్కిలించాలి. పేగుల కదలికలు, ఊపిరితిత్తుల సామర్థ్యం మెరుగుపడటానికి తగు మందులు వేసుకోవాలి.

స్తంభన లోపం

మగవారిలో అంగం సరిగా గట్టిపడకపోవటం మరో సమస్య. దీనికి ముఖ్య కారణం స్వయం చాలిత నాడీ వ్యవస్థ దెబ్బతినటం. అంగం గట్టిపడినా కొందరికి స్ఖలనం వెంటనే అవుతుంటుంది. కొన్నిసార్లు వీర్యం మూత్రాశయంలోకి వెనక్కి మళ్లిపోవచ్చు. వీటి గురించి బయటకు చెప్పుకోలేక చాలామంది లోలోపలే సతమతమైపోతుంటారు. అప్పటికే పిల్లలు ఉండటం, పిల్లలు పెద్దగా అవ్వటం, ఇతరత్రా సమస్యలతో బాధపడుతుండటం వల్ల దీన్ని పెద్దగా పట్టించుకోరు. కొందరు డాక్టర్ల సలహా లేకుండా వయాగ్రా వంటి మాత్రలనూ ఆశ్రయిస్తుంటారు గానీ గుండెజబ్బులు గలవారికివి చాలా ప్రమాదకరంగా పరిణమిస్తాయి.

చికిత్స: హెచ్‌బీఏ1సీ నార్మల్‌గా ఉంచుకోగలిగితే స్తంభన దానంతటదే మెరుగుపడుతుంది. సమస్య మరీ తీవ్రంగా గలవారికి అంగానికి రక్త సరఫరా మెరుగుపడేలా శస్త్రచికిత్సలు చేయాల్సి ఉంటుంది.

జననాంగ ఇన్‌ఫెక్షన్లు

వీటికి ప్రధాన కారణం తెల్ల రక్తకణాల పనితీరు అస్తవ్యస్తం కావటం, యాంటీబాడీల ఉత్పత్తి తగ్గటం. ఫలితంగా రోగనిరోధక శక్తి తగ్గిపోయి.. జననాంగ భాగాల్లో ఫంగల్ ఇన్‌ఫెక్షన్లు తలెత్తుతాయి. మగవారిలో అంగం మీద తెల్లటి పొర ఏర్పడి, పగిలినట్టు అవుతుంది (బెలనైటిస్). ఆడవారిలో ఇది తెల్లబట్ట (వజైనల్ మోనీలియాసిస్) రూపంలో కనబడుతుంది. గ్లూకోజు నియంత్రణలో ఉంచుకోవటం వీరికి మేలు చేస్తుంది. గ్లూకోజు నియంత్రణలోకి వచ్చిన మూడో రోజే వాటంతటవే తగ్గిపోతాయి. చిక్కేంటంటే ఇవి తరచుగా వచ్చి, పోతుండటం. దీంతో మగవారు అంగం మంట, ఆడవారు తెల్లబట్టతో నిరంతరం సతమతమవుతూ ఉంటారు. చర్మం తడిగా ఉండే గజ్జలు, కాలి వేళ్ల మధ్యలోనూ ఫంగల్ ఇన్‌ఫెక్షన్లు ఆదేపనిగా వేధిస్తుంటాయి. మందులు వాడినా తగ్గకుండా ఇబ్బంది పెడుతుంటాయి. కొందరికి చర్మం మీద తెల్ల పొడ (టీనియా కార్పోరిస్) కూడా రావొచ్చు. ఇవేవీ ఒక రోజులో తగ్గేవి కావు. మందులతో అప్పటికి తగ్గినా తిరిగి మళ్లీ వస్తుంటాయి.

చికిత్స: జననాంగ భాగాలను, చర్మాన్ని శుభ్రంగా ఉంచుకోవటం మంచిది. కాలి వేళ్ల మధ్య తడి లేకుండా చూసుకోవటం మరీ ముఖ్యం. ఇన్‌ఫెక్షన్లకు యాంటీ ఫంగల్ లేపనాలు వాడుకుంటే సరిపోతుంది.

మాటిమాటికీ మూత్రం

చికాకుకు గురిచేసే సమస్యల్లో ప్రధానంగా చెప్పుకోవాల్సింది ఇదే. ఆడవాళ్లను మరింతగా ఇబ్బంది పెడుతుంది. ఎక్కడికన్నా వెళ్లాలన్నా భయపడిపోతుంటారు. రక్తంలో గ్లూకోజు మోతాదులు ఎక్కువుంటే శరీరం దాన్ని మూత్రం ద్వారా బయటకు పంపిస్తుంటుంది. దీంతో మూత్రం ఎక్కువగా వస్తుంది. గ్లూకోజు నియంత్రణలో ఉంటే పగటిపూట తగ్గొచ్చు గానీ రాత్రిపూట వేధిస్తూనే ఉంటుంది. నాలుగైదు సార్లు నిద్రలోంచి లేవాల్సీ రావొచ్చు. మధుమేహులకు సహజంగానే మూత్రకోశ ఇన్‌ఫెక్షన్లు ఎక్కువ. దీనికి తోడు స్వయం చాలిత నాడీవ్యవస్థ దెబ్బతినటం వల్ల మూత్రాశయం సరిగా సంకోచించదు. ఫలితంగా మూత్రం పూర్తిగా ఖాళీ కాదు. కొంత లోపలే ఉండిపోతుంటుంది. ఇది మూత్రాశయాన్ని చికాకుకు గురిచేయటం వల్ల ఎప్పుడూ మూత్రం వస్తున్నట్టు అనిపిస్తుంటుంది. మగవారిలో ప్రోస్టేట్ గ్రంథి ఉబ్బటమూ దీనికి దోహదం చేస్తుంది.

చికిత్స: కాస్త సమయం పట్టినా మూత్రం పూర్తిగా పోసేలా చూసుకోవాలి. ఇన్‌ఫెక్షన్లు తగ్గటానికి తగు యాంటీబయోటిక్స్ వేసుకోవాలి. కొన్నిసార్లు వీటిని దీర్ఘకాలం వాడుకోవాల్సి ఉంటుంది.

నిస్సత్తువ

మధుమేహుల్లో చాలామంది ఎదుర్కొనే సమస్య సాయంత్రం అవుతూనే నీరసం, నిస్సత్తువ ఆవరించటం. నిజానికి సుమారు 70% మందిలో సాయంత్రం వేళల్లో నీరసం, నిస్సత్తువ, త్వరగా అలసిపోవటం వంటి లక్షణాలతోనే మధుమేహం తొలిసారి బయట పడుతుంటుంది. వీటికి మూలం జీర్ణక్రియ దెబ్బతినటం. శ్వాస సరిగా తీసుకోలేకపోవటం వంటి కారణాలతో మధుమేహుల్లో అప్పటికే రక్తంలో ఆక్సిజన్ స్థాయులు తగ్గిపోతూ వస్తుంటాయి. దీనికి తోడు తిన్న ఆహారం గ్లూకోజుగా మారి రక్తం ద్వారా కాలేయంలోకి చేరుకోవటం, కాలేయంలోకి వెళ్లిన గ్లూకోజు అక్కడ పరిణామం చెందటం, పాంక్రియాస్ నుంచి ఇన్సులిన్ ఉత్పత్తి కావటం, గ్లూకోజు కణాల్లోకి చేరాక శక్తిగా మారటం.. ఇలాంటి దశలన్నీ అస్తవ్యస్తమవుతాయి. దీంతో కణాలకు అవసరమైన శక్తి అందదు. ఇది నిస్సత్తువ, నీరసానికి దారితీస్తుంది. చిన్న పనులకే అలసట ముంచుకొస్తుంది.

చికిత్స: తక్కువ తక్కువగా ఎక్కువసార్లు తినటం.. సమతులాహారం తీసుకోవటం.. కంటి నిండా నిద్ర పోవటం ఎంతో మేలు చేస్తాయి. క్యాల్షియం, బి12, బి10, డి విటమిన్ల లోపాలు ఉన్నట్టయితే భర్తీ చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది.

మగత

మధుమేహం బారినపడ్డ చాలామందికి గురక, నిద్రలో శ్వాస అడ్డంకి (స్లీప్ అప్నియా) కూడా ఉంటుంది. దీంతో శ్వాస సరిగా అందక తరచుగా మెలకువ వచ్చేస్తుంటుంది. మరోవైపు మూత్రానికి ఎక్కువసార్లు లేవాల్సి రావటంతోనూ నిద్ర దెబ్బతింటుంది. ఇవన్నీ పగటి పూట నిద్ర మత్తుకు, మగతకు దారితీస్తుంది. కొందరు ట్రాఫిక్ లైట్లు పడిన కొద్దిసేపట్లోనే నిద్రలోకి జారుకుంటారు కూడా. ఆఫీసుల్లోనూ తరచుగా కునికిపాట్లు పడుతుంటారు. ఇది తీవ్రమైన చికాకుకు గురిచేస్తుంటుంది.

చికిత్స: నిపుణుల సలహాతో తగు నిద్ర మందులు వేసుకోవాలి. స్లీప్ అప్నియా గలవారు అవసరమైతే శ్వాస సరిగా ఆడటానికి తోడ్పడే సీప్యాప్ చికిత్స తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది.

జ్ఞాపకశక్తి తగ్గటం

మధుమేహంలో ఇబ్బంది పెట్టే మరో సమస్య విషయ గ్రహణ సామర్థ్యం (కాగ్నిషన్) తగ్గిపోవటం. అల్జీమర్స్‌తో వచ్చే మతిమరుపూ ఇందులో భాగమే. అందుకే అల్జీమర్స్‌ను ఇప్పుడు మెదడు మధుమేహం (సెరిబ్రల్ డయాబెటీస్) అనీ అంటున్నారు. దీనికి మూలం మెదడులో ప్రోటీన్ల పనితీరు అస్తవ్యస్తం కావటం. మధుమేహుల్లో స్వల్ప కాలిక, దీర్ఘ కాలిక జ్ఞాపకశక్తి రెండూ దెబ్బతింటాయి. విశ్లేషణా సామర్థ్యమూ తగ్గిపోతుంటుంది. దీంతో గడియారాన్ని చూసి సమయం చెప్పటానికి ఎక్కువసేపు పడుతుంది. ప్రతిస్పందనలూ తగ్గుతాయి. కొందరు ట్రాఫిక్‌లో ఎర్రలైటు పడినా వెంటనే ఆగరు. ఫోన్ డయల్ చేసి.. ఎవరికి చేశామా అనీ ఆలోచిస్తుంటారు. నిర్ణయాలు సరిగా తీసుకోవటమూ తగ్గుతుంది. వయసుతో పాటు మతిమరుపు సహజమే గానీ మధుమేహుల్లో ఇంకాస్త త్వరగా ముంచుకొస్తుంది. రక్తంలో గ్లూకోజు బాగా పడిపోయినవారికి (హైపోగ్లైసీమియా) దీని ముప్పు ఎక్కువ.

చికిత్స: క్రమం తప్పకుండా వ్యాయామం చేయటం.. మద్యం, పొగ అలవాట్లకు దూరంగా ఉండటం.. సమతులాహారం తీసుకోవటం ముఖ్యం. మెదడుకు పదును పెట్టే సుడోకు, పదకేళీలు పూరించటం.. చదరంగం వంటివి ఆడటం మంచిది. చేత్తో రాయటం ఇంకా మంచిది. ఇది అల్జీమర్స్ నివారణకూ తోడ్పడుతుంది.

దురద

దీనికి మూలం చర్మం పొడిబారటం. మధుమేహం గలవారిలో చెమట పోయటం చిత్రంగా ఉంటుంది. చర్మం మడతల్లో, దుస్తులు ఉన్నచోట చెమట ఎక్కువగా పోస్తే.. మిగతా చోట్ల అసలేమీ పోయదు. ఇలా చర్మం పొడిబారిన చోట దురదలు వస్తుంటాయి. కాలేయ సమస్యలు, రక్తకణాల్లో లోపాలూ ఇందుకు దోహదం చేయొచ్చు. రోగనిరోధక శక్తి తగ్గటం వల్ల తలెత్తే చర్మ సమస్యలూ దురదను తెచ్చిపెడతాయి.

చికిత్స: నీటిలో కరిగే కోల్డ్ క్రీములు రాసుకోవాలి. చాలామంది కొబ్బరినూనెల వంటివి రాసుకుంటుంటారు. ఇది తప్పు. ఎందుకంటే ఇవి నీటిలో కరగవు. తేమగా ఉండే చోట కోల్డ్ క్రీములు రాసుకుంటే దాని మీద పౌడర్ చల్లుకోవాలి.

నిద్రకు మధుమేహానికి పెద్ద సంబంధమే ఉంది. మధుమేహానికి ప్రధాన కారణం నిద్ర సరిగా పట్టకపోవటమేనని తాజా అధ్యయనాలు చెబుతున్నాయి. మధుమేహం వచ్చాక గుండెజబ్బులు తలెత్తటానికీ ఇదే కారణమని వివరిస్తున్నాయి. ఆకలి, నిద్ర అనేవి మన మెదడులోని హైపోథాలమస్‌కు సంబంధించిన పనులు. దీని పనితీరు అస్తవ్యస్తం కావటమే అన్ని జబ్బులకూ మూలమన్న భావన పుంజుకుంటోంది. కాబట్టి రాత్రిపూట 7-8 గంటలు నిద్రపోయేలా చూసుకోవటం అత్యవసరం.

సమస్య - సలహా

చేతి కీళ్లలో నొప్పి?

సమస్య: నాకు గత నెల నుంచి ఒకరోజు కుడి భుజం నొప్పి, ఒకరోజు ఎడం భుజం నొప్పి పెడుతోంది. ఒకరోజు కుడి మణికట్టు, మరోరోజు ఎడమ మణికట్టు.. ఇలా మార్చి మార్చి నొప్పి వస్తోంది. చేతి వేళ్ల కీళ్లలోనూ నొప్పి ఉంటుంది. కాళ్ల నొప్పులు గానీ మోకాళ్ల నొప్పులు గానీ లేవు. చేతుల్లో మాత్రమే నొప్పి ఉంటోంది. ఇదేం సమస్య? దీనికి పరిష్కారమేంటి?

– కె. రమేశ్ (ఈ మెయిల్ ద్వారా)

సలహా: మీరు చెప్పిన లక్షణాలను బట్టి చూస్తుంటే పాలింద్రోమిక్ రుమాటిజమ్‌లా కనిపిస్తోంది. ఇదొక రకం కీళ్లవాతం. ఇందులో కీళ్లలో నొప్పి, వాపు వస్తూ, పోతుంటాయి. ఇవి ఒక కీలు నుంచి మరో కీలుకు మారిపోతుంటాయి కూడా. అంటే ఒకసారి భుజంలో నొప్పి వస్తే మరోసారి మణికట్టులో నొప్పి రావొచ్చు. దీని లక్షణాలు సాధారణంగా రెండు, మూడు రోజులుండి తగ్గిపోతాయి. వారం, నెల తర్వాత తిరిగి దాడి చేయొచ్చు. ఈ మధ్యలో కీళ్లు మామూలుగానే ఉంటాయి. నొప్పి, వాపు ఉన్నా కీళ్లు ఏమీ దెబ్బతినవు. అదే రుమటాయిడ్ కీళ్లవాతంలోనైతే కీళ్లు శాశ్వతంగా దెబ్బతింటాయి. గమనించాల్సిన విషయం ఏంటంటే- పాలింద్రోమిక్ రుమాటిజమ్ బారినపడ్డవారిలో దాదాపు సగం మందికి రుమటాయిడ్ కీళ్లవాతం రావొచ్చు. అందువల్ల నిర్లక్ష్యం చేయటం తగదు. నిపుణులైన రుమటాలజిస్టును సంప్రదించటం మంచిది. ఈ సమయంలో చికిత్స తీసుకుంటే తక్కువ మోతాదు మందులతోనే మంచి ఫలితం కనబడుతుంది. త్వరగానూ గుణం కనబడుతుంది. రుమటాయిడ్ కీళ్లవాతం బారినపడకుండా కాపాడుకోవచ్చు. కీళ్ల నొప్పి, వాపు ఎప్పుడెప్పుడు? ఎలా వస్తున్నాయి? అనే లక్షణాలను బట్టి పాలింద్రోమిక్ రుమాటిజమ్‌ను గుర్తిస్తారు. అవసరమైతే ఎక్స్‌రే తీస్తారు. రుమటాయిడ్ కీళ్లవాతం ఉందో లేదో చూసుకోవటానికి ఇతరత్రా పరీక్షలూ చేయాల్సి ఉంటుంది. ల్యూపస్, గౌట్, సబ్ అక్యూట్ బ్యాక్టీరియల్ ఎండోకార్డయిటిస్ వంటి సమస్యల్లోనూ మార్చి మార్చి కీళ్ల నొప్పులు వస్తుంటాయి. ఇలాంటి సమస్యలేవైనా ఉన్నాయేమో కూడా చూసుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఇలా సమస్యను కచ్చితంగా నిర్ధారణ చేసిన తర్వాత అవసరమైన మందులు ఇస్తారు. చికిత్సతో పాటు సమతులాహారం తినటం, క్రమం తప్పకుండా వ్యాయామం చేయటం, నొప్పి ఉన్నప్పుడు విశ్రాంతి తీసుకోవటం మంచిది.

– డా॥ వి.శరత్ చంద్రమౌళి
సీనియర్ రుమటాలజిస్ట్

పెళ్లికి ముందే స్టెంట్.. శృంగారానికి ఇబ్బందా?

సమస్య: మా స్నేహితురాలికి ఇటీవల పెళ్లి అయ్యింది. ఆమె భర్తకు అంతకుముందే గుండెజబ్బు ఉంది. స్టెంట్ కూడా అమర్చారు. ఈ విషయం పెళ్లి తర్వాతే తెలిసింది. దీంతో విడిపోవాలనీ అనుకుంటున్నారు. నా సందేహం ఏంటంటే.. ఆమె భర్త మామూలుగానే సంసార జీవితం గడపగలడా? ముస్ముందు ఆరోగ్య పరిస్థితి ఎలా ఉంటుంది?

– రూప్ కుమార్ (ఈమెయిల్ ద్వారా)

సలహా: గుండె రక్తనాళంలో స్టెంట్ అమర్చినా సంసార జీవితానికి ఇబ్బందేమీ ఉండదు. స్టెంట్ అమర్చిన 20, 25 ఏళ్ల తర్వాత కూడా ఎంతోమంది ఎలాంటి ఇబ్బందులు లేకుండా హాయిగా జీవిస్తున్నారు. దీని గురించి భయపడాల్సిన అవసరమేమీ లేదు. మీ స్నేహితురాలి భర్తకు పెళ్లికి ముందే స్టెంట్ అమర్చారనే సంగతిని తెలపకపోవటం వల్ల పొరపొచ్చాలు వచ్చి ఉండొచ్చు. ప్రస్తుతం చిన్న వయసులోనే.. 30-40 ఏళ్లలోనూ ఎంతోమంది గుండెజబ్బుల బారినపడుతున్నారు. ఎంతోమందికి స్టెంట్లు అమరుస్తున్నారు. స్టెంటంటే మరేంటో కాదు. చిన్న గొట్టం. ఇది జాలి మాదిరిగా ఉంటుంది. గుండెకు రక్తాన్ని సరఫరా చేసే రక్తనాళంలో పూడిక ఉన్నవారికి యాంజియోప్లాస్టీ చికిత్స ద్వారా రక్తనాళాన్ని వెడల్పు చేసి అక్కడ స్టెంటు అమరుస్తారు. దీంతో గుండెకు రక్తసరఫరా మెరుగవుతుంది. ఆ తర్వాత కొద్దిరోజుల్లోనే అన్ని పనులూ చేసుకోవచ్చు. శృంగార జీవితమూ గడపొచ్చు. ముందు జాగ్రత్తగా డాక్టర్లు గుండె పంపింగ్ సామర్థ్యం ఎలా ఉందనేది పరీక్షిస్తారు. ట్రెడ్‌మిల్ టెస్టుల వంటివి చేస్తారు. గుండె వేగం 120-130కి చేరుకున్నా ఆయాసం, ఈసీజీలో మార్పుల వంటివేవీ లేకపోతే అన్ని పనులు చేసుకోవచ్చని సూచిస్తారు. కాకపోతే స్టెంటు తిరిగి పూడుకుపోకుండా మందులు వేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. అధిక కొలెస్ట్రాల్, అధిక రక్తపోటు, మధుమేహం వంటి సమస్యలేవైనా ఉంటే అదుపులో ఉంచుకోవాలి. ఇలా తగు జాగ్రత్తలు తీసుకుంటూ ఉంటే ముస్ముందు అందరిలా హాయిగా గడపొచ్చు.

– డా॥ పి.రమేశ్ బాబు
సీనియర్ కార్డియాలజిస్ట్

మీ ఆరోగ్య సమస్యలను సందేహాలను పంపాల్సిన చిరునామా
సమస్య – సలహా సుఖీభవ ఈనాడు ప్రధాన కార్యాలయం,
రామోజీ ఫిలింసిటీ, హైదరాబాద్ - 501 512
email: sukhi@eenadu.in

ఈనాడు సినిమా

'పెళ్లిచూపులు' చిత్రానికి ముందు... విజయ్ దేవరకొండని నమ్మడానికి ఒక్క నిర్మాత లేడు. కథలు చెప్పడానికి ఒక్క దర్శకుడు లేడు. ఇప్పుడు సొంతంగా సినిమాలు చేసే స్థాయికి ఎదిగాడు. తన కోసం అగ్ర దర్శకులు కూడా కథలు సిద్ధం చేసుకునేంత స్టార్‌డమ్ సంపాదించాడు. ఓ వ్యక్తి ఎదుగుదలకు ఇంతకంటే కొలమానం ఏముంటుంది? సినిమాల్లో చూస్తే అతని నటన నచ్చుతుంది. బయట అతని మాటలు వింటే పూర్తిగా తనే నచ్చేస్తాడు. సినిమా సినిమాకీ ఒక్కో మెట్టూ ఎక్కుతూ ముందుకు సాగిపోతున్నాడు విజయ్ దేవరకొండ. ఆయన నటించిన తాజా సినిమాని తెలుగు, తమిళ, కన్నడ, మలయాళ భాషల్లో విడుదల చేస్తున్నాడు. అదే 'డియర్ కామ్రేడ్'. ఈవారమే ఈ చిత్రం ప్రేక్షకుల ముందుకు వస్తోంది. ఈ సందర్భంగా సోమవారం హైదరాబాద్‌లో విజయ్ దేవరకొండ పాత్రికేయులతో మాట్లాడారు.

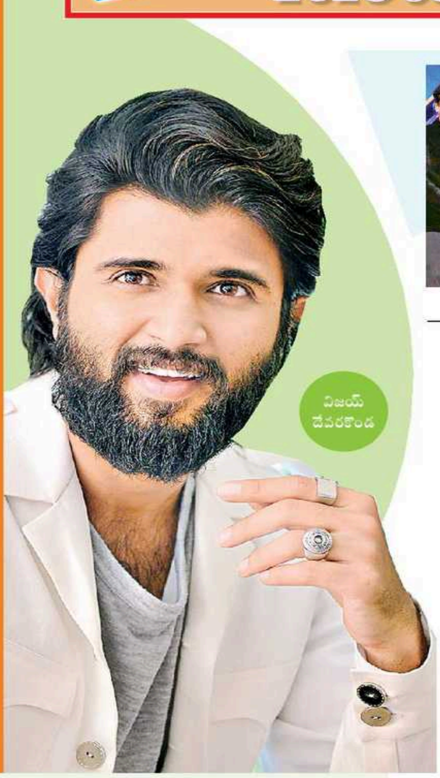
విజయ్ దేవరకొండ

అందరూ విజయ్ దేవరకొండలు కాలేరు!

'డియర్ కామ్రేడ్' ప్రచార బాధ్యతలంతా మీరే నెత్తిమీద వేసుకున్నారు. సంగీతోత్సవం అంటూ నాలుగు భాషల్లోనూ స్టేజీ షోలు చేశారు. దీనంతటికీ కారణం ఏంటి?

నా సినిమాకి నేనే ప్రచారం చేసుకోవాలి కదా? 'పెళ్లిచూపులు' నుంచీ అదే అలవాటైపోయింది. 'డియర్ కామ్రేడ్' రెండు మూడేళ్ల ప్రయాణం. ఈ కథ నాకు బాగా నచ్చింది. పాటలు మనసుకి హత్తుకున్నాయి. నాకు దొరికిన బెస్ట్ ఆల్బమ్ ఇది. ఇన్ని మంచి పాటలు మళ్లీ నా సినిమాలో వినిపిస్తాయో, లేదో నాకు తెలీదు. అందుకే సంగీతోత్సవం పేరుతో వేడుకలు నిర్వహించాం. ఈ సినిమా గురించి ఏదైనా చెప్పగలిగే హక్కు, అవకాశం, బాధ్యత నాకే ఉన్నాయి అనిపించింది. అందుకే అందరికంటే నేనే ఎక్కువగా మాట్లాడుతున్నానేమో..?

నాలుగు భాషల్లో మీ సినిమాని విడుదల చేస్తున్నారు. మిగిలిన చోట్ల ప్రేక్షకులు ఎలా ఆదరిస్తారో అన్న అనుమానాలు ఉన్నాయా?

ముందు తెలుగు ప్రేక్షకుల కోసమే 'డియర్ కామ్రేడ్' రూపొందించాం. సగం సినిమా పూర్తయ్యాక మిగిలిన భాషల్లోనూ విడుదల చేస్తే బాగుంటుందనిపించింది. తమిళ, కన్నడ, మలయాళ పరిశ్రమలకు చెందిన నటీనటులు, సాంకేతిక నిపుణులు మా సినిమాలో పనిచేశారు. 'ఇంత మంచి సినిమాని మా ప్రేక్షకులకూ చూపించాలి' అన్నది వాళ్ల ఆలోచన. మైత్రీ మూవీస్ సహకారంతో నాలుగు భాషల్లోనూ విడుదల చేయడానికి ధైర్యం చేశాం. తమిళ, కన్నడ, మలయాళంలో నేను డబ్బింగ్ చెప్పలేకపోయాను.

తరువాతి అడుగు బాలీవుడ్ వైపేనా?

'అర్జున్‌రెడ్డి'ని అక్కడ చేయమన్నారు. రేపు 'డియర్ కామ్రేడ్' విడుదలైన తరవాత హిందీలో చేయమని అడుగుతారు. చెప్పిన కథని నాకు మళ్లీ చెప్పడం ఇష్టం ఉండదు. మన దగ్గర చాలా కొత్త కథలున్నాయి. వాటిని జనంలోకి తీసుకెళ్లాలి. 'అర్జున్‌రెడ్డి'ని బాలీవుడ్‌లో నేనే చేస్తే.. తెలుగులో నాలుగు సినిమాలు చేసే అవకాశం కోల్పోయే వాణ్ని. మంచి కథ అనిపిస్తే తప్పకుండా బాలీవుడ్‌లో చేస్తా. కాకపోతే ఓ తెలుగు సినిమాని బాలీవుడ్‌లోనూ మాట్లాడుకునేలా తీయగలిగితే అది కదా గ్రేట్! ముందు ఆ ప్రయత్నం చేద్దాం.

'డియర్ కామ్రేడ్' ఎలాంటి కథ? ఇందులో మీకు నచ్చిన విషయాలేంటి?

దీన్ని ఓ జోనర్‌కి పరిమితం చేయలేం. అన్ని రకాల భావోద్వేగాలు ఉన్నాయి. బాబీ, లిల్లీ అనే ఇద్దరి ప్రయాణం ఈ కథ. కాలేజీ నేపథ్యంలో సాగుతుంది. విద్యార్థి రాజకీయాలు, ప్రేమ, విడిపోవడం, మళ్లీ కలుసుకోవడం ఇవన్నీ చూపించాం. ఇష్టమైనది పోరాడైనా దక్కించుకోవాలన్నది ఈ కథ సారాంశం. భరత్ కమ్మ కథ చెప్పగానే కనెక్ట్ అయిపోయాను. నాకు నచ్చిన విషయాలు ఇందులో చాలా ఉన్నాయి. ప్రేక్షకులకూ అవి తప్పకుండా నచ్చుతాయని నా నమ్మకం. సినిమా చూసి ఆస్వాదించడమే కాదు. ఇంటికివెళ్తూ వెళ్తూ ఓ అనుభూతిని మోసుకెళ్తారు.

ముద్దు పెట్టుకోవడం కూడా నటనే

ముద్దు సన్నివేశాలు ఉంటేనే సినిమాలు ఆడతాయని నేనెప్పుడూ అనుకోను. అవన్నీ కథలో భాగం. ఓ పోరాట ఘట్టం తెరకెక్కిస్తున్నాం అనుకోండి. రౌడీలపై నాకేం పగ ప్రతీకారాలు ఉండవు. వాళ్లని కొట్టడం నటన మాత్రమే. ముద్దూ అంతే. తెరపై బాబీ, లిల్లీ అనే ఇద్దరు ముద్దులు పెట్టుకుంటారు. విజయ్, రష్మికలు కాదు.

విద్యార్థి రాజకీయాల నేపథ్యంలో సాగే సినిమా ఇది. మీరు విద్యార్థిగా ఉన్నప్పుడు ఉద్యమాల్లో పాల్గొన్నారా?

లేదు. అలాంటి వాతావరణం నాకు అస్సలు తెలీదు. డిగ్రీలో ఉన్నప్పుడు మాత్రం విద్యార్థి సంఘాల గురించి కొంత అవగాహన వచ్చింది. వాళ్లు బంద్‌కి ఎప్పుడు పిలుపునిస్తారా? అని చూసేవాణ్ని. ఆ పేరుతో క్లాసులు డుమ్మా కొట్టొచ్చు కదా..? 'డియర్ కామ్రేడ్'లో విద్యార్థి దశ ఓ భాగం మాత్రమే. సినిమా మొత్తం అదే ఉండదు. ఇందులో కమ్యునిజం భావాలూ చూపించడం లేదు. ఈ సినిమా మొదలయ్యే ముందు చెగొవేరాకు సంబంధించిన రెండు పుస్తకాలు ఇచ్చాడు దర్శకుడు. వాటిని ఎందుకు చదవమన్నాడో నాకు అర్థం కాలేదు. నేనైతే ఒక్క పేజీ కూడా తిప్పలేదు.

మీ స్టైల్ ఈమధ్య ఓ ట్రెండ్‌గా మారింది. కొంతమంది యువ కథానాయకులు కూడా మిమ్మల్ని అనుసరించడం మొదలెట్టారు. గమనిస్తున్నారా?

నా గెడ్డం, నా వేషాలు.. తెరపై ఇవే కనిపిస్తాయి. కానీ ఎన్ని ఆలోచనల తరవాత అవి పుట్టి ఉంటాయో ఎవ్వరికీ అర్థం కాదు. ఆలోచనల్లో నిజాయతీ ఉండాలి. అందుకు సొంత తెలివితేటలు వాడాలి. నన్ను అనుసరించినంత మాత్రాన అందరూ విజయ్‌దేవరకొండలు కాలేరు.

స్టార్‌డమ్, ఇమేజ్ వచ్చాక కథలు ఎంచుకునే పద్ధతి ఏమైనా మారిందా?

స్టార్‌డమ్, ఇమేజ్.. ఇవేం నమ్మను. రాత్రికి రాత్రే ఏమైనా జరగొచ్చు. కానీ ఇప్పుడు కథలు ఎంచుకోవడంలో నా ఆలోచన మారింది. ఇప్పుడు 'పెళ్లి చూపులు' లాంటి సినిమాలు చేయలేను. అంతకంటే ఎక్కువ స్పాన్ ఉన్న సినిమాలు చేసే అవకాశం దక్కింది కదా? 'పెళ్లి చూపులు' సమయంలో ఓ కథ బాగా నచ్చింది. చేద్దామనుకున్నా. కానీ ఇప్పుడు నాకు ఆ కథ కరెక్ట్ కాదు. కానీ ఆ కథపై ఇంకా నమ్మకం ఉంది. అందుకే నేను నిర్మాతగా ఆ సినిమా చేయబోతున్నా.

పూరి, కొరటాల శివలతో సినిమా ఎప్పుడు?

పూరి జగన్నాథ్‌గారితో సినిమా ఇంకా ఏమీ అనుకోలేదు. ఆ ఆలోచన వస్తే తప్పకుండా చెబుతాం. కొరటాల శివగారితో చేయాలని ఉంది. ఆయన ప్రస్తుతం చిరంజీవి గారితో ఓ సినిమా చేస్తున్నారు. అది పూర్తయ్యాక ఇద్దరి వీలుని బట్టి ఆలోచించాలి.

సూర్య చెప్పినా మోదీ వింటారు

– రజనీకాంత్

హరీష్ జైరాజ్, సూర్య, కేవీ ఆనంద్, శంకర్, మోహన్‌లాల్, రజనీకాంత్, వైరముత్తు, శివకుమార్

"ప్రతి చిత్రానికి తనను తాను కొత్తగా ఆవిష్కరించుకుంటారు సూర్య. ప్రేక్షకులకు కొత్త రకమైన చిత్రాలు అందించడానికి ఎంతైనా కష్టపడతారాయన. ఎలాంటి ప్రయోగాలకైనా సిద్ధపడతారు" అన్నారు రజనీకాంత్. సూర్య నటించిన తమిళ చిత్రం 'కాప్పాన్'. తెలుగులో 'బందోబస్త్'గా వస్తోంది. మోహన్‌లాల్ ముఖ్యపాత్ర పోషించారు. కేవీ ఆనంద్ తెరకెక్కించిన ఈ సినిమా ఆడియో, ట్రైలర్ విడుదల కార్యక్రమం చెన్నైలో జరిగింది. ప్రముఖ కథానాయకుడు రజనీకాంత్ ముఖ్య అతిథిగా హాజరై పాటలను విడుదల చేశారు. అనంతరం రజనీకాంత్ మాట్లాడుతూ "సూర్య పట్టుదలతో ఈ స్థాయికి ఎదిగారు. 'నేరుక్కునేర్' సినిమాలో ఆయన్ని చూసినప్పుడు ఇతను రాణించగలడా..? అని అనుకున్నా. ఆ తర్వాత 'నందా', 'పితామగన్' చిత్రాల్లో మెరుపులు మెరిపించారు. ఇప్పుడు ఉన్నతమైన నటుడిగా ఎదిగారు. తనను తానే తీర్చిదిద్దుకొని ఈ స్థాయికి చేరుకున్నారు. సూర్య, కార్తిలను శివకుమార్ ఉన్నతంగా తీర్చిదిద్దారు. ఇటీవల నూతన విద్యా విధానం గురించి సూర్య చెప్పిన అభిప్రాయం చర్చనీయాంశంగా మారింది. ఈ విషయంపై నేను మాట్లాడితే మోదీ తప్పకుండా వింటారని ఇక్కడ వేదికపై మాట్లాడిన వక్తలు చెప్పారు. సూర్య మాట్లాడినా ప్రధాని మోదీ వింటారు. సూర్య అభిప్రాయానికి నేను మద్దతిస్తున్నా. అగరం ఫౌండేషన్ ద్వారా ఆయన చాలా సేవా కార్యక్రమాలు చేస్తున్నారు. విద్యార్థుల కష్టాలను నేరుగా చూసిన అనుభవం ఆయనకు ఉంది. భవిష్యత్తులో ఆయన సేవలు దేశానికి చాలా అవసరం. ఇళయరాజా, ఏఆర్ రెహమాన్‌ల కలబోత హారిస్ జయరాజ్. ఆయన సంగీతంలోని 'వశీగరా..' పాటకు నేను పెద్ద అభిమానిని. వైరముత్తు రాసిన 'తమిళాట్రుపడై'ని చదివా. భాష అంతరిస్తే, ఆ జాతే అంతరించిపోతుందని అందులో ప్రస్తావించారు. శివకుమార్‌తో 'కవికుయిల్', 'భువనా ఒరు కేళ్వికురి' చిత్రాల్లో నటించా. షూటింగ్ స్పాట్‌లో ఏ నటితోనూ, అమ్మాయితోనూ ఆయన మాట్లాడనివ్వరు. ఏదైనా పుస్తకమిచ్చి చదవమని చెబుతారు"అన్నారు. మోహన్‌లాల్ మాట్లాడుతూ 'సూర్యలాగా చిత్ర పరిశ్రమపై అంకితభావమున్న నటుడిని నా 40 ఏళ్ల సినీ జీవితంలో చూడలేదు. ఈ చిత్రంలో నా కుమారుడిగా ఆర్య నటించారు. షూటింగ్ కారణంగా ఈమధ్య జరిగిన ఆయన పెళ్లికి నేను హాజరు కాలేకపోయాను" అన్నారు. ఈ సందర్భంగా మోహన్‌లాల్‌కు రజనీకాంత్ ఓ జ్ఞాపిక అందజేశారు. రజనీకాంత్ ఈ కార్యక్రమానికి హాజరుకావడం చాలా ఆనందంగా ఉందని సూర్య చెప్పారు. జాతీయ విద్యా విధానం విషయంలో సూర్య అభిప్రాయంపై మీ స్పందన ఏంటని దర్శకుడు శంకర్‌ను పాత్రికేయులు ప్రశ్నించగా... ఆయన ఏమి మాట్లాడారో నాకు తెలియదని సమాధానం దాట వేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో శివకుమార్, వైరముత్తు, ఆర్య, హారిస్ జైరాజ్, కేవీ ఆనంద్, కార్తి, సాయేషా సైగల్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

– న్యూస్‌టుడే, కోడంబాక్కం

రవితేజ

దిల్లీ వెళ్తున్న 'డిస్కో రాజా'

రవితేజ కథానాయకుడిగా నటిస్తున్న చిత్రం 'డిస్కోరాజా'. పాయల్ రాజ్‌పుత్, నభా నటేష్ కథానాయికలు. వి.ఐ.ఆనంద్ దర్శకుడు. రామ్ తాళ్లూరి నిర్మాత. హైదరాబాద్‌లో చిత్రీకరణ జరుగుతోంది. రవితేజ, వెన్నెల కిషోర్, శశిర్ షరమ్, టోనిహోప్‌లపై కీలక సన్నివేశాలు చిత్రీకరిస్తున్నారు. ఆగస్టు తొలి వారంలో చిత్రబృందం దిల్లీ వెళ్లనుంది. అక్కడ రవితేజ, నభా నటేష్‌పై సన్నివేశాల్ని తెరకెక్కిస్తారు. నిర్మాత మాట్లాడుతూ "హైదరాబాద్‌లో రూ.1.2 కోట్ల వ్యయంతో ఓ సెట్‌ని తీర్చిదిద్దాం. అక్కడ తీసిన సన్నివేశాలు ప్రధాన ఆకర్షణగా నిలుస్తాయి. తెరపై ఆ సెట్‌ని చూసి ప్రేక్షకులు ఆశ్చర్యపోతారు. ఈనెల 26 వరకూ హైదరాబాద్‌లోనే చిత్రీకరణ జరుపుతామ"న్నారు. తమన్ సంగీతం అందిస్తున్న ఈ చిత్రానికి ఛాయాగ్రహణం: సాయి శ్రీరామ్.

ప్రముఖ గాయని స్మిత సంగీత ప్రయాణం మొదలై 20 ఏళ్లు పూర్తయిన సందర్భంగా 'స్మిత ఎ జర్నీ 1999– 2019' పేరుతో సోమవారం రాత్రి హైదరాబాద్‌లో జరిగిన కార్యక్రమంలో పాల్గొన్న అల్లరి నరేష్, జగపతిబాబు, నాగార్జున, స్మిత, నాని, నవదీప్, కీరవాణి

అమలా పాల్ పారితోషికం వెనక్కిచ్చింది

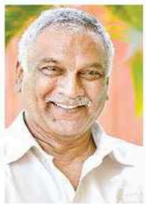
తమ్మారెడ్డి భరద్వాజ

"మంచి సినిమాని తీయడమే కాదు, దాన్ని సరిగ్గా విడుదల చేసుకోవాలి. లేకపోతే నిర్మాతలు నష్టపోతారు" న్నారు ప్రముఖ నిర్మాత తమ్మారెడ్డి భరద్వాజ. ఆయన ఇటీవల 'ఆమె' చిత్రాన్ని తెలుగులో విడుదల చేశారు. అమలాపాల్ ప్రధాన పాత్రధారిగా నటించింది. తమిళంలో 'ఆడై'గా తెరకెక్కింది. "రెండు భాషల్లోనూ 'ఆమె' మంచి సినిమా అనే ప్రశంస పొందింది. కానీ వసూళ్లే రాలేదు" అంటున్నారు తమ్మారెడ్డి భరద్వాజ. ఆయన సోమవారం హైదరాబాద్‌లో విలేకర్లతో మాట్లాడుతూ "ప్రతి అమ్మాయి, వాళ్ల తల్లిదండ్రులు చూడాల్సిన సినిమా 'ఆమె'. అమలాపాల్ సాహసోపేతంగా నటించింది. ద్వితీయార్థం అంతా నగ్నంగానే కనిపిస్తుంది. కానీ దర్శకుడు అసభ్యత లేకుండా తీర్చిదిద్దాడు. విడుదల ఆలస్యం కావడంతో ఫలితం నిరాశ పరిచింది. తమిళ నిర్మాతల వల్లే ఇది జరిగింది. అక్కడ ఫైనాన్షియర్లకి డబ్బులు చెల్లించకపోవడంతో తొలి రోజు సినిమా విడుదల కాలేదు. అప్పుడు అమలా పాల్ తన పారితోషికాన్ని వెనక్కి ఇవ్వడంతోపాటు అదనంగా డబ్బు ఇచ్చి విడుదలకి సాయం చేసింది. ఆ విషయంలో ఆమెకి హ్యాట్సాఫ్ చెప్పాలి. ఈ సినిమా విషయంలో మమ్మల్ని తమిళ నిర్మాత మోసం చేశారు. మేం ఆయనకి ఎప్పుడో డబ్బు ఇచ్చేశాం. కానీ మాకు సమయానికి సినిమాని ఇవ్వలేకపోయారు. అతనిపై ఇప్పటికే చలన చిత్ర వాణిజ్య మండలిలో ఫిర్యాదు చేశాం. త్వరలోనే కేసు పెట్టబోతున్నాం" అన్నారు.

'22' వెనుక కథేంటి?

వెంకటేష్, శివకుమార్, రూపేష్ కుమార్, సలోని మిశ్రా, సాయిధరమ్ తేజ్

రూపేష్ కుమార్, సలోని మిశ్రా జంటగా నటిస్తున్న చిత్రం '22'. శివకుమార్ బి దర్శకుడు. మా ఆయి ప్రొడక్షన్స్ నిర్మిస్తోంది. ఈ చిత్రం సోమవారం హైదరాబాద్‌లో పూజా కార్యక్రమాలతో లాంఛనంగా ప్రారంభమైంది. ముహూర్తపు సన్నివేశానికి వెంకటేష్ క్లాప్‌నివ్వగా, నిర్మాతలు బి.వి.ఎస్.ఎన్ ప్రసాద్, నవీన్ ఎర్నేని, కొండా కృష్ణంరాజు కెమెరా స్విచ్చాన్ చేశారు. భీమనేని శ్రీనివాసరావు గౌరవ దర్శకత్వం వహించారు. హరీష్ శంకర్ స్క్రిప్ట్ అందించారు. సాయిధరమ్ తేజ్ అతిథిగా హాజరయ్యారు. దర్శకుడు మాట్లాడుతూ "ఓ మర్డర్ మిస్టరీ నేపథ్యంలో సాగే యాక్షన్ ఎంటర్‌టైనర్ ఇది. టైటిల్‌గా '22' సంఖ్యను పెట్టడం వెనుక ఓ ట్విస్ట్ ఉంది. అదేంటన్నది థియేటర్లో చూసి తెలుసుకోవాల"న్నారు. రూపేష్ మాట్లాడుతూ "నటుడవ్వాలన్న కోరిక ఈరోజు నెరవేరింది. ఇంతకు ముందు శివకుమార్ దర్శకత్వంలో ఓ వెబ్‌సిరీస్ చేశా. ఆ సమయంలోనే '22' స్క్రిప్ట్ వినిపించారు. థ్రిల్లింగ్ అనిపించింది" అన్నారు. "నా తొలి చిత్రం 'ఫలక్‌నుమాదాస్' లోని పాత్ర కన్నా భిన్నమైన పాత్రను ఇందులో చేస్తున్నా" అని చెప్పింది సలోని.

పూరిపై ఆకాష్ ఫిర్యాదు

ఆకాష్

పూరి జగన్నాథ్ దర్శకత్వం వహించిన 'ఇస్మార్ట్ శంకర్' ఇటీవలే విడుదలైంది. అయితే ఈ చిత్ర కథ తాను రూపొందించిన 'నాన్ యార్' అనే తమిళ చిత్రాన్ని పోలి ఉందంటున్నారు నటుడు ఆకాష్. సోమవారం ఆయన హైదరాబాద్‌లో పాత్రికేయులతో మాట్లాడారు. "నేను కథ, స్క్రీన్‌ప్లే అందించిన చిత్రం 'నాన్ యార్'. రాధ దర్శకుడు. ఈ చిత్రాన్ని తెలుగులో 'కొత్తగా ఉన్నాడు' పేరుతో అనువదించాం. త్వరలో విడుదల చేద్దామనుకుంటున్న తరుణంలో 'ఇస్మార్ట్ శంకర్' చూసి ఆశ్చర్యపోయా. నా కథకు చాలా దగ్గర పోలికలు ఉన్నాయి. ఈ విషయమై తమిళ నిర్మాతల మండలిలో పూరి జగన్నాథ్‌పై ఫిర్యాదు చేశా. సమస్య పరిష్కారం కాకపోతే న్యాయ పోరాటం చేస్తాన"న్నారు.

తీసుకెళ్లే దేవుడి కంటే మనల్ని మోసుకెళ్లే మనుషులే ముఖ్యం.
చిత్రం: వైశాఖం
– పంపినవారు: ముద్దుల అంజి, రామచంద్రుని పేట

పంచ్ డైలాగ్

'అవతార్'ను దాటేసిన 'అవెంజర్స్'

'అవెంజర్స్: ఎండ్‌గేమ్'

'అవెంజర్స్: ఎండ్‌గేమ్' ఎట్టకేలకు 'అవతార్'ను వెనక్కు నెట్టేసింది. ప్రపంచంలోనే అత్యధిక వసూళ్లందుకున్న చిత్రంగా నిలిచి కొత్త చరిత్ర లిఖించింది. 2009లో విడుదలైన 'అవతార్' అంతకు మునుపు ఏ చిత్రానికీ సాధ్యం కాని రీతిలో ప్రపంచవ్యాప్తంగా 2.78 బిలియన్ డాలర్లు వసూళ్లందుకుంది. ఇప్పుడు 'ఎండ్‌గేమ్' 2.79 బిలియన్ డాలర్లు సాధించి 'అవతార్' రికార్డును బద్దలుకొట్టింది. అయితే 'ఎండ్‌గేమ్'కు ఈ ఘనత అంత సునాయాసంగా దక్కలేదు. ఈ రికార్డు సాధించడం కోసం ఆ చిత్రాన్ని రెండోసారి కూడా విడుదల చేయాల్సి వచ్చింది. 'ఎండ్‌గేమ్'ను తొలిసారి విడుదల చేసినప్పుడు అనూహ్యమైన వసూళ్లు దక్కినా చివరకు 'అవతార్' వసూళ్ల కన్నా సుమారు 45 మిలియన్ డాలర్లు వెనకబడింది. ఎలాగైనా 'అవతార్'ను అధిగమించాలన్న లక్ష్యంతో 'ఎండ్‌గేమ్'కు కొన్ని అదనపు సన్నివేశాలు జోడించి మళ్లీ విడుదల చేశారు. దీంతో అనుకున్నట్లుగానే 'ఎండ్‌గేమ్' వసూళ్ల పరంగా 'అవతార్' కన్నా ముందు నిలిచింది. ఈ సందర్భంగా 'ఎండ్‌గేమ్' చిత్రబృందానికి అవతార్ దర్శకుడు జేమ్స్ కామెరూన్ శుభాకాంక్షలు తెలిపారు.

వసుంధర

ఒత్తిడి, ఆందోళనలు నేటి యాంత్రిక జీవన విధానంలో భాగంగా మారాయి. వీటిని నివారించడానికి ఈ ఐదు చిట్కాలను ప్రయత్నించండి..

ఆందోళనా... హెర్బల్‌టీ తాగండి

ఏయే విషయాల్లో ఎక్కువగా కలత చెందుతున్నారో రోజూ ఓ పుస్తకంలో రాసుకోండి. పనులన్నీ పూర్తయ్యాక ఖాళీ సమయంలో వీటిని విశ్లేషించుకోండి. కారణాలు తెలుసుకుని, ఎలా పరిష్కరించుకోవాలో ఆలోచించండి.

■ ఒత్తిడిని దూరం చేయడంలో నిద్ర ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తుంది. రోజూ ఏడు నుంచి ఎనిమిది గంటలు నిద్రపోవాలి. నిద్రవేళలు ప్రతి రోజు ఒకేలా ఉండేలా చూసుకోండి.

■ ఆందోళనగా అనిపించినప్పుడు మాట్లాడటం తగ్గించి శ్వాసపై ధ్యాసను మళ్లించండి. దీర్ఘ శ్వాస తీసుకున్నప్పుడు గుండె కొట్టుకునే వేగం తగ్గుతుంది. అంతా బాగానే ఉందని మెదడుకు సానుకూల సంకేతాలు వెళ్లి మనసు ప్రశాంతంగా మారుతుంది. ప్రయత్నించండి.

■ విపరీతంగా ఆందోళనగా అనిపిస్తోంటే... కాసేపు మౌనంగా ఉండండి. ఓ పదినిమిషాలు నడక, కళ్లు మూసుకుని విశ్రాంతి తీసుకోవడం వంటివన్నీ మార్పు తెస్తాయి.

■ కాఫీ, టీలను పూర్తిగా మానేయడం మంచిది. వీటిలో ఉండే కెఫిన్‌కు ఒత్తిడిని పెంచే గుణం ఉంటుంది. బదులుగా హెర్బల్ టీలను ఎంచుకుంటే... ఒత్తిడి సమస్య అదుపులో ఉండటమే కాదు... అనారోగ్యాలు దరిచేరవు.

కలిపి తింటే ఇబ్బందులే!

కొన్ని రకాల పండ్లను కలిపి తినకూడదు. అలాగే కూరగాయలు, పండ్లనూ ఒకేసమయంలో తీసుకోకూడదు. ఇలా చేయడం వల్ల జీర్ణవ్యవస్థ ప్రభావితమవుతుంది. జీర్ణసంబంధ సమస్యలు రావొచ్చు. అసలు ఏయే పదార్థాలను కలిపి తినకూడదో తెలుసుకుందాం.

పండ్లు, కూరగాయలు జీర్ణమయ్యే సమయం వేర్వేరుగా ఉంటుంది. పండ్లు తక్కువ సమయంలోనే జీర్ణమవుతాయి. వీటిలో కొంత చక్కెర స్థాయిలు ఉంటాయి. కూరగాయలతో కలిపి వీటిని తింటే సరిగా అరగవు. రెండింటినీ విడివిడిగా తీసుకోవడమే మంచిది.

✪ నిమ్మ జాతి పండ్లను తీపిగా ఉండే వాటితో కలిపి తినకూడదు. ద్రాక్ష, స్ట్రాబెర్రీ పండ్లను అరటిపండుతో తీసుకుంటే సరిగా జీర్ణం కాక ఇబ్బంది పడాల్సి వస్తుంది. అరటి

పండు, జామకాయ కలిపి తింటే తలనొప్పి, వాంతులు, ఎసిడిటీ బారిన పడొచ్చు.

✪ క్యారెట్, నారింజ పండ్లను కలిపి తీసుకుంటే ఛాతీలో మంటతో పాటు కడుపుఉబ్బరం సమస్య ఎదురయ్యే అవకాశాలు ఎక్కువ.

✪ పిండిపదార్థాలు ఎక్కువగా ఉండే కూరగాయలు, ఎక్కువ మాంసకృత్తులుండే పండ్లతో కలిపి తినకుండా ఉండటం మంచిది. బంగాళాదుంపలు, మొక్కజొన్న, బఠానీ వంటి వాటిల్లో పిండిపదార్థాలు ఉంటాయి. వీటిని ఎక్కువ మాంసకృత్తులుండే పాలకూర, బచ్చలకూర, ఎండు ద్రాక్ష, జామ, బ్రకోలీ వంటి వాటితో తీసుకోకూడదు. మాంసకృత్తులు జీర్ణం కావడానికి శరీరం ఆమ్లాలను, పిండి పదార్థాలను జీర్ణం చేయడానికి ఆల్కలైన్లను విడుదల చేయాలి. అన్నీ కలిపి తింటే జీర్ణవ్యవస్థ అస్తవ్యస్తమవుతుంది.

చంద్రయాన్ 2...

ముప్వన్నెల జెండాను మరోసారి రెపరెపలాడించిన ప్రయోగం. ఇస్రోలో ఎప్పుడూ లేని విధంగా దీనికి ఇద్దరు మహిళలు నాయకత్వం వహించారు... వారే రీతూ కరిదాల్, ముత్తయ్య వనిత. ఈ మిషన్ కోసం పని చేసిన వారిలో 30 శాతం మంది మహిళలే కావడం విశేషం. వారిలో చంద్రయాన్ 2కి అవసరమైన పరికరాలు తయారులో కీలకపాత్ర పోషించింది శ్యామా నరేంద్రనాథ్ అయితే... చంద్రయాన్ 2 పంపే సమాచారంతో పరిశోధనలు చేయబోతోంది మేఘా భట్. ఇంతకీ వాళ్లెవరూ... వాళ్లకి అవకాశం ఎలా వచ్చిందో చూద్దామా...

చందమామలో వెన్నెలమ్మలు

56 పరిశోధనల ప్రతిభావని

– **శ్యామా నరేంద్రనాథ్,** ఆపరేషన్స్ సైంటిస్ట్

భారతదేశ సత్తాను ప్రపంచానికి చాటిన ప్రయోగం చంద్రయాన్ 2. దీనికోసం ఎంతో మంది శాస్త్రవేత్తలు నిద్రాహారాలు మాని పని చేశారు. ఇది విజయవంతం అవడంలో డాక్టర్ శ్యామా నరేంద్రనాథ్ బృందం తన వంతు పాత్ర పోషించింది. ఆమె బెంగళూరు స్పేస్ ఆస్ట్రానమీ గ్రూప్‌లో శాస్త్రవేత్తగా చేస్తున్నారు. ఈ మిషన్‌కు ఇన్‌స్ట్రుమెంట్ ఆపరేషన్స్ సైంటిస్ట్‌గా పనిచేశారామె. ల్యాండర్‌ను చంద్రుని దక్షిణ ధ్రువం మీదకు చేర్చడం సవాలుతో కూడుకున్న విషయం. ఇది ఎటువంటి ఆటంకాలు ఎదురుకాకుండా అక్కడికి చేరుకునేలా ఆమె పరిశోధనలు చేశారు. లూనార్ సర్ఫేస్ కెమిస్ట్రీ మ్యాపింగ్‌లోనూ పనిచేశారు. తన బృందంతో కలిసి సరికొత్త విధానాలు అనుసరించారు. ఈ ప్రయోగంలో లూనార్ ఎక్స్‌రే స్పెక్ట్రోస్కోపీ కోసం కొత్త తరం స్వెప్ట్ ఛార్జ్ పరికరాల తయారీ చేపట్టారామె. అంతేకాదు... చంద్రయాన్ 2 లార్జ్ ఏరియా సాఫ్ట్ ఎక్స్‌రే స్పెక్ట్రోమీటర్(క్లాస్), జాబిల్లిపై ఉన్న ఖనిజాలు, మూలకాలను గుర్తించే పరికరాల తయారీలోనూ ఆమె పాల్గొనడం విశేషం. చంద్రయాన్ 1 చందమామపై చేసిన పరిశీలనల ఆధారంగా క్లాస్‌ను రూపొందించారు.

ఇది అందించే సమాచారం చంద్రునిపై సాగించే పరిశోధనలకు ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది. శ్యామ చంద్రయాన్ 1 ప్రయోగంలోనూ పాల్గొన్నారు. శ్యామ ఇప్పటి వరకు 56 పరిశోధనలు చేశారు. ఎక్స్‌రే ఆప్టిక్స్, ఎక్స్‌రే స్పెక్ట్రోస్కోపీలో ఆమె నిపుణురాలు. శ్యామలో సేవాభావమూ ఎక్కువే. తనకు తెలిసిన ఒక కూలీ ఆమె కూతురును రోజూ పనికి తీసుకెళ్లేది. అది గమనించిన శ్యామ ఆ తల్లిని ఒప్పించి చిన్నారిని అంగన్వాడీలో చేర్పించింది. ఇప్పుడు ఆ పాప బడికి వెళ్తోంది.

తక్కువ మార్కులొచ్చినా...

– మేఘా భట్ లూనార్ సైంటిస్ట్

మేఘా భట్ లూనార్ సైంటిస్ట్. అహ్మదాబాద్‌లోని ఫిజికల్ రీసెర్చ్ ల్యాబొరేటరీలోని ప్లానెటరీ సైన్సెస్ విభాగంలో చేస్తోంది. చంద్రయాన్ 2 పంపించే సమాచారం ఆధారంగా ఆమె బృందం పరిశోధన చేపట్టనుంది. జాబిల్లి ఉపరితలంపై ఉన్న మూలకాలు, ఖనిజాలు తెలుసుకోవడం ఈ పరిశోధనల ముఖ్య ఉద్దేశం. అక్కడ ఎంత మొత్తంలో ఇనుము, మెగ్నీషియం, టైటానియం, ఇతర ఖనిజాలు ఉన్నాయో తెలుసుకోవడానికి ఇవి ఉపయోగపడతాయి. మేఘా స్వస్థలం గుజరాత్. మధ్యప్రదేశ్ కట్నీ జిల్లాలోని కిమోర్ అనే చిన్న పట్టణంలో పెరిగింది. తండ్రి సిమెంట్ ఫ్యాక్టరీలో ఇన్‌స్ట్రక్టర్‌గా చేసేవారు. తల్లిది బోధన రంగం. భట్‌కు చిన్నప్పటి నుంచే కొత్త విషయాలు తెలుసుకోవాలనే ఆసక్తి ఉండేది. అంతరిక్షం గురించి ఆమెకు ఎన్నో సందేహాలు వచ్చేవి. ప్రపంచం అవల ఏముందో తెలుసుకోవాలనే తపనే ఆమెను శాస్త్రవేత్తను చేశాయి. వాస్తవానికి మేఘ తన చిన్నతనంలో తెచ్చుకున్న మార్కులు అత్తెసరే. ఆమె తోబుట్టువులు మాత్రం టాపర్లుగా ఉండేవారు. మేఘ వారితో ఎప్పుడూ పోటీ పడేది కాదు. కానీ సైన్స్‌లో మాత్రం ఎప్పుడూ ముందుండేది. నేర్చుకోవాలన్న తపనతో దానిని చదివేది. ఆమె కిమోర్‌లో ఇంటర్ వరకు చదివి, డిగ్రీ, పీజీ జబల్‌పూర్ విశ్వవిద్యాలయం నుంచి పూర్తి చేసింది. ఆ సమయంలోనే భారత అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థలో తప్పకుండా పని చేయాలని నిర్ణయించుకుంది. ఇలా 2006లో ఇస్రో జూనియర్ రీసెర్చ్ ఫెలోగా అహ్మదాబాద్‌లోని స్పేస్ అప్లికేషన్ సెంటర్‌కు ఎంపికైంది. ఆ సమయంలో ఆమె ఆనందానికి అవధులు లేవు. అక్కడ శాస్త్రవేత్తలు చేసే ప్రాజెక్టులకు సహాయపడేది. ఆ విషయాలు ఆమెకు ప్రయోగపూర్వకంగా తెలుసుకునేందుకు దోహదపడ్డాయని చెబుతుంది భట్. అక్కడి పరిస్థితులు ఆమెలో చంద్రుని గురించి పరిశోధన చేయాలనే ఆసక్తిని పెంచాయి. తరువాత జర్మనీలోని ప్రతిష్ఠాత్మక మ్యాక్స్‌ప్లాంక్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సోలార్ సిస్టం రీసెర్చ్(ఎంపీఎస్) పీహెచ్‌డీ స్కాలర్‌షిప్‌నకు ఎంపికైంది. జర్మనీలో చదివే సమయంలో ఆమె ఎన్నో ఆటుపోట్లు ఎదుర్కొంది. అక్కడి పరిస్థితులు చూసి మధ్యలోనే స్వదేశానికి తిరిగి రావాలనుకుంది. ఆ సమయంలో కుటుంబ సభ్యుల ప్రోత్సాహం ఆమెనక్కడ నిలదొక్కుకునేలా చేశాయి. ఇలా 2012లో పీహెచ్‌డీ పూర్తి చేసింది. దేశం కోసం పని చేయాలన్న లక్ష్యంతో తరువాత ఇస్రోలో చేరింది. అప్పటినుంచీ అహ్మదాబాద్‌లోని ఫిజికల్ రీసెర్చ్ ల్యాబొరేటరీలో పనిచేస్తుంది.

చినుకుల్లో చుక్కల్లా...

కాలం ఏదైనా ఓ చిన్న సందర్భం ఎదురైతే చక్కగా అలంకరించుకోవాలని అనుకుంటాం. వర్షాకాలంలో కొద్దిగా వర్షం పడితే చాలు... అలంకరణ చికాకు పెడుతుంది. అలాంటి పరిస్థితి ఎదురుకాకుండా ఉండాలంటే.. కొన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. అవేంటంటే...!

ఈకాలంలో అప్పటికప్పుడు మేకప్ చేసుకోవడం సరికాదు. అలంకరణకు చర్మాన్ని సిద్ధం చేయాలి. ఎలాగంటే... రెండు పెద్ద చెంచాల బొప్పాయి గుజ్జులో చెంచా తేనె, కొంచెం నిమ్మరసం కలిపి చర్మానికి రాసుకోండి. మృదువుగా మునివేళ్లతో రుద్ది, ఆరాక కడిగేయండి. ముఖం తాజాగా ఉంటుంది.

✤ అలంకరణకు ముందు కచ్చితంగా మాయిశ్చరైజర్ రాసుకోవాలి. అప్పుడే అది చర్మాన్ని మేకప్‌నకు అనుకూలంగా మారుస్తుంది. లేదంటే మేకప్ చేసుకున్న కాసేపటికే ముఖం జిడ్డుగా మారుతుంది.

✤ వారంలో రెండుసార్లు ముఖాన్ని క్లెన్సింగ్ మిల్క్‌తో శుభ్రం చేయాలి. ఐసుముక్కను ముఖానికి రాసుకోవడం వల్ల అధిక జిడ్డు సమస్య ఉండదు. అలంకరణ ఎక్కువ సేపు నిలిచి ఉంటుంది. జిడ్డుచర్మ తత్వం ఉన్నవారు ఆయిల్‌ఫ్రీ మాయిశ్చరైజర్‌ని ఎంచుకోవాలి.

✤ చినుకులు పడుతున్నప్పుడు వీలైనంతవరకూ వాటర్‌బేస్డ్ ఉత్పత్తుల్ని ఎంచుకోవాలి. లేదంటే చర్మ రంధ్రాలు పూడుకుపోయి మొటిమలు వచ్చే ప్రమాదం ఉంటుంది. ఈ కాలంలో ఫౌండేషన్ వాడకపోవడమే మంచిది. ఫౌండేషన్‌కు బదులు మేకప్ బేస్‌లోనూ కాస్త తేలికైన పౌడర్‌ని ఎంచుకోవాలి. అదీ చాలా తక్కువగానే వాడాలి.

ప్రైమర్ అవసరమే: కళ్లకు మేకప్ చేసుకునే ముందు ప్రైమర్‌ని వాడటం తప్పనిసరి. ప్రైమర్ ముఖం మీద దుమ్ము, నీరు లాంటివి నిలిచిపోకుండా రక్షణ పొరలా పనిచేస్తుంది. కాబట్టి ఒకదాన్ని అందుబాటులో ఉంచుకోవడమే మంచిది.

✤ గోధుమరంగులో పలుచగా ఉండే ఐషాడోలు ఈ కాలంలో బాగుంటాయి. క్రీమ్ బేస్డ్ ఐషాడో వేసుకుంటే కళ్లు పెద్దవిగా కనిపిస్తాయి. బ్లష్‌కోసం లేత వర్ణాలైన పీచ్, పింక్ వంటివి నప్పుతాయి. ఒకవేళ ఐలైనర్ వేస్తే అది సైతం వాటర్ ప్రూఫ్‌ది అయ్యి ఉండాల్సిందే. ఒకటి రెండు కోట్‌లలో ఎంచుకోవడం మేలు.

✤ లిప్‌గ్లాస్ క్లాసిక్‌గా ఉంటుందని తెలిసిందే. ఇది ఈ కాలంలో మాత్రం అంతగా నప్పదు. గ్లాసీ, క్రీమీ లిప్‌స్టిక్‌లు వర్షానికి చెదిరి కారిపోయే ప్రమాదం ఉంది. ఇలాంటప్పుడు సాఫ్ట్‌మ్యాట్ లిప్‌స్టిక్‌లను ఎంచుకోవాలి. లిప్ పెన్సిల్‌తో అవుట్‌లైన్ గీసుకున్న తరువాత లిప్‌స్టిక్ వేసుకోవడం మంచిది.

✤ వాటర్‌ప్రూఫ్ మస్కారా, ఐలైనర్ వాడుకునే ముందు కళ్లను తేమగా ఉంచుకోవాలి. పెన్సిల్ క్రీమ్‌లా ఉంటుంది కాబట్టి ఇది మీ కళ్లకు అందాన్ని తెచ్చిపెడుతుంది. నలుపు రంగుకి బదులు గోధుమ రంగు ఉండేలా చూసుకోవాలి.

నా జీతం తీసేసుకుంటున్నాడు!

? నేను, మా వారు ఉద్యోగస్తులం. నాకు ఆర్థిక స్వేచ్ఛ లేదు. నా సంపాదనలోని ప్రతి రూపాయి ఆయన చేతిలో పెట్టాల్సిందే. నెల ఖర్చులకు కొంత లెక్కకట్టి ఇస్తారు. నేను దుబారా మనిషినని నలుగురిలో మాటలతో హింసిస్తున్నారు. మాది సంప్రదాయ కుటుంబం. అమ్మానాన్నలతో ఈ విషయం చెప్పినా 'నీ భర్త ఆలోచిస్తోంది మీ మంచి కోసమే కదా...' అని అంటున్నారు. చూసేవారందరికీ నాది చాలా చిన్న సమస్య. అన్నీ తెచ్చి ఇచ్చే భర్త ఉన్నప్పుడు డబ్బు అవసరంలేదనేది వారి అభిప్రాయం. నేనేమీ వృథా చేసే మనిషిని కాదు. బయట తింటే డబ్బులు ఖర్చవుతాయని నలుగురితో పార్టీలకు వెళ్లడమూ మానేశా. ఈ సమస్య నుంచి బయటపడాలనుకుంటున్నా. అవసరమైతే న్యాయపరంగా కేసు వేయడానికీ సిద్ధమే. నాకు చట్టం ఏమైనా సాయం చేస్తుందా?

- ఓ సోదరి

✔ మీ సమస్య ఆర్థిక హింస కిందకి వస్తుంది. స్త్రీ అయినా, పురుషుడైనా ఎవరు సంపాదించేది వారి స్వార్జితం. అంటే ప్రతిరూపాయి మీద సంపాదించే వారికే హక్కు ఉంటుంది. బాధ్యతలు ఉన్నప్పుడు సొంతానికి సంపాదన వాడుకోవడం బాధ్యతారాహిత్యం అవుతుంది. మీ భర్త ప్రతి రూపాయి మీ నుంచి తీసుకుంటున్నాడని అంటున్నారు. అతను దేనికి ఉపయోగిస్తున్నాడో మీకు చెబుతున్నారా... మీ వారిని అదే అడగండి. ఇద్దరి సంపాదన ఎంత... ఇంటి ఖర్చులు ఎంత... మిగిలిన సంపాదనలో పిల్లల కోసం ఏమైనా పొదుపు చేస్తున్నారా... అనేది తెలుసుకోండి. మీ సంపాదనతో ఆయన ఎలాంటి పొదుపు చేయడంలేదని తెలిస్తే మీరే సొంతంగా పొదుపు పథకాల్లో పెట్టుబడి పెడతానని తెలియజేయండి. ఆదా పోను మిగిలిన జీతం ఆయనకే ఇస్తానని చెప్పండి. మీకంటూ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం కల్పించుకున్నట్లు అవుతుంది. ఒకవేళ మీ సంపాదన మొత్తం ఇంటి ఖర్చులకే పెడుతుంటే ఆ ఖర్చులు మీరే పెడతానని చెప్పండి. అవసరమైతే ఇంటి ఖర్చులను విభజించి మీరు సగం, ఆయన సగం భరించండి. చాలామంది స్త్రీలు ఆర్థిక నిర్వహణ తమవల్ల కాదని భర్తకు జీతం ఇచ్చేస్తుంటారు. ఇంట్లో ఇతర బాధ్యతలు నిర్వర్తిస్తుండటమే ఇందుకు కారణం. భర్త పొదుపుగా ఉంటే భార్యకు అంతకంటే సంతోషం ఉండదు. మీ తల్లి తండ్రి మీ భర్తకే మద్దతు ఇస్తున్నారంటే వాళ్లకూ అతని మీద నమ్మకం ఉండి ఉండొచ్చు. ఓ పనిచేయండి. మీ ఖర్చుల వరకూ కొంత డబ్బు మీ చేతిలో ఉంచమని మీవారిని అడగండి. అవసరమైతే నెల ఖర్చులు పోను మిగిలిన డబ్బును ఇస్తానని చెప్పండి. ఓ రెండు మూడు నెలలు అలా చేస్తే మీ మీద నమ్మకం కుదరొచ్చు. ఈ విషయంలో లీగల్‌గా కేసు వేయమని నేను సలహా ఇస్తే మీ సంసారంలో ఇబ్బందులు రావొచ్చు కాబట్టి తొందరపడకండి. మీ సంపాదన మీ భర్త ద్వారా ఖర్చవుతోందని అనుకుంటే ఇద్దరూ కూర్చుని మాట్లాడి ఓ నిర్ణయానికి రండి. లేదంటే ఎవరైనా ఫ్యామిలీ కౌన్సెలర్‌ని సంప్రదించండి. అప్పటికీ మార్పు రాకపోతే న్యాయపరంగా చర్య తీసుకోవచ్చు.

డియర్ వసుంధర

జి. వరలక్ష్మి
న్యాయవాది

నజరానా

కొద్దిగా పుదీనా, అల్లం, నిమ్మరసం, తేనె కలిపి ఉదయాన్నే తీసుకుంటే అజీర్తి తగ్గుతుంది.

పాత జీన్స్‌తో కొత్త బ్యాగు!

స్వశక్తి

జీన్స్... యువత స్టైల్. వేడుక ఏదయినా జీన్స్‌లోనే మెరవాలనుకుంటారు. ఆ జీన్స్‌నే తన వ్యాపారమార్గంగా మార్చుకుంది కల్లూరి సౌమ్య అన్నపూర్ణ. పనికిరాని జీన్స్‌ని బ్యాగులుగా తయారు చేస్తోంది ఈ ఇంజినీరింగ్ నేపథ్యం ఉన్న ప్రతిభావని.

అబ్బాయిలనే కాదు... అమ్మాయిల వార్డ్‌రోబ్‌లోనూ కనీసం ఏడెనిమిది రకాల జీన్స్ ప్యాంట్లు ఉంటాయి. ఇవి ట్రెండీలుక్ తెచ్చిపెట్టినా... వాటితో కొన్ని సమస్యలూ ఉన్నాయి. ఈ డెనిమ్‌తో కాలుష్యం పెరుగుతుంది. దాన్ని గుర్తించాకే పర్యావరణానికి నా వంతుగా ఏదయినా చేయాలనుకున్నా. పట్టడంలేదనో, మరకలు పడ్డాయనో, ట్రెండ్ కాదనో... ఇలా కారణాలేవైనా అప్పటివరకూ వేసుకున్న జీన్స్‌ని పక్కన పెట్టేస్తారు కొందరు. ఇతర వస్త్రాల సంగతి ఎలా ఉన్నా జీన్స్ మాత్రం పర్యావరణానికి హాని చేస్తుందని చాలామందికి తెలియదు. ఇది గుర్తించాకే వాటిని సద్వినియోగం చేయాలనుకున్నా. నేను తెలుగింటి అమ్మాయిని అయినా.. 'ముంబయిలో ద్విజ్ ప్రొడక్ట్స్ అనే సంస్థను కిందటేడాది ఆరు లక్షల రూపాయల పెట్టుబడితో ప్రారంభించా. ద్విజ్ అంటే సంస్కృతంలో రెండో జన్మ అని అర్థం. మా సంస్థ ద్వారా జీన్స్‌కు రెండో రూపాన్ని ఇస్తున్నాం. నేను జర్మనీలో ఆటోమొబైల్ ఇంజినీరింగ్ చదివాక కొన్నాళ్లు గోద్రెజ్ సంస్థలో పనిచేశా. ఆ తరువాతే దీన్ని ప్రారంభించా.

తయారీ ఇలా... బ్యాగుల తయారీకి మూడు రకాల వస్త్రాలను సేకరిస్తాం. పాత, వాడేసిన జీన్స్ ప్యాంట్లు... ప్యాంట్ల తయారీలో కత్తిరించగా మిగిలిన ముక్కలు... కుర్తా, టీషర్ట్స్ కుడుతున్నప్పుడు వృథాగా ఉన్న వస్త్రాలను బ్యాగుల తయారీకి ఎంచుకుంటా. వివిధ సంస్థల నుంచీ వస్త్రాన్ని కొనుగోలు చేస్తుంటా. తరువాత వాటిని శుభ్రం చేసి కావాల్సిన రీతిలో కత్తిరించి బ్యాగులను రూపొందిస్తాం. ప్రస్తుతం నా దగ్గర అయిదుగురు పనిచేస్తున్నారు. దిల్లీ, ముంబయి, చెన్నై, హైదరాబాద్‌లోని కొన్ని సంస్థలతోనూ కలిసి మా ఉత్పత్తులను అమ్ముతున్నాం. ఆన్‌లైన్‌లోనూ వీటిని కొనుక్కోవచ్చు. ఇప్పటి వరకు మూడువేల ఎనిమిది వందల జీన్స్ ప్యాంట్లను బ్యాగులుగా మార్చా. వీటి ధర 350 నుంచి మొదలుకుని 1200 రూపాయల వరకూ ఉంటాయి.

ఇబ్బందులు సహజమే...

బ్యాగుల తయారీ ఒకెత్తయితే మార్కెటింగ్ చేయడం పెద్ద సమస్య. మేం వీటిని ఎందుకు రూపొందిస్తున్నామో వినియోగదారులకు అర్థమయ్యేలా చెప్పడం అంత తేలిక కాలేదు. దాంతో మొదట్లో చాలా కష్టపడాల్సి వచ్చింది. మేం తెలుగువాళ్లమే అయినా... మా తాతగారు యాభై ఏళ్ల కిందటే మహారాష్ట్రలో స్థిరపడ్డారు. నాన్న సుబ్బారావు పిల్లల వైద్యులు, అమ్మ కామేశ్వరి గృహిణి. మావారు రవిశంకర్ కూడా తెలుగువారే. నా పెళ్లయిన తరువాత ముంబయికి మారాను. ఈ సంస్థను నడపడంలో మా అత్తింటివారు ఎంతో సహకరిస్తున్నారు.

బంగారం వెండి

22న ముగింపు-క్రితం

తమిళనాడు (రూ. లలో)		
ఆర్నమెంట్ (గ్రా)	3,348	3,345
వెండి (గ్రా)	44.50	44.00

	హైదరాబాద్		విజయవాడ		ప్రొద్దుటూరు		రాజమహేంద్రవరం		విశాఖపట్నం	
బంగారం(24క్యా)	36,160	36,120	36,260	36,140	34,700	34,800	36,170	36,120	35,900	35,900
ఆర్నమెంట్	33,790	33,710	33,590	33,500	32,070	32,300	33,480	33,450	33,380	33,380
వెండి(కిలో)	42,050	41,500	42,100	41,700	41,000	41,000	42,100	41,500	42,500	42,500

కోటి కొలువుల కొత్తకారు!

• కెరియర్ గైడెన్స్ - ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల రంగం

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అన్ని దేశాలకూ ఇంధన భద్రత అతి పెద్ద సమస్యగా మారడంతో ప్రత్యామ్నాయ మార్గాల అన్వేషణ మొదలైంది. ఇందులో భాగంగా మన దేశం చాలా ముందు చూపుతో 2013లోనే నేషనల్ ఎలక్ట్రిక్ మొబిలిటీ మిషన్ ప్లాన్ -2020 (ఎన్ఈఎంఎంపీ)ని రూపొందించింది. దీనికి సంబంధించి ఇటీవల మరో అడుగు పడింది. ఎలక్ట్రిక్ మొబిలిటీ పరిశ్రమకు అవసరమైన వర్క్ ఫోర్స్‌పై ఒక బ్లూప్రింట్‌ను మినిస్ట్రీ ఆఫ్ స్కిల్ డెవలప్‌మెంట్ అండ్ ఆంత్రప్రెన్యూర్‌షిప్ విడుదల చేసింది. దీని ప్రకారం ఈ రంగంలో దాదాపు కోటి ఉద్యోగాలు వస్తాయని అంచనా వేస్తున్నారు. అవసరమైన నైపుణ్యాలను పెంచుకుంటే ఆ అవకాశాలను అందిపుచ్చుకోవచ్చు.

మన దేశం తన శక్తి అవసరాల కోసం ఎక్కువగా ఆయిల్ దిగుమతులపై ఆధారపడుతోంది. 2020 నాటికి ఈ దిగుమతులు 92 శాతానికి చేరతాయని అంచనా. ఇది దేశ ఆర్థికవ్యవస్థపై తీవ్రమైన ప్రతికూల ప్రభావాన్ని చూపే అవకాశం ఉంది. ఈ నేపథ్యంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం నేషనల్ ఎలక్ట్రిక్ మొబిలిటీ మిషన్ ప్లాన్ - 2020 (ఎన్ఈఎంఎంపీ)ని సిద్ధం చేసింది. జాతీయ ఇంధన భద్రతతోపాటు దేశీయంగా విద్యుత్తు ఆధారిత వాహనాల ఉత్పత్తి టెక్నాలజీని పెంచడం ఈ ప్లాన్ లక్ష్యాల్లో ప్రధానమైనది. భారత్‌లాంటి అభివృద్ధి చెందుతున్న ఆర్థిక వ్యవస్థల్లో కీలకమైన రవాణా రంగం వల్ల శక్తి వినియోగం ఎక్కువైంది. గత పదేళ్లలో ఈ వినియోగం 70 శాతం పెరిగిందని తేలింది. దీంతో పర్యావరణానికి అనుకూలమైన శక్తివనరుల అన్వేషణ ప్రారంభమైంది. రవాణాకు ఉపయోగించే వాహనాల కోసం విద్యుత్తును వినియోగించే టెక్నాలజీని విస్తృతంగా అభివృద్ధి చేయాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. 2020 నాటికి 70 లక్షల ఎలక్ట్రిక్ వాహనాలను రోడ్లపైకి తీసుకురావాలనే లక్ష్యాన్ని నిర్దేశించింది. 2030 నాటికి ఈ-మొబిలిటీని 30 శాతం పెంచాలని భావిస్తోంది. కేంద్రం ప్రకటించిన ఆటోమోటివ్ మిషన్ ప్లాన్ - 2026 ప్రకారం కూడా ఆటోమొబైల్ రంగంలో మరో 6.5 కోట్ల ఉద్యోగాలు రానున్నాయి.

పలు విభాగాల్లో..!

ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల ఉత్పత్తి పెరగడం వల్ల డిజైన్, టెస్టింగ్, బ్యాటరీల ఉత్పత్తి-నిర్వహణ, సేల్స్, సర్వీసెస్, అడ్మినిస్ట్రేషన్, మేనేజ్‌మెంట్, కస్టమర్ సపోర్టు, మార్కెటింగ్ తదితర ఎన్నో రంగాల్లో శ్రామికశక్తి అవసరమవుతుంది. దీనికి సంబంధించి కేంద్ర మంత్రిత్వశాఖ ఒక బ్లూప్రింట్ విడుదల చేసింది. మొదట కోటి ఉద్యోగావకాశాలు ఏర్పడతాయని అంచనా వేసింది. బ్లూప్రింట్ ప్రకారం వివిధ రకాల విద్యార్హతలు ఉన్న విభిన్న రంగాల నిపుణులు అవసరమవుతారు. ఇంజినీరింగ్‌లో దాదాపు అన్ని బ్రాంచిల వారికి, డిప్లొమాల నుంచి సాధారణ డిగ్రీలు, పీజీల వరకు ఎంతోమందికి రకరకాల ఉద్యోగాలు లభిస్తాయి. ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల టెక్నాలజీ పరిశోధన, ఉత్పత్తి కార్మికులు, రిపేర్లు చేసే టెక్నీషియన్లు తదితరుల అవసరాలు పెరుగుతాయి.

ఏయే సంస్థలు?

ప్రపంచవ్యాప్తంగా అన్ని ఆటోమొబైల్ కంపెనీలు ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల ఉత్పత్తికి రంగం సిద్ధం చేస్తున్నాయి. వోక్స్ వ్యాగన్ 2030 విద్యుత్తు వాహనాలను మార్కెట్‌లోకి తీసుకురావాలని నిర్ణయించింది. ఇందుకోసం 2400 కోట్ల డాలర్లను కేటాయించింది. పోర్షా, లాంబార్గిని, బ్యుగాటీ, ఆడీ, స్కోడా తదితర కంపెనీలు 2025 నాటికి ఎలక్ట్రిక్ కార్లను, 2030 నాటికి అన్ని రకాల ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల ఉత్పత్తికి సిద్ధమవుతున్నాయి. టొయోటా మోటార్స్, నిస్సాన్, వోల్వో వంటి కంపెనీలూ వీటిపై దృష్టిసారించాయి. టెల్సా అనే అమెరికన్ కంపెనీ 2017లో పదివేల ఎలక్ట్రిక్ కార్లను చైనాలో విక్రయించింది. హోండా, యమహా వంటి కంపెనీలు విద్యుత్తు ద్విచక్ర వాహనాల తయారీకి ప్లాన్ చేస్తున్నాయి. టాటా ఎవిజన్ 2019 సెప్టెంబరు నాటికి ఈవీలను మార్కెట్‌లోకి విడుదల చేయాలని భావిస్తోంది. వర్క్‌హార్స్, ఈ-ఫోర్స్ సంస్థలు ఎలక్ట్రిక్ ట్రక్‌ను ఉత్పత్తి చేయనున్నాయి. మైక్రోమాక్స్ వంటి మొబైల్ సంస్థలు కూడా ఈ వాహనాలకు అవసరమైన బ్యాటరీల ఉత్పత్తికి సిద్ధమవుతున్నాయి. దీంతో లక్షల ఉద్యోగాలు అందుబాటులోకి రానున్నాయి. అలాగే విద్యుత్తు వాహనాల చార్జింగ్ కోసం స్టేషన్లను ఏర్పాటు చేస్తారు. వీటిలోనూ ఉపాధి లభిస్తుంది. మన దేశంలోని పలు నగరాల్లో ఎలక్ట్రిక్ కార్లను నడపాలని మహీంద్ర అండ్ మహీంద్ర కంపెనీ ఊబర్‌తో ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది. మొదట దిల్లీ, హైదరాబాద్‌ల్లోనే వీటిని ప్రారంభిస్తారు.

ఎలాంటి ఉద్యోగాలు?

కెమికల్, ఎలక్ట్రికల్, ఎలక్ట్రానిక్స్, ఇండస్ట్రియల్, మెటీరియల్స్, మెకానికల్ ఇంజినీర్లు, మెకానికల్ ఇంజినీరింగ్ టెక్నీషియన్, మెకానికల్ డ్రాఫ్టర్, సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజినీర్, కమర్షియల్ అండ్ ఇండస్ట్రియల్ ఇంజినీర్, థర్మల్ ఇంజినీర్, ఎంబెడెడ్ ఇంజినీర్, వెహికల్ సిమ్యులేషన్ ఇంజినీర్, డిజైన్ ఇంజినీర్, క్వాలిటీ కంట్రోల్, ప్రోటో డెవలప్‌మెంట్ ఇంజినీర్, ఆర్కిటెక్ట్ అండ్ ఇంటిగ్రేషన్ ఇంజినీర్, టెస్టింగ్ ఇంజినీర్ ఇలా పలు రకాల ఇంజినీర్లు ఎలక్ట్రికల్ వాహనాల ఉత్పత్తిలో అవసరమవుతారు. ఆయా బ్రాంచిలు చదివిన వారందరూ ఈ ఉద్యోగాలకు అర్హులే. వీటితోపాటు బ్యాటరీ మేనేజ్‌మెంట్ సిస్టమ్ ఇంజినీర్, బ్యాటరీ అల్గారిథమ్స్ ఇంజినీర్, బ్యాటరీ సేఫ్టీ ఇంజినీర్, పవర్ ట్రెయిన్ ఇంజినీర్, డేటా అనలిటిక్స్ ఇంజినీర్ మొదలైనవారు కూడా ఈ రంగంలో భాగస్వాములుగా ఉంటారు. వీటన్నింటికీ వివిధ బ్రాంచిల ఇంజినీరింగ్ విద్యార్థులు అర్హులవుతారు.

ఎలక్ట్రికల్ విద్యార్థులకు ఆన్‌బోర్డ్ చార్జర్, మోటర్ కంట్రోలర్ మోటర్ డిజైన్, సిమ్యులేషన్ రంగాల్లో ఉద్యోగావకాశాలు ఉంటాయి. బ్యాటరీ ప్యాక్, సెల్ డిజైన్‌కి సంబంధించిన వాటికి కెమికల్ ఇంజినీర్ల సేవలు అవసరం. కారులోని వివిధ భాగాల్లో ఉత్పత్తి అయ్యే ఉష్ణ నిర్వహణ, నియంత్రణలకు సంబంధించి థర్మల్ ఇంజినీర్లు (మెకానికల్‌లో ఒక స్పెషలైజేషన్), వివిధ విడిభాగాల తయారీలో మెకానికల్ ఇంజినీర్ల పాత్ర ఉంటుంది. హార్డ్‌వేర్, సాఫ్ట్‌వేర్ టెస్టింగ్‌కి ఎంబెడెడ్ ఇంజినీర్లు అవసరమవుతారు. ఎలక్ట్రిక్ వెహికల్ లాంటి ఒక వస్తువు తయారీలో కంప్యూటర్ ఎయిడెడ్ ఇంజినీర్లు మొదలు ఇంతమంది నిపుణులు పనిచేయడం ఒక రకంగా రికార్డుగా చెప్పుకోవచ్చు.

ఏ కోర్సులు.. ఎక్కడ చేయాలి?

ఎలక్ట్రిక్ వాహనాల ఉత్పత్తికి సంబంధించిన ఇంజినీరింగ్ కోర్సులు చాలా వరకు ఐఐటీలు, ఎన్ఐటీలు, ఇతర ప్రముఖ సంస్థలతోపాటు అన్ని ఇంజినీరింగ్ కాలేజీల్లో అందుబాటులో ఉన్నాయి. సేల్స్, మేనేజ్‌మెంట్, అకౌంటింగ్, అడ్మినిస్ట్రేషన్ తదితర విభాగాలకు అవసరమైన డిగ్రీలు, పీజీలు, డిప్లొమా కోర్సులు అంతటా అందుబాటులో ఉన్నాయి. వీటితో పాటు నేషనల్ ప్రోగ్రామ్ ఆన్ టెక్నాలజీ ఎన్‌హాన్స్‌డ్ లర్నింగ్ (ఎన్‌పీటీఈఎల్), నీతిఆయోగ్ ఎలక్ట్రిక్ వెహికల్ మొబిలిటీ విజన్ - 2030 స్కిల్ పార్టనర్ డిప్వైగురు (డూ ఇట్ యువర్‌సెల్ఫ్), అడ్వాన్స్‌డ్ ఎలక్ట్రికల్ డిజైన్ అండ్ ఇంజినీరింగ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్, కాంపిటెన్సెస్ ఫ్యాక్టరీ, ఆటోబోట్ ఇండియా, యూడెమీ తదితర ఎన్నో సంస్థలు ఆన్‌లైన్‌లో పలు రకాల సర్టిఫికేషన్, ఇతర కోర్సులను అందిస్తున్నాయి. వీటిని చేసిన వారికి కూడా ఉద్యోగాలు లభిస్తాయి. ఫీజులు, కోర్సుల కాలవ్యవధి తదితర వివరాల కోసం ఆయా వెబ్‌సైట్లను చూడవచ్చు.

★ https://nptel.ac.in/courses/108103009/

★ https://www.diyguru.org/course/electric-vehicle/

★ https://www.advanceelectricaldesign.com/Electric-vehicle(EV)-design-training

★ http://www.competencesfactory.com/

★ https://www.edu.autobotindia.com/workshop/electric-vehicle-development/

★ https://www.udemy.com/electric-vehicle-technology-certificate-program-part-1/

నోటీస్ బోర్డు

ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు

ఆర్మీలో సివిల్ పోస్టులు

ఇండియన్ ఆర్మీ... తూర్పు సైనికదళం సర్వీస్ కార్ప్స్ (ఏఎస్‌సీ) యూనిట్లలో గ్రూప్ సి సివిల్ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది. **పోస్టులు:** ఫైర్‌మ్యాన్, ట్రేడ్స్‌మన్ మేట్, సివిల్ మోటార్ డ్రైవర్ తదితరాలు. **ఖాళీలు:** 34 **అర్హత:** పదోతరగతి, ఐటీఐ, డిప్లొమా, డ్రైవింగ్ లైసెన్స్, అనుభవం. నిర్దేశించిన శారీరక ప్రమాణాలు తప్పనిసరి. **వయసు:** 18-25 సంవత్సరాల మధ్య ఉండాలి. **ఎంపిక:** రాతపరీక్ష, ట్రేడ్ టెస్ట్, మెడికల్ టెస్ట్ ఆధారంగా. **దరఖాస్తు:** ఆఫ్‌లైన్ **చివరితేది:** ఎంప్లాయిమెంట్ న్యూస్ (20-26 జులై 2019)లో ఈ ప్రకటన వెలువడిన తేదీ నుంచి 30 రోజుల్లోపు.

వెబ్‌సైట్: https://indianarmy.nic.in/

ఐఎల్‌బీఎస్, దిల్లీ

దిల్లీలోని ఇన్‌స్టిట్యూట్ ఆఫ్ లివర్ అండ్ బైలియరీ సైన్సెస్ (ఐఎల్‌బీఎస్)... కాంట్రాక్టు ప్రాతిపదికన టీచింగ్, నాన్ టీచింగ్ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

పోస్టులు: ప్రొఫెసర్-04, అడిషనల్ ప్రొఫెసర్-07, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్-08, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్-15, కన్సల్టెంట్-02, సీనియర్ రెసిడెంట్-10, జూనియర్ రెసిడెంట్-09, క్యాజువాలిటీ మెడికల్ ఆఫీసర్-03, రెసిడెంట్ మెడికల్ ఆఫీసర్-06, హెడ్ నర్సింగ్ కేర్ సర్వీసెస్-01, మేనేజర్-01, రీడర్-01, అసిస్టెంట్ మేనేజర్ నర్స్-01, ఫిజియోథెరపిస్ట్-01, జూనియర్ నర్స్-03, జూనియర్ టెక్నికల్ ఎగ్జిక్యూటివ్-01. **ఎంపిక:** రాతపరీక్ష, స్కిల్ టెస్ట్, ఇంటర్వ్యూ ఆధారంగా. **ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తుకు చివరితేది:** ఆగస్టు 21

వెబ్‌సైట్: www.ilbs.in

జేఎన్‌యూలో టీచింగ్ పోస్టులు

న్యూదిల్లీలోని జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ యూనివర్సిటీ (జేఎన్‌యూ) టీచింగ్ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది.

పోస్టులు-ఖాళీలు: ప్రొఫెసర్-110, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్-157, అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్-04. **అర్హత:** సంబంధిత సబ్జెక్టుల్లో మాస్టర్స్ డిగ్రీ, నెట్/ స్లెట్/ సెట్, పీహెచ్‌డీ, పరిశోధన/ బోధన అనుభవం. **ఎంపిక:** షార్ట్‌లిస్టింగ్, ఇంటర్వ్యూ ఆధారంగా. **దరఖాస్తు:** ఆఫ్‌లైన్. **చివరితేది:** ఆగస్టు 19 **వెబ్‌సైట్:** www.jnu.ac.in

మెయిల్ మోటారు సర్వీసు

భారత తపాలా విభాగం... హైదరాబాద్ రీజియన్ మెయిల్ మోటారు సర్వీసులో డ్రైవర్ పోస్టుల భర్తీకి దరఖాస్తులు కోరుతోంది. **పోస్టు-ఖాళీలు:** స్టాఫ్ కార్ డ్రైవర్-06 **అర్హత:** పదోతరగతి, డ్రైవింగ్ లైసెన్స్, అనుభవం. **వయసు:** 18-27 సంవత్సరాల మధ్య ఉండాలి. **ఎంపిక:** రాతపరీక్ష, ట్రేడ్ టెస్ట్ ఆధారంగా.

దరఖాస్తు: ఆఫ్‌లైన్ **చివరితేది:** ఆగస్టు 14

వెబ్‌సైట్: www.indiapost.gov.in

వాక్-ఇన్స్

ఇండియన్ వెటర్నరీ రిసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్

బరేలి (ఉత్తర్‌ప్రదేశ్)లోని ఐకార్ - ఇండియన్ వెటర్నరీ రిసెర్చ్ ఇన్‌స్టిట్యూట్ (ఐవీఆర్ఐ)... తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన ఎస్ఆర్ఎఫ్ ఖాళీల భర్తీకి వాక్ఇన్ నిర్వహిస్తోంది. **పోస్టు-ఖాళీలు:** సీనియర్ రిసెర్చ్ ఫెలో (ఎస్ఆర్ఎఫ్)-06 **అర్హత:** సంబంధిత సబ్జెక్టుల్లో బ్యాచిలర్ డిగ్రీ, మాస్టర్స్ డిగ్రీ, నెట్, పీహెచ్‌డీ, అనుభవం. **వాక్ఇన్ తేది:** ఆగస్టు 9 **వేదిక:** కమిటీ రూం, యూనివర్సిటీ బిల్డింగ్, ఐకార్-ఐవీఆర్ఐ, ఇజత్‌నగర్, యూపీ. **వెబ్‌సైట్:** http://ivri.nic.in/

ఇరవై గంటల్లో నైపుణ్యాలు

➤ టీసీఎస్ ఆధ్వర్యంలో కోర్సు ➤ ఇంజినీరింగ్, డిగ్రీ కళాశాలల విద్యార్థులకు ఉచితం

దేశంలో ఇంజినీరింగ్ విద్యార్థులకు భారీగా ఉద్యోగావకాశాలను అందిస్తున్న సంస్థ టాటా కన్సల్టెన్సీ సర్వీసెస్ (టీసీఎస్). విద్యార్థుల్లో కెరియర్ నైపుణ్యాలు పెంచేందుకు ఈ సంస్థ ఏఐసీటీఈతో కలిసి డిజిటల్ లర్నింగ్ కోర్సును అందిస్తోంది. గుర్తింపు పొందిన కళాశాలల విద్యార్థులకు ఇది ఉచితం. ఉపాధి అవకాశాలను మెరుగు పరచుకోవాలనుకునే వారికి మంచి అవకాశం!

విద్యార్థులకు మెరుగైన నైపుణ్యాలను అందించేందుకు టాటా కన్సల్టెన్సీ సర్వీసెస్ ఐఓఎన్ (టీసీఎస్ ఐఓఎన్) ఏఐసీటీఈతో కలిసి వివిధ కెరియర్ స్కిల్స్‌ను కోర్సుగా అందిస్తోంది. అకడమిక్, ఆప్టిట్యూడ్‌ల పరంగా అర్హులైన విద్యార్థులకు ప్రస్తుతం పరిశ్రమలు కోరుకుంటున్న నైపుణ్యాలను నేర్చుకునే అవకాశం కల్పిస్తోంది.

కెరియర్‌లో ఇబ్బందులు లేకుండా సాఫీగా సాగే విధంగా ప్రోత్సహించాలన్నదే ఈ కోర్సు ఉద్దేశం. కోర్సు కాలవ్యవధి వారం రోజులు. నేర్చుకునే మొత్తం సమయం 20 గంటలు. ఇది ఆన్‌లైన్ కోర్సు. నియమిత షెడ్యూల్ లేకుండా విద్యార్థి నేర్చుకునే వేగాన్ని (సెల్ఫ్ పేస్డ్) బట్టి కోర్సు ఫార్మాట్ ఉంటుంది. ఇందులో అభ్యర్థులు పర్సనాలిటీ డెవలప్‌మెంట్, డెవలపింగ్ కోర్ ఐటీ స్కిల్స్‌ను నేర్చుకుంటారు. ఏఐసీటీఈ గుర్తింపు పొందిన దాదాపు 10,000 కళాశాలల విద్యార్థులకు ఈ కోరుసు ఉచితం. యూజీ, పీజీ విద్యార్థులెవరైనా దీనికి నమోదు చేసుకోవచ్చు. మొత్తం 11 మాడ్యూళ్లు ఉన్నాయి. అవి కార్పొరేట్ ఎటికెట్, ఎఫెక్టివ్ ఈ-మెయిల్ రైటింగ్, రెజ్యూమె అండ్ కవర్ లెటర్, ఇంటర్‌పర్సనల్ స్కిల్స్, గ్రూప్ డిస్కషన్లు, ప్రెజెంటేషన్లు, కార్పొరేట్ ఇంటర్వ్యూలు, సాఫ్ట్ స్కిల్స్, టెలిఫోన్ ఎటికెట్, కెరియర్ గైడెన్స్ ఫ్రేమ్‌వర్క్, ఐటీ ఫౌండేషన్ స్కిల్స్. చివరి రెండింటికి మినహా మిగతా అన్నింటికీ వీడియో, కేస్‌స్టడీస్ ఉంటాయి. టీసీఎస్ నిపుణులతో వెబినార్స్ కూడా నిర్వహిస్తారు. చివరి రెండు మినహా ప్రతి మాడ్యూల్ పూర్తయ్యాక ఆన్‌లైన్ అసెస్‌మెంట్ చేస్తారు. ఇది ఆబ్జెక్టివ్ విధానంలో ఉంటుంది. ఇందులో ఉత్తీర్ణత సాధించడం తప్పనిసరి. వీటన్నింటినీ సమర్థంగా పూర్తిచేసినవారికి చివర్లో సర్టిఫికెట్ ఇస్తారు.

ఆసక్తి ఉన్నవారు నేరుగా వెబ్‌సైట్- https://earning.tcsionhub.in/courses/career-skills/ లో నమోదు చేసుకోవచ్చు.

గ్లోబల్ పోటీకి దీటుగా..

దేశంలోని మారుమూల ప్రాంతాల్లో ఉన్న విద్యార్థుల్లోనూ నైపుణ్యాలు పెంపొందించే లక్ష్యంతో ఈ కోర్సును ప్రవేశపెట్టారు. ఇంజినీరింగ్ వాళ్లతోపాటు గుర్తింపు పొందిన యూజీ, పీజీ కళాశాలల అభ్యర్థులు కూడా దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. కోర్సు పూర్తిగా ఉచితం. వెబ్‌సైట్‌లో ఉన్న హెల్ప్‌డెస్క్ నంబర్‌కు ఫోన్ చేసి రిజిస్టర్ చేసుకోవచ్చు. వీటిని నేర్చుకోవడం వల్ల వ్యక్తిగత అభివృద్ధితోపాటు పరిశ్రమలు కోరుకునే జీవన, సామాజిక నైపుణ్యాలు పెరుగుతాయి. గ్లోబల్ పోటీకి దీటుగా ఎదుగుతారు.

- **వి.రాజన్న,** టీసీఎస్ టెలికం టెక్నాలజీ బిజినెస్ యూనిట్ గ్లోబల్ హెడ్

జీఎస్ఎల్‌వీ-మార్క్3ఎం1 వాహకనౌక గమనాన్ని కంప్యూటర్ తెరలపై వీక్షిస్తున్న శాస్త్రవేత్తలు

ప్రయోగం విజయవంతం అయిన అనంతరం శాస్త్రవేత్తలను ఉద్దేశించి మాట్లాడుతున్న ఇస్రో ఛైర్మన్ శివన్

మరెన్నో విశ్వయాత్రలు

జాబిల్లి దిశగా దిగ్విజయంగా 'చంద్రయాన్-2'ను పంపిన భారత అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థ (ఇస్రో) అదే ఊపుతో అనేక ప్రతిష్ఠాత్మక ప్రయోగాలకు సిద్ధమవుతోంది. అగ్రరాజ్యాలకు ధీటుగా రోదసి గుట్టుమట్లను విప్పబోతోంది. సూర్యుడిపై పరిశోధనకు ప్రత్యేక ఉపగ్రహం, మానవ సహిత అంతరిక్ష యాత్ర, అంగారక కక్ష్యలోకి రెండో ఉపగ్రహం, శుక్ర గ్రహం వద్దకు వ్యోమనౌక వంటివి ఇందులో ఉన్నాయి. చంద్రయాన్-2 నింగిలోకి దూసుకెళ్లిన వేళ భవిష్యత్‌లో సిద్ధమవుతున్న ప్రయోగాలను ఒకసారి పరిశీలిస్తే..

ఆదిత్య ఎల్-1

2020

సూర్యుడి చుట్టూ ఉండే కరోనా వలయంలో జరిగే విధ్వంసకర మార్పులు భూ వాతావరణంపై ప్రభావం చూపుతాయి. పైగా సూర్యుడి ఉపరితల ఉష్ణోగ్రత 6వేల డిగ్రీల కెల్విన్ మేర ఉండగా, దానికి వెలుపల ఉన్న కరోనాలో ఏకంగా 10 లక్షల డిగ్రీల కెల్విన్ ఉష్ణోగ్రతలు ఉంటున్నాయి. ఇది శాస్త్రవేత్తలకు అంతుచిక్కకుండా ఉంది. దీని గుట్టు విప్పేందుకు ఇస్రో 'ఆదిత్య ఎల్-1' ఉపగ్రహాన్ని వచ్చే ఏడాది ప్రయోగించబోతోంది.

చంద్రయాన్-3

2020 ద్వితీయార్ధంలో

వచ్చే దశాబ్దంలో చంద్రుడిపైకి మూడో ప్రయోగాన్ని చేపడతామని ఇస్రో ఛైర్మన్ కె.శివన్ ఇప్పటికే ప్రకటించారు. సుదూర విశ్వంలోకి మానవసహిత అంతరిక్ష యాత్రలు చేపట్టడానికి చంద్రుడే అనువైన మజిలీ అని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఈ నేపథ్యంలో చంద్రయాన్-3 అందుకు సన్నాహకం కావొచ్చు. ఇందులో భాగంగా ఒక రోబోను అక్కడికి పంపే వీలుంది.

ఎక్స్‌పోశాట్

2020 ద్వితీయార్ధంలో

విశ్వం పుట్టుక వంటి అంశాలపై పరిశోధన కోసం ఇస్రో పంపిన ఆస్ట్రోశాట్ విజయవంతమైన నేపథ్యంలో దానికి తదుపరి అంకంగా 'ఎక్స్‌పోశాట్' అనే ఉపగ్రహాన్ని ఇస్రో ప్రయోగించనుంది. ఇది విశ్వంలో ప్రకాశవంతమైన ఎక్స్‌రే మూలాలను శోధిస్తుంది. న్యూట్రాన్ నక్షత్రాలు, తారా విస్ఫోటం తర్వాత మిగిలిపోయిన శకలాలు, పల్సార్లు, కృష్ణబిలాలకు సంబంధించి మరింత సమాచారాన్ని వెలుగులోకి తెస్తుంది. అంతరిక్ష రేడియోధార్మికతపై మరింత సమాచారాన్ని అందిస్తుంది. దీనివల్ల భవిష్యత్‌లో వ్యోమగాములు, వ్యోమనౌకలను మరింత సమర్థంగా రేడియోధార్మికత నుంచి రక్షించుకోవచ్చు. విశ్వంపై మరింత అవగాహన పెరుగుతుంది.

గగన్‌యాన్

2022

దశాబ్దాలుగా రోదసిలోకి ఉపగ్రహాలు, వ్యోమనౌకలను పంపుతున్నప్పటికీ ఇస్రో ఇప్పటివరకూ మానవసహిత అంతరిక్ష యాత్రను చేపట్టలేదు. ఆ కొరతను తీర్చే ఉద్దేశంతో 'గగన్‌యాన్' ప్రాజెక్టును తెరపైకి తెచ్చింది. ఈ ప్రాజెక్టును గత ఏడాది ప్రధాన మంత్రి నరేంద్ర మోదీ స్వాతంత్య్ర దినోత్సవ సందేశంలో ప్రకటించారు. 2022 నాటికి దీన్ని సాకారం చేయనుంది. ఇందుకు రూ.10వేల కోట్లు ఖర్చు చేయనుంది. ఈ ప్రయోగానికి అవసరమైన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని సమకూర్చుకునే పనిలో ఇస్రో నిమగ్నమైంది. ఇందులో ముగ్గురు భారతీయ వ్యోమగాములను భూమికి 300-400 కిలోమీటర్ల ఎత్తులోని కక్ష్యలోకి పంపుతారు. వారు 5-7 రోజుల పాటు అక్కడే ఉంటారు.

మంగళయాన్-2

2020-23

2013లో ఇస్రో ప్రయోగించిన మంగళయాన్ ఇప్పటికీ అంగారక కక్ష్యలో దిగ్విజయంగా పనిచేస్తూ, భారత శాస్త్రవేత్తలు, ఇంజినీర్ల సత్తాను ప్రపంచానికి చాటుతోంది. ఈ నేపథ్యంలో తదుపరి అంకంగా అరుణ గ్రహం వద్దకు మంగళయాన్-2 పేరుతో మరో ఉపగ్రహాన్ని ప్రయోగించాలని ఇస్రో అనుకుంటోంది. ఇది ఏరో బ్రేకింగ్ విధానాన్ని ఉపయోగించి, అంగారక కక్ష్యలో మరింత కిందకి దిగుతుంది. విస్తృత పరిశోధనలకు వీలైన చోటుకు చేరుతుంది. చంద్రయాన్-2 తరహాలో ఆర్బిటర్, ల్యాండర్, రోవర్‌ను పంపే అంశాన్ని కూడా ఇస్రో పరిశీలిస్తోంది.

శుక్రయాన్

2023-25

మనకు పొరుగునే ఉన్న శుక్ర గ్రహాన్ని భూమికి కవల సోదరిగా భావిస్తారు. పరిమాణం, సాంద్రత, గురుత్వాకర్షణ శక్తి వంటి అంశాలు రెండు గ్రహాలకూ ఇంచుమించుగా ఒకేలా ఉంటాయి. 450 కోట్ల ఏళ్ల కిందట ఈ రెండు గ్రహాలకూ ఒకే మూలం ఉండేదన్న సిద్ధాంతాలూ ఉన్నాయి. అయితే భూమితో పోలిస్తే శుక్ర గ్రహం సూర్యుడికి 30 శాతం దగ్గరగా ఉంది. సౌర జ్వాలలను ఎక్కువగా ఎదుర్కొంటోంది. దీంతో ఆ గ్రహంపై ఆసక్తి పెరిగింది. కార్బన్ డైఆక్సైడ్, తీవ్ర వేడి, సాంద్రతతో నిండిన ఆ గ్రహ వాతావరణంపై పరిశోధనకు ఇస్రో శుక్రయాన్-1 పేరుతో వ్యోమనౌకను ప్రయోగించనుంది.

భారత అంతరిక్ష కేంద్రం

2028

భూ కక్ష్యలో సొంతంగా ఒక అంతరిక్ష కేంద్రాన్ని నిర్మించుకోవాలని ఇస్రో నిర్ణయించింది. 2028కి ఇది సాకారం కావొచ్చు. గగన్‌యాన్ ప్రాజెక్టుకు కొనసాగింపుగా దీన్ని చేపట్టాలనుకుంటోంది. అది 15-20 టన్నుల బరువు ఉంటుంది. 15-20 రోజుల పాటు వ్యోమగాములు బస చేసేందుకు ఇది అనువుగా ఉంటుంది. అక్కడ సూక్ష్మ గురుత్వాకర్షణ వాతావరణంలో అనేక ప్రయోగాలు చేపడతారు.

-ఈనాడు ప్రత్యేక విభాగం

దేశీయ ధమాకా

చంద్రయాన్-2లోని ఆర్బిటర్, ల్యాండర్, రోవర్‌లలో పరిశోధనల కోసం 13 పేలోడ్స్ ఉన్నాయి. ఇవన్నీ దేశీయంగా రూపొందించినవే. ఈ ఉపకరణాలు ప్రధానంగా జాబిల్లిపై నీటి జాడను అన్వేషిస్తాయి. ఖనిజాలు, ఉష్ణోగ్రతలకు సంబంధించిన డేటాతోపాటు అక్కడి బిలాలు, మూలకాలు, ఖనిజాల తీరును విశ్లేషిస్తాయి. త్రీడీ మ్యాప్‌లను రూపొందిస్తాయి. భవిష్యత్ అవసరాల కోసం ఉపయోగపడే డేటాను అందిస్తాయి. వీటికితోడు అమెరికా అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థ- నాసాకు చెందిన లేజర్ సాధనం కూడా వ్యోమనౌకలో ఉంది.

'బాహుబలి' సెల్ఫీలు

నింగిలోకి దూసుకెళ్లిన బాహుబలి వాహక నౌక జీఎస్ఎల్‌వీ మార్క్3 ప్రయాణం మధ్యలో తనలోని కెమెరాతో కొన్ని సెల్ఫీలను క్లిక్‌మనిపించి చూపించింది. ఆ చిత్రాల్లో భూగోళం చక్కగా కనిపించింది.

రాకెట్ నుంచి విడిపోయిన చంద్రయాన్-2 వ్యోమనౌక

ఏరోస్పేస్ ఇంజినీరింగ్‌లో హెచ్చార్డీ ఆన్‌లైన్ కోర్సులు

దిల్లీ: చంద్రయాన్-2 విజయవంతం కావడం పట్ల కేంద్ర మానవ వనరుల అభివృద్ధి (హెచ్చార్డీ) శాఖ సోమవారం ఓ ప్రకటనలో హర్షం వ్యక్తం చేసింది. "విద్యార్థులూ! ఏరోస్పేస్ ఇంజినీరింగ్‌లో దూసుకెళ్లడంపై దృష్టి సారించండి. మీ కోసం ఈనెల 29 నుంచి 'స్వయం' పోర్టల్‌లో ఆన్‌లైన్ కోర్సులను అందిస్తున్నాం. ఎవరికి తెలుసు! తదుపరి అంతరిక్ష యాత్రలో మీరూ భాగస్వామి అవుతారేమో" అని పేర్కొంది. విమానాలు, రోదసి నౌకలు, క్షిపణులు, ఆయుధ వ్యవస్థల రూపకల్పన, తయారీ, నిర్వహణకు సంబంధించి స్వయం పోర్టల్ ద్వారా మొత్తం ఆరు ఆన్‌లైన్ కోర్సులను హెచ్చార్డీ అందిస్తోంది.

దేశం గర్వించేలా చేశారు
- రాష్ట్రపతి రామ్‌నాథ్ కోవింద్

'దేశ చరిత్రలో ఇదో అద్భుత ఘట్టం. ప్రతిష్ఠాత్మకమైన చంద్రయాన్-2 ప్రయోగంతో దేశం మొత్తం గర్వించేలా చేసిన ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలకు అభినందనలు. ముున్ముందు ఇలాంటి ప్రయోగాలు మరిన్ని చేపట్టాలి

భారతీయులందరికీ గర్వకారణం

ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలకు ప్రధాని మోదీ అభినందనలు

చంద్రయాన్-2 వ్యోమనౌక కక్ష్యలోకి చేరడంపై ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ హర్షం వ్యక్తం చేశారు. ఈ ప్రయోగాన్ని విజయవంతంగా చేపట్టిన ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలను అభినందించారు. "సాంకేతిక కారణాలతో గతవారం ప్రయోగాన్ని వాయిదా వేయాల్సి వచ్చింది. మీరు అప్రమత్తతతో సాంకేతిక లోపాన్ని గుర్తించి సరిదిద్దారు. వారం రోజుల వ్యవధిలోనే ప్రయోగాన్ని విజయవంతంగా పూర్తిచేశారు. ప్రత్యేక అభినందనలకు మీరు అర్హులు" అంటూ ఇస్రో ఛైర్మన్ శివన్, శాస్త్రవేత్తల బృందాన్ని ఉద్దేశించి ట్విటర్‌లో మోదీ ఆడియో సందేశం ఉంచారు. "చంద్రయాన్-2 ప్రాజెక్టు విశిష్టమైనది. గతంలో ఏ మిషన్ కూడా అన్వేషణ చేపట్టని, పరిశోధనలు నిర్వహించని చంద్రుడి దక్షిణ ధ్రువం వద్ద ఇది పరిశోధనలు జరుపుతుంది. 'చంద్రయాన్-2' పూర్తిగా స్వదేశీ మిషన్ కావడం భారతీయులందర్నీ గర్వపడేలా చేస్తోంది" అని మరో ట్వీట్‌లో పేర్కొన్నారు. చంద్రయాన్-2ను విజయవంతంగా భూకక్ష్యలోకి చేర్చిన ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలకు కాంగ్రెస్ పార్టీ అభినందనలు తెలియజేసింది. రాజకీయ, సినీ, వ్యాపార రంగాలకు చెందిన ప్రముఖులు సహా పలువురు ఇస్రోను అభినందించారు. ప్రముఖ ఆధ్యాత్మిక గురువు జగ్గీ వాసుదేవ్ షార్‌కు విచ్చేసి తాజా ప్రయోగాన్ని వీక్షించారు.

కొనియాడిన పార్లమెంటు

దిల్లీ: చంద్రయాన్-2 విజయవంతంగా నింగిలోకి దూసుకెళ్లడంతో ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలను పార్లమెంటు అభినందించింది. దేశచరిత్రలో ఇదో సువర్ణాధ్యాయమని ప్రశంసించింది. ఈ మిషన్‌తో అంతరిక్షరంగంలో మన సత్తాను మరోసారి చాటినట్లయిందని లోక్‌సభ స్పీకర్ ఓం బిర్లా అన్నారు. భారత శాస్త్రవేత్తలు, ప్రధానమంత్రి చేసిన ప్రయత్నాలను అభినందిస్తున్నట్లు చెప్పారు. పూర్తి స్వదేశీ పరిజ్ఞానంతో ఈ ఘనత సాధించినందుకు శాస్త్రవేత్తలను ప్రత్యేకంగా అభినందించాలని రాజ్యసభ ఛైర్మన్ ఎం. వెంకయ్యనాయుడు అన్నారు. వాహకనౌకతో పాటు చంద్రయాన్-2ను కూడా పూర్తిగా భారత్‌లోనే రూపొందించారని, అందువల్ల వారు ప్రత్యేక ప్రశంసలకు అర్హులని ఆయన చెప్పారు. దేశ అంతరిక్ష కార్యక్రమ ఆద్యుడు డాక్టర్ విక్రమ్ సారాభాయ్ శతజయంతి కూడా ఆగస్టు 12న వస్తోందని వెంకయ్యనాయుడు గుర్తుచేశారు.

అభినందించిన నాసా

'చంద్రయాన్-2'ను విజయవంతంగా భూ కక్ష్యలోకి చేర్చిన ఇస్రోను అమెరికా అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థ - నాసా ట్విటర్‌లో అభినందించింది. డీప్ స్పేస్ నెట్‌వర్క్ ద్వారా ఈ ప్రయోగానికి సహాయం చేస్తున్నందుకు తమకు గర్వంగా ఉందని పేర్కొంది. జాబిల్లి దక్షిణ ధ్రువం గురించి భారత్ ఏం తెలుసుకుంటుందోనని తాము ఆసక్తిగా ఎదురు చూస్తున్నట్లు తెలిపింది. పలు దేశాలు, అంతర్జాతీయ వార్తాసంస్థలు కూడా ఇస్రో తాజా ప్రయోగంపై ప్రశంసల వర్షం కురిపించాయి.

చంద్రుడిపైకి తొలి మహిళ

- **2024లో పంపించనున్న అమెరికా**
- **వెంట వెళ్లనున్న పురుష వ్యోమగామి**
- **రూ.2 లక్షల కోట్లతో 'ఆర్టెమిస్' కార్యక్రమం**

వాషింగ్టన్, మాస్కో, దిల్లీ

తొలిసారిగా చంద్రునిపైకి మనిషిని పంపి 50 ఏళ్లు పూర్తయిన సందర్భంగా... మరో చరిత్రాత్మక ప్రాజెక్టుకు 'నాసా' శ్రీకారం చుట్టింది. 2024లో తొలిసారిగా ఓ మహిళను, తదుపరి పురుషుడిని జాబిల్లిపైకి పంపాలని లక్ష్యించింది. ఇందు కోసం రూ.2 లక్షల కోట్ల (30 బిలియన్ అమెరికా డాలర్ల)తో 'ఆర్టెమిస్ లునార్ ప్రోగ్రాం'ను శరవేగంగా అమలు చేస్తోంది.

అపోలో సోదరి...

ఆర్టెమిస్ ఓ గ్రీకు దేవత. అపోలో కవల సోదరి. వేటగాళ్ల ఆరాధ్య దైవం. 1960లో 'అపోలో' ద్వారా చంద్రుడిపైకి నీల్ ఆర్మ్‌స్ట్రాంగ్‌ను పంపిన నాసా... ఇప్పుడు 'ఆర్టెమిస్' పేరుతో జాబిల్లిపైకి మహిళను పంపుతుండటం విశేషం.

"సమస్త మానవాళి కోసం మరో బృహత్తర కార్యక్రమం చేపట్టే అవకాశం మాకొచ్చింది. ఆర్టెమిస్-1 ద్వారా ఒరాయన్ రోదసి నౌకతో పాటు... తదుపరి తరానికి చెందిన స్పేస్ లాంచ్ సిస్టం (ఎస్ఎల్ఎస్) రాకెట్‌ను ప్రయోగించనున్నాం. జాబిల్లి ఉపరితలంపై నీరు, మంచు వంటి సహజ వనరుల ఉనికిని తెలుసుకోవడానికి, అంగారకునిపై తదుపరి పరిశోధనలకు ఈ కార్యక్రమం 'దారి' చూపనుంది. లోగడ అక్కడ సందర్శించని కొత్త ప్రాంతాలను ఈ యాత్రికులు వెలుగులోకి తెస్తారు. 2028 నాటి కల్లా చంద్రునిపై మనిషి స్థిరమైన ఉనికిని చాటుతాం. అమెరికా సంస్థలు, అంతర్జాతీయ భాగస్వాములతో కలిసి ఈ లక్ష్యాన్ని చేరుకుంటాం" అని నాసా అధిపతి జిమ్ బ్రిడెన్‌స్టైన్ వివరించారు. ఇప్పటికే కెనడీ స్పేస్ సెంటర్‌లో ఇంజినీర్లు ఒరాయన్ క్రతువులో నిమగ్నమయ్యారు.

2024లో చంద్రునిపైకి వ్యోమగాములను పంపడానికి ముందస్తుగా... వచ్చే ఏడాది ఒరాయన్, ఎస్ఎల్ఎస్‌లను అమెరికా ప్రయోగాత్మకంగా అంతరిక్షంలోకి పంపి, పరీక్షించనుంది.

చంద్రునిపై స్థిరమైన ఉనికిని చాటుతాం: అమెరికా

ఇన్నాళ్లూ అమెరికా గడ్డ మీద నుంచి రోదసిలోకి రాకెట్లు పంపుతున్నాంగానీ... త్వరలోనే అంతరిక్ష పరిశోధకులను చంద్రునిపైకి పంపి అక్కడే సాంకేతిక, వనరుల అభివృద్ధి చేపడతామని అమెరికా ఉపాధ్యక్షుడు మైక్ పెన్స్ వెల్లడించారు. "ఈసారి మా వ్యోమగాములు చంద్రుడిపైకి వెళ్తారు. కానీ సందర్శనకు మాత్రం కాదు. మేము అక్కడే ఉండి మా ఉనికిని చాటుతాం. సరికొత్త సాంకేతికతను అభివృద్ధి చేస్తాం. చంద్రుని పైనుంచి అంగారకుడికి మా ప్రయాణం కొనసాగుతుంది" అని ఆయన వివరించారు. ఆర్టెమిస్ కార్యక్రమం ద్వారా 2024లో చంద్రుడిపైకి పరిశోధకులను పంపనున్న నాసా... వారిని అక్కడే ఉంచనున్నట్లు తెలుస్తోంది. తర్వాతి దశలో భాగంగా చంద్రుని పైనుంచి అంగారకుడి వద్దకు రాకెట్‌ను పంపనుంది.

అక్కడా ఆధిపత్య పోరు

చంద్రుడిపై పరిశోధనలు సాగించేందుకు మరిన్ని దేశాలు పోటాపోటీగా ముందుకొస్తున్నాయి. అక్కడ సంయుక్తంగా పరిశోధన కేంద్రాన్ని నెలకొల్పేందుకు చైనా, ఐరోపా, రష్యాలు నిర్ణయించాయి. చైనా అంతరిక్ష పరిశోధన సంస్థ (సీఎన్ఎస్ఏ) డిప్యూటీ డైరెక్టర్ వూ యన్‌హువా సోమవారం జుహాయ్‌లో ఈ విషయాన్ని వెల్లడించారు.

ఈనాడు బిజినెస్

సెన్సెక్స్ ▼ 306	నిఫ్టీ ▼ 73
38031	11346

డోజోన్స్ ▲ 03	నాస్‌డాక్ ▲ 58
27156	8204

అమెరికా కాలమానం ప్రకారం సోమవారం మధ్యాహ్నం 1.00కు (భారత కాలమానం ప్రకారం రాత్రి 11:30 గంటలకు)

రూపాయి ▼	ముడిచమురు ▲
68.92 12 పైసలు (ఒక అమెరికా డాలరుకు)	63.95 (బ్రెంట్ ధర డాలర్లలో)

ఘనం (+)

నిఫ్టీ	22న	మార్పు%
YES BANK	91.15	9.49
VEDANTA	167.25	3.72
INDIABULLS HSG	655.90	3.30
HINDALCO	202.40	3.27
ZEE ENTERTAINMENT	364.05	3.14
ASIAN PAINTS	1404.20	2.56
RELIANCE IND	1280.50	2.52

గ్రహణం (-)

నిఫ్టీ	22న	మార్పు%
BAJAJ FINSERV	7162.45	-5.34
HDFC	2186.90	-5.06
EICHER MOTORS	17072.00	-3.35
HDFC BANK	2297.25	-3.30
KOTAK MAHI BANK	1454.30	-2.98
HUL	1680.70	-2.31
BAJAJ FINANCE	3246.60	-2.30

విదేశీ మారకపు రేట్లు

(థామస్ కుక్) (రూ.లలో)

కరెన్సీ	కొనుగోలు	అమ్మకం	కరెన్సీ	కొనుగోలు	అమ్మకం
అమెరికా డాలరు	62.80	72.82	బహ్రెయిన్ దీనార్	169.97	194.47
పౌండ్ స్టెర్లింగ్	78.53	91.07	కువైట్ దీనార్	187.53	233.52
యూరో	70.45	81.70	ఒమన్ రియాల్	166.33	190.53
జపనీస్ యెన్/100	58.17	67.47	సౌదీ రియాల్	16.70	19.79
ఆస్ట్రేలియా డాలరు	44.22	51.16	యూఏఈ దిర్హమ్	17.09	19.99
సింగపూర్ డాలరు	46.14	54.65	మలేషియా రింగిట్	14.94	18.38
థాయ్ బాత్/100	203.50	243.32	చైనీస్ యువాన్	7.1	11.51

22న ఫారంగేటు అమ్మకం ధరలు (నెక్)

(100కు రూపాయలలో)

కోడిగుడ్లు

హైదరాబాద్	315	వరంగల్	318
చిల్లరగా(ఒక గుడ్డు)	3.75	విశాఖపట్నం	350
బెంగళూరు	370	చెన్నై	365
23వ తేదీకి...		చిత్తూరు	358
విజయవాడ/గోదావరి	330	నమక్కల్	355

ఏప్రిల్-జూన్ త్రైమాసిక ఫలితాలు

(రూ.కోట్లలో)

కంపెనీ	నికర లాభం/(నష్టం)		మొత్తం ఆదాయం	
	2019-20	2018-19	2019-20	2018-19
జస్ట్ డయల్	57.29	38.54	240.10	211.40
ఓబీసీ	113.00	(393.00)	5634.98	4729.58
కెన్ ఫిన్ హోమ్స్	80.98	73.22	484.14	402.64
ఐసీఐసీఐ సెక్యూరిటీస్	114.00	134.00	402.00	436.00
హిందుస్థాన్ మీడియా వెంచర్స్	39.67	13.20	239.67	234.65
జీఎస్‌కే ఫార్మా	113.54	84.08	818.78	753.66
యునైటెడ్ స్పిరిట్స్	181.70	144.60	7,296.2	6,678

జంట షేర్లు పడేశాయ్

● నిరాశపరచిన హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ, హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ బ్యాంక్ ● రెండు నెలల కనిష్ఠానికి సెన్సెక్స్

వరుసగా మూడో రోజూ సూచీలు నష్టపోయాయి. హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ జంట షేర్లు, ఎఫ్‌ఎమ్‌సీజీ స్క్రిప్‌లు డీలాపడటంతో సెన్సెక్స్ రెండు నెలల కనిష్ఠానికి చేరింది. బలహీన అంతర్జాతీయ సంకేతాలు ఇందుకు తోడయ్యాయి. విదేశీ మదుపర్ల అమ్మకాలు స్థిరంగా కొనసాగడం, డాలర్‌తో పోలిస్తే రూపాయి బలహీనపడటం సెంటిమెంట్‌ను దెబ్బతీసింది. గత మూడు సెషన్లలోనే సెన్సెక్స్ 1184.15 పాయింట్లు నష్టపోయింది. అంతర్జాతీయంగా చూస్తే.. ఆసియా మార్కెట్లు నష్టపోగా, ఐరోపా షేర్లు సానుకూలంగా ట్రేడయ్యాయి. వరుసగా మూడు రోజులు మార్కెట్లు క్షీణించడంతో.. బీఎస్ఈలో మదుపర్ల సంపదగా పరిగణించే నమోదిత సంస్థల మొత్తం మార్కెట్ విలువ రూ.4.37 లక్షల కోట్లు తగ్గి రూ.144.76 లక్షల కోట్లకు చేరింది.

సెన్సెక్స్ ఉదయం 38,333.52 పాయింట్ల వద్ద బలహీనంగా ప్రారంభమైంది. ఆద్యంతం నష్టాల్లోనే కదలాడిన సూచీ.. ఇంట్రాడేలో 37,890.32 పాయింట్ల వద్ద కనిష్ఠాన్ని తాకింది. చివరకు 305.88 పాయింట్ల నష్టంతో 38,021.13 పాయింట్ల వద్ద ముగిసింది. మే 17 తర్వాత సెన్సెక్స్‌కు ఇదే కనిష్ఠ ముగింపు. ఇక నిఫ్టీ సైతం 73.10 పాయింట్లు కోల్పోయి 11,346.20 దగ్గర స్థిరపడింది. ఇంట్రాడేలో ఈ సూచీ 11,301.30- 11,398.20 పాయింట్ల మధ్య కదలాడింది.

✦ జూన్‌తో ముగిసిన త్రైమాసికంలో నిరర్థక ఆస్తులు పెరగడంతో హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ బ్యాంక్ షేరు కుదేలైంది. ఇంట్రాడేలో 3.95 శాతం కోల్పోయిన షేరు.. రూ.2,281.90 వద్ద కనిష్ఠానికి చేరింది. చివరకు 3.32 శాతం నష్టంతో రూ.2,297.05 వద్ద ముగిసింది. హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ షేరు సైతం 5.09 శాతం తగ్గి రూ.2186.60 దగ్గర స్థిరపడింది.

✦ అత్యధిక త్రైమాసిక లాభం నమోదు చేసిన నేపథ్యంలో ఇంటర్‌గ్లోబ్ ఏవియేషన్ షేరు రాణించింది. ఒకానొకదశలో 4.55 శాతం పెరిగిన షేరు.. రూ.1530 వద్ద గరిష్ఠాన్ని తాకింది. చివరకు 3.74 శాతం లాభంతో రూ.1518.15 వద్ద ముగిసింది.

సెన్సెక్స్ 30 షేర్లలో 14 నష్టాలు చవిచూశాయి. కోటక్ బ్యాంక్ 3.08%, హిందుస్థాన్ యునిలీవర్ 2.67%, బజాజ్ ఫైనాన్స్ 2.21%, ఐటీసీ 1.49%, ఎస్‌బీఐ 1.46%, ఎం అండ్ ఎం 1.15%, పవర్‌గ్రిడ్ 0.92% చొప్పున డీలాపడ్డాయి. యెస్ బ్యాంక్ 9.49%, వేదాంతా 3.85%, ఏషియన్ పెయింట్స్ 2.58%, రిలయన్స్ ఇండస్ట్రీస్ 2.52%, మారుతీ సుజుకీ 2.48%, సన్ ఫార్మా 2.03% మేర రాణించాయి. రంగాల వారీ సూచీల్లో ఫైనాన్స్, ఎఫ్‌ఎమ్‌సీజీ, బ్యాంకింగ్, స్థిరాస్తి 2.28% వరకు నష్టాలు నమోదు చేశాయి. ఇంధన, లోహ, చమురు- గ్యాస్, టెలికాం 1.92% మేర పెరిగాయి. బీఎస్ఈలో 1757 స్క్రిప్‌లు ప్రతికూలంగా, 768 షేర్లు సానుకూలంగాను ముగిశాయి. 155 షేర్లలో ఎటువంటి మార్పు లేదు.

మార్కెట్ కబుర్లు

✦ ఓఎన్‌జీసీని తమ ప్రమోటర్‌గా గుర్తించడం లేదని **హెచ్‌పీసీఎల్** తెలిపింది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వ సలహా మేరకు వ్యవహరిస్తామని స్పష్టం చేసింది.

✦ సరాల వ్యాధి సంబంధిత నెప్పుల నుంచి ఉపశమనానికి ఉపయోగించే ప్రెగాబాలిన్ గొట్టాలకు యూఎస్‌ఎఫ్‌డీఏ నుంచి తుది అనుమతులను తమ అనుబంధ సంస్థ **ఇన్వాజెన్ ఫార్మాస్యూటికల్స్** పొందిందని ఔషధ దిగ్గజం సిప్లా వెల్లడించింది.

✦ బోర్డు సభ్యుల సంఖ్యను పెంచనున్నట్లు ఇండిగో మాతృసంస్థ **ఇంటర్‌గ్లోబ్ ఏవియేషన్** ప్రకటించింది. ప్రస్తుతం బోర్డులో ఆరుగురు డైరెక్టర్లున్నారు. ఇకపై నలుగురు స్వతంత్ర డైరెక్టర్లు సహా 10 మంది బోర్డులో ఉండాలని, ఈనెల 20న జరిగిన బోర్డు సమావేశంలో నిర్ణయించారు.

✦ **లారస్ ల్యాబ్స్** తన మార్కెటింగ్ భాగస్వామి అయిన రైసింగ్ ఫార్మాసూటికల్స్‌తో కలిసి లిరికా క్యాప్సూల్స్‌ను (ప్రిగాబాలిన్) యూఎస్ మార్కెట్లో విడుదల చేసింది.

నేటి బోర్డు సమావేశాలు

★ హెచ్‌యూఎల్ ★ ఎల్‌అండ్‌టీ ★ జీ ఎంటర్‌టైన్‌మెంట్ ★ ఎంఅండ్‌ఎం ఫైనాన్షియల్ ★ ఎన్ఐఐటీ టెక్నాలజీస్ ★ ఎస్‌బీఐ లైఫ్ ★ హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ లైఫ్ ★ ఐఓబీ ★ టొరెంట్ ఫార్మా ★ జేకే పేపర్ ★ జ్యోతి ల్యాబ్ ★ వేయర్‌హాప్ ★ క్రిసిల్ ★ డీసీఎం శ్రీరామ్

అమెరికా నుంచి భారతీయ వైద్యుల సేవలు

● ఆన్‌లైన్‌లో అందుబాటులోకి
● 'ఆపి'తో హెల్త్‌నెట్ గ్లోబల్ ఒప్పందం
● గ్రామీణ ప్రజలకు ఉచితంగా సేవలు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: అమెరికాలో స్థిరపడిన భారతీయ వైద్య నిపుణుల సేవలను ఇక్కడి రోగులకు ఆన్‌లైన్‌లో అందుబాటులోకి తీసుకువచ్చేందుకు అపోలో హాస్పిటల్స్ గ్రూపు సంస్థ అయిన హెల్త్‌నెట్ గ్లోబల్ లిమిటెడ్, అమెరికన్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఫిజీషియన్స్ ఆఫ్ ఇండియన్ ఆరిజన్ (ఆపి)తో ఒప్పందం కుదుర్చుకుంది. సోమవారం ఇక్కడ జరిగిన కార్యక్రమంలో అపోలో హాస్పిటల్స్ గ్రూపు తరఫున సంగీతారెడ్డి, ఆపి అధ్యక్షుడు డాక్టర్ సురేష్‌రెడ్డి పాల్గొని ఒప్పందంపై సంతకాలు చేశారు. దీని ప్రకారం ఆపిలో సభ్యులైన వైద్యులు మనదేశంలో రోగులకు ఆన్‌లైన్‌లో వైద్య సలహాలు అందిస్తారు. తొలిదశలో ఝార్ఖండ్, ఉత్తరప్రదేశ్, ఆంధ్రప్రదేశ్, రాజస్థాన్ రాష్ట్రాల్లోని గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని వారికి ఉచితంగా సేవలు అందిస్తారు. ఇదేగాక కొన్ని ప్రత్యేక విభాగాల్లో నిపుణులైన వైద్యుల నుంచి 'సెకండ్ ఒపీనియన్' సేవలు కూడా పొందవచ్చు. ఏదైనా వ్యక్తికి ఒక వైద్యుడు ఫలానా జబ్బు ఉందని చెప్పినప్పుడు, దాన్ని నిర్ధారించుకోవటానికి మరొక వైద్యుడిని సంప్రదించటం అనవాయితీ. దీన్నే 'సెకండ్ ఒపీనియన్' అని వ్యవహరిస్తున్నారు. ఆపి 1982లో ఏర్పాటైంది. దీన్లో యూఎస్‌లో స్థిరపడిన భారతీయ మూలాలు కల 80,000 మంది వైద్యులు సభ్యులుగా ఉన్నారు. అంతేగాక అమెరికాలోని 40,000 మంది వైద్య విద్యార్థులు కూడా ఇందులో భాగస్వాములుగా ఉన్నారు.

ఈ సందర్భంగా అపోలో హాస్పిటల్స్ జాయింట్ ఎండీ సంగీతారెడ్డి మాట్లాడుతూ టెలిమెడిసిన్ సేవలను ఎన్నో ఏళ్ల క్రితమే అపోలో హాస్పిటల్స్ మారుమూల గ్రామీణ ప్రాంతాలకు తీసుకువెళ్లినట్లు పేర్కొన్నారు. తాము ఇప్పటికే ఒక కోటి మందికి 'టెలీ కన్సల్టేషన్' సేవలు అందించినట్లు తెలిపారు. తద్వారా ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద టెలీమెడిసిన్ నెట్‌వర్క్‌ను తాము నిర్వహిస్తున్నట్లు అవుతోందన్నారు. యూఎస్‌లో స్థిరపడిన భారతీయ వైద్యులు తమ తమ విభాగాల్లో ఎంతో పేరుప్రతిష్ఠలు తెచ్చుకున్నారని, స్వదేశంలోనూ సేవలు అందించాలనే లక్ష్యంతో వారు ఇప్పుడు ముందుకు వచ్చినట్లు పేర్కొన్నారు. దేశంలోని ప్రతిఒక్కరికీ ఆన్‌లైన్లో ఈ వైద్యుల సేవలు అందుబాటులోకి వచ్చే విధంగా తాము చర్యలు తీసుకుంటామని వివరించారు. ఆపిలో సభ్యులైన వైద్యుల సేవలను అన్ని ఏర్పాట్లు పూర్తిచేసి వచ్చే 90 రోజుల్లో అందుబాటులోకి తీసుకువచ్చేందుకు ప్రయత్నిస్తామని తెలిపారు.

అమెరికన్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ ఫిజీషియన్స్ ఆఫ్ ఇండియన్ ఆరిజన్ (ఆపి) అధ్యక్షుడు డాక్టర్ సురేష్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ అపోలో హాస్పిటల్స్ గ్రూపునకు చెందిన హెల్త్‌నెట్ గ్లోబల్‌తో కుదుర్చుకున్న ఒప్పందం వల్ల అమెరికాలోని భారతీయ వైద్యులు స్వదేశానికి సేవలు అందించే అవకాశం కలుగుతోందని పేర్కొన్నారు. తాజా గణాంకాల ప్రకారం భారతదేశంలో ప్రతి 1600 మందికి ఒక వైద్యుడు మాత్రమే ఉన్నారని ఆపి మాజీ అధ్యక్షుడు డాక్టర్ సుంకురావు వివరించారు. ఆన్‌లైన్ కన్సల్టేషన్ల వల్ల సులువుగా వైద్య సలహాలు పొందే అవకాశం వస్తుందని తెలిపారు. 'టెలీ హెల్త్' ఒక అద్భుతమైన అవకాశమని ఆపి మరొక మాజీ అధ్యక్షుడైన డాక్టర్ రవి అభిప్రాయపడ్డారు.

ఒప్పంద పత్రాలు చూపిస్తున్న అపోలో హాస్పిటల్స్ సంయుక్త ఎండీ సంగీతారెడ్డి, ఆపి అధ్యక్షుడు డాక్టర్ సురేష్‌రెడ్డి. చిత్రంలో హెల్త్‌నెట్ గ్లోబల్ సీఈఓ విక్రమ్ థాప్లో, డాక్టర్ సుంకురావు, డాక్టర్ రవి జాగిర్దార్

నిరాశపరిచిన టీవీఎస్

దిల్లీ: ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం తొలి త్రైమాసికంలో టీవీఎస్ మోటార్ రూ.151.24 కోట్ల ఏకీకృత నికర లాభాన్ని ప్రకటించింది. క్రితం ఆర్థిక సంవత్సరం ఇదే సమయంలో సంస్థ నమోదు చేసిన నికర లాభం రూ.160.05 కోట్లతో పోలిస్తే ఇది 5.5 శాతం తక్కువ. ఏకీకృత మొత్తం ఆదాయం రూ.4,626.15 కోట్ల నుంచి రూ.5,026.27 కోట్లకు చేరింది. కంపెనీ మొత్తం వ్యయాలు రూ.4,385.50 కోట్ల నుంచి రూ.4,793.40 కోట్లకు పెరిగాయి. సమీక్షా త్రైమాసికంలో ద్విచక్ర వాహన విక్రయాలు ఎగుమతులతో కలిపి 8.93 శాతం తగ్గి, 8.84 లక్షలకు పరిమితమయ్యాయి. మోటార్ సైకిల్ విక్రయాలు మాత్రం 3.87 లక్షల నుంచి 7.8 శాతం పెరిగి, 4.17 లక్షలకు చేరాయి. స్కూటర్ల విక్రయాలు కూడా 2.88 లక్షల నుంచి 2.4 శాతం పెరిగి, 2.95 లక్షలకు చేరాయి. త్రిచక్ర వాహన విక్రయాలు 36,000 నుంచి 11.1 శాతం పెరిగి, 40,000కు చేరాయి.

మెప్పించని కోరమాండల్

ఈనాడు, హైదరాబాద్: ఎరువులు, పంట రక్షణ ఉత్పత్తులు అందించే సంస్థ అయిన కోరమాండల్ ఇంటర్నేషనల్ ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం మొదటి త్రైమాసికానికి నిరుత్సాహకరమైన ఫలితాలను ప్రకటించింది. కన్సాలిడేటెడ్ ఖాతాల ప్రకారం ఈ మొదటి త్రైమాసికంలో సంస్థ మొత్తం ఆదాయం రూ.2141 కోట్లు ఉండగా, దీనిపై రూ.62 కోట్ల నికరలాభాన్ని, రూ.2.13 ఈపీఎస్‌ను నమోదు చేసింది. క్రితం ఆర్థిక సంవత్సరం ఇదేకాలంలో మొత్తం ఆదాయం రూ.2537 కోట్లు నికరలాభం రూ.90 కోట్లు, ఈపీఎస్ రూ.3.09 ఉండటం గమనార్హం. దీంతో పోల్చితే ఈ మొదటి త్రైమాసికంలో ఆదాయం, నికరలాభం బాగా తగ్గినట్లు స్పష్టమవుతోంది. రుతుపవనాలు ఆలస్యంగా రావటం, తగినంతగా వర్షపాతం లేకపోవటం వల్ల సేద్యం మందగించి ఎరువులు, పంట పోషకాలు, పంటరక్షణ ఉత్పత్తుల అమ్మకాలు తగ్గినట్లు కోరమాండల్ ఇంటర్నేషనల్ పేర్కొంది.

రాణించిన కోటక్ బ్యాంక్

దిల్లీ: ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం తొలి త్రైమాసికంలో కోటక్ మహీంద్రా బ్యాంక్ రూ.1,932 కోట్ల ఏకీకృత నికర లాభాన్ని నమోదు చేసింది. క్రితం ఆర్థిక సంవత్సరం ఇదే సమయంలో బ్యాంకు ఆర్జించిన నికర లాభం రూ.1,574 కోట్లతో పోలిస్తే ఇది 23 శాతం అధికం. స్టాండలోన్ ప్రాతిపదికన నికర లాభం రూ.1,025 కోట్ల నుంచి 33 శాతం పెరిగి, రూ.1,360 కోట్లకు చేరింది. ఏకీకృత మొత్తం ఆదాయం రూ.రూ.9,903.56 కోట్ల నుంచి రూ.12,129.56 కోట్లకు పెరిగింది. స్టాండలోన్ ప్రాతిపదికన మొత్తం ఆదాయం రూ.6,644.29 కోట్ల నుంచి 7,944.61 కోట్లకు చేరింది. ఆస్తుల నాణ్యత విషయానికొస్తే స్థూల నిరర్థక ఆస్తులు (ఎన్‌పీఏలు) 2.17 శాతం నుంచి 2.19 శాతానికి చేరాయి. నికర ఎన్‌పీఏలు/మొండి బకాయిలు మాత్రం 0.86 శాతం నుంచి 0.73 శాతానికి తగ్గాయి. ఏకీకృత ప్రాతిపదికన మొండి బకాయిలకు కేటాయింపులు రూ.498.98 కోట్ల నుంచి రూ.350.22 కోట్లకు తగ్గాయి.

జీఎస్‌టీ: కాఫీ పొడికి వర్తిస్తుంది

సతీష్ సరాఫ్, చార్టర్డ్ అకౌంటెంట్

? **మేం హైదరాబాద్ కేంద్రంగా ఓ ఏజెన్సీ వ్యాపారాన్ని నిర్వహిస్తున్నాం. ఎలాంటి క్రయవిక్రయాలు చేయం. జీఎస్‌టీ రిజిస్ట్రేషన్ కూడా లేదు. 2019-20 ఆర్థిక సంవత్సరానికి జీఎస్‌టీ రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకునేందుకు నిర్దిష్ట టర్నోవరు ఎంత? టర్నోవరు పరిమితిని రూ.40 లక్షలకు పెంచారా? ఒకవేళ సంవత్సరం మధ్యలో టర్నోవరు రూ.20 లక్షలకు మించితే పూర్తి టర్నోవరుపై జీఎస్‌టీ చెల్లించాలా? లేదంటే రూ.20 లక్షలకు చెల్లిస్తే సరిపోతుందా? విదేశాల నుంచి పంపే డబ్బులకు జీఎస్‌టీ వర్తిస్తుందా**

– రవి కుమార్ ఈమని

తెలంగాణ ప్రభుత్వం జీఎస్‌టీ రిజిస్ట్రేషన్ నిర్దిష్ట టర్నోవరు పరిమితిని రూ.40 లక్షలకు పెంచలేదు. రూ.20 లక్షలుగానే కొనసాగుతోంది. ఒక సంవత్సరంలో మీ టర్నోవరు రూ.20 లక్షలకు మించితే జీఎస్‌టీ రిజిస్ట్రేషన్ తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది. జీఎస్‌టీ రిజిస్ట్రేషన్‌కు దరఖాస్తు చేసుకోవాల్సిన తేదీ నుంచే పన్ను చెల్లించాలి. ఏ కారణంతో మీకు విదేశాల నుంచి డబ్బులు పంపిస్తున్నారనే విషయాన్ని ప్రశ్నలో చెప్పలేదు, అందువల్ల దానికి సమాధానం చెప్పలేను.

? **నేను కాగితం వ్యాపారాన్ని నిర్వహిస్తున్నాను. 2017 జులై నుంచి మాకు జీఎస్‌టీ రిజిస్ట్రేషన్ ఉంది. కొనుగోలు చేసిన సరకు, దానికి సంబంధించిన ఇన్‌వాయిస్ (బీటూబీ ఇన్‌వాయిస్) మాకు నేరుగా కాగితపు మిల్లు నుంచే వస్తుంది. అయితే 2017 సెప్టెంబరులో మిల్లు నుంచి రశీదులు మధ్యవర్తి (ఏజెంట్)కి వెళ్లాయి. సరుకు మాత్రం నేరుగా మా చిరునామాకు వచ్చింది. అయితే ఆ సమయంలో ఏజెంటుకు జీఎస్‌టీ రిజిస్ట్రేషన్ లేదు. అందుకే పాన్ నెంబరుతో ఇన్‌వాయిస్ పంపించాడు. ఇది బీటూబీ ఇన్‌వాయిస్ కాదు. ఇలా పంపించడం వల్ల నాకు సమస్యలు రావొచ్చని మిల్లుకు, ఏజెంటుకు చెప్పాను. అయితే వాళ్లు ఏం ఫర్వాలేదని.. మేం ఇన్‌వాయిస్ అప్‌లోడ్ చేస్తామని అన్నారు. అయితే వాళ్లు ఆ పని చేయలేదు. రిటర్న్‌లో నేను అమ్మకాలు, కొనుగోళ్ల వివరాలు చూపించినప్పటికీ.. జీఎస్‌టీఆర్-9 రిటర్న్‌లో వివరాలతో సరిపోలకపోవడం వల్ల ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్ పొందలేకపోయాను. మా సమస్యకు పరిష్కారం చూపగలరు.**

– రవి శంకర్

జీఎస్‌టీ విధానంలో ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్‌ను క్లెయిమ్ చేసుకోవాలంటే.. సరఫరాదారు, గ్రహీత ఇద్దరికీ జీఎస్‌టీ రిజిస్ట్రేషన్ ఉండాలి. మీ విషయంలో సరఫరాదారుకు జీఎస్‌టీ రిజిస్ట్రేషన్ లేదు. దీంతో ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్ పొందేందుకు మీరు అనర్హులు అయ్యారు. అలాగే జీఎస్‌టీఆర్-9 వార్షిక రిటర్న్‌లో మీరు సరఫరాదారుకు సంబంధించిన ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్‌ను క్లెయిమ్ చేసుకోకపోవడమే మంచిది. తప్పుగా ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్‌ను క్లెయిమ్ చేసుకుంటే దానిపై మీరు వడ్డీ కట్టాల్సిన పరిస్థితి రావచ్చు. అందువల్ల ముమ్ముందు జీఎస్‌టీ రిజిస్ట్రేషన్ లేని వ్యక్తుల నుంచి మీరు సరకు కొనుగోలు చేయకపోవడమే మంచిది.

? **మేం కాఫీ పొడి వ్యాపారాన్ని ప్రారంభించాలని అనుకుంటున్నాం. మా ఉత్పత్తులపై ఉండే ఎంఆర్‌పీలో జీఎస్‌టీ కలిసి ఉంటుందా? కాఫీ పొడికి జీఎస్‌టీ వర్తిస్తుందా? ఎంఆర్‌పీని ఎలా నిర్ణయించాలి**

– భానుప్రసాద్ సూతలపాటి

ఎంఆర్‌పీ అంటే గరిష్ఠ రిటైల్ ధర. ఎంఆర్‌పీలో అన్ని రకాల పన్నులన్నీ కలిసి ఉంటాయి. అందులో జీఎస్‌టీ కూడా ఉంటుంది. కాఫీ పొడికి జీఎస్‌టీ వర్తిస్తుంది. లీగల్ మెట్రోలజీ చట్టం కిందకు ఎంఆర్‌పీ వస్తుంది. అందువల్ల ఎంఆర్‌పీకి సంబంధించి మరిన్ని వివరాలు తెలుసుకునేందుకు లీగల్ మెట్రోలజీ డిపార్ట్‌మెంట్ లేదా కన్సల్టెంట్‌ను సంప్రదించండి.

? **2018 మేలో నేను ఔషధ దుకాణాన్ని ప్రారంభించాను. నాకు టర్నోవరు ఎంత ఉంటుందనేది కచ్చితంగా తెలియకపోవడంతో నేను ఆ సమయంలో జీఎస్‌టీ రిజిస్ట్రేషన్ తీసుకోలేదు. ఇప్పుడు నా టర్నోవరు నిర్దిష్ట పరిమితి కంటే ఎక్కువగా ఉంది. నేను ఇప్పుడు జీఎస్‌టీ తీసుకోవాలని అనుకుంటున్నాను. నా సందేహమేమిటంటే.. నేను ఇప్పుడు నా దగ్గర ఉన్న సరకును విక్రయించవచ్చా? ఇప్పుడు నుంచే నేను జీఎస్‌టీ చెల్లించాల్సి ఉంటుందా? ప్రస్తుతమున్న సరుకుపై కంపెనీలు/ ఏజెన్సీలు/ సరఫరాదార్ల జీఎస్‌టీ సంఖ్య ఉంది. కాని నా జీఎస్‌టీ సంఖ్య లేదు.**

– పవన్ కుమార్

ప్రస్తుతమున్న సరుకును మీరు అమ్మేయొచ్చు. అలాగే జీఎస్‌టీ రిజిస్ట్రేషన్ వచ్చిన తేదీ నుంచి మీరు జీఎస్‌టీ చెల్లించాలి. జీఎస్‌టీ రిజిస్ట్రేషన్ దరఖాస్తు తేదీ నుంచి ఏడాది ముందువరకు కొనుగోలు చేసిన సరుకు మీద మీకు ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్ వస్తుంది. జీఎస్‌టీ రిజిస్ట్రేషన్ వచ్చాక కొనుగోలు చేసేటప్పుడు మీరు మీ జీఎస్‌టీ నెంబరును సరఫరాదార్లకు ఇవ్వాల్సి ఉంటుంది. మీకు ఇచ్చే కొనుగోలు రశీదుపై మీ జీఎస్‌టీ రిజిస్ట్రేషన్ సంఖ్య లేకుంటే ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్ పొందే వీలుండదు.

? **2018-19 జీఎస్‌టీ రిటర్న్‌లో ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్‌ను అధికంగా క్లెయిమ్ చేసుకున్నాను. దానిని 2019-20 రిటర్న్‌లో రివర్సల్ చేసుకునే వీలుందా? జీఎస్‌టీఆర్-1లో రివర్సల్ చేయాలా లేదంటే జీఎస్‌టీఆర్-3బీలో చేయాలా? ఆ ప్రక్రియను వివరించగలరు**

– లోహిత్ పొపురి

2018-19లో అధికంగా క్లెయిమ్ చేసుకున్న ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్‌ను మీరు ఎప్పుడైనా రివర్సల్ చేయొచ్చు. అయితే రివర్సల్ చేసేటప్పుడు సీజీఎస్‌టీ చట్టం, 2017 సెక్షన్ 50 ప్రకారం.. వడ్డీ కూడా చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. మీరు ఏ తేదీన అధికంగా ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్‌ను క్లెయిమ్ చేసుకున్నారో ఆ తేదీ నుంచి అధికంగా క్లెయిమ్ చేసుకున్న ఇన్‌పుట్ క్రెడిట్‌పై వడ్డీ కట్టాలి. జీఎస్‌టీఆర్-1లో ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్‌కు సంబంధించి ఎలాంటి సమాచారం ఉండదు. జీఎస్‌టీఆర్-3బీ రిటర్న్‌లో మాత్రమే ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్‌ను రివర్స్ చేసుకోవచ్చు. ఈ వివరాలు జీఎస్‌టీఆర్-3బీ రిటర్న్ గడి సంఖ్య 4(బీ)(2)లో పొందుపర్చాలి.

? **ఒక కంపెనీలో 2006 చివరి నుంచి 2009 వరకు మ్యాన్‌పవర్ కాంట్రాక్టు తీసుకున్నాను. కంపెనీ వాళ్లు సేవా పన్ను కట్టలేదు. పన్ను కట్టమని నేను ఒత్తిడి తెస్తే 2009లో 5 నెలలు కట్టి ఆ తర్వాత నా కాంట్రాక్టు రద్దు చేశారు. ఇప్పుడు సేవా పన్ను అధికారులు నన్ను సేవా పన్ను చెల్లించమని ఒత్తిడి చేస్తున్నారు. చెల్లించకుంటే ఆస్తులు జప్తు చేసి, అరెస్టు చేస్తామని హెచ్చరిస్తున్నారు. కంపెనీ వాళ్లను అడిగితే తమకు సంబంధం లేదని సమాధానమిచ్చారు. ఈ సమస్యకు పరిష్కారం చూపగలరు.**

– వెంకటగిరి రమేశ్

సేవా పన్నుకు సంబంధించి మీరు ప్రశ్నలు చెప్పిన సమాచారం ఆధారంగా సమాధానం చెప్పడం వీలుకాదు. కంపెనీతో కుదుర్చుకున్న ఒప్పంద పత్రాలు, సేవా పన్ను రిజిస్ట్రేషన్ సర్టిఫికేట్, దాఖలు చేసిన రిటర్న్‌లు, పన్నుల విభాగం నుంచి జారీ అయిన నోటీసులు, ఆదేశ పత్రాలతో సేవా పన్ను కన్సల్టెంటును మీరు సంప్రదించడం మంచిది.

మీ సందేహాలు పంపండి

జీఎస్‌టీకి సంబంధించి మీ సందేహాలు మాకు పంపించండి.. మీ సందేహాలు ఎలాంటివైనా సరే అవి క్లుప్తంగాను, సరళంగాను ఉండాలి.. మా చిరునామా
eenadubusinessdesk@gmail.com; businessdesk@eenadu.net

ఈనాడు బిజినెస్

రాముడు లేకుండా రామాయణం లేదు.. వానరులు లేకుండా రామరావణ యుద్ధమే లేదు.. రాముడికి వారు తోడవడం వల్లే గొప్ప విజయం సిద్ధించింది..

ఇస్రో లేకుండా చంద్రయాన్-2 లేదు.. ప్రైవేటు కంపెనీలు లేకుండా ఆ ప్రయోగమే లేదు... ఇస్రోకు వాళ్లు తోడవడం వల్లే.. గొప్ప విజయం దక్కింది.

ఇప్పుడే కాదు.. అంతక్రితం ప్రయోగాల్లోనూ ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ అయిన ఇస్రోకు ప్రైవేటు కంపెనీలు పొరుగు సేవలను అందిస్తూనే వచ్చాయి. ఈ సహకారం ఇప్పటిది కాదు. అణ్వాయుధ పరీక్షలు నిర్వహించామంటూ మనకు సాంకేతికతను ఇవ్వకుండా, ఇవ్వనీయకుండా కొన్ని పాశ్చాత్య శక్తులు ఆంక్షలు విధించినప్పటి నుంచీ ఆ సహకారం అందుతూనే ఉంది. అయితే ఈ సారి చందమామ గురించి మరింత కూలంకశంగా తెలుసుకోవాలన్న భారతీయుల ఆశలకు 'ప్రైవేటు' మద్దతు మరువలేనిది.

మేము సైతం.. మామ కోసం

చంద్రయాన్-2లో ప్రైవేటు కంపెనీల కీలక పాత్ర

ఇస్రో చేపట్టిన ప్రతిష్ఠాత్మక చంద్రయాన్-2 ప్రయోగానికి ప్రైవేటు కంపెనీలూ తమ వంతు సహకారాన్ని అందించాయి. ఎల్ అండ్ టీ, గోద్రేజ్ గ్రూప్ వంటి కంపెనీలు హార్డ్‌వేర్, టెస్టింగ్ సొల్యూషన్లను అందించాయి. హైదరాబాద్‌కు చెందిన అనంత్ టెక్నాలజీస్ కూడా కీలక పాత్ర పోషించింది.

రూ.978 కోట్లతో చేపట్టిన ఈ మానవరహిత ప్రయోగంలో భాగంగా సోమవారం మధ్యాహ్నం 2:43 గంటలకు బాహుబలిగా పిలుస్తున్న వాహకనౌక(రాకెట్) నిప్పులు చిమ్ముకుంటూ నింగికి ఎగసింది. 16 నిమిషాల అనంతరం 3.8 టన్నుల బరువు గల చంద్రయన్-2 ఉపగ్రహాన్ని విజయవంతంగా భూకక్ష్యలోకి ప్రవేశపెట్టింది. ప్రభుత్వ రంగ సంస్థ ఆధ్వర్యంలోనే ఈ 'బాహుబలి' ప్రయోగం జరిగినప్పటికీ.. ప్రైవేటు కంపెనీలు సైతం తమ వంతు సహకారాన్ని అందించాయనే చెప్పాలి. పైన చెప్పిన రెండు దిగ్గజ గ్రూప్‌లతో పాటు.. అనంత్ టెక్నాలజీస్, ఎమ్‌టీఏఆర్ టెక్నాలజీస్, ఐనాక్స్ టెక్నాలజీస్, లక్ష్మీ మెషీన్ వర్క్స్, సెంట్రమ్ అవసరాల, కర్ణాటక హైబ్రిడ్ మైక్రోడివైజెస్ వంటివి కూడా ఈ విజయవంతమైన ప్రయోగంలో పాలుపంచుకున్నాయి.

గోద్రేజ్ ఏరోస్పేస్

ఈ ప్రయోగానికి కీలమైన సామగ్రిని గోద్రేజ్ అందించింది. వాహక నౌక అయిన జీఎస్ఎల్‌వీ ఎమ్‌కే 3 కోసం ఎల్110 ఇంజిన్, సీఈ20 ఇంజిన్‌లను సమకూర్చింది. అదే సమయంలో ఆర్బిటర్, ల్యాండర్‌లకు థ్రస్టర్లను; డీఎస్ఎన్ యాంటెనాకు విడిభాగాలను కూడా అందించినట్లు గోద్రేజ్ ఏరోస్పేస్ ఎగ్జిక్యూటివ్ వైస్ ప్రెసిడెంట్, బిజినెస్ హెడ్ ఎస్.ఎమ్.వైద్య ఒక ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు.

ఎల్ అండ్ టీ డిఫెన్స్

ఇక కీలకమైన ఫ్లైట్ హార్డ్‌వేర్, సబ్‌సిస్టమ్స్, అసెంబ్లీస్‌లను అందించినట్లు ఎల్ అండ్ టీ డిఫెన్స్ సీనియర్ ఎగ్జిక్యూటివ్ వైస్ ప్రెసిడెంట్ జేడీ పాటిల్ అన్నారు. రాకెట్‌ను మండించడానికి అవసరమైన ట్విన్ ఎస్200 సాలిడ్ బూస్టర్లు(హెడ్ ఎండ్, మిడిల్, నాజిల్ ఎండ్ విభాగాలు) ఎల్ అండ్ టీకి చెందిన పొవాయ్ ఏరోస్పేస్ వర్క్‌షాప్‌లో తయారు చేసినవే. తయారీతో పాటు.. ప్రూఫ్ ప్రెషర్ పరీక్షను సైతం ఎల్ అండ్ టీ నిర్వహించింది. ఎస్200 సాలిడ్ బూస్టర్ల తయారీ నాణ్యత పరీక్షలు ఇందులో భాగమే. ఇక అంబిలికల్, హనీ కాంబ్ డెక్ ప్యానెళ్ల వంటి హార్డ్‌వేర్ పరికరాలనూ అందించిందీ కంపెనీ. చంద్రయాన్-2కు ఉపయోగించిన తాజా జీఎస్ఎల్‌వీ ఎమ్‌కే 3తో పాటు అన్ని తరాల రాకెట్ల(ఎస్ఎల్‌వీ3, ఏఎస్ఎల్‌వీ, పీఎస్ఎల్‌వీ, జీఎస్ఎల్‌వీ) పాలుపంచుకున్న ప్రయోగాల్లోనూ కంపెనీ కీలక పాత్ర పోషించినట్లు పాటిల్ పేర్కొన్నారు.

సెయిల్

ప్రభుత్వ రంగ కంపెనీలతో పాటు ప్రభుత్వ రంగ కంపెనీ అయిన సెయిల్ సైతం తన వంతు సహకారం అందించింది. ప్రత్యేక నాణ్యతతో కూడిన స్టెయిన్‌లెస్ స్టీల్‌ను సరఫరా చేసింది.

ప్రస్తుతం భూకక్ష్యలోకి చేరిన ఉపగ్రహం.. క్రమంగా తన మార్గాన్ని చందమామ చుట్టూ పరిభ్రమించేలా మార్చుకుంటుంది. చందమామపై దిగిన ల్యాండర్ నుంచి సెప్టెంబరు 7న రోవర్‌ను చందమామ ఉపరితలంపైకి తీసుకెళ్లాలన్నది ప్రణాళికలో భాగంగా ఉంది. కాగా, యాభై ఏళ్ల కిందటే భారత్ తన దేశీయ రోదసీ ప్రయాణాలకు అంకురార్పణ చేసింది. అయితే 1974లో అణ్వాయుధ పరీక్ష నేపథ్యంలో మనపై సాంకేతిక పరిజ్ఞానాల దిగుమతిపై కొన్ని బలమైన దేశాలు ఆంక్షలు విధించాయి. దీంతో దేశీయంగా సాంకేతికత, రాకెట్‌లను అభివృద్ధి చేసుకోవాల్సి వచ్చింది. అప్పటి నుంచీ ఇస్రో దిగుమతి వ్యయాలను తగ్గించుకుంటూ వచ్చింది. అందులో భాగంగానే ప్రైవేటు కంపెనీల నుంచి కూడా పొరుగు సేవలను పొందుతూ వస్తోంది.

'ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలు ఒకరినొకరు ఆలింగనం చేసుకోవడాన్ని చూసేందుకు ఊపిరి బిగబట్టి ఎదురుచూశాను. మన శాస్త్రవేత్తలకు నిలబడి నేను సెల్యూట్ చేస్తున్నా. ఇప్పుడు మన కొత్త సెలబ్రిటీలు వారే. చంద్రయాన్-2 ప్రయోగం మన క్రయోజెనిక్ సాంకేతిక బలాన్ని ప్రపంచానికి చాటిచెప్పింది. అంతేకాదు, ఇది సాంకేతికంగా ఓ మేలిమలుపు. భవిష్యత్తులో మరిన్ని చంద్ర మిషన్‌లు తయారు చేయడానికి ఇది దోహదం చేస్తుంది'.

- ఆనంద్ మహీంద్రా, మహీంద్రా గ్రూపు ఛైర్మన్

'చంద్రయాన్-2.. అంతరిక్ష శాస్త్రంలో (స్పేస్ సైన్స్) మన దేశ స్థాయిని అంతర్జాతీయ స్థాయిలో నిలబెట్టింది. ఇస్రోలో పని చేస్తున్న శాస్త్రవేత్తల్ని చూస్తోంటే చాలా గర్వంగా ఉంది. అందులోనూ మహిళలు ఎక్కువగా ఉన్నారు. సైన్స్‌లో పెట్టుబడులు పెట్టడమంటే మన భవిష్యత్తు కోసం పెట్టుబడులు పెట్టడమే'.

- కిరణ్ మజుందార్ షా, బయోకాన్ ఛైర్‌పర్సన్

అనంత్ ఘనత

హైదరాబాద్‌కు చెందిన అనంత్ టెక్నాలజీస్(ఏటీఎల్) రెండున్నర దశాబ్దాలకు పైగా ఇస్రో కార్యకలాపాల్లో కీలకమైన పాత్ర పోషిస్తోంది. తన తిరువనంతపురం ప్లాంటు ద్వారా వాహక నౌకలైన పీఎస్ఎల్‌వీ, జీఎస్ఎల్‌వీలకు ఏవియానిక్స్ వ్యవస్థలను సరఫరా చేస్తోంది. అన్ని రకాల ఉపగ్రహాలకు కమ్యూనికేషన్, రిమోట్ సెన్సింగ్, నేవిగేషనల్ వంటి ఎలక్ట్రానిక్ ఉపవ్యవస్థలను అందించింది. ఇస్రోకు చెందిన పలు విజయవంతమైన ఉపగ్రహ ప్రయోగాలకు టెలీమెట్రీ, టెలీకమాండ్, పవర్, ఆటిట్యూడ్, ఆర్బిట్ కంట్రోల్, ఆన్-బోర్డ్ కంప్యూటర్ వంటి రోదసీ వ్యవస్థలు, సామగ్రిని సరఫరా చేసింది. వీటన్నిటిలో కంటే కీలకమైన 'స్టార్ సెన్సార్'ను సైతం ఏటీఎల్ సరఫరా చేసింది. నక్షత్రాల ఆధారంగా ఉపగ్రహ కదలికలను పసిగట్టే ఈ సెన్సార్ అత్యంత కీలకమైనది. ఇంకా నేవిగేషన్, గైడెన్స్, కంట్రోల్, అధునాతన టెలీమెట్రీ వ్యవస్థలు, ఆర్ఎఫ్ సిస్టమ్స్, పవర్ మాడ్యూల్స్, డీసీ/డీసీ కన్వర్టర్లు తదితర ఏవియానిక్స్ వ్యవస్థలనూ విజయవంతంగా ఇవ్వగలిగింది. ఇక చంద్రయాన్ 2 విషయానికొస్తే.. ఇందులో ఉండే మూడు ప్రధాన భాగాల(రాకెట్, ఆర్బిటర్, ల్యాండర్)కూ ఏవియానిక్స్ వ్యవస్థలను తయారు చేసి, సరఫరా చేసింది. ల్యాండర్, ఆర్బిటర్(ఉపగ్రహం)లను మండించే పేలోడ్లలోని ఎలక్ట్రానిక్ వ్యవస్థనూ ఏటీఎల్ తయారు చేసింది. దాదాపు 300 మంది సుశిక్షితులైన సాంకేతిక నిపుణులు, ఇంజినీర్లు ఏటీఎల్‌లోని స్పేస్ సిస్టమ్స్ కోసం పనిచేస్తున్నారు. ఇస్రో పాటించే కఠిన ప్రమాణాలకు అనుగుణంగా కంపెనీ వివిధ పరికరాలను రూపొందిస్తోంది. కంపెనీకి చెందిన అసెంబ్లీ, టెస్ట్ ప్లాంట్లకు ఇస్రో ధ్రువీకరణ పత్రం కూడా లభించింది.

మాల్యా ఆస్తుల యాజమాన్య వివరాలివ్వండి

బ్రిటన్ కోర్టులో భారతీయ బ్యాంకుల విజయం

లండన్: గేమ్ రిజర్వ్, రెండు సూపర్‌యాచ్‌లు, విలువ కట్టలేని వింటేజ్ కార్లు, విలువైన చిత్రాలు, సుప్రసిద్ధ ఎల్టన్ జాన్ వినియోగించిన పియానో.. వంటి అత్యంత ఖరీదైన ఆస్తులు విజయ్ మాల్యా ఆధీనంలో ఉన్నాయి. అయితే అవి మాల్యాకే చెందినవని నిరూపించే ధ్రువీకరణ పత్రాలు పొందే హక్కు స్టేట్‌బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఎస్‌బీఐ) నేతృత్వంలోని భారతీయ బ్యాంకుల బృందానికి లభించింది. లండన్ హైకోర్టుకు చెందిన కమర్షియల్ కోర్టు విభాగ న్యాయమూర్తి జస్టిస్ రాబిన్ నాలెస్ ఈ మేరకు తీర్పు చెప్పారు. 'బ్యాంకుల వాదన సంతృప్తికరంగా ఉంది. ఆయా ధ్రువీకరణ పత్రాలు లేకపోతే, అవి ఎవరివని నిగ్గుతేల్చే అవకాశం వారికి లభించదు. అది తేలితేనే వాటిని జప్తు చేసే అవకాశం ఉంటుంది' అని న్యాయమూర్తి పేర్కొన్నారు. తమకు రావాల్సిన 1.145 బిలియన్ పౌండ్ల రుణం కింద ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న మాల్యా ఆస్తులను స్తంభింపచేసే ప్రక్రియలో భారతీయ బ్యాంకులున్నాయి. విజయ్ మాల్యా తండ్రి విఠల్ మాల్యాకు చెందిన వీఎండీఎస్ ట్రస్ట్ యజమాని ఎవరో తేల్చే ధ్రువీకరణ కావాలనీ బ్యాంకులు కోరాయి. వివాదాస్పద ఆస్తులు ట్రస్ట్ ఆధీనంలో ఉన్నాయని ప్రకటించడమే ఇందుకు కారణం.

బజాజ్ కొత్త సీటీ 110

ప్రారంభ ధర రూ.37,997

దిల్లీ: బజాజ్ ఆటో ప్రారంభ స్థాయి మోటార్‌సైకిల్ మోడల్ సీటీ 110లో కొత్త వెర్షన్‌ను విపణిలోకి విడుదల చేసింది. దీని ధరల శ్రేణి రూ.37,997- 44,480 (ఎక్స్- షోరూమ్ దిల్లీ)గా నిర్ణయించారు. కొత్త సీటీ 110లో గ్రౌండ్ క్లియరెన్స్ పెంచడంతో పాటు, బలమైన, పెద్ద క్రాష్ గార్డ్స్, కఠినమైన రహదారులపై సస్పెన్షన్ వంటి వాటిని చేర్చామని బజాజ్ ఆటో తెలిపింది. 115 సీసీ ఇంజిన్ కలిగిన ఈ బైకు గరిష్ఠంగా 8.6 పీఎస్ శక్తిని అందిస్తుంది. కిక్ స్టార్ట్ వెర్షన్ ధర రూ.37,997గా, ఎలక్ట్రిక్ స్టార్ట్ వేరియంట్ ధర రూ.44,480గా ఉన్నాయి. ఆకర్షణీయమైన ధరకు మంచి బైకు కోరుకునే వినియోగదారుల కోసం సీటీ శ్రేణి బైకులను రూపొందించామని బజాజ్ ఆటో అధ్యక్షుడు (మోటార్‌సైకిల్ వ్యాపారం) సారంగ్ కనాడే పేర్కొన్నారు. ఇప్పటి వరకు కంపెనీ 50 లక్షలకు పైగా సీటీ శ్రేణి బైకులను విక్రయించింది.

ఇక వన్‌ప్లస్ టీవీలు!

- పరిశోధన - అభివృద్ధి జరుగుతోంది
- దీపావళికి మెరుగు పరచిన స్మార్ట్‌ఫోన్
- ఇంటివద్దే ఫోన్ల మరమ్మతు
- హైదరాబాద్ ఆర్ అండ్ డీలో 3 ఏళ్లలో 1000 మంది
- నోయిడాలో సొంత తయారీప్లాంటు నెలకొల్పుతాం

ఇంటర్వ్యూ
వన్‌ప్లస్ ఇండియా అధిపతి వికాస్ అగర్వాల్

స్మార్ట్‌ఫోన్లకు విక్రయానంతర సేవలు (సర్వీస్) కొనుగోలుదారుల ఇళ్ల వద్దే అందించేందుకు ప్రీమియం స్మార్ట్‌ఫోన్ల సంస్థ వన్‌ప్లస్ సన్నద్ధమవుతోంది. ఈ ఏడాది పండుగ సీజన్ నాటికి మెరుగుపరచిన స్మార్ట్‌ఫోన్ మోడల్‌ను ఆవిష్కరించనుంది. వినియోగదార్లకు ప్రత్యేక వినోద అనుభవాన్ని అందించేలా స్మార్ట్‌టీవీని అభివృద్ధి చేస్తోంది. తమ ప్రీమియం ఉత్పత్తులన్నింటినీ, తిలకించి, వాటి ప్రత్యేకతలు తెలుసుకుని, కొనుగోలు చేసుకునేందుకు వీలుగా గొలుసుకట్టు (చెయిన్) విక్రయశాలల సంస్థల్లో అందుబాటులోకి తెస్తున్నట్లు వన్‌ప్లస్ ఇండియా అధిపతి, జనరల్ మేనేజర్ వికాస్ అగర్వాల్ తెలిపారు. హైదరాబాద్ వచ్చిన ఆయన 'ఈనాడు' ఇంటర్వ్యూలో ఈ విషయాలు వెల్లడించారు. ముఖ్యాంశాలివీ..

? ప్రీమియం స్మార్ట్‌ఫోన్లలో పోటీ తీవ్రమవుతోంది. మీరు ఎలా అధిగమిస్తున్నారు

వికాస్: దేశీయంగా ప్రీమియం (రూ.35-45 వేలు), అధిక ప్రీమియం (రూ.45 వేల పైబడి) స్మార్ట్‌ఫోన్ల అమ్మకాల్లో 15-20 శాతం వృద్ధి లభిస్తోందన్నది మార్కెట్ వర్గాల అంచనా. గత ఏడాది ఈ శ్రేణి ఫోన్లు 50 లక్షలు విక్రయమైతే, ఇందులో మూడోవంతు మావే. 2017 అమ్మకాలతో పోలిస్తే, 2018లో సంఖ్యాపరంగా 60 శాతం వృద్ధి లభించింది. ప్రస్తుతం విడిభాగాలను దిగుమతి చేసుకుని, నోయిడాలోని మూడోపార్టీ ప్లాంటులో బిగింపు చేస్తున్నాం. తగినంత అమ్మకాలు లభించాక సొంత తయారీ యూనిట్ నెలకొల్పుతాం. స్మార్ట్‌ఫోన్ యూజర్ ఇంటర్‌ఫేస్, బ్యాటరీ సామర్థ్యం, కెమెరా, సౌండ్.. ఇలా ప్రతి విభాగంలోనూ అత్యున్నత వినియోగ అనుభవం అందించడమే ధ్యేయం. 40 దేశాల్లో విక్రయాలు జరుపుతున్నాం. అమెరికా విపణిలో విజయవంతమయ్యాం. యునైటెడ్ కింగ్‌డమ్‌లో 5జీ ఫోన్లు ప్రవేశ పెట్టాం. ప్రపంచంలోనే ప్రీమియం విభాగంలో నాలుగో అతిపెద్ద సంస్థగా నిలిచాం. మనదేశంలోనూ 5జీ నెట్‌వర్క్ అందుబాటులోకి రాగానే, ఆ మోడళ్లు విడుదల చేస్తాం. తక్కువ ధర మోడళ్లకు దూరంగానే ఉంటాం.

? ఆన్‌లైన్‌కే పరిమితమైన సంస్థ, ఇప్పుడు సంప్రదాయ దుకాణాలకు చేరడానికి కారణం

ఇప్పటివరకు ప్రీమియం శ్రేణి ఫోన్లే విక్రయించాం. ఇప్పుడు అధిక ప్రీమియం ఫోన్లకు 7ప్రో మోడల్‌తో ప్రవేశించాం. ఈ స్థాయి ఫోన్లను పరిశీలించి, కొనుగోలు చేసుకునే వారు ఎక్కువ. ఇక మొబైల్ విక్రయాల్లో సంప్రదాయ దుకాణాల వాటాయే 60 శాతం ఉంది. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకుని, సమగ్రంగా పరిశీలించుకున్నాకే, మా స్మార్ట్‌ఫోన్ కొనుగోలు చేసుకోవాలనే వారికి అనువుగా దుకాణాలకు చేరుతున్నాం. దేశవ్యాప్తంగా షోరూంలు నిర్వహిస్తున్న రిలయన్స్ డిజిటల్, క్రోమాతో పాటు సంగీతా, పూర్విక, బజాజ్ ఎలక్ట్రానిక్స్‌తో ఒప్పందం చేసుకున్నాం. మొత్తంమీద 25 నగరాలలో 2,000 షోరూంలలో మా ఉత్పత్తులున్నాయి. హైదరాబాద్‌లోని హిమాయత్‌నగర్‌లో 16,000 చదరపు అడుగుల విస్తీర్ణంలో దేశంలోనే అతిపెద్ద ఎక్స్‌పీరియన్స్ స్టోర్‌ను డిసెంబరులోపు ప్రారంభిస్తాం. బెంగళూరు, చెన్నై, దిల్లీ, పుణెలలో సొంత షోరూంలున్నా, ఇదే పెద్దది.

? విక్రయానంతర సేవల్లోనూ ప్రీమియం ప్రత్యేకత చూపుతారా

తప్పనిసరిగా.. మా సేవా కేంద్రానికి వెళ్లిన వినియోగదారులకు గంటలోపే సేవ పూర్తి చేసి, ఇచ్చేలా ప్రణాళిక రూపొందించాం. దేశవ్యాప్తంగా మాసొంత సేవా కేంద్రాలు 25 ఉండగా, మరిన్ని మూడోపార్టీ కేంద్రాలున్నాయి. ఇప్పుడు కొత్తగా ఇంటి వద్దకే సేవలు అందించాలని నిర్ణయించి, బెంగళూరులో ప్రయోగాత్మకంగా ప్రారంభించాం. వినియోగదారులు ఫోన్ చేస్తే, ఇంటికే వచ్చి, మరమ్మతు చేసి, ఇచ్చి వెళ్తారు. క్రమంగా అన్ని ప్రాంతాలకు ఈ సదుపాయాన్ని విస్తరిస్తున్నాం.

? ఇతర ఉత్పత్తులు ఏవైనా ఆవిష్కరించనున్నారా

ప్రీమియం స్మార్ట్ టీవీని ఆవిష్కరించే యత్నాల్లో ఉన్నాం. ఇది పరిశోధన-అభివృద్ధి (ఆర్ అండ్ డీ) దశలో ఉంది. హైదరాబాద్ ఆర్ అండ్ డీ కేంద్రంలో ప్రస్తుతం 150 మంది ఇంజినీర్లు ఉన్నారు. అంతర్జాతీయంగా మాకు అతి పెద్ద ఆర్ అండ్ డీ కేంద్రం అవుతుంది. మూడేళ్లలో 1000 మందిని ఇక్కడ నియమిస్తాం. సెప్టెంబరులోపు దీన్ని ప్రారంభిస్తాం. త్వరలో భారత్ నుంచి ఎగుమతులూ చేస్తాం. ఏడాదికి ఒక ఉత్పత్తిని మాత్రమే అత్యున్నత ప్రమాణాలతో ఆవిష్కరించాలన్నది ధ్యేయం.

- ఈనాడు వాణిజ్య విభాగం

ఐదేళ్లలోగా రూ.35,000 కోట్ల పెట్టుబడులు!

- సౌర, పవన విద్యుత్ రంగంపై దృష్టి
- భారత్‌లో మంచి అవకాశాలు
- తెలంగాణలో విస్తరించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాం
- సీఎల్‌పీ ఇండియా సీఈఓ రాజీవ్ రంజన్ మిశ్రా

ఈనాడు - హైదరాబాద్

దేశంలో విద్యుత్‌ను ఉత్పత్తి రంగంలో ఉన్న సీఎల్‌పీ ఇండియా రానున్న మూడు నుంచి ఐదేళ్ల కాలంలో రూ.35,000 కోట్ల పెట్టుబడులు పెట్టే ప్రయత్నాల్లో ఉంది. ఇప్పటికే ఈ సంస్థ థర్మల్, గ్యాస్ ఆధారిత విద్యుత్ కేంద్రాలతోపాటు పలు రాష్ట్రాల్లో పవన, సౌర విద్యుత్ కేంద్రాలను నిర్వహిస్తోంది. తెలంగాణలో మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలోని వెల్దూరు వద్ద రూ.750 కోట్ల పెట్టుబడితో 650 ఎకరాల్లో 100 మెగా వాట్ల సౌర విద్యుత్ కేంద్రాన్ని నెలకొల్పింది. పునరుత్పాక ఇంధన వినియోగంతో విద్యుత్ ఉత్పత్తి చేయడానికి తాము మరింత విస్తృతంగా పెట్టుబడులు పెడుతున్నట్లు సీఎల్‌పీ ఇండియా చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ రాజీవ్ రంజన్ మిశ్రా తెలిపారు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా తమ గ్రూపు 30బిలియన్ హాంకాంగ్ డాలర్ల విలువ ఉందని తెలిపారు. ఇందులో 5శాతం ఇండియా వాటా ఉందన్నారు. దేశంలో, తెలంగాణలో ఉన్న ఈ రంగానికి ఉన్న అవకాశాల గురించి మాట్లాడుతూ...

వృద్ధికి అవకాశం..

ఆరేళ్ల క్రితం 2022 కల్లా.. దేశంలో 20 గిగావాట్ పునరుత్పాదక ఇంధన విద్యుత్ ఉత్పత్తి జరగాలని లక్ష్యంగా నిర్ణయించింది ప్రభుత్వం. అయితే, దీన్ని దాదాపు 175 గిగావాట్ విద్యుత్ సామర్థ్యానికి చేర్చాలని అనుకుంటోంది. దీంతో ఇక్కడ ఉన్న అపార అవకాశాలు అంతర్జాతీయంగా ఈ రంగంలో ఉన్న ఎన్నో కంపెనీలను ఆకర్షిస్తున్నాయి. ఇప్పటికే ఇక్కడ ఉన్న సంస్థగా ఈ దిశలో మరిన్ని పెట్టుబడులకు మేము ముందుకు వస్తున్నాం. అవసరాన్ని బట్టి, పవన, సౌర విద్యుత్ ఉత్పత్తికి సంబంధించి స్థిరంగా పెట్టుబడులు పెడతాం. పెట్టుబడులు పెడతాం. చాలా రాష్ట్రాలు ఈ విద్యుత్ ఉత్పత్తికి తగిన ప్రోత్సాహకాలు అందిస్తున్నాయి. మరికొన్ని రాష్ట్రాలతో ఇబ్బందులూ వస్తున్నాయి. కాంట్రాక్టులను గౌరవించకపోతే.. కొత్త అంతర్జాతీయ పెట్టుబడుల విషయంలో కొంత అనిశ్చితి ఏర్పడే అవకాశం లేకపోలేదు.

తెలంగాణలో..

సౌర విద్యుత్ కేంద్రం ఏర్పాటుకు తెలంగాణలో ఇప్పటికే రూ.750 కోట్ల పెట్టుబడులు పెట్టాం. ఇక్కడి ప్రభుత్వం ప్రోత్సాహం బాగుంది. టీఎస్ ఐపాస్, సులభతర వ్యాపార నిర్వహణ విధానంలాంటివి మాకు ఎంతో ఉపయోగపడ్డాయి. దేశంలో మాకు మొత్తం 1100 మెగావాట్ల పవన, సౌర విద్యుత్ కేంద్రాలున్నాయి. ఇందులో పవన విద్యుత్ 924 మెగావాట్లుండగా మిగతాది సౌర విద్యుత్. గుజరాత్, రాజస్థాన్, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక, తెలంగాణ రాష్ట్రాల్లో ఈ విద్యుత్ ఉత్పత్తికి మంచి అవకాశాలున్నాయి. భవిష్యత్తులో మా విస్తరణ ఈ రాష్ట్రాల్లోనే ఉండే అవకాశం ఉంది. తెలంగాణలో సోలార్ పవర్‌లో మరింత విస్తరించేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాం. దీనికోసం మా వ్యాపార నిర్వహణ సూత్రాలకు దగ్గరగా ఉన్న పెద్ద సంస్థలను విలీనం చేసుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నాం. ఇప్పటికే ఈ దిశగా కొన్ని సంస్థలను గుర్తించాం. తెలంగాణలో రానున్న 6-8 నెలల్లో 1,000 మెగా వాట్ సౌర విద్యుత్‌ను అదనంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావాలని ప్రభుత్వం లక్ష్యంగా విధించుకుంది. ఇది మాకు మంచి అవకాశమే.

పంపిణీ రంగంలోకి...: ప్రస్తుతం హాంకాంగ్, ఆస్ట్రేలియాల్లో విద్యుత్ ఉత్పత్తితో పాటు, అంతిమ వినియోగదారుడిని చేరేంత వరకూ విద్యుత్ సరఫరా, పంపిణీలోనూ ఉన్నాం. భారత్‌లోనూ ఈ దిశగా ఉన్న అవకాశాలను పరిశీలిస్తున్నాం. ఇప్పుడుకాకున్నా.. భవిష్యత్తులో ఈ రంగంలోకి అడుగుపెట్టేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాం.

విద్యుత్ వాహనాలకు...

దేశంలో విద్యుత్ వాహనాల వినియోగానికి సంబంధించి మేము పూర్తి సానుకూలంగా ఉన్నాం. ఇప్పటికే హాంకాంగ్‌లో ఉన్న మా ఇన్నోవేషన్ గ్రూపు స్మార్ట్ గ్రిడ్, స్మార్ట్ మీటర్లతోపాటు, విద్యుత్ వాహనాలకు అవసరమైన మౌలిక సదుపాయాలకు సంబంధించి పరిశోధన, అభివృద్ధి చేస్తోంది. దీంతోపాటు గ్రిడ్‌లకు ఉన్న సైబర్ రిస్క్ నుంచి కాపాడేందుకు ఏం చేయాలన్న విషయంలోనూ ఇక్కడ పరిశోధన జరుగుతోంది. రానున్న ఐదారేళ్లలో మా సంస్థకు సంబంధించిన అన్ని రకాల వాహనాలూ విద్యుత్‌వే ఉండాలని ఇప్పటికే నిర్ణయం తీసుకున్నాం.

ఉపాధి అవకాశాలు పెరుగుతాయి..

సంప్రదాయేతర ఇంధన వనరుల ద్వారా విద్యుత్ ఉత్పత్తి వల్ల ఉద్యోగావకాశాలు పెరుగుతున్నాయి. ప్రస్తుతం పవన విద్యుత్‌కు సంబంధించిన అన్ని రకాల పరికరాలూ దేశీయంగానే ఉత్పత్తి అవుతున్నాయి. వీటి తయారీ, రవాణా, నిర్మాణం, నిర్వహణ వల్ల ఇప్పటికే ఎన్నో లక్షల ఉద్యోగాలు వచ్చాయి. సౌర విద్యుత్ ఫలకాలను ఇప్పటికీ దిగుమతి చేసుకుంటున్నాం. గతంతో పోలిస్తే ఈ సౌర ఫలకాల సాంకేతికత మారింది. ఖర్చు కూడా సగం వరకూ తగ్గింది. వీటిని దేశీయంగా ఉత్పత్తి చేయడం ప్రారంభిస్తే మరిన్ని ఉద్యోగాలు వస్తాయి.

బజాజ్ ఎలక్ట్రానిక్స్‌లో వన్‌ప్లస్ స్మార్ట్‌ఫోన్లు

సోమవారం హైదరాబాద్ (కూకట్‌పల్లి) బజాజ్ ఎలక్ట్రానిక్స్ షోరూంలో వన్‌ప్లస్ 7 ప్రో విక్రయాలు ప్రారంభించిన వన్‌ప్లస్ ఇండియా జనరల్ మేనేజర్ వికాస్ అగర్వాల్, బజాజ్ ఎలక్ట్రానిక్స్ సీఈఓ కరణ్ బజాజ్

ఈనాడు, హైదరాబాద్: ఆన్‌లైన్ పోర్టల్ అమెజాన్‌లోనే విక్రయాలు జరుపుతున్న ప్రీమియం స్మార్ట్‌ఫోన్ల సంస్థ వన్‌ప్లస్, సంప్రదాయ విక్రయశాలల్లోనూ అమ్మకాలపై దృష్టి పెట్టింది. తెలుగు రాష్ట్రాలకు సంబంధించి, తొలిసారిగా బజాజ్ ఎలక్ట్రానిక్స్‌తో ఒప్పందం చేసుకుంది. తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్‌లలోని 54 బజాజ్ ఎలక్ట్రానిక్స్ షోరూంలలో వన్‌ప్లస్ స్మార్ట్‌ఫోన్లు కొనుగోలు చేసుకోవచ్చని వన్‌ప్లస్ ఇండియా జనరల్ మేనేజర్ వికాస్ అగర్వాల్ సోమవారం ఇక్కడ ప్రకటించారు. ఇటీవల ఆవిష్కరించిన వన్‌ప్లస్ 7, 7 ప్రో స్మార్ట్‌ఫోన్లతో ప్రారంభించి, అన్ని మోడళ్లు లభిస్తాయని తెలిపారు. దేశీయ ప్రీమియం (రూ.30,000 పైన) స్మార్ట్‌ఫోన్ విపణిలో తమకు 35 శాతం వాటా ఉందని, ఆన్‌లైన్‌లో అయితే 50 శాతం వాటా ఉందన్నారు. ఆన్‌లైన్, సంప్రదాయ దుకాణాల్లోనూ ధరల్లో మార్పుండదని చెప్పారు. తమ మొత్తం టర్నోవర్‌లో సెల్‌ఫోన్లు, అనుబంధ పరికరాలు, ల్యాప్‌టాప్‌ల వంటి ఐటీ విభాగ వాటా 25 శాతం ఉందని బజాజ్ ఎలక్ట్రానిక్స్ ముఖ్య కార్యనిర్వహణాధికారి (సీఈఓ) కరణ్ బజాజ్ తెలిపారు. వన్‌ప్లస్‌తో ఒప్పందం వల్ల ఈ విభాగ విక్రయాలు మరింత పెరుగుతాయనే ఆశాభావాన్ని వ్యక్తం చేశారు.

నాపైనా కేసు పెట్టండి

- ఎంపీ కోమటిరెడ్డికి కేంద్ర మంత్రి గడ్కరీ సూచన
- జాతీయ రహదారుల నిర్మాణంలో జాప్యంపై వ్యాఖ్య
- తెలంగాణ ఎంపీలతో భేటీ
- పలు ప్రతిపాదనలు సమర్పించిన తెరాస ఎంపీలు

ఈనాడు, దిల్లీ: జాతీయ రహదారి నిర్మాణంలో జాప్యంపై గుత్తేదారుతో పాటు తనపైన, మంత్రిత్వ శాఖ కార్యదర్శులపైన ఎఫ్ఐఆర్ (కేసు) నమోదు చేయించాలని కేంద్ర జాతీయ రహదారుల శాఖ మంత్రి నితిన్ గడ్కరీ సూచించారు. జాతీయ రహదారుల అంశంపై రాష్ట్ర ఎంపీలతో సోమవారం ఉదయం కేంద్ర మంత్రి సమావేశమయ్యారు. ఈ సందర్భంగా భువనగిరి ఎంపీ కోమటిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి నకిరేకల్-నాగార్జున సాగర్ జాతీయ రహదారి (ఎన్‌హెచ్-565) 2014లో ప్రారంభమై ఇప్పటికీ పూర్తి కాలేదని.. ప్రమాదాలతో 70 మందికి పైగా ప్రాణాలు కోల్పోయారని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. 82.676 కిలోమీటర్ల రహదారిలో 46.54 కిమీ మాత్రమే పూర్తి చేశారని పేర్కొన్నారు. భూసేకరణకు రూ.32.25 కోట్లు, రహదారి పనికి రూ.223.86 కోట్లు మంజూరు చేయాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. స్పందించిన కేంద్ర మంత్రి ఆలస్యానికి, ప్రమాదాలకు మేం కారణమైనందున గుత్తేదారుతో పాటు తనపైనా, శాఖ కార్యదర్శులపైనా కేసు పెట్టాలన్నారు. మీపై ఎలా కేసు పెడతామని కోమటిరెడ్డి అనగా.. అలా కేసు పెట్టినప్పుడే ఏళ్లుగా ఆగిన పనులు మూడు రోజుల్లో ప్రారంభమవుతాయని తెలిపారు.

ఎల్‌బీనగర్ - అబ్దుల్లాపూర్‌మెట్ రహదారిని విస్తరించండి

హైదరాబాద్‌లో ఎల్‌బీనగర్ నుంచి అబ్దుల్లాపూర్‌మెట్ వరకు 8 వరుసలుగా రహదారి విస్తరణకు భూసేకరణ పూర్తయిందని వెంటనే పనులు చేపట్టాలని కోమటిరెడ్డి విజ్ఞప్తి చేశారు. త్వరలోనే పనులు ప్రారంభమయ్యేలా చూస్తానని మంత్రి హామీ ఇచ్చారు. నల్గొండ ఎంపీ ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి పాల్గొన్నారు.

ఈ మూడింటిని జాతీయ రహదారులుగా గుర్తించాలి

తెరాస లోక్‌సభాపక్ష నేత నామా నాగేశ్వరరావు నేతృత్వంలో కేంద్ర మంత్రిని కలిసిన ఆ పార్టీ ఎంపీలు.. రాష్ట్రంలో జాతీయ రహదారుల నిర్మాణాలను వేగవంతం చేయాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. 3,155 కిలోమీటర్ల మేర రహదారులను జాతీయ రహదారులుగా గుర్తించేందుకు సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించారని.. ఇప్పటివరకు 1,388 కిలోమీటర్ల రహదారులను మాత్రమే గుర్తించారని తెలిపారు. జాతీయ రహదారుల నిర్మాణంలో ఆలస్యంపై ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ పలుమార్లు లేఖలు రాశారని గుర్తుచేశారు. హైదరాబాద్ ఔటర్ రింగ్‌రోడ్డు జంక్షన్- వలిగొండ- తొర్రూర్- మహబూబాబాద్- ఇల్లెందు- కొత్తగూడెం; మెదక్- ఎల్లారెడ్డి- రుద్రూర్- బోధన్- బాసర- భైంసా, మెదక్- సిద్దిపేట- ఎల్కతుర్తి మార్గాలను జాతీయ రహదారులుగా గుర్తించాలని కోరారు. చౌటుప్పల్- షాద్‌నగర్- కంది మార్గాలను రీజినల్ రింగ్ రోడ్డు దక్షిణ ప్రాంతంగా, సంగారెడ్డి- నర్సాపూర్- తూప్రాన్- గజ్వేల్- భువనగిరి- చౌటుప్పల్‌ను రీజినల్ రింగ్ రోడ్డు ఉత్తర ప్రాంతంగా గుర్తించి ఈ రెండింటిని అనుసంధానించాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. రీజినల్ రింగ్ రోడ్డు ఉత్తర ప్రాంతాన్ని ఇప్పటికే ఎన్‌హెచ్-161 ఏఏగా ప్రకటించారని మంత్రికి తెలిపారు. జాతీయ రహదారులకు భూసేకరణ, నిర్వాసితుల తరలింపు, అటవీ భూముల మళ్లింపులో 50 శాతం వ్యయాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భరించడానికి సిద్ధంగా ఉందని ముఖ్యమంత్రి తెలిపారని వివరించారు. కేంద్ర మంత్రిని కలిసిన వారిలో పెద్దపల్లి ఎంపీ డాక్టర్ వెంకటేశ్ నేత, నాగర్‌కర్నూల్ ఎంపీ పి.రాములు, మహబూబ్‌నగర్ ఎంపీ మన్నె శ్రీనివాసరెడ్డి ఉన్నారు.

కేంద్ర జాతీయ రహదారుల శాఖ మంత్రి నితిన్ గడ్కరీకి సోమవారం దిల్లీలో వినతిపత్రం అందజేస్తున్న ఎంపీలు పి.రాములు, వెంకటేశ్ నేత. పక్కన నామా నాగేశ్వరరావు, మన్నె శ్రీనివాసరెడ్డి

ఎన్‌హెచ్ఆర్‌సీకి కోరలు కల్పించాలి

- తెరాస పార్లమెంటరీ పార్టీ నేత కె.కేశవరావు

ఈనాడు, దిల్లీ: జాతీయ మానవ హక్కుల కమిషన్ (ఎన్‌హెచ్ఆర్‌సీ)కు కోరలు కల్పించాలని తెరాస పార్లమెంటరీ పార్టీ నేత కె.కేశవరావు సూచించారు. మానవ హక్కుల రక్షణ (సవరణ) బిల్లు-2019పై రాజ్యసభలో సోమవారం ఆయన మాట్లాడారు. మన ఎన్‌హెచ్ఆర్‌సీని కోరలు లేని పులిగా సుప్రీంకోర్టు వర్ణించిందని.. కమిషన్ సైతం తనను తాను ఆదేవిధంగా చెప్పుకొందని తెలిపారు. ఎన్‌హెచ్ఆర్‌సీ కేవలం సూచనలు చేసే సంస్థగా మిగిలిపోయిందని, ఆ సూచనలను సైతం పోలీసులు పరిగణించడంలేదని పేర్కొన్నారు. కమిషనర్లుగా నిపుణులైన వ్యక్తులను నియమించాలని సూచించారు. నిరుద్యోగ యువతకు నెలకు రూ.5 వేల నిరుద్యోగ భృతి ఇవ్వాలని నాగర్‌కర్నూల్ లోక్‌సభ సభ్యుడు పి.రాములు కోరారు. లోక్‌సభలో సోమవారం ఆయన మాట్లాడారు. తెలంగాణలోనూ వెనుకబడిన వర్గాలు, ఎస్సీ, ఎస్టీల్లో పెద్ద సంఖ్యలో విద్యావంతులైన యువకులు ఉన్నారని.. వారికి ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. స్వయం ఉపాధికి ఊతమివ్వాలని, అప్పటివరకు నిరుద్యోగ భృతి కల్పించాలని సూచించారు.

జల్‌జీవన్‌కు అనుగుణంగా భగీరథకు నిధులు

ఈనాడు, దిల్లీ: ఇంటింటికీ నీరు (హర్ ఘర్ జల్) పథకంలో భాగంగా జల్‌జీవన్ మిషన్‌కు అనుగుణంగా తెలంగాణకు వచ్చే నిధులనే ఇస్తామని కేంద్ర జల్‌శక్తి శాఖ సహాయ మంత్రి రతన్‌లాల్ కటారియా తెలిపారు. మిషన్ భగీరథకు కేంద్ర నిధులపై రాజ్యసభ సభ్యుడు ధర్మపురి శ్రీనివాస్ అడిగిన ప్రశ్నకు కేంద్ర మంత్రి ఈ సమాధానం ఇచ్చారు.

- ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 27, తెలంగాణలో 5 ఖాదీ సంస్థలు ఖాయిలా పడినట్లు కేంద్ర సూక్ష్మ, చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమలశాఖ మంత్రి నితిన్ గడ్కరీ తెలిపారు. ఎంపీ సీఎం రమేష్ అడిగినప్రశ్నకు ఈ సమాధానం ఇచ్చారు.

మత్స్యకారులకు బహుమీనం

- కాళేశ్వరంలో చేపల పెంపకం
- కోటిన్నర చేప, రొయ్య పిల్లలు వదిలేందుకు ప్రతిపాదనలు సిద్ధం
- కాళేశ్వరం నుంచే పంపిణీ ప్రారంభం
- మూడు జిల్లాల్లో మత్స్యశాఖ బేస్‌లైన్ సర్వే
- వేలాది మత్స్యకార కుటుంబాలకు జీవనోపాధి

ఈనాడు డిజిటల్, హైదరాబాద్: రాష్ట్ర ప్రజల సాగు, తాగునీటి అవసరాలు తీర్చే కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టులో కోటిన్నర చేప, రొయ్య పిల్లలు వదలాలని మత్స్యశాఖ నిర్ణయించింది. మంచిర్యాల, పెద్దపల్లి, జయశంకర్ భూపాలపల్లి జిల్లాల్లో ప్రాజెక్టుపై బేస్‌లైన్ సర్వే చేసిన ఆ శాఖ సంబంధిత ప్రతిపాదనలు సిద్ధం చేసింది. ఈ మూడు జిల్లాల్లో దాదాపు 30 గ్రామాలకు చెందిన

వేలాది మత్స్యకార కుటుంబాలకు కాళేశ్వరం జీవనోపాధిగా మారనుందని సర్వేలో తేల్చి చెప్పింది. చేపలు వదిలేందుకు, పట్టేందుకు అనువైన ప్రాంతాలను సైతం గుర్తించామని, ఈ ప్రక్రియ ప్రారంభమైతే చేపల ఉత్పత్తి, ఎగుమతులకు రాష్ట్రం తలమానికమవుతుందని, కొన్ని జాతులకు రాష్ట్రం శాశ్వత చిరునామా అవుతుందని ఉన్నతాధికారులు పేర్కొన్నారు.

పది రకాలు పెంపకానికి అనుకూలం

సర్వే చేసిన ప్రాంతాల్లో ప్రస్తుతం 320 టన్నుల చేపల లభ్యత ఉంది. ఇక్కడ పట్టిన చేపలు మంచిర్యాల, గోదావరిఖని, మంథని, మహదేవ్‌పూర్, కాటారం, భూపాలపల్లి, మహాముత్తారం, పలిమెల ప్రాంతాల్లో విక్రయిస్తున్నారు. తాజా సర్వే ప్రకారం నీటి లభ్యత, ప్రవాహం ఆధారంగా పది రకాల చేపలు సహా, రొయ్యలు పెంచేందుకు ఇక్కడ అనుకూల వాతావరణ పరిస్థితులు ఉన్నట్లు గుర్తించారు. బొచ్చ, రాహు, తిలాపియా, బాపెరా, కొరమీను, జెల్ల, వాలుగ తదితర జాతులు సులభంగా ఎదుగుతాయని అధికారులు చెబుతున్నారు. మొత్తం ముప్పై గ్రామాల్లో 19 ప్రదేశాలు వేటకు అనువుగా ఉన్నాయని తేల్చారు. మంచిర్యాల జిల్లాల్లో పొక్కుర్, శివ్వారం, సోమన్‌పల్లి, శెట్‌పల్లి, పెద్దపల్లి జిల్లాలో ఆరెండ, మంథని, బెస్తపల్లి, విలోచవరం, సుందిళ్ల, ముస్త్యాల, జనగామ, గుంజెపడుగు, రాయదండి భూపాలపల్లిలో కాళేశ్వరం, సూరారం, అన్నారం, రాపల్లికోట, మహదేవ్‌పూర్, అంబటిపల్లి ప్రాంతాలు చేపలు వేటకు అనుకూలమని నిర్ధారించారు.

ప్రారంభం ఎక్కడంటే

చేప పిల్లల పంపిణీ కార్యక్రమానికి కాళేశ్వరం నుంచే మొదలుపెట్టే అవకాశం ఉందని మత్స్యశాఖ ఉన్నతాధికారి ఒకరు తెలిపారు. మేడిగడ్డ- అన్నారం లేదా అన్నారం-సుందిళ్ల మధ్య ఎక్కడో ఒక చోట పిల్లలు వదిలే అంశాన్ని పరిశీలిస్తున్నామన్నారు. "ఇప్పటికీ ఆశించిన స్థాయిలో వర్షాలు లేక చాలా వరకు చెరువుల్లోకి నీరు రాలేదు. అందుకే కాళేశ్వరంలోనే పంపిణీని ప్రారంభించాలని భావిస్తున్నాం. ఇదే విషయాన్ని ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్, మత్స్యశాఖ మంత్రి తలసాని శ్రీనివాస్‌యాదవ్‌ల దృష్టికి కూడా తీసుకెళ్లాం" అని ఆయన వెల్లడించారు.

బేస్‌లైన్ సర్వేలో ముఖ్యాంశాలు..	
■ సర్వే చేసిన జిల్లాలు	: 3
■ గోదావరి ప్రవాహ ప్రాంతం	:174కిలోమీటర్లు
■ లోతు	: 5 నుంచి 12 మీటర్లు
■ చేపలు పట్టే గ్రామాలు	: 27
■ మత్స్యకారుల సంఖ్య	: 2,674
■ చేపలవేటకు అనువైన ప్రాంతాలు	: 19
■ బోట్లు, వలలు నిలుపుకునేందుకు అనువైన ప్రాంతాలు	: 8

జిల్లాల వారిగా చేప, రొయ్య పిల్లల పంపిణీ

జిల్లా	చేప పిల్లలు లక్షల్లో	రొయ్య పిల్లలు లక్షల్లో
మంచిర్యాల	29.44	1.84
పెద్దపలి	44.80	11.20
భూపాలపల్లి	50.00	12.00
మొత్తం	124.24	25.04

మంత్రి నిరంజన్‌రెడ్డికి మాతృ వియోగం

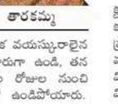

తారకమ్మ

వనపర్తి, న్యూస్‌టుడే: రాష్ట్ర వ్యవసాయ, మార్కెటింగ్‌శాఖల మంత్రి సింగిరెడ్డి నిరంజన్‌రెడ్డికి మాతృ వియోగం కలిగింది. ఆయన తల్లి తారకమ్మ(105) సోమవారం తెల్లవారుజామున వనపర్తిలోని మంత్రి స్వగృహంలో తుదిశ్వాస విడిచారు. శతాధిక వయస్కురాలైన తారకమ్మ చివరిదాకా ఎంతో హుషారుగా ఉండి, తన పనులు తానే చేసుకునేవారు. నెల రోజుల నుంచి స్వల్ప అస్వస్థతతో లేవలేని స్థితిలో ఉండిపోయారు. తారకమ్మకు అయిదుగురు కుమార్తెలు, నిరంజన్‌రెడ్డి ఒక్కరే కుమారుడు. తారకమ్మ మరణవార్త విని విద్య, ఆబ్కారీ శాఖల మంత్రులు జగదీశ్‌రెడ్డి, శ్రీనివాస్‌గౌడ్, పలువురు ఎమ్మెల్యేలు, ఎమ్మెల్సీలు వనపర్తికి తరలివచ్చి నిరంజన్‌రెడ్డిని ఓదార్చారు.

సీఎం కేసీఆర్ సంతాపం

ఈనాడు, హైదరాబాద్: వ్యవసాయశాఖ మంత్రి సింగిరెడ్డి నిరంజన్‌రెడ్డి మాతృమూర్తి తారకమ్మ మృతిపై ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ సంతాపం తెలిపారు. ఆమె కుటుంబానికి సానుభూతిని తెలియజేశారు. శాసనసభాపతి పోచారం శ్రీనివాస్‌రెడ్డి, మంత్రులు, తెరాస కార్యనిర్వాహక అధ్యక్షుడు కేటీఆర్, మాజీ ఎంపీలు వినోద్, కల్వకుంట్ల కవిత సంతాపం తెలిపారు.

ఈడీ ఎదుటకు గాలి జనార్దనరెడ్డి

- ఖరీదైన కారు, పోలీస్ ఎస్కార్టుతో హాజరు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: కర్ణాటక మాజీ మంత్రి గాలి జనార్దనరెడ్డి సోమవారం ఎన్‌ఫోర్స్‌మెంట్ డైరెక్టరేట్ (ఈడీ) ఎదుట హాజరయ్యారు. తన సహాయకుడు అలీఖాన్‌తో కలిసి మధ్యాహ్నం ఒంటిగంట ప్రాంతంలో బషీరాబాగ్‌లోని ఈడీ కార్యాలయానికి వచ్చిన ఆయన ఐదు గంటలపాటు లోపలే ఉన్నారు. విశ్వసనీయ సమాచారం ప్రకారం.. ఇనుప ఖనిజం విదేశాలకు ఎగుమతి చేసే సందర్భంగా విదేశీ మారక ద్రవ్యం వ్యవహారంలో అక్రమాలు జరిగాయన్న అభియోగాలపై ఈడీ ఆయనపై గతంలో కేసులు నమోదు చేసింది. వాటి విచారణలో భాగంగా ఆయన ఈడీ అధికారుల ఎదుట హాజరైనట్లు తెలుస్తోంది. ఈడీ కార్యాలయం నుంచి బయటకు వచ్చిన తర్వాత జనార్దనరెడ్డి దానికి భిన్నమైన వాదన వినిపించారు. తన ఆస్తుల విడుదలలో జరిగిన జాప్యంపై ఈడీ అధికారులతో చర్చించడానికి వచ్చినట్లు విలేకర్లతో చెప్పారు. "ఓబులాపురం మైనింగ్ కంపెనీకి(ఓఎంసీ) సంబంధించి సీబీఐ నమోదు చేసిన కేసుల ఆధారంగా ఈడీ అధికారులు స్వాధీనం చేసుకున్న ఆస్తులు విడుదల చేయాలని కర్ణాటక హైకోర్టులో పిటిషన్ దాఖలు చేశా. విచారించిన న్యాయస్థానం ఈడీ కేసులన్నీ కొట్టేయడంతోపాటు ఓఎంసీ

ఆస్తులు వెంటనే విడుదల చేయాలని ఆదేశించింది. హైకోర్టు తీర్పును సవాలు చేస్తూ ఈడీ అధికారులు సుప్రీం కోర్టుకు వెళ్లారు. సుప్రీం కోర్టు స్టే ఇచ్చేందుకు నిరాకరించింది. నా ఆస్తులను వెంటనే విడుదల చేయాలని ఆదేశించింది. అయినా అధికారులు నాకు సంబంధించిన రూ.వెయ్యికోట్ల విలువైన ఆస్తులు విడుదల చేయకుండా జాప్యం చేస్తున్నారు. ఆ విషయమై అధికారులతో మాట్లాడేందుకే వచ్చా" అని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఆస్తుల విడుదలలో మరింత జాప్యం జరిగే పక్షంలో మరోమారు సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయిస్తానని వెల్లడించారు.

ఖరీదైన కార్లో ఈడీ కార్యాలయానికి వచ్చిన జనార్దనరెడ్డికి రక్షణగా భద్రత సిబ్బందితో కూడిన పోలీసు వాహనం కూడా వచ్చింది. గతంలో కర్ణాటక మంత్రిగా, ఎంపీగా పనిచేసిన ఆయన ప్రస్తుతం రాజకీయలలో క్రియాశీలంగా లేరు. అయినా ఆయన పోలీసు భద్రతతో రావడం గమనార్హం.

వైకాపా దుష్ప్రచారంతోనే ప్రపంచబ్యాంకు రుణం రద్దు

చంద్రబాబు ధ్వజం

ఈనాడు, అమరావతి: రాజధాని అమరావతికి ప్రపంచబ్యాంకు రుణం ఇవ్వకపోవడానికి పూర్తి బాధ్యత వైకాపాదేనని, ఆ పార్టీ నాయకులు కొందరు రైతులతోనూ, స్వచ్ఛంద సంస్థలతోనూ చేయించిన తప్పుడు ఫిర్యాదుల వల్లే ఆ పరిస్థితి తలెత్తిందని ప్రతిపక్ష నేత చంద్రబాబు ధ్వజమెత్తారు. మంగళగిరి ఎమ్మెల్యే రామకృష్ణారెడ్డే ఆ ఫిర్యాదులు చేయించారన్నారు. సోమవారం మంగళగిరి సమీపంలోని హ్యాపీ రిసార్ట్స్‌లో విలేకరుల సమావేశంలో మాట్లాడుతూ రాజధాని ప్రాజెక్టుల్లో అవినీతి కారణంగానే బ్యాంకు వెనక్కు తగ్గిందంటూ వైకాపా నాయకులు తమపై బురదజల్లే ప్రయత్నం చేస్తున్నారని, ప్రపంచబ్యాంకు గానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం గానీ రాజధాని పనుల్లో అవినీతి జరిగిందని అనలేదని చెప్పారు. "రాజధాని నిర్మాణంపై వైకాపా ప్రభుత్వానికి ఆసక్తి లేదు. దాన్ని మరో వాన్‌పిక్, లేపాక్షి ప్రాజెక్టుల్లా చేయాలనుకుంటోంది. జగన్ తీరు చూస్తే... చంద్రయాన్ ప్రాజెక్టులోనూ అవినీతి జరిగిందని, దానికి రూ.వెయ్యి కోట్లు ఖర్చు ఎందుకని అనేలా ఉన్నారు. తానైతే ఆ ప్రాజెక్టు చేపట్టేవాడిని కాదనీ అంటారు. ఆ పెద్దమనిషి పద్ధతి అలా ఉంది" అని ఎద్దేవా చేశారు.

ఉపాధ్యాయులకు ఇక బ్రిటిష్ కౌన్సిల్ శిక్షణ

ఉన్నత విద్యామండలితో విస్తృత ఒప్పందం

ఈనాడు, హైదరాబాద్: ప్రభుత్వ పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులకు ఆంగ్ల బోధనకు సంబంధించిన శిక్షణ ఇచ్చేందుకు బ్రిటిష్ కౌన్సిల్ ముందుకొచ్చింది. ఈ మేరకు రాష్ట్ర విద్యాశాఖ మంత్రి జగదీశ్‌రెడ్డి సమక్షంలో తెలంగాణ ఉన్నత విద్యామండలితో సోమవారం బ్రిటిష్ కౌన్సిల్ మహిళా ప్రతినిధి జనక్ పుష్పనాథన్ అవగాహన ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. ఉద్యోగావకాశాల పెంపుదల, ఇతర అంశాలపై కూడా అంగీకారానికి వచ్చారు. వచ్చే నెల 5, 6 తేదీల్లో ఇంగ్లాండ్‌కు చెందిన 15 మంది విశ్వవిద్యాలయ ఉపకులపతులు రాష్ట్రానికి రానున్నారు. కొత్త సంవత్సరం జనవరి 21, 22లలో లండన్‌లో జరిగే ప్రపంచ విద్యాసదస్సులో పాల్గొనాలని విద్యాశాఖ మంత్రితో పాటు కార్యదర్శి, ఇతర ఉన్నతాధికారులను మహిళా ప్రతినిధి ఆహ్వానించారు. ఒప్పంద కార్యక్రమంలో ఉన్నత విద్యామండలి ప్రముఖులు పాల్గొన్నారు.

నిబంధన తొలగింపునకు కారణాల్లేవుగా?

- రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని ప్రశ్నించిన హైకోర్టు
- ఒక చట్ట పరిధిలోకి మరోచట్టం చొచ్చుకురాజాలదు: ప్రభుత్వం
- ఎర్రమంజిల్ కూల్చివేతపై కొనసాగుతున్న వాదనలు

ఈనాడు, హైదరాబాద్: హైదరాబాద్ అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ చట్టంలోని నిబంధన-13 తొలగించడానికి కారణాలను జీవో 183లో ఎందుకు పేర్కొనలేదంటూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని సోమవారం హైకోర్టు ప్రశ్నించింది. దాని తొలగింపునకు కారణాలను ఇప్పటికిప్పుడు అతికించినట్లుగా చెబుతున్నారని వ్యాఖ్యానించింది. ఒక నిబంధనను చేర్చాలన్నా, తొలగించాలన్నా దానికి కారణాలను పేర్కొనాలని, ఇక్కడ నిబంధన-13ను తొలగించడానికి ఎలాంటి కారణాలనూ పేర్కొనలేదని వ్యాఖ్యానించింది. మాస్టర్ ప్లాన్‌లో ఈ నిబంధన కొనసాగుతోందని, దాన్ని ఎవరైనా ఉల్లంఘిస్తే

పరిస్థితి ఏమిటని ప్రశ్నించింది. నూతన చట్టసభల సముదాయం నిర్మాణానికి ఎర్రమంజిల్ భవనం కూల్చివేయాలన్న ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని సవాలు చేస్తూ దాఖలైన పలు పిటిషన్లపై ప్రధాన న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఆర్.ఎస్. చౌహాన్, జస్టిస్ షమీమ్ అక్తర్‌ల ధర్మాసనం సోమవారం విచారణ చేపట్టింది. అదనపు అడ్వొకేట్ జనరల్ (ఏఏజీ) రామచంద్రరావు వాదనలు వినిపిస్తూ నిబంధనలు చేసే అధికారం హుడా చట్టానికి లేదని తెలిపారు. అందులోనూ పట్టణాభివృద్ధి చట్టం అభివృద్ధి, జోనింగ్ నిబంధనలు తదితరాలను మాత్రమే చూడాలని చారిత్రక కట్టడాల పరిరక్షణ తదితరాల్లోకి వెళ్లరాదన్నారు. ఇందుకోసం ప్రత్యేకంగా చట్టం ఉందని, దానికింద ఏర్పాటైన సంస్థలకే చారిత్ర కట్టడాల పరిరక్షణ బాధ్యత ఉంటుందన్నారు. హుడా చట్టం కింద ఏర్పాటైన సంస్థ చారిత్రక కట్టడాల పరిరక్షణ చట్టం కింద ఉండాల్సిన సంస్థ బాధ్యతలను చేపట్టజాలదని, అందువల్ల దాన్ని తొలగించడానికి నిర్ణయించిందని చెప్పారు. 1960నాటి చట్టంలో చారిత్రక భవనాల ప్రస్తావన ఉందని, పురావస్తు భవనాల ప్రస్తకి లేదన్నారు. 2017లో తెలంగాణ ప్రభుత్వం చారిత్రక, పురావస్తు కట్టడాల పరిరక్షణకు సమగ్ర చట్టం తీసుకువచ్చిందని తెలిపారు. హెచ్ఎండీఏ చట్టంలోని నిబంధన-13 మరో చట్టంలోకి చొచ్చుకువచ్చేలా ఉందని గుర్తించడంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దాన్ని రద్దు చేసిందని చెప్పారు. ధర్మాసనం జోక్యం చేసుకుంటూ పురావస్తు కట్టడాల పరిరక్షణకు ప్రభుత్వాలు కట్టుబడి ఉండాలని, గతంలో ముంబయిలో ఓ స్టోర్‌ను కూల్చివేయాలని కార్పొరేషన్ ప్రయత్నించగా తమ జ్ఞాపకాలు ఈ భవనంతో ముడిపడి ఉన్నాయని ప్రజలు అభ్యంతరాలు వ్యక్తం చేయడంతో ఆ ప్రయత్నాన్ని విరమించుకుందని, అదీ చట్టం స్ఫూర్తి అని వ్యాఖ్యానించింది. దీనిపై ఏఏజీ స్పందిస్తూ చట్టాలను తీసుకువచ్చే అధికారం ప్రభుత్వానికి ఉందని తెలిపారు. దీనిపై తదుపరి వాదనలు మంగళవారం కొనసాగనున్నాయి.

బీఎస్సీ కమ్యూనిటీ సైన్స్ కోర్సు కౌన్సెలింగ్ 26న

రాజేంద్రనగర్, న్యూస్‌టుడే: ప్రొఫెసర్ జయశంకర్ తెలంగాణ రాష్ట్ర వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం నిర్వహించే బీఎస్సీ (హానర్స్) కమ్యూనిటీ సైన్స్‌కోర్సుకు ఆన్‌లైన్‌లో దరఖాస్తు చేసుకున్న అభ్యర్థినులకు ఈ నెల 26న కౌన్సెలింగ్ నిర్వహించనున్నట్లు వర్సిటీ రిజిస్ట్రార్ డాక్టర్ సుధీర్‌కుమార్ తెలిపారు. ఇంటర్మీడియట్ ఆప్షనల్ సబ్జెక్టులలో పొందిన మార్కుల ఆధారంగా రిజర్వేషన్ల ప్రకారం అభ్యర్థినుల ఎంపిక జరుగుతుందని రిజిస్ట్రార్ పేర్కొన్నారు. కౌన్సెలింగ్‌కు పిలిచిన అభ్యర్థినుల మెరిట్ లిస్ట్‌ను విశ్వవిద్యాలయం వెబ్‌సైట్ 'డబ్ల్యుడబ్ల్యుడబ్ల్యు.పీజేటీఎస్ఏయూ.ఈడీయూ.ఇన్‌లో చూడాలని ఆయన వివరించారు. విద్యార్థినులు అసలు ధ్రువపత్రాలతో హాజరుకావాల్సి ఉంటుందని, ఫీజు చెల్లించకపోతే అడ్మిషన్ రద్దవుతుందని వివరించారు.

అమరావతిలో భూముల విలువ పెంపు

చదరపు గజం ధర రూ.5వేలు

ఈనాడు, అమరావతి: నవ్యాంధ్ర రాజధాని అమరావతి ప్రాంతంలో భూముల రిజిస్ట్రేషన్ విలువల పెంపుదలకు ఆమోద ముద్రపడింది. రాజధానిలోని 29 గ్రామాల్లో భూముల ధరల పెంపు ప్రతిపాదనల దస్త్రానికి సీఆర్‌డీఏ ఆమోదం తెలపటంతో ఆగస్టు ఒకటో తేదీ నుంచి కొత్త ధరల ప్రకారం రిజిస్ట్రేషన్లు చేయటానికి అధికారులు సన్నాహాలు చేస్తున్నారు. ప్రస్తుతం ఈ ప్రాంతంలో గజం ధర వెయ్యి నుంచి రూ.2,500 వరకు ఉండగా ప్రస్తుతం దీన్ని రూ.5 వేల వరకు పెంచారు. ఈ పెంపుదల 29 గ్రామాల్లో ఒకే రకంగా లేదు. కొన్ని చోట్ల గజం రూ.వెయ్యి ఉండగా దాన్ని రూ.2,500కు పెంచగా, రూ.2,500 ఉన్నచోట రూ.5 వేల వరకు పెంచారు. మొత్తంమీద రాజధాని ప్రాంతంలో ధరలు చదరపు గజానికి రూ.1500 నుంచి 3 వేల వరకు పెరిగాయి. రాజధానియేతర ప్రాంతాల్లో ఈ స్థాయిలో పెంచలేదు.

పథకాలకు నిధుల్లేవు.. కొత్త భవనాలెందుకు?

- ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని నిరసిస్తూ 25న చలో సచివాలయం
- ప్రతిపక్ష పార్టీల నాయకుల వెల్లడి

హిమాయత్‌నగర్, న్యూస్‌టుడే: రాష్ట్రంలో అనేక సంక్షేమ పథకాలకు నిధుల కొరత ఉండగా.. వాస్తు పేరుతో ప్రభుత్వం కొత్త సచివాలయం నిర్మాణానికి సిద్ధపడడం దారుణమని వివిధ రాజకీయ పార్టీల ప్రతినిధులు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేశారు. సోమవారం సోమాజిగూడ ప్రెస్‌క్లబ్‌లో విలేకరుల సమావేశంలో తెజస అధినేత కోదండరాం మాట్లాడుతూ.. ఆరోగ్యశ్రీ, బలహీనవర్గాల ఇళ్ల నిర్మాణాలకు నిధుల కొరత తీవ్రంగా ఉందన్నారు. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో మంచిగానే ఉన్న సచివాలయాన్ని కూల్చి కొత్త భవనాన్ని నిర్మిస్తామని మొండిపట్టు పట్టడం సరికాదన్నారు. ప్రభుత్వ నిర్ణయాన్ని నిరసిస్తూ, ప్రజాస్వామిక తెలంగాణ ఆధ్వర్యంలో పార్టీలకు అతీతంగా ఈ నెల 25న చలో సచివాలయం కార్యక్రమం చేపట్టనున్నట్లు తెలిపారు. మాజీ ఎంపీ వివేక్ మాట్లాడుతూ.. తెలంగాణ రాష్ట్రం లక్షా అరవైవేల కోట్ల వరకు రుణాలు పొందిన విషయాన్ని ఇటీవలే కేంద్ర ఆర్థికశాఖ వెల్లడించిందన్నారు. రుణాలపై ప్రభుత్వం శ్వేతపత్రాన్ని విడుదల చేయాలని ఆయన డిమాండ్ చేశారు. మాజీ ఎంపీ పొన్నం ప్రభాకర్ మాట్లాడుతూ.. ప్రజా ఉద్యమాలకు తోడు న్యాయపోరాటానికి కూడా కాంగ్రెస్ సిద్ధమైందని చెప్పారు. సమావేశంలో తెదేపా అధికారప్రతినిధి నన్నూరి నర్సిరెడ్డి, పార్వర్డ్ బ్లాక్ కార్యదర్శి ప్రసాద్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

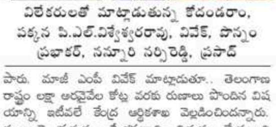

విలేకరులతో మాట్లాడుతున్న కోదండరాం, పక్కన పి.ఎల్.విశ్వేశ్వరరావు, వివేక్, పొన్నం ప్రభాకర్, నన్నూరి నర్సిరెడ్డి, ప్రసాద్

నల్లబ్యాడ్జీలతో వీఆర్వోల నిరసన

ఈనాడు, హైదరాబాద్: ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గ్రామ రెవెన్యూ అధికారుల(వీఆర్వో)పై చేసిన వ్యాఖ్యలకు నిరసనగా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా సోమవారం వీఆర్వోలు నల్లబ్యాడ్జీలతో విధుల్లో పాల్గొన్నారు. నిర్దేశిత పనిగంటలను పాటించారు. ముఖ్యమంత్రి వ్యాఖ్యలకు నిరసనగా ఈ కార్యక్రమం చేపట్టినట్లు తెలంగాణ వీఆర్వోల సంక్షేమ సంఘం రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు గరికె ఉపేంద్రరావు తెలిపారు. నల్గొండ జిల్లా గొర్రంపోడు మండలంలో చేపట్టిన నిరసన కార్యక్రమంలో ఆయన పాల్గొన్నారు.

తల్లి ఆస్తి స్వాహా.. కొడుకు, కోడలికి జైలు శిక్ష

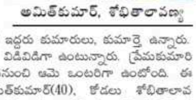

అమిత్‌కుమార్, శోభితాలావణ్య

నేరేడ్‌మెట్, న్యూస్‌టుడే: భర్తను కోల్పోయి వృద్ధాప్యంలో ఒంటరిగా జీవిస్తున్న తల్లి ఆస్తిని స్వాహా చేసిన కొడుకు, కోడలికి మల్కాజిగిరి కోర్టు సోమవారం రెండేళ్ల జైలు శిక్ష విధించింది. నేరేడ్‌మెట్ పోలీసుల కథనం ప్రకారం.. సికింద్రాబాద్‌లోని నేరేడ్‌మెట్ కాకతీయ నగర్‌కు చెందిన ప్రేమకుమారి(66)కి ఇద్దరు కుమారులు, కుమార్తె ఉన్నారు. వారికి వివాహాలు చేసింది. వారంతా విడివిడిగా ఉంటున్నారు. ప్రేమకుమారి భర్త 2013లో మరణించారు. అప్పటినుంచి ఆమె ఒంటరిగా ఉంటోంది. ఈ క్రమంలో పెద్ద కుమారుడు అమిత్‌కుమార్(40), కోడలు శోభితాలావణ్య(34)లు 2015లో ఆమె ఇంట్లోకి వచ్చి మకాం వేశారు. ఆమెకు తెలియకుండా ఇంటిని కొడుకు తన పేరు మీద రిజిస్టర్ చేయించుకున్నాడు. అదే ఏడాది అక్టోబరు 13న ఇంటికి తాళం వేసి తల్లిని బయటకు గెంటేశాడు. ఏం చేయాలో తెలియక నేరేడ్‌మెట్ పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయగా.. పోలీసులు కేసు నమోదు చేసి కోర్టుకు పంపారు. ఈకేసు విచారించిన మల్కాజిగిరి 19 ఎంఎం మేజిస్ట్రేట్ సౌజన్య కొడుకు, కోడలికి రెండేళ్ల జైలు, రూ.10వేల చొప్పున జరిమానా విధిస్తూ సోమవారం తీర్పు చెప్పారు.

రాజకీయ కోణంలోనే కొత్త కార్పొరేషన్లు, వార్డుల పునర్విభజన

- పొన్నం నేతృత్వంలోని కాంగ్రెస్ త్రిసభ్య కమిటీ ఆరోపణ

హైదరాబాద్, న్యూస్‌టుడే: ప్రజల అవసరాలను గుర్తించకుండా రాజకీయ కోణంలోనే కొత్త మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లు, వార్డుల పునర్విభజన చేశారని మున్సిపల్ ఎన్నికల వ్యవహారాలను పర్యవేక్షించేందుకు పొన్నం ప్రభాకర్ నేతృత్వంలో టీపీసీసీ ఏర్పాటు చేసిన త్రిసభ్య కమిటీ ఆరోపించింది. ఓటమి భయంతోనే జనగణన, ఓటరు జాబితా, వార్డుల విభజన తప్పులు తడకగా చేపట్టారని విమర్శించింది. ఎన్నికలు ఎప్పుడు జరిగినా సమర్థంగా ఎదుర్కొనేందుకు కాంగ్రెస్ శ్రేణులు సిద్ధంగా ఉన్నాయని పేర్కొంది. సోమవారం గాంధీభవన్‌లో కమిటీ సభ్యులు పొన్నం ప్రభాకర్, ఎస్.ఎ.సంపత్‌కుమార్, వంశీచంద్‌రెడ్డి సమావేశమయ్యారు. మున్సిపల్ ఎన్నికల్లో అనుసరించాల్సిన వ్యూహం, అభ్యర్థుల ఎంపిక, ఎన్నికలకు పార్టీ శ్రేణులను సన్నద్ధం చేయడం తదితర అంశాలపై చర్చించారు. అనంతరం ఏర్పాటు చేసిన విలేకరుల సమావేశంలో పొన్నం ప్రభాకర్ మాట్లాడుతూ.. పట్టణ ప్రాంత ఓటర్లు కాంగ్రెస్‌కు అండగా నిలుస్తారని ఆశాభావం వ్యక్తం చేశారు. 20, 25 వార్డులు ఉన్నవాటిని కార్పొరేషన్లు చేసి, 49 వార్డులున్న మహబూబ్‌నగర్‌ను ఎందుకు చేయలేదని ప్రశ్నించారు. వార్డులకు పోటీ చేసే అభ్యర్థుల నుంచి పార్టీ మారబోమంటూ హామీ పత్రాన్ని(అఫిడవిట్) ప్రజల ముందే తీసుకుంటామన్నారు. కుట్ర పూరితంగా కొత్త మున్సిపల్ చట్టం తీసుకువచ్చారని సంపత్‌కుమార్ ఆరోపించారు. ప్రభుత్వం చేసిన తప్పుల వలన హైకోర్టులో కేసులు నమోదయ్యాయని, 14 మున్సిపాలిటీలపై కోర్టు స్టే ఇచ్చిందన్నారు. ఈ తప్పులకు మున్సిపల్ వ్యవహారాలశాఖ నిర్వహిస్తున్న సీఎం కేసీఆర్ ప్రజలకు క్షమాపణలు చెప్పాలని ఆయన డిమాండ్ చేశారు.

హాజీపూర్ బాధిత కుటుంబాలను ప్రియాంకకు కలిపిస్తా: వీహెచ్

హైదరాబాద్, న్యూస్‌టుడే: సైకో శ్రీనివాస్‌రెడ్డి చేతిలో అత్యాచారం, హత్యకు గురైన హాజీపూర్ బాధిత కుటుంబాలను ఏఐసీసీ ప్రధాన కార్యదర్శి ప్రియాంక గాంధీకి కలిపిస్తానని ఏఐసీసీ కార్యదర్శి వి.హనుమంతరావు తెలిపారు. ఇందుకోసం సమయం కేటాయించాలంటూ ప్రియాంకకు లేఖ రాశానని చెప్పారు. సోమవారం ఆయన గాంధీభవన్‌లో మాట్లాడుతూ.. అమాయకపు పిల్లలు సైకో చేతిలో దారుణ హత్యకు గురైతే బాధిత కుటుంబాలను ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ కానీ, మంత్రులు కానీ ఎవరూ ఇంత వరకు పరామర్శించలేదని మండిపడ్డారు.

ఆలస్యమైనా అదే రోజు గమ్యానికి

ఇస్రో ఈ నెల 15న చేపట్టదలచిన ప్రయోగం.. చివరి నిమిషంలో సాంకేతిక సమస్య కారణంగా వాయిదాపడిన సంగతి తెలిసిందే. దానికి కారణాలను ఇస్రో ఇంజినీర్లు ఇతమిత్థంగా తేల్చి, నాలుగైదు రోజుల్లో సరిదిద్ది, తదుపరి ప్రయోగానికి సిద్ధమయ్యారు. ఒక చిన్న సాధనంలో తలెత్తిన లోపంతో ఈ పరిస్థితి ఉత్పన్నమైనట్లు గుర్తించారు. క్రయోజెనిక్ ఇంజిన్‌లోని హీలియం గ్యాస్ బాటిల్‌లో పీడనం పడిపోయింది. 'నిపల్ జాయింట్‌'లో లీకేజీ ఇందుకు కారణమైంది. నిపల్ అంటే.. ఒక చిన్న గొట్టం. రెండు గొట్టాలను అనుసంధానించడానికి నిపల్ జాయింట్‌ను ఉపయోగిస్తారు. క్రయోజెనిక్ ఇంజిన్‌లో ఇంధనాన్ని అత్యంత శీతల ఉష్ణోగ్రతల వద్ద నిల్వ చేస్తారు. ఈ ఇంధనానికి పీడనాన్ని అందించే పనిని హీలియం గ్యాస్ బాటిల్ చేపడుతుంది. 34 లీటర్ల సామర్థ్యముండే ఈ బాటిల్‌లో పీడనం 350 బార్ల మేర ఉండాలి. తద్వారా దాని నుంచి వెలుపలికి వచ్చే పీడనం 50 బార్ల మేర ఉంటుంది. అయితే నాడు ప్రయోగం రోజున పీడనం ప్రతి నిమిషానికి 4 బార్ల మేర పడిపోవడం మొదలైంది. నిజానికి ఇది పెద్ద సమస్యేమీ కాదు. ప్రయోగాన్ని కొనసాగించడానికి అవకాశం ఉందని, అయితే రిస్క్ తీసుకోరాదన్న ఉద్దేశంతో ప్రయోగాన్ని నిలిపివేసినట్లు ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలు చెప్పారు. దీనికి గతానుభవాలు కూడా తోడయ్యాయి. 1979లో ప్రయోగాత్మకంగా చేపట్టిన ఎస్‌ఎల్‌వీ రాకెట్‌లోనూ ఇదే 'పీడన' సమస్య తలెత్తి, ప్రయోగం విఫలమైంది.

నిజానికి ఏదైనా సమస్య తలెత్తితే దాన్ని సరిదిద్దడానికి రాకెట్‌ను కొంతమేర విడగొట్టక తప్పదు. అయితే హీలియం గ్యాస్ బాటిల్‌తో నేరుగా యాక్సెస్ ఉన్నందు వల్ల ఆ ఇబ్బంది శాస్త్రవేత్తలకు కలగలేదు. రాకెట్‌ను విడగొట్టాల్సి వస్తే మళ్లీ దాన్ని ప్రయోగానికి సిద్ధం చేయడానికి చాలారోజులు పట్టేది.

ఆలస్యమైనా.. మార్పు లేదు..

నిర్దేశిత రీతిలో జీఎస్‌ఎల్‌వీ మార్క్‌-3.. చంద్రయాన్‌-2ను భూకక్ష్యలోకి భద్రంగా చేర్చింది. ఇక నుంచి అది అత్యంత సంక్లిష్టమైన విన్యాసాలను చేపడుతూ అంతిమంగా చంద్రుడి ఉపరితలంపై దిగుతుంది. ఇందులో అనేక దశలున్నాయి. మొదటి దశలో చంద్రయాన్‌-2 భూకక్ష్యలోనే ఉంటూ క్రమంగా తన ఎత్తును పెంచుకుంటుంది. ఇందుకోసం ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలు దశల వారీగా అందులోని ఇంజిన్లను మండిస్తారు. ఆ తర్వాత అంకంలో అది చంద్రుడి దిశగా పయనమవుతుంది. అనంతరం చంద్రుడి కక్ష్యలోకి చేరుతుంది. ఆ తర్వాత క్రమంగా చంద్రుడి ఉపరితలానికి చేరువవుతుంది. చంద్రుడి నేల మీదకు ల్యాండర్‌, రోవర్‌లను పంపుతుంది.

ప్రయోగ సమయంలో 7 రోజుల మేర జాప్యం జరిగినప్పటికీ జాబిల్లిపై చంద్రయాన్‌-2 ల్యాండర్‌, రోవర్‌ దిగే సమయంలో మాత్రం ఎలాంటి మార్పూ లేదు. మొదట నిర్దేశించిన రీతిలో సెప్టెంబరు 7న అవి జాబిల్లిపై కాలుమోపుతాయి. ఇందుకోసం ఇస్రో తన ప్రణాళికకు భారీగా సవరణలు చేసింది. ప్రయోగంలో జాప్యం జరిగితే ల్యాండింగ్‌పై ప్రభావం లేకుండా చూసేందుకు చంద్రయాన్‌-2 ప్రయాణరీతిలో మొదటే వెసులుబాటు ఉండేలా ప్రణాళిక రచించినట్లు ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలు తెలిపారు. ప్రయోగం వాయిదాపడినా సాఫ్ట్‌వేర్‌లో పెద్దగా మార్పులు చేయాల్సిన అవసరం లేకుండా చూడొచ్చని భావించారు.

- ముందుగా అనుకున్నట్లు ఈ నెల 15న ప్రయోగం జరిగినట్లయితే చంద్రయాన్‌-2.. ప్రయోగించిన తర్వాత 54వ రోజున ల్యాండర్‌, రోవర్‌లు జాబిల్లిపై కాలుమోపేవి.
- మొదటి ప్రణాళిక ప్రకారం భూకక్ష్యలో ఈ వ్యోమనౌక 17 రోజులు గడపాల్సింది. ఇప్పుడు దాన్ని 23 రోజులకు పెంచారు. పాత షెడ్యూల్‌ ప్రకారం జాబిల్లి కక్ష్యలోకి చేరే దశ 22వ రోజున జరగాల్సింది. ఇప్పుడు దాన్ని 30వ రోజుకు సవరించారు.
- జాబిల్లి కక్ష్యలో ఉండే 'లూనార్‌ బౌండ్‌ ఫేజ్‌' 28 రోజుల పాటు సాగాల్సింది. దాన్ని ఇప్పుడు 13 రోజులకు తగ్గించారు.
- సవరించిన ప్రణాళిక ప్రకారం.. ఆర్బిటర్‌ నుంచి ల్యాండర్‌ విడిపోయే అంకం 43వ రోజు జరుగుతుంది. ఆ తర్వాత 44వ రోజున ల్యాండర్‌ కిందకు దిగడం మొదలవుతుంది. 48వ రోజున ల్యాండర్‌ తనలోని థ్రాటల్‌ ఏబుల్‌ రాకెట్లను మండించడం ద్వారా వేగాన్ని బాగా కుదించుకొని, జాబిల్లి ఉపరితానికి చేరువవుతుంది. అదే రోజున చంద్రుడి దక్షిణ ధ్రువానికి చేరువలో మాంజినస్‌ సి, సింఫీయస్‌ ఎన్‌ అనే రెండు బిలాల మధ్యలో దిగుతుంది.
- సరిగ్గా అదే సమయంలో అక్కడ పగటి సమయం మొదలవుతుంది. అది 14 రోజుల పాటు సాగుతుంది. అందువల్ల సౌరశక్తిని ల్యాండర్‌, రోవర్‌లు గరిష్ఠంగా వాడుకోవడానికి వీలవుతుంది.

మంత్రముగ్గులయ్యేలా!
సతీశ్‌ ధవన్‌ స్పేస్‌ సెంటర్‌ షార్‌లోని రెండో ప్రయోగ వేదికపై ఉన్న జీఎస్‌ఎల్‌వీ-మార్క్‌3ఎం1 వాహకనౌక చిత్రమిది. సూరత్‌లోని కళాకారులు కేవలం ముగ్గును ఉపయోగించి సోమవారం ఈ అద్భుతాన్ని ఆవిష్కరించారు

ఎన్నాళ్లో వేచిన వేళ..!

'చంద్రయాన్‌-2' వ్యోమనౌక నింగిలోకి విజయవంతంగా దూసుకెళ్లిన వేళ యావత్‌ భారతావని పులకించింది. ఇస్రో ఘనత భారతీయులందరికీ గర్వకారణమంటూ రాష్ట్రపతి, ఉపరాష్ట్రపతి, ప్రధానమంత్రి సహా చాలామంది ప్రముఖులు ప్రశంసల వర్షం కురిపించారు. ఇస్రో శాస్త్రవేత్తల ఆనందానికైతే అంతే లేదు. వ్యోమనౌక నిర్దేశిత కక్ష్యలోకి చేరినట్లు సంకేతాలు అందగానే ఆనందంతో పరవశించిపోయారు. ఒకరినొకరు హత్తుకుంటూ అభినందనలు పరస్పరం శుభాకాంక్షలు చెప్పుకున్నారు. గతంలో ఎన్నెన్నో ప్రయోగాలను అతి తక్కువ ఖర్చుతో, వేగంగా పూర్తిచేసి ప్రశంసలు అందుకున్నా.. తాజా ప్రయోగం విజయవంతమవడంపై వారిలో మునుపటితో పోలిస్తే ఎక్కువ హర్షాతిరేకాలు వ్యక్తమయ్యాయి. తమ కష్టం ఫలించే దిశగా తొలి అడుగు పడిందన్న సంతోషం వారిలో కనిపించింది. ఎందుకంటే గతంలో చేపట్టిన ప్రయోగాలతో పోలిస్తే చంద్రయాన్‌-2 అత్యంత ప్రతిష్ఠాత్మకమైనది.

వాయిదాలను దాటుకొని..

వాస్తవానికి 'చంద్రయాన్‌-2'ను 2013లోనే చేపట్టాలని ఇస్రో భావించింది. అందులో ఉపయోగించే ల్యాండర్‌ను రష్యా నుంచి సమకూర్చుకోవాలనుకుంది. అనుకోకుండా రష్యా ఈ ప్రాజెక్టు నుంచి తప్పుకుంది. దీంతో స్వశక్తితో ప్రయోగం పూర్తిచేయాలని ఇస్రో నిర్ణయించుకుంది. ఎన్నెన్నో సవాళ్లను అధిగమిస్తూ ల్యాండర్‌ను తయారుచేసుకుంది. ఆ తర్వాత జాతీయ నిపుణుల కమిటీ సూచనలకు అనుగుణంగా మార్పులు చేయాల్సి రావడంతో ప్రయోగం వాయిదా పడింది. గతేడాది మార్చిలో, ఈ ఏడాది ఏప్రిల్‌లో ప్రయోగం చేపట్టాలనుకున్నా వివిధ కారణాలతో వాయిదాపడింది. ఇక క్రయోజెనిక్‌ దశలో లోపం తలెత్తడంతో ఈ నెల 15న మళ్లీ వాయిదా అనివార్యమైంది. ఇన్ని వాయిదాలను దాటుకొని, సవాళ్లను అధిగమించి ప్రయోగం విజయవంతమవడంతో ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలు ఆనంద డోలికల్లో మునిగితేలారు.

అత్యంత సంక్లిష్టం

11 ఏళ్ల క్రితం ఇస్రో 'చంద్రయాన్‌-1' ప్రయోగాన్ని చేపట్టింది. దానితో పోలిస్తే చంద్రయాన్‌-2 చాలా సంక్లిష్టమైనది. జాబిల్లిపై అత్యంత క్లిష్టమైన సాఫ్ట్‌ ల్యాండింగ్‌ను సాధించాలని ఈ ప్రయోగంలో భారత్‌ లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది. చంద్రుడిపై సాఫ్ట్‌ ల్యాండింగ్‌ అంటే మాటలు కాదు. ఇప్పటివరకు రష్యా, అమెరికా, చైనా మాత్రమే ఆ పని చేయగలిగాయి. అందుకే చంద్రయాన్‌-2 ప్రయోగాన్ని ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలు సవాలుగా తీసుకున్నారు. వ్యోమనౌకను తయారుచేసి దాన్ని ఎన్నెన్నో పరీక్షలకు గురిచేశారు. చంద్రుడిపై వాతావరణాన్ని తట్టుకొని పనిచేసేలా ల్యాండర్‌, రోవర్‌ను రాటుదేల్చారు.

- ఈనాడు ప్రత్యేక విభాగం

చిరు వ్యాపారుల పింఛనుకు శ్రీకారం

- నెలకు రూ.55 కడితే 60 ఏళ్ల తర్వాత నెలనెలా రూ.3వేలు
- కేంద్ర ప్రభుత్వం ఉత్తర్వులు జారీ

ఈనాడు, దిల్లీ: చిన్న వ్యాపారుల పింఛను పథకాన్ని కేంద్ర కార్మిక శాఖ సోమవారం నుంచి ప్రారంభించింది. ఇందుకు సంబంధించిన విధివిధానాలను నోటిఫై చేస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. ఈ పథకం అమలు కోసం ఎల్‌ఐసీ నేతృత్వంలో పింఛను నిధిని ఏర్పాటు చేస్తోంది. దేశవ్యాప్తంగా కేంద్ర ఎలక్ట్రానిక్స్‌ అండ్‌ ఇన్ఫర్మేషన్‌ టెక్నాలజీ శాఖ ఆధ్వర్యంలో నడుస్తున్న 3.50 లక్షల కామన్‌ సర్వీస్‌ సెంటర్లలో ఆసక్తిగలవారు పేర్లు నమోదు చేసుకోవచ్చు. రూ.1.5 కోట్లలోపు వార్షిక వ్యాపార టర్నోవర్‌ ఉన్న వ్యాపారులంతా ఇందులో చేరొచ్చు.

- వ్యాపారి చెల్లించే చందాకు సమానంగా కేంద్రం కూడా పింఛను నిధికి జమ చేస్తుంది.
- 60 ఏళ్ల నుంచి అతను జీవించి ఉన్నంత కాలం నెలకు రూ.3వేల పింఛను అందుకోవచ్చు.
- మరణానంతరం జీవిత భాగస్వామికి 50% మొత్తం చెల్లిస్తారు.

ఎప్పుడు ఎంత కట్టాలంటే...

- ఈ పథకంలో చేరడానికి కనిష్ఠ వయస్సు 18, గరిష్ఠ వయస్సు 40
- 18 ఏళ్లలో చేరిన వారయితే 60 ఏళ్లు వచ్చే వరకు నెలకు రూ.55 చందా చెల్లించాలి
- 20 ఏళ్లవారయితే రూ.61
- 25 ఏళ్లవారయితే రూ.80
- 30 ఏళ్ల వారయితే రూ.105
- 35 ఏళ్ల వారయితే రూ.150
- 40 ఏళ్ల వారయితే రూ.200 చొప్పున చెల్లించాలి.

- కొన్నాళ్లు చెల్లించి మధ్యలో ఆపేసిన వ్యక్తులు ఎవరైనా మళ్లీ దాన్ని కొనసాగించాలనుకుంటే పాతబకాయిలను, వడ్డీతో సహా చెల్లించి తమ సభ్యత్వాన్ని పునరుద్ధరించుకోవచ్చు.
- ఈ పథకంలో చేరిన వారు పదేళ్లలోపు వైదొలిగితే అప్పటివరకూ చెల్లించిన మొత్తాన్ని సేవింగ్స్‌ బ్యాంక్‌ ఖాతా వడ్డీ రేటుతో తిరిగి ఇచ్చేస్తారు.
- ఒకవేళ పదేళ్ల తర్వాత వైదొలిగితే పింఛను ఫండ్‌లో పొందిన వడ్డీతో సహా తిరిగి చెల్లిస్తారు.
- నెలవారీ చెల్లింపులు చేస్తూ మధ్యలో ఎవరైనా ఆకస్మాత్తుగా చనిపోతే వారి స్థానంలో వారి జీవిత భాగస్వామి సభ్యులుగా చేరి నెలవారీ మొత్తం చెల్లిస్తూపోవచ్చు.
- అలాంటి వారికి 60 ఏళ్ల తర్వాతే పింఛను ఇస్తారు.
- జీవిత భాగస్వామి మృతిచెందిన కారణంగా దాని నుంచి వైదొలగాలని నిర్ణయించుకుంటే అప్పటి వరకూ చెల్లించిన చందామొత్తాన్ని వడ్డీతో సహా తిరిగి చెల్లిస్తారు.
- పథకంలో చేరిన తర్వాత అంగవికలురై పథకంలో కొనసాగలేకపోయిన వారికీ ఇవే నిబంధనలు వర్తిస్తాయి.
- పింఛను అందుకొనేవారు మధ్యలో చనిపోతే అతని జీవిత భాగస్వామికి నెలవారీ సగం మొత్తం మాత్రమే అందుతుంది.
- 18 ఏళ్ల నుంచి 40 ఏళ్ల మధ్యలో ఈ పథకంలో చేరిన ప్రతి ఒక్కరూ తమకు 60 ఏళ్లు వచ్చేంత వరకూ నెలవారీ చందా చెల్లిస్తూ పోయిన వారికి మాత్రమే 60 ఏళ్ల తర్వాత రూ.3వేల కుటుంబ పింఛను అందుతుంది.
- ఈ పథకంలో 'కుటుంబం' అంటే కేవలం భార్యాభర్తలు మాత్రమే వస్తారు.
- సొంతంగా వ్యాపారాలు చేస్తున్నవారు, దుకాణ యజమానులు, రిటైల్‌ వ్యాపారులు, రైస్‌మిల్లు, ఆయిల్‌ మిల్లు, వర్క్‌షాప్‌ ఓనర్లు, కమీషన్‌ ఏజెంట్లు, రియల్‌ ఎస్టేట్‌ బ్రోకర్లు, చిన్నచిన్న హోటల్‌, రెస్టారెంట్ల యజమానులు, ఇతర చిన్న వ్యాపారులు ఈ పథకం పరిధిలోకి వస్తారు.
- ఎన్‌పీఎస్‌, ఈఎస్‌ఐ, ఈపీఎఫ్‌ పరిధిలోకి వచ్చే వారికి ఇందులో చేరడానికి అర్హత ఉండదు.

మూడేళ్లలోపు నెక్స్ట్‌ అమల్లోకి

- అన్ని కళాశాలలకు ఒకటే నీట్‌
- 50% ఫీజు నియంత్రణపై ఆందోళన

ఈనాడు, దిల్లీ, హైదరాబాద్‌: జాతీయ వైద్యకమిషన్‌ అమల్లోకి వచ్చిన మూడేళ్లలోపు నేషనల్‌ ఎగ్జిట్‌ టెస్ట్‌ (నెక్స్ట్‌) అమల్లోకి రానుంది. కేంద్ర వైద్య ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి హర్షవర్ధన్‌ లోక్‌సభలో సోమవారం జాతీయ వైద్యకమిషన్‌ బిల్లును ప్రవేశపెట్టారు. దేశంలో వైద్యవిద్య క్రమబద్ధీకరణ కోసం భారతీయ వైద్యమండలి చట్టం స్థానంలో జాతీయ వైద్యకమిషన్‌ ఏర్పాటుకు ఈ బిల్లును ఉద్దేశించారు. కొత్త బిల్లు ప్రకారం ఎంబీబీఎస్‌, పీజీ వైద్యకళాశాలల్లో 50% సీట్లకు ఫీజులను ప్రభుత్వం నియంత్రిస్తుంది. దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న ఎంబీబీఎస్‌ విద్యార్థులకు చివరి సంవత్సరం నెక్స్ట్‌ ఉమ్మడిపరీక్ష నిర్వహిస్తారు. ఇందులో ఉత్తీర్ణులైనవారికి వైద్యులుగా పనిచేసే లైసెన్సు, పీజీ ప్రవేశార్హత, జాతీయ, రాష్ట్ర రిజిస్టర్‌లో పేర్ల నమోదుకు అవకాశం వస్తాయి. అలాగే విదేశాల్లో వైద్యవిద్య చదివిన వారు దేశంలో వైద్యులుగా పనిచేయాలన్నా ఈ పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులు కావాలి. చట్టం అమల్లోకి వచ్చిన మూడేళ్లలోపు ఇది కార్యరూపంలోకి వస్తుంది. బిల్లు చట్టంగా మారిన తర్వాత వైద్యవిద్య, వైద్యవృత్తి, వైద్య విద్యాసంస్థల నియంత్రణకు కేంద్రం జాతీయ వైద్యమండలిని ఏర్పాటుచేస్తుంది. వైద్యరంగంలో 25 ఏళ్ల అనుభవం, పదేళ్లపాటు వైద్యవ్యవస్థకు నాయకత్వం వహించిన నిజాయితీపరుడైన వ్యక్తిని ఈ కమిషన్‌కు ఛైర్మన్‌గా నియమిస్తారు. పదిమంది ఎక్స్‌ అఫీషియో సభ్యులు, 14 మంది పార్ట్‌టైమ్‌ సభ్యులతో ఇది పనిచేస్తుంది. కొత్త వైద్యకళాశాలలు, పీజీ కోర్సుల ప్రారంభం, కళాశాలల్లో సీట్లపెంపు అధికారాలన్నీ కమిషన్‌కే ఉంటాయి. వైద్యులుగా పనిచేయడానికి అర్హత సాధించినవారి పేర్లు, చిరునామాలు, విద్యార్హతలతో కూడిన జాతీయ రిజిస్టర్‌ను ఇదే నిర్వహిస్తుంది. దీనికింద నాలుగు స్వయంప్రతిపత్తి పాలకమండళ్లు ఉంటాయి. యూజీ, పీజీ వైద్యవిద్య ప్రమాణాల నిర్ధారణ కోసం వేర్వేరు వైద్యవిద్య బోర్డులు ఉంటాయి. వైద్యకళాశాలలను తనిఖీచేసి పరిస్థితులను పరీక్షించడానికి మెడికల్‌ అసెస్‌మెంట్‌ అండ్‌ రేటింగ్‌ బోర్డు ఉంటుంది. వైద్యనిపుణుల ప్రవర్తన నియంత్రణతో పాటు, వారిలో వైద్య విలువలను ప్రోత్సహించడం, లైసెన్స్‌ పొందిన మెడికల్‌ ప్రాక్టీషనర్ల పేర్లతో కూడిన జాతీయ రిజిస్టర్‌ నిర్వహణకు ఎథిక్స్‌ అండ్‌ మెడికల్‌ రిజిస్ట్రేషన్‌ బోర్డు ఏర్పాటవుతుంది. ఈ చట్టం అమల్లోకి రాగానే భారతీయ వైద్యమండలి చట్టం-1956 రద్దవుతుంది.

ఆధునిక వైద్యవృత్తితో సంబంధం ఉన్నవారు కమ్యూనిటీ హెల్త్‌ ప్రొవైడర్లుగా పనిచేసేందుకు ఈ కమిషన్‌ లైసెన్సులు ఇస్తుంది. వైద్యుల సంఖ్యలో మూడింట ఒక వంతుకు మించకుండా వీరికి లైసెన్సులిస్తారు.

రుసుములపై జూడాల మండిపాటు

జాతీయ వైద్య కమిషన్‌ బిల్లుపై జూడాలు మండిపడుతున్నారు. ప్రైవేటు వైద్యకళాశాలల్లో 50% సీట్ల రుసుములనే ప్రభుత్వం నియంత్రిస్తుందని బిల్లులో చెప్పడంపై విమర్శలు వెల్లువెత్తుతున్నాయి. 50% సీట్ల రుసుములనే ప్రభుత్వం నియంత్రిస్తే.. మిగిలిన సీట్ల రుసుములను ప్రైవేటు కళాశాలలే సొంతంగా నిర్ణయించుకునే వెసులుబాటు కల్పించినట్లు అయిందని, తద్వారా ప్రైవేటు వైద్యకళాశాలలు ఇష్టారాజ్యంగా రుసుములు వసూలుచేసే ప్రమాదముందని వైద్య విద్యార్థులు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. అపుడు వైద్యవిద్య మరింత ఖరీదు అవుతుందని చెబుతున్నారు.

'సమాచార' సవరణలకు ఆమోదం

- తీవ్రంగా వ్యతిరేకించిన విపక్షాలు

దిల్లీ: విపక్షాల విమర్శల నడుమ సమాచార హక్కు చట్టానికి చేసిన సవరణలను సోమవారం లోక్‌సభ ఆమోదించింది. సమాచార కమిషనర్లకు ప్రస్తుతం ఎన్నికల సంఘం కమిషనర్లతో సమానమైన హోదా ఉండగా దాన్ని తగ్గిస్తూ ప్రభుత్వం సవరణలను ప్రతిపాదించింది. వారి జీతభత్యాలు, సర్వీసు నిబంధనలను కేంద్ర ప్రభుత్వం విడిగా రూపొందించనుంది. ఈ సవరణలను ప్రతిపక్షాలు వ్యతిరేకించాయి. సమాచార కమిషన్‌ను కోరలేని పులిలా మార్చడానికే సవరణల బిల్లును ప్రభుత్వం తీసుకొచ్చిందని విమర్శించాయి. బిల్లును ప్రవేశపెట్టాలా? వద్దా? అన్నదానిపై తొలుత ఓటింగ్‌ జరగాలని పట్టుపట్టాయి. ప్రవేశపెట్టాలని 218 మంది, వద్దని 79 మంది ఓటేశారు. ప్రతిపక్షాల వాకౌట్‌ అనంతరం మూజువాణి ఓటు ద్వారా బిల్లు ఆమోదం పొందింది. సమాచార కమిషనర్ల స్వతంత్రతను హరించేందుకే ప్రభుత్వం ఈ సవరణలను తీసుకువచ్చిందని కాంగ్రెస్‌ సభ్యుడు శశిథరూర్‌ ఆరోపించారు. ప్రధాన మంత్రి విద్యార్హతలు వెల్లడించాలని కేంద్ర ఎన్నికల కమిషన్‌ ఆదేశించినందువల్లనే ఇంత హడావిడిగా ఈ బిల్లు తీసుకొస్తున్నారా అని నిలదీశారు. డీఎంకే సభ్యుడు ఎ.రాజా మాట్లాడుతూ ఈ సవరణలతో సమాచార కమిషనర్లు ప్రభుత్వానికి ఇంటి పనిమనుషులుగా మారనున్నారని విమర్శించారు. ప్రధాని కార్యాలయం సహాయ మంత్రి జితేంద్ర సింగ్‌ సమాధానమిస్తూ సవరణలపై ప్రతిపక్షాలు ప్రజలను తప్పుదోవపట్టిస్తున్నాయన్నారు.

క్రూరంగా ఉండొద్దు: జయదేవ్‌

ఈనాడు, దిల్లీ: "రెండోసారి అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత మోదీ ప్రభుత్వం పార్లమెంటు స్థాయీసంఘం పరిశీలన లేకుండా 11 బిల్లులు పాస్‌చేసుకుంది. భారీ మెజార్టీ ఉన్నంత మాత్రాన క్రూరంగా వ్యవహరించమని అర్థం కాదు" అని తెదేపా పార్లమెంటరీ పార్టీ నేత గల్లా జయదేవ్‌ కేంద్రానికి సూచించారు. ఆర్‌టీఐ చట్టసవరణ బిల్లుపై సోమవారం లోక్‌సభలో జరిగిన చర్చలో ఆయన మాట్లాడారు. ఈ సవరణలను తాము వ్యతిరేకిస్తున్నట్లు పేర్కొన్నారు. భవిష్యత్తులో సీవీసీ, లోక్‌పాల్‌ చట్టాలకూ సవరణలు చేసి వాటినీ అధీనంలో ఉంచుకొనే ప్రయత్నం చేస్తోందని ఆరోపించారు. ఆర్‌టీఐ చట్టంలో 'రికార్డ్‌' అన్న పదానికి అర్థం చెప్పారు తప్ప రహస్యరికార్డు అని ఎక్కడా లేదని, కానీ ప్రజలు వివరాలు అడిగినప్పుడు రహస్య రికార్డు పేరుచెప్పి సమాచారం ఇవ్వడానికి నిరాకరిస్తున్నారని వివరించారు. అందువల్ల ఏది రహస్యం, ఏది రహస్యం కాదో వివరణ ఇవ్వాలని కోరారు. ప్రభుత్వం ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకొని స్థాయీసంఘానికి పంపాలని డిమాండ్‌ చేశారు. గల్లా జయదేవ్‌ ప్రసంగం పట్ల మంత్రి జితేంద్రసింగ్‌ ఆవేదన వ్యక్తంచేశారు. నాలుగు నెలల క్రితం తాము ఇలాంటి బిల్లు తెచ్చి ఉంటే ఆయన సమర్థిస్తూ మాట్లాడి ఉండేవారని, అదెందుకో అందరికీ తెలుసని వ్యాఖ్యానించారు.

బిల్లును వ్యతిరేకించండి: శ్రీధర్‌ ఆచార్యులు

సమాచార కమిషన్‌ను వెన్నెముక లేని సంస్థగా మార్చే ఈ బిల్లును రాజ్యసభలో వ్యతిరేకించాలని కేంద్ర సమాచార కమిషన్‌ మాజీ కమిషనర్‌ శ్రీధర్‌ ఆచార్యులు ఎంపీలను కోరారు. ఈ సవరణలకు ఆమోదం తెలిపితే సమాచార కమిషన్‌ స్వతంత్రతను కోల్పోతుందన్నారు.

హర్‌ ఘర్‌ జల్‌ భారం సగం రాష్ట్రాలదే

- 50% నిధులనే ఇవ్వనున్న కేంద్రం
- ఇతర పథకాల సొమ్మూ మళ్లింపు

ఈనాడు, దిల్లీ: ప్రతి ఇంటికీ 2024 నాటికి మంచినీటిని అందించాలన్న లక్ష్యంతో కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన 'హర్‌ ఘర్‌ జల్‌' పథకానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు సగం నిధులను సమకూర్చనున్నాయి. ఈ పథకం అమలుకు రానున్న అయిదేళ్లలో రూ.3,60,000 కోట్లు ఖర్చు కానుండగా, అందులో సగం అంటే రూ.1,80,000 కోట్లను రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు భరించనున్నాయి. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు 50:50 నిష్పత్తి మేరకు నిధులు సమకూర్చుతాయని కేంద్ర జల్‌ శక్తి మంత్రివర్గ అధికారులు తెలిపారు. 8 ఈశాన్య రాష్ట్రాలు, 3 హిమాలయ రాష్ట్రాలు (ఉత్తరాఖండ్‌, హిమాచల్‌, జమ్ము-కశ్మీర్‌)లకు మాత్రం ఇందుకు మినహాయింపు ఉంది. ఆ రాష్ట్రాల్లో 90 శాతం నిధులను కేంద్ర ప్రభుత్వమే భరిస్తుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు 10 శాతం నిధులు ఇస్తే సరిపోతుంది.

ఉపాధి నిధులు మళ్లించవచ్చు..

ఉపాధి హామీ పథకం కింద మంజూరయ్యే నిధులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఈ నూతన పథకానికి మళ్లించే వెసులుబాటు కల్పించనుంది. 256 జిల్లాల్లో నీటి వనరులకు తీవ్రమైన కొరత ఉన్న నేపథ్యంలో ఈ నిధులను మళ్లించేందుకు కేంద్రం అనుమతి ఇవ్వనుంది. వివిధ అభివృద్ధి పనులు చేపట్టినప్పుడు అడవులకు నష్టం కలిగితే ప్రత్యామ్నాయంగా అడవులు పెంచడానికి ప్రత్యేకంగా నిధులు ఉన్నాయి. ప్రత్యామ్నాయ అటవీ పెంపక యాజమాన్యం, ప్రణాళిక ప్రాధికార సంస్థ (కాంపెన్సేటరీ అఫారెస్టేషన్‌ మేనేజ్‌మెంట్‌ అండ్‌ ప్లానింగ్‌ అథారిటీ-కాంపా) నిధి పేరుతో ఈ సొమ్ము ఉంది. అడవులు, వన్యమృగాలను సంరక్షించడం కోసం ఈ నిధులను ఖర్చు చేయాల్సి ఉందని తొలుత నిర్ణయించారు. అయితే 2009 నుంచి ఈ నిధులు నిరుపయోగంగా ఉన్నందున వీటిని పర్యావరణ పరిరక్షణ, జలవనరుల కోసం మళ్లించేందుకు అనుమతించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వం సుప్రీంకోర్టును కోరింది. ఇందుకు గత జనవరిలో సుప్రీంకోర్టు అనుమతించడంతో అందులోని రూ.54వేల కోట్లు ఈ పథకానికి మళ్లించే అవకాశం ఉంది. ఇందులో 90 శాతం నిధులను రాష్ట్రాలకు ఇచ్చే వీలుంది. ఇందుకు సంబంధించిన ప్రతిపాదనలను ఆమోదం కోసం జల్‌శక్తి శాఖ కేంద్ర మంత్రివర్గం ముందు ఉంచనుంది.

నెహ్రూను గుర్తుచేసుకోవడానికి ఇదే సరైన సమయం: కాంగ్రెస్

చంద్రయాన్‌-2 ప్రాజెక్టుకు మన్మోహన్‌ పచ్చజెండా

దిల్లీ: చంద్రయాన్‌-2 విజయవంతం కావడం పట్ల కాంగ్రెస్‌ పార్టీ సోమవారం హర్షం వ్యక్తం చేస్తూ... కాంగ్రెస్‌ గత నాయకత్వ చొరవే దీనికి కారణమని చెప్పేందుకు ప్రయత్నించింది. "ఇస్రోకు అభినందనలు. ఇద్దరు ప్రధానుల దార్శనికతను మననం చేసుకోవడానికి ఇదే సరైన సమయం. 1962లో ఇన్కోస్పార్‌ ద్వారా అంతరిక్ష పరిశోధనలు చేపట్టేందుకు నాటి ప్రధాని జవహర్‌లాల్‌ నెహ్రూ నిధులను సమకూర్చారు. తర్వాత అది ఇస్రోగా రూపాంతరం చెందింది. చంద్రయాన్‌-2 ప్రాజెక్టుకు 2008లో నాటి ప్రధాని మన్మోహన్‌సింగ్‌ పచ్చజెండా ఊపారు" అని కాంగ్రెస్‌ పార్టీ ట్విట్టర్‌లో పేర్కొంది. దీనికి భాజపా అధికార ప్రతినిధి సంబిత్‌ పాత్ర స్పందిస్తూ... భావి నాయకత్వం లేనప్పుడు గత నాయకులను గుర్తుచేసుకోక ఏం చేస్తారని వ్యాఖ్యానించారు.

యూపీలో 'ముందస్తు బెయిల్‌' పునరుద్ధరణ

దిల్లీ: ఉత్తర్‌ప్రదేశ్‌లోనూ నిందితులకు ఇకపై ముందస్తు బెయిల్‌ లభించనుంది. ఈ నిబంధనను అత్యవసర పరిస్థితి సందర్భంగా 1976లో ఎత్తివేయగా, నాలుగు దశాబ్దాల అనంతరం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దాన్ని పునరుద్ధరించింది. అన్ని రాష్ట్రాల్లోనూ నిందితులకు ముందస్తు బెయిల్‌ కోసం దరఖాస్తు చేసుకొనే అవకాశం ఉండగా, ఒక్క ఉత్తర్‌ప్రదేశ్‌, ఉత్తరాఖండ్‌ల్లోనే ఆ సౌకర్యం లేదు. తాజా నిర్ణయంతో ఆ లోటు తీరినట్టయింది. ఇందుకోసం శిక్షా స్మృతి (సీఆర్‌పీసీ)లోని 438వ సెక్షన్‌ను సవరించింది.

ఎన్డీఏ-2 ప్రగతి నివేదిక విడుదల

దిల్లీ: సబ్‌కా సాథ్‌, సబ్‌కా వికాస్‌, సబ్‌కా విశ్వాస్‌ (అందరితో కలిసి, అందరి అభివృద్ధి, అందరి విశ్వాసం) సాధించటమే లక్ష్యంగా దేశ ఆర్థికవ్యవస్థ పురోగతికి చరిత్రాత్మకమైన నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం పేర్కొంది. సత్వరాభివృద్ధి దిశగా సంస్కరణల పరుగు ప్రారంభమైందని, ఎన్డీఏ-1 ప్రభుత్వంలో కన్నా ఎన్డీఏ-2 సర్కారు హయాంలో ఇది మరింత వేగంగా జరుగుతోందని తెలిపింది. నరేంద్రమోదీ వరుసగా రెండోసారి అధికారంలోకి వచ్చి 50 రోజులు పూర్తయిన సందర్భంగా సోమవారం ప్రగతి నివేదికను ప్రభుత్వం విడుదల చేసింది. ఎన్నికల్లో ప్రజలకిచ్చిన వాగ్దానాల అమలును ఇప్పటికే ప్రారంభించామంటూ ప్రగతి నివేదికలోని విశేషాలను కేంద్ర సమాచార, ప్రసార శాఖ మంత్రి ప్రకాశ్‌ జావడేకర్‌ వివరించారు. రైతులకు వారి బ్యాంకు ఖాతాల్లో ఏడాదికి రూ.6వేల జమ, పంటల మద్దతు ధరల పెంపు, పదివేల రైతు ఉత్పాదక సంస్థల ఏర్పాటు, మధ్యతరగతి వారికి పన్నుల లబ్ధి, ప్రభుత్వ రంగ బ్యాంకులకు రూ.70వేల కోట్ల మూలధనం, విధుల నిర్వహణలో ప్రాణాలర్పించిన సైనికులు, పోలీసు సిబ్బంది పిల్లలకు ఉపకారవేతనాలు, ఆర్థిక నేరగాళ్లపై కఠిన చర్యలు, వైద్య విద్యలో సంస్కరణలు, తదితరాలను ప్రగతి నివేదికలో ప్రస్తావించారు.

కనీసం ఒక ఆడపిల్ల కూడా జన్మించలేదు

ఉత్తరకాశీ: గత ఆరునెలల్లో ఉత్తరకాశీ జిల్లాలోని 16 గ్రామాల్లో 65 మంది పిల్లలు పుడితే వారిలో కనీసం ఒక్క ఆడపిల్లయినా లేదు. ఆయా ప్రాంతాల్లోని వైద్యపరీక్షా కేంద్రాల్లో చట్టవిరుద్ధంగా లింగనిర్ధారణ పరీక్షలు, గర్భస్రావాలు జరుగుతున్నాయేమోననీ, కనీసం ఒక్క ఆడపిల్ల కూడా జన్మించకపోవడానికి కారణం అదే కావచ్చన్న అనుమానాన్ని అధికారులు వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితిపై కూలంకష దర్యాప్తునకు ముఖ్యమంత్రి త్రివేంద్ర సింగ్‌ రావత్‌ ఆదేశించారు. ఇది అత్యంత తీవ్రంగా పరిగణించాల్సిన పరిస్థితి అని రాష్ట్ర మహిళా, శిశు సంక్షేమ మంత్రి రేఖా ఆర్య పేర్కొన్నారు. ఉత్తరకాశీ జిల్లాలోని మరో 66 గ్రామాల్లో కూడా మగపిల్లలతో పోలిస్తే ఆడపిల్లల సంఖ్యే తక్కువగా ఉందని జిల్లా కలెక్టరు ఆశిష్‌ చౌహాన్‌ తెలిపారు. కల్పనా ఠాకూర్‌ అనే సామాజిక కార్యకర్త మాట్లాడుతూ.... ఈ పరిణామాన్ని యథాలాపంగా తీసుకోరాదని, ఇందుకు భ్రూణహత్యలే కారణం కావచ్చని అనుమానాన్ని వ్యక్తం చేశారు.

మానవహక్కుల బిల్లుకు ఆమోదం

దిల్లీ: జాతీయ, వివిధ రాష్ట్రాల మానవహక్కుల కమిషన్లలో చైర్‌పర్సన్లు, సభ్యుల నియామక ప్రక్రియను వేగవంతం చేసే బిల్లును పార్లమెంటు సోమవారం ఆమోదించింది. ఈ నియామకాలలో ప్రభుత్వజోక్యం ఉంటుందన్న ప్రతిపక్షాల అనుమానాలను కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్‌ షా తీర్చారు. ఖాళీలను భర్తీ చేయడానికి వీలుగా వయోపరిమితిని తగ్గించినట్లు రాజ్యసభలో జరిగిన చర్చలో షా చెప్పారు. లోక్‌సభ శుక్రవారమే ఆమోదించిన మానవహక్కుల పరిరక్షణ (సవరణ) బిల్లును రాజ్యసభ సోమవారం ఆమోదించింది. ప్రస్తుతం చైర్‌పర్సన్ల పదవీకాలం అయిదేళ్లుగా ఉండగా, దీన్ని మూడేళ్లకు తగ్గించారు. ప్రస్తుతం జాతీయ మానవహక్కుల కమిషన్‌కు సుప్రీంకోర్టు మాజీ ప్రధాన న్యాయమూర్తి మాత్రమే చైర్‌పర్సన్‌గా ఉండేందుకు అర్హులు కాగా, సవరణ అనంతరం సుప్రీంకోర్టు మాజీ న్యాయమూర్తి కూడా అందుకు అర్హులే.

సమావేశాల పొడిగింపు వద్దు: విపక్షాలు

పార్లమెంటు సమావేశాలను పొడిగించాలన్న ప్రతిపాదనకు తాము సుముఖంగాలేమని ప్రతిపక్షాలు స్పష్టం చేశాయి. సోమవారం లోక్‌సభ స్పీకర్‌ ఓం బిర్లా అధ్యక్షతన జరిగిన సభా వ్యవహారాల సంప్రదింపుల కమిటీ భేటీలో ఈ విషయాన్ని చెప్పాయి. ముఖ్యమైన బిల్లుల ఆమోదం కోసం సమావేశాలను పొడిగించాలని భావిస్తున్నట్లు మంత్రులు చెప్పారు. సమావేశాలు ఈ నెల 26న ముగియనుండగా, మరో మూడు రోజులపాటు పొడిగిస్తూ స్పీకర్‌ మంగళవారం నిర్ణయం తీసుకునే అవకాశముంది.

ఛాంపియన్

శ్రీజ

స్వర్ణాలన్నీ భారత్ ఖాతాలోకే

రజతం నెగ్గిన శ్రీజ • కామన్వెల్త్ టీటీ ఛాంపియన్‌షిప్

కటక్: కామన్వెల్త్ టేబుల్ టెన్నిస్ ఛాంపియన్‌షిప్‌లో భారత క్రీడాకారులు స్వర్ణాల క్లీన్‌స్వీప్ చేశారు. ఏడు విభాగాల్లో బరిలో దిగి.. అన్నింట్లోనూ పసిడి పతకాలు సొంతం చేసుకున్నారు. తెలంగాణ వర్ధమాన క్రీడాకారిణి శ్రీజ మహిళల డబుల్స్‌లో రజతం, మహిళల సింగిల్స్, మిక్స్‌డ్ డబుల్స్‌లో కాంస్యం గెలుచుకుంది. పురుషుల సింగిల్స్ ఫైనల్లో హర్మీత్ 4-3 (9-11, 6-11, 11-5, 11-8, 17-15, 7-11, 11-9) తేడాతో ఫేవరెట్ సతియాన్‌కు షాకిచ్చాడు. పురుషుల డబుల్స్‌లో అమల్‌రాజ్- మానవ్ ఠక్కర్ జోడీ 3-1తో టాప్ సీడ్ సతియాన్- శరత్ కమల్‌పై విజయం సాధించింది. మహిళల సింగిల్స్‌లో అహిక ముఖర్జీ 11-6, 11-4, 11-9, 19-17తో మధురికపై నెగ్గింది. మహిళల డబుల్స్‌లో పూజ- కృత్విక జోడీ 11-9, 11-8, 9-11, 12-10తో శ్రీజ- మౌసుమి ద్వయంపై గెలిచింది.

నేటి నుంచి జపాన్ ఓపెన్

టైటిళ్ల కరవు తీరేనా?

బరిలో సింధు, సైనా, శ్రీకాంత్

టోక్యో: ఈ ఏడాది ఒక్క టైటిల్ కూడా కొట్టలేకపోయిన భారత అగ్రశ్రేణి షట్లర్లు పీవీ సింధు, సైనా నెహ్వాల్, కిదాంబి శ్రీకాంత్ మరో సమరానికి సిద్ధమయ్యారు. మంగళవారం ఆరంభం కానున్న జపాన్ ఓపెన్ ప్రపంచ టూర్ సూపర్ 750 టోర్నీలో విజయమే లక్ష్యంగా బరిలో దిగుతున్నారు. గత ఆదివారం జరిగిన ఇండోనేసియా ఓపెన్ ఫైనల్లో ఓడిన సింధు.. ఈ టోర్నీలో ఎలాగైనా టైటిల్ గెలవాలనే పట్టుదలతో ఉంది. మహిళల సింగిల్స్ తొలిరౌండ్లో ఐదో సీడ్ సింధు.. హన్ యూ (చైనా)తో తలపడనుంది. మరోవైపు గాయం నుంచి కోలుకుని మళ్లీ ఫిట్‌నెస్ సాధించిన ఎనిమిదో సీడ్ సైనా.. బుసానన్ (థాయ్‌లాండ్)తో మ్యాచ్‌తో వేట మొదలెట్టనుంది. తిరిగి ఫామ్ అందుకోవడానికి ప్రయత్నిస్తున్న శ్రీకాంత్ పురుషుల సింగిల్స్ తొలి మ్యాచ్‌లో భారత్‌కే చెందిన హెచ్‌ఎస్ ప్రణయ్‌తో పోటీపడనున్నాడు. సాయి ప్రణీత్.. కెంటా నిషిమోటో (జపాన్)తో, సమీర్‌వర్మ.. ఆంటోన్సెన్ (డెన్మార్క్)తో తొలి రౌండ్ ఆడనున్నారు. పురుషుల డబుల్స్‌లో సాత్విక్- చిరాగ్, మను అత్రి- సుమీత్ రెడ్డి జోడీలు అదృష్టాన్ని పరీక్షించుకోనున్నాయి. మహిళల డబుల్స్‌లో అశ్విని పొన్నప్ప- సిక్కిరెడ్డి, మిక్స్‌డ్ డబుల్స్‌లో ప్రణవ్- సిక్కిరెడ్డి, సాత్విక్- అశ్విని జంటలు బరిలో నిలిచాయి.

ప్రో కబడ్డీ లీగ్ ఏడో సీజన్‌ను జైపుర్ పింక్ పాంథర్స్, హరియాణా స్టీలర్స్ విజయాలతో మొదలెట్టాయి..
అన్ని రంగాల్లో రాణించిన జైపుర్.. యు ముంబాను చిత్తుచేయగా.. పుణెరి పల్టాన్‌పై హరియాణా పైచేయి సాధించింది.

హరియాణా, పుణెరి పల్టాన్ మ్యాచ్‌లో దృశ్యం

విజయాలతో మొదలెట్టాయి

బోణీ కొట్టిన జైపుర్, హరియాణా

ఈనాడు డిజిటల్, హైదరాబాద్

రైడింగ్‌లో కెప్టెన్ దీపక్ హుడా (11).. ట్యాక్లింగ్‌లో అమిత్ హుడా (5) సత్తాచాటడంతో జైపుర్ పింక్ పాంథర్స్ ఘనంగా బోణీ కొట్టింది. సోమవారం హైదరాబాద్‌లోని గచ్చిబౌలి స్టేడియంలో జరిగిన మ్యాచ్‌లో జైపుర్ 42-23 తేడాతో యు ముంబాపై విజయం సాధించింది. ఆల్‌రౌండ్ ప్రదర్శనతో సత్తాచాటిన జైపుర్.. ముంబా డిఫెన్స్‌ను సమర్థంగా ఎదుర్కొంది. ఆరంభంలో నితిన్ రావల్ (7), దీపక్ నర్వాల్ (6) రైడింగ్‌లో పాయింట్లతో మెరవడంతో ఏడో నిమిషంలోనే ముంబాను ఆలౌట్ చేసిన జైపుర్ 10-2తో ఆధిక్యంలోకి దూసుకెళ్లింది. వాళ్లకు దీపక్ కూడా జతకలవడంతో వరుస పాయింట్లు రాబట్టిన ఆ జట్టు 22-9తో తొలి అర్ధభాగాన్ని ముగించింది. విరామం తర్వాత ముంబా పుంజుకున్నట్లే కనిపించింది. అభిషేక్ సింగ్ (7), డాంగ్ జియాన్ లీ (6) రాణించడంతో ఓ దశలో 15-27తో నిలిచింది. చివరి నిమిషాల్లో దీపక్ దూకుడు ప్రదర్శించాడు. దాంతో మరో ఐదు నిమిషాల్లో మ్యాచ్ ముగుస్తుందనగా జైపుర్ 30-19తో విజయం ఖాయం చేసుకుంది. చివర్లో మరింత రెచ్చిపోయిన దీపక్ జట్టుకు తిరుగులేని ఆధిక్యంతో విజయాన్ని అందించాడు.

చెలరేగిన నవీన్

నవీన్ (14) ఆల్‌రౌండ్ ప్రదర్శనతో చెలరేగడంతో మరో మ్యాచ్‌లో హరియాణా స్టీలర్స్ 34-24తో పుణెరి పల్టాన్‌ను చిత్తుచేసింది. ఆరంభంలో రెండు జట్లు హోరాహోరీగా తలపడడంతో మ్యాచ్ ఉత్కంఠగా సాగింది. పాయింట్ల కోసం ఇరుజట్ల ఆటగాళ్లు పోటీపడ్డారు. దాంతో ఆధిపత్యం చేతులు మారుతూ వచ్చింది. తొలి ఎనిమిది నిమిషాలు ముగిసే సరికి 6-6తో స్కోరు సమమైంది. ఆ దశలో పుంజుకొన్న హరియాణా.. పుణెరిని ఆలౌట్ చేసి 11-6తో ఆధిక్యం సంపాదించింది. అదే జోరు కొనసాగించిన హరియాణా 22-10తో తొలి అర్ధభాగాన్ని ముగించింది. విరామం తర్వాత కూడా ప్రత్యర్థికి ఎలాంటి అవకాశం ఇవ్వలేదు. క్రమంగా పాయింట్లు సాధిస్తూ ఆధిక్యాన్ని పెంచుకుంటూ పోయింది. చివరి రెండు నిమిషాల ఆట మిగిలి ఉండగా పుణెరి ఆటగాళ్లు రాణించి 24-31తో హరియాణా జట్టును సమీపించేలా కనిపించారు. కానీ అప్పటికే ఆలస్యమైంది. ఆ దశలో తెలివిగా ఆడిన హరియాణా చక్కటి విజయాన్ని సొంతం చేసుకుంది. పుణెరి జట్టులో పవన్ కడియాన్ (10) పోరాటం వృథా అయింది.

మన రాకెట్లు ఎగరట్లేదు ఎందుకో?

వరుస ఒలింపిక్స్‌ల్లో (2012, 2016) కాంస్య, రజత పతకాలు.. సూపర్ సిరీస్ టోర్నీల్లో తిరుగులేని విజయాలు.. ప్రపంచ ర్యాంకింగ్స్‌ల్లో అగ్రస్థానాలు.. ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే.. గత కొన్నేళ్లలో భారత బ్యాడ్మింటన్ క్రీడాకారులు సాధించిన ఘనతలెన్నో! అంతర్జాతీయ బ్యాడ్మింటన్‌లో మన దేశానికి ప్రత్యేక స్థానం సంపాదించి పెట్టి.. చైనా షట్లర్లను మించి.. నిలకడైన ప్రదర్శనతో సాధించిన అద్భుత విజయాలెన్నో! సైనా నెహ్వాల్, పీవీ సింధు, కిదాంబి శ్రీకాంత్.. తమ అద్భుత ఆటతీరుతో ప్రపంచాన్ని అబ్బురపరిచారు. కానీ ఆ మెరుపులకు ఇప్పుడేమైంది? సగం ఏడాది పూర్తైనా భారత స్టార్లు సాధించింది ఇప్పటిదాకా ఒకే ఒక్క టైటిల్. మన రాకెట్ల వేగం తగ్గిందా? మునుపటి జోరు సాధ్యమేనా?

– ఈనాడు డిజిటల్, హైదరాబాద్

ఆ ఒక్కటి సైనాదే

పెళ్లయిన తర్వాత సైనా నెహ్వాల్ ఈ ఏడాది ఆరంభంలో జోరు మీద కనిపించింది. ఈ సీజన్‌లో భారత ఖాతాలో చేరిన ఏకైక సూపర్ సిరీస్ టైటిల్‌ను ఆమే సాధించింది. జనవరిలో మలేసియా మాస్టర్స్ టోర్నీలో సెమీస్ వరకు వెళ్లగలిగిన ఆమె.. ఇండోనేసియా మాస్టర్స్‌లో విజేతగా నిలిచింది. అది కూడా ఫైనల్లో సైనా వెనకబడిన దశలో ప్రత్యర్థి మారిన్ గాయం కారణంగా మ్యాచ్ నుంచి వైదొలగడంతో టైటిల్ ఆమె సొంతమైంది. ఆ తర్వాత ఆల్ ఇంగ్లాండ్ ఛాంపియన్‌షిప్‌లో బరిలో దిగి క్వార్టర్స్‌లోనే నిష్క్రమించింది. జీర్ణాశయ సమస్యతోనే టోర్నీలో కొనసాగిన ఆమె ఆ తర్వాత అస్వస్థతతో ఆసుపత్రిలో చేరింది. దాని నుంచి కోలుకొని మలేసియా ఓపెన్‌లో ఆడిన ఆమె తొలి రౌండ్లోనే ఓడింది. సింగపూర్ ఓపెన్, ఆసియా బ్యాడ్మింటన్ ఛాంపియన్‌షిప్‌లో క్వార్టర్స్ వరకు చేరింది. న్యూజిలాండ్ ఓపెన్, సుదీర్మన్ కప్‌లో తొలి మ్యాచ్‌ల్లోనే ఓడింది. గాయం నుంచి కోలుకున్న సైనా తాజాగా జపాన్ ఓపెన్లో బరిలో దిగుతోంది.

టైటిళ్లు పోతున్నాయ్

ఇండోనేసియా ఓపెన్‌లో ఫైనల్ చేరి టైటిళ్ల కరవుకు తెరదించే అవకాశాన్ని సింధు చేజార్చుకుంది. తుదిపోరులో యమగూచి చేతిలో ఓడి రన్నరప్‌తో సరిపెట్టుకుంది. ఈ ఏడాది ఇప్పటి వరకు సింధు ఆశించిన స్థాయిలో రాణించలేకపోయింది. సింగపూర్ ఓపెన్, ఇండియా ఓపెన్‌లో సెమీస్ చేరిన ఆమె.. ఆస్ట్రేలియన్ ఓపెన్, మలేసియా ఓపెన్‌లో రెండో రౌండ్లోనే నిష్క్రమించింది. ఆసియా ఛాంపియన్‌షిప్, ఇండోనేసియా మాస్టర్స్ టోర్నీలో క్వార్టర్స్‌తోనే పోరాటం ముగించింది. భారీ అంచనాలతో బరిలో దిగి ఆల్ ఇంగ్లాండ్ ఛాంపియన్‌షిప్‌లో తొలి రౌండ్లోనే ఇంటిదారి పట్టింది. మెగా టోర్నీల్లో రెట్టించిన ఉత్సాహంతో ఆడే సింధుకు సూపర్ సిరీస్ రికార్డు గొప్పగా లేదు. గత రెండేళ్లలో ఆ సమస్యను అధిగమించినట్లే అనిపించింది. ఐతే ఈ ఏడాది మళ్లీ పాత బాటే పట్టింది.

క్వార్టర్స్ దాటట్లేదు

2017లో ఒక ఏడాది నాలుగు సూపర్ సిరీస్ టైటిళ్లతో చరిత్ర నమోదు చేసిన కిదాంబి శ్రీకాంత్ రాకెట్ నెమ్మదించింది. అత్యుత్తమ ప్రదర్శనతో ప్రపంచ ర్యాంకింగ్స్‌లో ఓ దశలో అగ్రస్థానం చేరుకున్న అతను ఈ సీజన్‌లో పూర్తిగా విఫలమౌతున్నాడు. క్వార్టర్స్ గండం దాటలేకపోతున్నాడు. ఇప్పటివరకు 8 టోర్నీల్లో పాల్గొన్న అతను కేవలం ఇండియా ఓపెన్‌లో మాత్రమే ఫైనల్ వరకు వెళ్లగలిగాడు. మిగతా వాటిల్లో సెమీస్ కూడా చేరలేకపోయాడు. మలేషియా మాస్టర్స్, ఇండోనేసియా మాస్టర్స్, ఆల్ ఇంగ్లాండ్ ఛాంపియన్‌షిప్స్, మలేసియా ఓపెన్, సింగపూర్ ఓపెన్‌లో క్వార్టర్స్‌లో వెనుదిరిగాడు. ఆసియా ఛాంపియన్‌షిప్‌లో తొలి రౌండ్లో, ఇండోనేసియా ఓపెన్‌లో రెండో రౌండ్లోనే ఇంటిదారి పట్టాడు.

వీళ్ల మెరుపులేవి

సాయి ప్రణీత్, హెచ్‌ఎస్ ప్రణయ్, పారుపల్లి కశ్యప్.. సత్తా ఉన్నా నిలకడ లేని ఆటగాళ్లు. అప్పుడప్పుడు టోర్నీల్లో విజయాలతో తళుక్కున మెరుస్తారు. కానీ గాయాలు, ఫామ్‌లేమి, నిలకడ లేకపోవడం వీళ్లకు సమస్యగా మారాయి. స్విస్ ఓపెన్‌లో ఫైనల్ చేరడమే ఈ ఏడాది ప్రణీత్ అత్యుత్తమ ప్రదర్శన. ఇండియా ఓపెన్‌లో క్వార్టర్స్ వరకు చేరగలిగిన అతను మిగతా టోర్నీల్లో రెండో రౌండ్ కూడా దాటలేకపోయాడు. మరోవైపు ప్రణయ్ ఇండియా ఓపెన్, న్యూజిలాండ్ ఓపెన్, యుఎస్ ఓపెన్‌లో క్వార్టర్స్ వరకు వెళ్లగలిగాడు. కెనడా ఓపెన్‌లో ఫైనల్ చేరినా కశ్యప్‌కు నిరాశ తప్పలేదు. విజయాలు లేక ర్యాంకింగ్స్‌లో ప్రణీత్ (23), ప్రణయ్ (31), కశ్యప్ (35) వెనకబడ్డారు. ఒలింపిక్స్ రేసులో నిలవాలంటే వీరికి టైటిళ్లు అత్యవసరం.

ఒలింపిక్స్ ముందున్నాయ్

టోక్యో ఒలింపిక్స్‌కు ఇంకా ఏడాది సమయం ఉంది. సమయం దగ్గరపడుతున్న ఈ స్థితిలో భారత్ షట్లర్లు పుంజుకోవాల్సిందిపోయి ఆటలోనూ, ర్యాంకుల్లోనూ క్షీణించడం ఆందోళన కలిగించే విషయం. గాయాలతో కొంతమంది ఆశించిన స్థాయిలో రాణించకపోగా.. ఫామ్ లేమితో మరికొంత మంది షట్లర్లు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. సైనా జీర్ణాశయ సమస్య నుంచి తేరుకొని బరిలో దిగినా మునుపటి ఫామ్ అందుకోవడం లేదు. ఆమెకు ఎప్పుడూ గాయాల సమస్య పొంచే ఉంటుంది. ఫిట్‌నెస్ సాధించిన సింధు.. ఇటీవల ఇండోనేసియా ఓపెన్లో ఫైనల్ చేరినా.. మునుపటి బలహీనతను బయటపెడుతూ టైటిల్ చేజార్చుకుంది. తుది సమరం చేరే క్రమంలో ఆమె ఒకుహర, చెన్ యుఫీపై గెలవడం సానుకూలాంశం. శ్రీకాంత్ ఆటతీరు గాడిన పడాల్సిన అవసరముంది. మోకాలి గాయంతో సుదీర్మన్ కప్‌కు దూరమైన అతను.. ఇటీవల ఇండోనేసియా ఓపెన్లోనూ ఫైనల్‌కు కూడా చేరలేకపోయాడు. ఇంకో షట్లర్ ప్రణయ్ దీర్ఘకాలంగా గాయాల బెడదతో ఇబ్బంది పడుతూనే ఉన్నాడు. గతేడాది ప్రపంచ టూర్ ఫైనల్స్ టోర్నీలో రన్నరప్‌గా నిలిచిన సమీర్ వర్మను భుజం గాయం బాధపెడుతోంది. గత ఒలింపిక్స్‌లో రజతం నెగ్గిన సింధుపై.. ఈసారి ఒలింపిక్స్‌లో భారీ అంచనాలే ఉన్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో ఆమె గాడిన పడాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ఒలింపిక్స్ అర్హత కాల వ్యవధి వచ్చే ఏడాది ఏప్రిల్ 26 వరకు ఉంటుంది. వచ్చే ఏప్రిల్ 30న ప్రకటించే ర్యాంకింగ్స్‌లో మహిళల, పురుషుల సింగిల్స్‌లో తొలి 16లోపు ర్యాంకుల్లో ఉండే షట్లర్లకు మాత్రమే ఒలింపిక్స్‌లో ఆడే అవకాశం లభిస్తుంది. ఇప్పటికే సింధు, సైనా, శ్రీకాంత్, సమీర్ తొలి 16 స్థానాల్లోపే కొనసాగుతున్నారు. అయితే వారు జోరు అందుకొని విజయాలు సాధించి ఫామ్‌లో ఉండటం ముఖ్యం.

మలింగకు అదే ఆఖరి వన్డే

కొలంబో: బంగ్లాదేశ్‌తో స్వదేశంలో జరిగే సిరీస్‌లో భాగంగా ఈనెల 26న జరిగే తొలి వన్డేనే శ్రీలంక స్టార్ లసిత్ మలింగకు ఆఖరి వన్డే కానుంది. 35 ఏళ్ల లసిత్ ఈ సిరీస్‌లో తొలి వన్డేలో మాత్రమే ఆడతాడని లంక కెప్టెన్ కరుణరత్నె చెప్పాడు. ఇప్పటిదాకా 225 వన్డేలు ఆడిన లసిత్ 335 వికెట్లు పడగొట్టాడు. లంక తరఫున మురళీధరన్ (523), చమిందా వాస్ (399) తర్వాత అత్యధిక వికెట్ల ఘనత మలింగదే.

ఫెన్సింగ్‌లో మెరిసిన భవానీ దేవి

టోక్యో: ప్రపంచ ఫెన్సింగ్ ఛాంపియన్‌షిప్‌లో ప్రీక్వార్టర్స్ చేరిన భారత తొలి ఫెన్సర్‌గా భవానీ దేవి చరిత్ర సృష్టించింది. మహిళల వ్యక్తిగత సబ్రె ఈవెంట్ తొలి రెండు రౌండ్లలో గెలిచి ముందంజ వేసిన ఆమె.. ప్రీక్వార్టర్స్‌లో కొద్ది తేడాతో పరాజయంపాలైంది. ఈ ప్రదర్శనతో భవానీ 23వ స్థానాలు ఎగబాకి 44వ ర్యాంకుకు చేరుకుంది. దీంతో టోక్యో ఒలింపిక్స్ (2020)కు అర్హత సాధించే అవకాశాలను కూడా ఆమె మెరుగుపర్చుకుంది.

అర్జున్‌కు క్రామ్నిక్ శిక్షణ

దిల్లీ: గ్రాండ్‌మాస్టర్లు అర్జున్ ఇరగైసి, ప్రజ్ఞానంద, గుకేశ్ సహా ఆరుగురు భారత చెస్ ఆటగాళ్లు ప్రపంచ మాజీ ఛాంపియన్ వ్లాదిమర్ క్రామ్నిక్ (రష్యా) వద్ద శిక్షణ పొందనున్నారు. ఆగస్టు 14 నుంచి 25 వరకు క్రామ్నిక్ వద్ద శిక్షణ పొందేందుకు వీళ్లతో పాటు ఇనియాన్, రౌనక్ సద్వాని, లియోన్ మెండోన్సాలు జెనీవా (స్విట్జర్లాండ్)కు వెళ్లనున్నారు. "భారత్‌లో చాలా మంది ప్రతిభావంతులైన చిన్నారులు ఉన్నారు. అగ్రశ్రేణి క్రీడాకారులుగా ఎదిగే సత్తా వారిలో ఉంది. భవిష్యత్తులో వాళ్లు ప్రపంచ ఛాంపియన్లూ కావొచ్చు. చెస్ నుంచి రిటైరన నేను నా జ్ఞానాన్ని జూనియర్లకు పంచాలనుకుంటున్నా" అని క్రామ్నిక్ అన్నాడు.

పాక్ క్రికెట్‌ను దారికి తెస్తా: ఇమ్రాన్

వాషింగ్టన్: పాకిస్థాన్ క్రికెట్ జట్టును ప్రపంచంలోనే అత్యుత్తమ జట్టుగా మారుస్తానని మాజీ కెప్టెన్, ప్రస్తుత ఆ దేశ ప్రధాని ఇమ్రాన్‌ఖాన్ అన్నాడు. "పాకిస్థాన్‌ను క్రికెట్ జట్టును ఉత్తమంగా మార్చే ప్రక్రియ ప్రారంభమైంది. వచ్చే ప్రపంచకప్‌కల్లా నాణ్యమైన ఆటగాళ్లను తీసుకొస్తాం. పాక్‌లో ఎంతో నైపుణ్యమున్న ఆటగాళ్లు ఉన్నారు. వారిని పైకి తీసుకొచ్చే వ్యవస్థ లేదు. ఆ సమస్యను పరిష్కరిస్తాం. ప్రపంచ క్రికెట్లో పాక్ మళ్లీ ఆధిపత్యం చలాయించే రోజు వస్తుంది" అని ఇమ్రాన్ అన్నాడు.

చివరి వన్డే భారత్-ఎదే

కూలిడ్జ్: వెస్టిండీస్-ఎతో ఐదు వన్డేల సిరీస్‌ను భారత్-ఎ 4-1తో కైవసం చేసుకుంది. ఆఖరిదైన ఐదో వన్డేలో టీమ్‌ఇండియా 8 వికెట్ల తేడాతో విండీస్‌ను ఓడించింది. మొదట కరీబియన్ జట్టు 47.4 ఓవర్లలో 236 పరుగులకే ఆలౌటైంది. నవ్‌దీప్ సైని (2/31), రాహుల్ చాహర్ (2/53), దీపక్ చాహర్ (2/39) రాణించారు. రూథర్‌ఫోర్డ్ (65) టాప్ స్కోరర్. ఛేదనలో రుతురాజ్ గైక్వాడ్ (99) మెరుపులతో లక్ష్యాన్ని భారత్ 33 ఓవర్లలో రెండే వికెట్లు కోల్పోయి ఛేదించింది. ఒక్క పరుగు తేడాతో సెంచరీ కోల్పోయిన రుతురాజ్.. శుబ్‌మన్ గిల్ (69)తో కలిసి 110 పరుగులు జత చేశాడు. రుతురాజ్, శుబ్‌మన్ ఔటైనా.. శ్రేయస్ అయ్యర్ (61 నాటౌట్), మనీష్ పాండే (7 నాటౌట్)తో కలిసి జట్టును విజయపథంలో నడిపించాడు.

Editor: Ramoji Rao, Printed and Published by him on behalf of Ushodaya Publications, a division of Ushodaya Enterprises Private Limited, and printed at Eenadu Press, Alugunoor, Karimnagar - 505 527, Telangana. Cell: 99590 21802, 99590 21803 RNI No. 52793/92, Regd. No. G/RN/KAR/48/2018-20 Eenadu, Karimnagar. Air surcharge extra. Mumbai, Kolkata, Goa. Re.1-00, Portblair Rs.10.00